

MS 6140

Mishneh Torah, sefer Zemanim.

Maimonides, Moses, 1135-1204.

[14--]

System no. 0075590

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י היים תש"ע

משו

Pal. 331
man. # 6140

LIBRARY
OF THE
JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
OF AMERICA

E. N. Adler Ms. Collection
Presented in memory of
SOL M. STROOCK
by his son, Alan M. Stroock

Restored
through the generosity of
Mr. and Mrs. Oliver Unger
in memory of
Carol Diana Unger

1960

Sunday

3

January

Second Sunday after Christmas
3rd day - 363 days to come

PAGE 166

MISSING

DECEMBER	JANUARY	FEBRUARY
S A T W T F S	S A T W T F S	S A T W T F S
.. 1 2 3 4 5 1 2
6 7 8 9 10 11 12	3 4 5 6 7 8 9	.. 1 2 3 4 5 6
13 14 15 16 17 18 19	10 11 12 13 14 15 16	7 8 9 10 11 12 13
20 21 22 23 24 25 26	17 18 19 20 21 22 23	14 15 16 17 18 19 20
27 28 29 30 31 . . .	24 25 26 27 28 29 30	21 22 23 24 25 26 27
.	31	28 29

Pages : 173 - 176

should be

172 - 175

עמור ברשות הרבים גבוה עשרה טפחים ורחב
 ארבעה הרי זה רשות היחיד ינעץ בגבהו יתר כלשהו
 הפלו אינה גבוהה שלשה הוהיל ורחוי לתלות ביתר
 ולהשתמש בו הרי זה ממעטו ונעשה כרמלית ואין
 מורדין לו לא מן היתר ולמעלה הפלו מלאהו כוורן
 ותידות הרי זה נתמעט גבהו שהרי תולין בהותן היתדות
 ומשתמשין בהן חורי רשות היחיד הריהן כרשות
 היחיד אבל חורי רשות הרבים אינן כרשות הרבים לא
 הריהן כפי מרתן כי צרי חור בתר רשות הרבים אם יש
 בו ארבעה על ארבעה וגבוה עשרה הרי זה רשות היחיד
 ואם אין גבוה עשרה הרי זה כרמלית ואם אין בו ארבעה
 על ארבעה הרי זה מקום פטור והוא שגבוה שלשה שכל
 פחות משלשה הרי הוא כחרך רשות היחיד
 ומקום פטור מותר לטלטל בכלן חפלו היה אורך כל
 אחת משתייהן כמה מילין מטלטל בכלן חבל רשות
 הרבים והכרמלית אין מטלטלין בהן לא בארבע אמות
 ואם העביר או הושיט או חזק חוץ לארבע אמות בדי
 שות הרבים חייב ובכרמלית פטור שאיסור הכרמלית
 מדבריהם מפני שהיא רומה לרשות הרבים שמחת חלק
 ברשות הרבים לפיכך אם לא היה צריך לגוף ההוצאה
 בגוף שהעביר חוץ בכרמלית בדי שלא יוזקו בו רבים
 הרי זה מותר וחפלו העבירו כמה אמות וכן כל כיוצא
 בזה כשם שמותר לטלטל בכל מקום פטור כך

S-A 11

ENR #9

לחצבע חמות וכמה הוא המקום שמחזיק סתתים חצי
חמה על חצי חמה ברום שלשה חומשי חמה היתה
העוקה פחותה מסתתים שופכין לה מליחה היתה סתתים
שופכין לה הפלו ששים סחה שלמים והעפ שהמים יתגבנו
ויפוצו מעל הגומה לחוץ ב'א בימות הגשמים שהחצי
דות מתקלקלות וסתם צנורות מקלחין ולא יבואו הרוחים
לומר שזה משתמש והמים יוצחין מכוחן לרשות הרבים
חבל בימות החמה אם היתה מחזקת סתתים חין שופכין
לה לא סתתים היתה פחותה מסתתים חין שופכין לה כל
עיקר. ביב ששופכין לו מים והן נזחלין והולכין
תחת הקרקע ויוצחין לרשות הרבים וכך צנור ששופכין
על פני מים והן נזחלין על הכותל ויורדין לרשות הרבים
אפלו היה חורך הכותל או חורך הרקך שתחת הארץ
מחה חמה הסוד לשפוך על פי הביב או על פי הצנור
מפני שהמים יוצחין מכוחן לרשות הרבים חלא שופך
חוץ לביב והן יורדין לביב. ב'א בימות החמה
חבל בימות הגשמים שופך ושונה ואיכנו נמנע שסתם
צנורות מקלחין הן ואחרם רוצה שיבלעו המים במקומן
היה שופך על פי הביב והמים יוצחין לכרמלית הרי זה
מותר ואפלו בימות החמה שלא גזרו על כוחן בכרמלית
לפיכך מותר לשפוך על כותל הספינה והן יורדין לים.
לחילתה מן הספינה לא חס כן עשה מקום חרבעה
על חרבעה יוצח מן הספינה על הים ב'א בשהיה בתוך

מותך להכניס ממנו לרשות היחיד או לרשות הרבים והיך
צריך לומר לברמלית ומוציאין לן מרשות היחיד ומרשות
הרבים וחיץ צריך לומר מן הברמלית כעם שאסור
לטלטל בכל הברמלית כך אסור להוציא ממנה לרשות
היחיד או לרשות הרבים או להכניס לברמלית מרשות
היחיד או מרשות הרבים ואם הוציא או הכניס פטור
המוציא מרשות היחיד לרשות היחיד או מרשות
הרבים לרשות הרבים וברמלית באמצע פטור וכך המושט
או הזורק מזול לזן וברמלית באמצע פטור המוציא חפץ
מרשות הרבים לברמלית והניחו שם וחזר ועקרן מברמלית
והכניסו לרשות היחיד או שהוציאו מרשות היחיד לברמלית
לית והניחו שם וחזר ועקרן מברמלית והוציאו לרשות
הרבים הרי זה פטור המוציא מרשות היחיד לרשות
הרבים ועבד על מקום פטור ביניהן בהליכתו תיב
שהמהלך אינו בעומר וחיץ צריך לומר בזורק שעבד
החפץ במקום פטור שאינו חשוב כמין שנה שם היה
עומד במקום פטור ונטל חפץ מרשות היחיד או מאחד
העומר שם והניחו ברשות הרבים או ביר ארם העומר
שם פטור וכך אם הכניס מרשות הרבים לרשות היחיד
ועמד במקום פטור פטור עמוד ברשות הרבים
גבוה עשרה ורחב ארבעה ואין בעיקרו ארבעה ואין
בגובה הקצר שלו שלשה הרי הוא רשות היחיד ואם
זרק מרשות הרבים ונח על גביו חייב תלהמת לקט גבוה

יש בן בית סאתים חן פחותי הכל אחס היה בן יותר על בית
סאתים חסור לטלטל לבן לא בארבע אמות ככרמלית
וכן עמוד שגבוה עשרה ורחב בית סאתים מטלטל
על כולו היה רחב על בית סאתים חין מטלטל לין בן אלה
בארבע אמות סלע שבים היה גבוה פחות מעשרה
מטלטל לין מתוכו לים ומן הים לתוכו שהכל כרמלית היה
גבוה עשרה אס רחבן מארבעה טפהים ערבית סאתים
הוא חלומוותר לטלטל בכולו חין מטלטל לין ליה מתוכו לים
ולא מן הים לתוכו יהיה יותר מבית סאתים אעפ שהוא
רשות היחיד הוא חלומוותר לטלטל לבן לא בארבע אמות
ככרמלית הרי זה מותר לטלטל מתוכו לים ומן הים לתוכו
שה רבר שהינו מצוי הוא ולא גזרו בן כמה הוא
בית סאת חמשים אמה על חמשים אמה נמצא בית
סאתים מקום שיש בשיבורו חמשת אפים אמה וכל מקום
שיש בו כמרה הזאת בין שהיה מרובע שהוא שבעים
ושיריים על שבעים ושיריים בין שהיה עגול בין שאר
הצורות הרי זה נקרא בית סאתים מקום שלא הוקף
לרירה שיש בו בית סאתים אס היה ארבע כשנים בדחבן
כרי שיהיה מזה על חמשים כחצר המשכן מותר לטלטל
בכולו הכל אחס היה ארבע יותר על שנים בדחבן אפולן
אמה חחת חין מטלטל לין בן לא בארבע אמות שלא עשו
בית סאתים שתשמישן לתוך כשאר החצרות לא מחתך
המשכן מקום שהוקף שלא לשם רירה אס פרץ בן

עשרה אבל אם היה למעלה מעשרה מן הים מוציא חיז
 כל שהזו וממלא שהדי רדך מקום פטור ממלאותינו עדין
 לזייף זה לא משום הכרי. הקורא בספר בכרמלית
 ונתגלגל מן צד הספר לרשות הרבים ומקצתו בידו' אם
 נתגלגל חוץ לתרבע המות הופכו על הכתב ומביחו גזרה
 שמה ישמט כולו מידו ויעבידנו חרבע המות' נתגלגל
 לבוך חרבע המות גוללו חזלו וכך אם נתגלגל לרשות
 היחיד גוללו חזלו. היה קורא ברשות היחיד ונתגלגל
 לרשות הרבים אם נחבס הותכו על הכתב וזם לא נח לא
 היה תלוי בחויר רשות הרבים ולא הגיע לארץ גוללו
 חזלו. המעביר קוצ כרי שלא יוזקו בו רבים' אם
 היה ברשות הרבים מוליכו פחות פחות מארבע המות
 ואם היה בכרמלית מוליכו כדרכו אפלו מאה אמה' וכך
 מת שהסדיח ונתבזה יותר מדאי ולא יכלו שבנים לעמוד
 עמו מוציאין אותו מרשות היחיד לכרמלית היודר בים
 כשהוא עולה מנגב עצמו שמחיעביר מים שעליו חרבע

פירוש שרשף עשף לדייה
 מקום שלא הוקף

לא שהיה תשמישו לחויר בגזגנות ופררסים ובגזז ה
 המקיף מקום מן הארץ לשמרו וכיוצא בו אם יש בגובה
 המחיצות עשרה טפחים או יותר הריהן כרשות היחיד
 לחייב המוציא והזורק והמושיט ממנו לרשות הרבים
 או מרשות הרבים לתוכו והין מטלטלין בכולן לא אם כן

מחיצה הועיל עשה מחיצה על שפת התל חינו מועיל
שהעושה מחיצה על גבי מחיצה חינו מועיל נבלעה
מחיצה התחבונה והרי העליונה קיימת הואיל ונעשית
העליונה לשם רירה והרי אין שם נראה לה היא הרי זה
הועיל ומותר לטלטל בכולה רחבה שאחורי הבתים
ותירה על בית סאתים חץ מטלטלין בה לא בארבע אמות
ואפלו היה פתח הבית פתוח לתוכה ואם פתח הפתח לשם
ואחר כך הקיפה הרי זה כמוקפת לרירה ומותר לטלטל
בכולה רחבה הפתוחה למרינה מצד אחד ומצד
אחר פתוחה לשביל המגיע לנהר עושה לה לחי מצד
המרינה ויהיה מותר לטלטל בכולה ומתוכה למרינה
ומן המרינה לתוכה יחיד ששבת בבקעה ועשה
מחיצה סביב לו אם יש בה ערבית סאתים מותר לטלטל
בכולה ואם היתה יותר על בית סאתים חינו מטלטלה
לא בארבע אמות וכך אם היו שנים חבל שלשה ישראלים
או יותר עליהן ששבתו בבקעה הרי הן שיירה ומותר
להן לטלטל בכל צורכין אפלו כמה מילין והוא שלא ישאר
מן המחיצה שהקיפו בית סאתים פנוי בלא כלים אבל
אם נשאר בית סאתים פנוי בלא כלים ולא היו צריכין
לו אסורין לטלטל בכל המחיצה לא בארבע אמות ואין
הקטן משלום לשיירה שלשה שהקיפו כרו צורכין
וקנו שביתה ואחר כך מת אחר מהן הרי הן מותרין
לטלטל בכולה קנו שנים שביתה ביותר מבית סאתים

פרצה יותר על עשר אמות בגובה עשרה טפחים וגרדה
לשם רירה מותר לטלטל בכולן והפלו פרץ חמה וגרדה
לשם רירה פרץ חמה וגרדה לשם רירה עד שהשלימה
ליותר מעשר מותר לטלטל בכולן והעפ שיטבון כמה
מילין מקום יותר מבית סתים שהוקף לרירה
אם נזרע רובו הרי הוא כגנה וחסור לטלטל בכולן נזרע
מיעוטו אם נזרע ממנו בית סתים מותר לטלטל בכולן
ואם היה המקום הזרוע יותר מבית סתים חסור לטלטל
בכולן נטע רובו הרי הוא כחצר ומותר לטלטל בכולן
נתמלא מים הפלו הן עמוקין הרבה אם היו דאויין לתשמיש
הרי הן כנטועין ומותר לטלטל בכולן והם אינן דאויין
איך מטלטלין בו אהב ארבע אמות מקום שהוקף
שלא לשם רירה שיטבון בית שלם סחין וקידו בו בית
סחה קרוין מתירו שפיתקרה יורד וסותם נפרץ במלואו
לחצר ונפרצה חצר כנגדו חצר מותרת כשהיתה והקומץ
חסור כשהיה סחין חוץ החצר מתירין היה יותר
מבית סתים ובה למעטו בהילנות אינו מיעוטי בנה
בן עמור בצד הכותל גבוה עשרה ורחב שלשה או יותר
הרי זה מיעוטי פחות משלשה אינו מיעוטי שכל פחות
משלשה כלבור הוא וכך אם הרחיק מן הכותל שלשה
ועשה מחיצה מיעט פחות משלשה לא עשה כלום
טח חת הכותל בטיט העפ שיטבון יכול לעמור בפני
עצמו הרי זה מיעוטי הרחיק מן הכותל שלשה ועשה

שלא יהיה הפרוץ הרובה' בד"ח בזמן שהפרצות מן
משלשה טפחים ומעלה אבל אם הפרצות כל פרצה מהן
פחותה משלשה הרי זו מותרת והע"פ שהפרוץ הרובה
על העומר שכל פחות משלשה הרי הוא כלבוד
כיצר' הרי שהקוף בקנים ואין בין קנה לחבירו שלשה
טפחים או שהקוף בחבלים ואין בין חבל לחבירו שלשה
טפחים הרי זו מחיצה גמורה הע"פ שהיא שתי בלא ערב
או ערב בלא שתי וצריך שיהיה גובה הקנה עשרה טפחים
או שיהיה מן הארץ עד סוף עובי החבל העליון עשרה
חס הקוף בחבלים שאין מחיצה פחותה מעשרה וכל
השיעורין האלו הלכה למשה מסיני הם' צורת הפתח
החמורה בכל מקום היא אפלו קנה וכיוצא בו מבחץ וקנה
מבחץ וקנה על גביהן גובה שני הלחיים עשרה טפחים או
יותר והקנה וכיוצא בו שעל גביהן הע"פ שאינו מגיע
בשני הלחיים לא יש ביניהן כמה חמות הואיל וגובה
הלחיים עשרה הרי זו צורת פתח וצורת פתח שהמנן
בה צריכה שתהיה בריאה לקבל רלת אפלו רלת שלקש'
פתח שצורתו כיפה אם יש באורך רגלי הכיפה
עשרה טפחים הרי זו צורת פתח וצורת פתח שעשה
אותה מזה צר אינה כלום שאין דרך הפתחים להיות
בקרן זווית לא באמצע' בכל עושיין מחיצה בין
בכלים בין באוכלים בין באחרם אפלו בבהמה ושאר מני
חיה ועוף והוא שיהיו בפותים כרי' שלא ינורין

ואחר כך בא להם שלישי חסודין לטלטל לה בארבע חמות
כשהיו קורם שיבוח זה שה שביתה היא הגורמת לא הריוון
שלשה מקומות המוקפיץ שלא לשם ריקה זה בצד
זה ופתוחים לזה שנים החיצונים דחבין והאמצעי קצר
שנמצאן לשנים החיצונים פסיץ מכאן ומכאן והיה יחיד
בזה ויחיד בזה ויחיד בקצה נעשו כשיירה ונותנין להן
כל צרכן יהיה האמצעי רחב ושנים החיצונים קצרים
שנמצא האמצעי בפסיץ משני דוחותיו הרי הוא מובדל
משנים החיצונים לפיכך אם שבת יחיד בזה ויחיד בזה
ויחיד בזה היץ נותנין להן כל צרכן לא כל אחר ואחר
יש לו בית סאתים במקומן יהיה יחיד בזה ויחיד בזה
ושנים באמצע'תו שנים בזה ושנים בזה ואחר באמצעי
נותנין להן כל צרכן כל מחיצה שהינה יכולה לעמוד
בזוח מצויה הינה מחיצה וכל מחיצה שהינה עשויה
לנחת הינה מחיצה וכל מחיצה שהינה עשויה לא לצניעות
בלבד הינה מחיצה וכל מחיצה שאין בגובהה עשרה
טפחים או יותר הינה מחיצה גמורה גירור חמשה
ומחיצה חמשה מצטרפיץ כל מחיצה שיש בה
פרוץ מרובה על העומד הינה מחיצה אבל אם היה
פרוץ בעומד הרי זו מותרת ובלבד שלא יהיה בחותן
הפרוץ פרצה שהיא יותר על עשר חמות אבל עשר
חמות הרי היא בפתח ואם היה לפרצה זו צורת פתח
העץ שיש בה יותר מעשר הינה מפסדת המחיצה והוא

קורה ודין ותיחשב חותה קרה או חותן לחי כתיולו סתם
רוח רביעית וייעשה דשות היחיד ויהיה מותר לטלטל בכל
שריץ תורה בשלש מהיצות בלבד מותר לטלטל ומרדכי
סופרים היא הרוח הרביעית ולפיכך רי לה בלחי או קורה
והיאך מתירין מבני מפולש עושה לו צורת שתה
מכאן ולחי או קורה מבאן ומבוי עקום תורתו כמפולש
מבוי שהוא שווה מתוכו ומרדוך לרשות הרבים
או שווה לרשות הרבים ומרדוך לתוכו אינו צריך לא לחי
ולא קורה עזה רי הוא מובדל מרשות הרבים מבוי
שצרו אחר כולה לים וצדן אחר כולה לאשפה של רבים
אינו צריך כלום שאשפה של רבים אינה עשויה להתפנות
ואיך חוששין שמא יעלה הים שרטון מבוי מפולש
שהיה כולה לאמצע דחבה של רבים אם לא היה מבון
כנגד פתח הדחבה הרי זה כסתום ואיך צריך מצד
הדחבה כלום אבל אם היה כולה לצדדי הדחבה חסור
ואם היתה של יחיד אף לאמצע חסור פעמים בונה
מצד אחר ונמצא כולה לצדד לדחבה איך המבוי
ניתר בלחי או קורה ער שיהיו בתים וחצרות שתוחות
לתוכו ויהיה ארכו מהרבע חמות ומעלה ויהיה ארכו
יותר על הרובן אבל מבוי שארכו כרחבן הרי הוא כחסר
ואינו ניתר לא בשני לחיים משני דוחותיו כל לחי במשהו
או בפס רחב הרבעה מרוח אחת חצר שארכה
יותר על רחבה הרי היא כמבוי וניתרת בלחי או קורה

מחיצה העומדת מחילה הרי חן כשרה ומחיצה הנעשית
בשבת הרי חן מחיצה וחם נעשית בשגגה מותר לטלטל
בה בחותה השבת והוא שתיעשה שלא לדעת המטלטל
אבל אם נתכוון אדם לחן המחיצה שתיעשה בשבת
כרי לטלטלה אעפ שיעשה חותה העושה בשגגה וכך
חם נעשית במזיד אעפ שלא נתכוון זה לטלטלה הרי
זה אסור לטלטלה מותר לעשות מחיצה שלבני

אדם בשבת שיעמיד זה בצד זה ובלבד שלא ידעו לו
העומדין שבשביל לעשותן מחיצה הועמדו וליח יעמיד
אותן אדם שהוא רוצה להשתמש במחיצה חן לא יעמיד
אדם אחר שלא לדעתו אילן שהוא מיסך על הדרך
חם איז נולד גבוה מן הדרך שלשה טפחים ממלא ביז
בריו ועליו תבין וקש וכיוצא בהן וקושרן בארץ ער
שיעמוד ברוח מצויה ולא יתנדנד ומטלטל תחת כולן
והוא שיהיה תחתיו ער בית סאתים אבל אם היה יותר
מבית סאתים איז מטלטלין תחתיו לא בארבע חמות
מכני שתחתיו מקום שלא הוקף לרידה הוא

שיש פקדן לו שבת עשה שלשה כתלים

הוא הנקרא מבוי סתום ומבוי שיש לו שני כתלים בלבד
זה כנגד זה והעם נכנסין ברוח חן ויוצאין בשכנגדה
הוא הנקרא מבוי המפולש היחך מתירין מבוי
הסתום עושה לו ברוח רביעית לחי אחר חן עושה עליו

שהלחי עביו כלשהוא גובה הלחי חיץ פחות מעשרה טפה
רחבו ועביו כלשהוא בכל עושיין קורה אבל לזה
באשרה לפי שיש לרוחב הקורה שיעור וכל השיעורין
הסורין מן האשרה וכך רוחב הקורה חיץ פחות מטפח
ועביו כלשהוא והוא שתהיה בדיחה לקבל ארוח שהוא
חצי לבינה של שלשה טפחים על שלשה טפחים ומעמיד
הקורה צריכין שיהיו בדיחיין כדי לקבל קורה וחצי
לבינה כמה יהיה פתח המבוי ויהיה די להכשירן
בלחי או קורה גבהו חיץ פחות מעשרה טפחים ולחיות
על עשרים חמה ורחבו עד עשר חמות ברה שלח היה
לו צורת פתח אבל אם היה לו צורת פתח הפלו היה גסו
מזה חמה או פחות מעשרה או רחב מזה חמה הרי
זה מותר וכך אם היה בקורה של מבוי כיוור וציוור
עד שיהיו הכל מסתכלין בה ח' ע' שהיא למעלה מעשים
חמה כשרה שהקורה משום הכך עשויה וחס היתה
למעלה מעשרים חונה נכרת וחס יש בה ציוור וכיוור
מסתכלין בה ונמצא שם הכר' מבוי שהיה גבהו
מן החרץ עד קרקעיות קורה עשרים חמה ועובי הקורה
למעלה מעשרים כשר' היה גבהו יותר מעשרים ובה
למעטו בקורה שמניח חותה למטה צריך להיות ברחבו
טפח היה גובהו פחות מעשרה חוסק בו משך הרבע
חמות על הרבע חמות ומעמיק כדי להשלימו לעשרה
נפרץ בו פרצה מצדו כלפי ראשו חס נשחר עומר

ומבני שאיז בתים וחצירות פתוחות לתוכן כגון שלא היה
בן לאבית אחד חן חצר אחת וכך מבני שאיז בארבע
ארבע חצרות אינן ניתר לא בשני לחיים חן בפס ארבעה
מבני שאיז ברחבן שלשה טפחים אינן צריך לא
לחי ולא קורה ומותר לטלטל בכל פחות משלשה
הדי הוא כלבור מבני שהבשירו בקורה אעפ שמותר
לטלטל בכל כרשות היחיד הזדק מתוכן לרשות
הרבים חן מרשות הרבים לתוכן פטור שהקורה משום
הכך היא עשויה אבל אם הבשירו בלחי הזדק מתוכן
לרשות הרבים חן מרשות הרבים לתוכן חייב שהלחי
הדי הוא כמחיצה ברוח רביעית שני כתלים
ברשות הרבים והעם עובדים ביניהם כיצד מכשיר ביניהן
עושה דלתות מבחץ ודלתות מבחץ ויחצר כך ייעשה
ביניהן רשות היחיד וחינו צריך לנעול הדלתות אבל צריך
שיהיו דחויות להנעליהן מושקעות בעפר מפנה חותן
ומתקנץ להנעל אבל צורת פתח חן לחי וקורה חן מועילין
בהכשר רשות הרבים מותר לטלטל במבוי תחת
הקורה חן ביץ הלחיים ברה בשהיה סמוך לרשות הרבים
אבל אם היה סמוך לכרמלית חסור לטלטל תחת הקורה
חן ביץ הלחיים עד שיעשה לחי אחר להתיד תוך הפתח
שהדי מצה מיץ את מינו וניעור בכל עושים לחיים
אפלו ברבך שישבו רוח חיים ואפלו באיסורי הנחה
עבודה זרה עצמה חן אשדה שעשה חותה לחי כשר

הרי הזכרון מיין שהרי עומר מדובה על הפרוץ
לחי הבולט מדפנו שלמבוי כשר ולחי העומר מחילון
חס סמכן עליו מקורם השבת כשר ולחי שהיה נראה
מבפנים לחי ומבחוץ אינו נראה לחי חן שהיה נראה
מבחוץ לחי ומבפנים נראה שהיה שווה וכחילון היו שם
לחי הרי זה נירון משום לחי לחי שהגביהו מן הקרקע
שלשה טפחים חן שהפליגו מן הכותל שלשה לה עשה
כלום אבל פחות משלשה טפחים בשר שכל פחות מן
משלשה בלבד לחי שהיה דחב הדבה ביץ שהיה
דחבו פחות מחצי דחב המבוי ביץ שהיה דחבו כחצי
דחב המבוי כשר ונירון משום לחי אבל חס היה יותר
על לחצי דחב המבוי נירון משום עומר מדובה על
הפרוץ קורה שפרס עליה מחצלת הרי ביטלה
שהרי אינה ניכרת לפיכך חס היתה המחצלת מסולקת
מן הארץ שלשה טפחים חן יותר אינה מחיצה נעץ
שתי יתירות בשני כתלי מבוי מבחוץ והניח עליהן
הקורה לה עשה כלום שצריך להיות הקורה על גבי
המבוי לה סמוך לו קורה היוצאה מכותל זה וחינה
נוגעת בכותל השני ובן שתי קורות אחת יוצאה מכותל
זה ואחת יוצאה מכותל זה ואיך מגיעות זו לחוי פחות
משלשה חין צריך להביא קורה אחרת היה ביניהן שלשה
צריך להביא קורה אחרת ובן שתי קורות המתחיי
מות להבזו לקבל אריח ולהבזו לקבל אריח חס יש

בראשון פס רוחב חרבעה טפחים מותר והוא שלא תהיה
הפרצה יותר על עשר והם לא נשאר פס חרבעה חסור
לא אם כן היתה הפרצה פחותה משלשה שכל פחות
משלשה כלבור הוא' נפרץ המבוי במלואו לחצו
ונפרצה חצר בנגדו לרשות הרבים הרי זה חסור מפני
שהנה מבוי מפולש והחצר מותרת שהחצר שרבים
בוק עין בה ונכנסין בזר ויוצאין בזר הרי היא רשות
היחיד גמורה' מבוי שהיו לו שבילים מצד זה
ושבילים מצד האחר שהמצאן מפולשין לרשות הרבים
אעפ שאינן מכונסין זה בנגד זה הרי כל אחד מהן
מבוי מפולש וכיצד מכשירן עושה צורת פתח לכל
אחד ואחר מן השבילים שבצד האחד וכך לפתח הגדול
ועושה לכל השבילים שבצדו השני לחי או קורה'
מבוי שצדו אחד ארוך וצדו השני קצר מניח את הקורה
בנגד הקצר העמיד לחי בחצי המבוי מחצי המבוי
הפנימי שהות לפנים מן הלחי מותר לטלטל בו והחצי
החיצון שהוא חוץ מן הלחי חסור' מבוי שהוא
רחב עשרים אמה עושה פס גבוה עשרה טפחים במשך
חרבע אמות שהוא שיעור משך המבוי ומעמידו
בהמצע ונמצא כשני מבואות שיש בפתח כל אחד מהן
עשר אמות או מרחיק שתי אמות מבחן ומעמיד פס
שלש אמות ומרחיק שתי אמות מכהן ומעמיד פס
שלש אמות ונמצא פתח המבוי עשר אמות והצדדין

מתוך הרבע חמות חן חבילה שלקנים רוחין כל שחילון
יחלק ישבן חמה לכחן וחמה לכחן בגובה עשרה נידון
משום זווית שיטבה שני פסיין חמשה קנים וחין בין זה
לזה שלשה ויש בהן ששה טפחים לכחן וששה טפחים
לכחן נידונים משום זווית שיטבה שני פסיין
מותק להקריב הרבע הזויות האלו לבחך והוח שתהיה
פרה דחשה נרובה בפנים מן הפסיין ושונה העלפ שלה
יחחוז רחש הבהמה עם הכלי שבן המים הוחיל ורחשה
ירובה בפנים מותר וחתלו לגמלי היו קרובים יותר מזה
חסור לה שקות מהן חסלו לגרי שהוח כולו ככנס לפנים
ומותר להרחיק כל שהוא ובלבד שיודבה בפסיין פשוטין
שמניח חותן בכל רוח ורוח כדי שלא יהיה בין פס לחבירו
יותר על שלש עשרה חמה ושלוש לה התירו הפסיין
האלו לא בחרץ ישראל ולבהמת עולי גלים בלבד והוח
שיהיה בהקמים חיים שלרבים אבל חרם יודר לבחך
וישתה חן יעשה לו מחיצה מוקפת לבחך גבוהה עשרה
טפחים ויעמור בתוכה וירלה וישתה וחס היה הבחך
רחב הרבה שאין חרם יכול לירד בן הדי זה ירלה וישתה
בין הפסיין ובין בור הרבים ובחך היחיד חסלו בחרץ
ישראל אין ממלחין מהן לא חס כן עשה להן מחיצה
גבוהה עשרה טפחים. הממלא לבהמתו בין הפסיין
ממלא ונותן בכלי לפנים וחס היה חבוס דחשו ככנס
לבין הפסיין היה גבוה עשרה ורחב הרבעה לא ימלא

בשתייהן כרי לקבל ארוחה הינו צריך להביא קורה אחרת
היו אחת למטה ואחת למעלה דוחין את העליונה כאלו
היו למטה ואת התחתונה כאלו היו למעלה ובלבד שלא
תהיה עליונה למעלה מעשרים ולתחתונה למטה
מעשרה ולתהיה ביניהן שלשה טפחים כשדוחין אותן
שיררה זן ועלתה זן בכוחה עד שייעשו זן בצד זן
היתה הקורה עקומה דוחין אותה כאלו היא פשוטה
עגולה דוחין אותה כאילו היא מדובעת חס היה בהקיפה
שלשה טפחים יש בה דוחב טפח היתה הקורה בתוך
המבוי ועיקומה חוץ למבוי חן שהיה עיקומה למעלה
מעשרים חן למטה מעשרה דוחין כאלו ינטלה עיקום
ישחרן שני דאשיה חין בין זה לזה שלשה חינו צריך
להביא קורה אחרת וחס לחן צריך להביא קורה אחרת
באר שעשה לה שמונה פסין מחדבע זוויות שני
פסין רבוקין בכל זוויות הרי חן כמחיצה ואעפשהפסין
מדובה על העומד בכל דוח ורוח הוחיל וחדבע הזוויות
עומדות הרי זה מותר למלאות מן הבאר ולהשקות
לבהמה וכמה יהיה גובה כלפס מהן עשרה טפחים
ודחבו ששה טפחים ובין כלפס ופס כמלוא שתודבקות
שלחדבע חדבע בקר אחת נכנסת ואחת יוצאה
שיעור דוחב זה חין יותר על שלש עשרה חמה ושליש
היה במקום אחר מן הזוויות חן בכל זוויות מחר
בעתן חבז גדולה חן חילץ חותל המתלקט עשרה

בבולן העפ שכל פרצה שהיא עשר המות כפתח היון ע
עושיין פתח בקרן זוית וחס היתה שם קורה מלמעלה
על חודך הפרצה דוחין אותה שירדה וסתמה ומותר
לטלטל בבולן ה הצבע שמעליון בה בכל מקום
היא רוחב הגורל שליר והטפה הרבע הצבעות וכל חמה
החמורה בכל מקום בין בשבת בין בסוכה וכלאים היא
חמה בת ששה טפחים ופעמים משערין בחמה בת ששה
טפחים דוחקות זון לזון ופעמים משערין בחמה בת ששה
טפחים שוחקות ורווחות וזה וזה להחמיר כיצדי משך
מבוי בארבע חמנות שוחקות וגובהו עשרים חמה עציבית
רוחב הפרצה עשר חמות עציבות וכיוצא בהן לענין סוכה
וכלאים פתק עשה מקנה עשה המוציא
רבך מרשות

היחיר לרשות הרבים חן מרשות הרבים לרשות היחיר
חינו חיוב עד שיוציא ממנו שיעור שמועיל כלום וכן
הן שיעורי ההוצאה המוציא חובלי אדם בגרוגרת
ומצטרפין זה עם זה והוצא שיהיה בגרוגרת מן האוכל
עצמן חוץ מן הקלפין והגר ענין והעקצין והסובין והמונסן
ייז כדי רובע רביעות וחס היה קדוש כזית חלב
בהמה טהורה כדי גמיתה וחלב טמאה כדי לכחול ענין
חחת חלב חשה ולובן ביצה כדי ליתן במשיפה שמן
כדי לסוך חבר קטן שהוח הצבע קטנה שלדגל קטן בן
יומו טל כדי לשוך חתה קלורית וקילור כדי לשוך במים

ויתן לפניה שמחיתק ליקל האבוס ויצא הרלי לחבוס
ומן האבוס לקרקע עד שות הדבים לא ממלא ושוך והיה
שותה מחיליה. הזורק מרשות הדבים לבין הפסין
חייב הוחיל ויש בכל זווית וזווית מחיצה גמורה שיש
בה גובה עשרה ויותר מאחד בעה על אחד בעה והר
הדיבוע ניכר ונראה ונעשה כל שביניהן דשות היחיר
וחפלו היו בבקעה וחין שם ביניהן באר שהרי בכל רוח
ורוח פס מכחן ופס מכחן וחפלו היו דבים בוקעין ועובין
בין הפסין לחבטלן המחיצות והריהן כחצר שהדבים
בוקעין בהן והזורק לתוכו חייב ומותר להשקות הבהמה
ביניהן אם היה שם ביניהן באר. חצר שראשה
אחד נכנס לבין הפסין מותר לטלטל מתוכה לבין הפסין
ומבין הפסין לתוכה. היו שתי חצרות חסורין עד
שיעדיבן יבשו המים בשבת חסור לטלטל בין הפסין
שלא נחשבן מחיצה לטלטל בתוכן לא משם המים.
בחו לרמיהם בשבת מותר לטלטל ביניהן שכל מחיצה
שנעשית בשבת שמה מחיצה מבוי שניטלה קורתו
חו לחיו בשבת חסור לטלטל בו אעפ שפרץ לכרמלות
אכסרה בבקעה מותר לטלטל בכולה ואעפ
שהיא שלש מחיצות ותקרה שחנן דוחין כלן פיתקרה
ונר וסרתם דוח דביעות והזורק מרשות הדבים לתוכה
פטור בזורק למבוי סתום שיש לו קורה בית חו חצר
שנפרץ קרן זווית שלה בעשר חמות הריזה חסור לטלטל

בבולק

הז

מיזרעק שוחים שנים ומזרע הרלועים שנים מזרע פול
המצרי שנים המוציא סובין כרי ליתן עלפי כור שליופי
זהב המוציא מורסן חס לחכילה שיעורו כגדוגרת ל
לבהמה שיעורו כמלוח פיגרי לצביעה כרי לצבוע בגר
קטן לולבי זרין והחדובין עד שלחיתיקו כגדוגרת
ומשימתיקו כמלוח פיגרי אבל הלוח והחדל והתורמו
סיף ושאר כלהנכבשין בין שהמתיקו בין שלא המתיקו
כגדוגרת המוציא גרענין חס לחכילה חמש וחם
להסקה הרי הז בעצים וחם לחשבון שתים וחם לצריעה
שתים המוציא הזוב לחכלץ כגדוגרת לבהמה כמלוח
פיגרי לעצים כשיעור העצים להזייה כשיעור הזייה
המוציא קלפי היגוזים וקלפי רמונים חס טייס
וסוחה ושאר הצובעין כרי לצבוע בהן בגר קטן כשגבה
שמניחין הבנות על רחשיהן ובן המוציא מי דגללים
בן חרבעים יום חונתך לכסנרדיה חובודות חו קומוניא
וחשלג ושאר כלהמנקין כרי לכבס בהן בגר קטן כשגבה
המוציא סמנין שרויין כרי לצבוע דוגמח להורג
המוציא ריו עלהקולמוס שיעורו כרי לכתוב
ממנו שתי חותיות אבל חס הוציא הרין בסני עצמן
חו בקסת צריך שיהיה בן יותר על זה כרי שועלה ממנו
עלהקולמוס כרי לכתוב שתי חותיות היה בקסת כרי
חות אחת ובקולמוס כרי חות אחת חו ברין לברו כרי
חות אחת ובקולמוס כרי חות אחת הרי זה ספק הוציא

ומים כרי לרחוץ פני מרובה רבש כרי ליתן על רחש
הכתות דם ושאר בלהמשקין וכלה שופכין כרי דביעות
תבן תבואה כמלוח פי פדה תבן קטניות כמלוח פי
גמל וזה הוציא תבן קטניות להחכילו לפדה כמלוח פי
פדה חייב שאכילה על ירי הרוחק שמה אכילה עמור
כמלוח פי טלה עשבים כמלוח פי גרי עלי שום ועלי
בצלים חס היו לחים בגדוגרת מפני שהן חוכלי אדם
ויבישים כמלוח פי גרי וחיץ מצטייץ פיץ זה עם זה לחומד
שבהן אבל מצטרפין לקל שבהן כוצר' הוציא תבן
תבואה וקטניות חס יש בשניהם כמלוח פי פדה פטור
כמלוח פי גמל חייב וכך כל ביוצא בזה לענין השבת
המוציא עצים כרי לבשל בגדוגרת מביצת התור'
כגולץ טרופה בשמן ונתונה בלפס' המוציא קנה כרי
לעשות קולמוס המגיע לרחשי אצבעותיו וחס היה
עבה חו מרוסס שיעורו כעצים' המוציא תבלין
כרי לתבל ביצה ומצטרפין זה עם זה פלסלת כלשהוא
עיטרן כלשהוא ריח טוב כלשהוא ריח רע כלשהוא
מיני בשמים כלשהן אחר גמץ טוב כלשהוא בתולת הורד
אחת מיני מתכות הקשים כגון נחשת וברזל כלשהן
מעפר המזבח ומחבני המזבח וממקק ספרים וממקץ
מיטפחותיהן כלשהן מפני שמצניעין אותן לגניזה
גחלת כלשהוא והמוציא שלהבת פטור' המוציא
זרעוני גנה שחינן נחכלין לאדם שיעורן פחות מבגדוגרת

מז הקשה שבחזיר חייבי כו צרי דקל והוא חוטי העץ
שתיים חורי דקל והן קלפי החריות אחת מצמד בפן
ומצמד כלך וצמד גמלים וחדנבים וחיה שבים ושאר
כל הנטוין כרי לטוות חוט חורך חרבעה טפחים המוציא
מז הבגר חו מז השק חו מז העור כשי עורן לטומאה
כך שיעורן להוצאה הבגר שלשה על שלשה השק
חרבעה על חרבעה העור חמשה על חמשה

המוציא עור שלא נתעבר כלל לא עריין הוא דך שיעורו
כרי לצור משקולת קטנה שמשקלה שקלי היה מלוח
ועריין לא נעשה בקמח ולא בעפצה שיעורו כרי לעשות
קמיעי היה עשוי בקמח ועריין לא נתעבר בעפצה
שיעורו כרי לכתוב עליו חת הגט נגמד עיבורו שיעורו
חמשה על חמשה המוציא קלף מעובר כרי

לכתוב עליו פרשת שמע ער ובשעריך רוכסוסטוס
כרי לכתוב עליו מזוזקה ניור כרי לכתוב עליו שתי
אותיות שלקשר המוכסין שהן גרולות מאותיות שלנו
המוציא קשר מוכסין חייב ח'עם שכבר הדאקן למוכס
ונכטרבן שהרי רחיה הוא לו לעולם המוציא שטר
פרעונייר מחוק כרי לכדוך עלפי תלוות קטנה שלפני
יטוץ ואם היה בלובן שלו כרי לכתוב שתי אותיות

שלקשר מוכסין חייב המוציא בהמה חיה ועוק

ח'עם שהן חיים חייב חבל ארס חי אינו משוי ואם היה
כפות או חולה המוציא אותו חייב וזה אשר מדרה את

שתי חותיות וכתבן כשהיה מהלך חייב כתיבתן זו היא
הנחתן הוציא אות אחת וכתבה וחזרו והוציא אות שנייה
וכתבה פטור שכבר חסרה האות הראשונה
המוציא כוח לבין לרפואה פין לגבשיט כדי לחול עין
אחת ובמקום שחיו רכבן להתקטט לא בהילת שתי
עינים והוציאו להתקטט עד שיוציא כדי לחול שתי
עינים יסת וגפרית כדי לעשות נקב שעה כדי ליתן
על פי נקב קטן רבק כדי ליתן בראש השב שבת רבב
כדי למשוך תחת דקיק בסלע המוציא חרמה
כדי לעשות חותם האגדת טוט כדי לעשות על פי כור
זבל חולדק כדי לזבל ערושה חולגס כדי לערב
עם מלוח כף שלסייריץ סיר חרסית כדי לעשות על פי
כור של צורפי זהב שיער כדי לגבל טוט לעשות פי כור
של צורפי זהב סיר כדי לסור חצבע קטנה שבבנות
עפר וחמר כדי לכסות דם צפור קטנה צרור אבן כדי
לזרוק בבהמה ותרגיש והוא משקל עשרה זוזים
חרס כדי לקבל בו רביעית המוציא חבל כדי
לעשות חוזן לקופה גמי כדי לעשות תלוי לנמה ולכמה
הוצין כדי לעשות חוזן לקפיפה מצרית סוב כדי ליתן
על פי משפך קטן שליוץ מוכין כדי לעשות כדור כהגוז
עצם כדי לעשות תרודי זכוכית כדי לגרור בה דאש
הכרבר עד שיפצע שתי נימות באחת המוציא
שני נימין מזנב הסוס ומזנב הפרה חייב הוציא אחת

והחייב להוציא להוציא כגון דם הנורה חס הוציא חזר
והוציא חייב ושאר כלהדרם פטורין עליו שחייב חייבין
לא על הוצאת רבך הכשר להוציא ומוציאין כמוהו
המוציא חצי שיעור פטור ובין כלה עושה ממלכה
מז המלכות חצי שיעור פטור הוציא חצי שיעור
והניחן וחזר והוציא החצי האחר חייב ואם קדם והגביה
החצי הראשון קודם הנחת החצי השני נעשה כמי
שנשקף ופטור הוציא חצי שיעור והניחן וחזר והוציא
חצי אחר והעבירו על הראשון בתוך שלשה חייב
שהמעביר כמי שנח על גבי משהוא אבל אם זרקן
אינו חייב ער שינוח שם על גבי משהוא הוציא
חצי שיעור וחזר והוציא חצי שיעור בהעלם האחר
לדעות אחת חייב לשתי דעות אם יש ביניהן דעות
שחייבין עליה פטור היתה ביניהן כדמלית הדין
כדעות אחת וחייב חטאת הוציא פחות מכו
שיעור וקודם שינוח נתפח וחזר בשיעור ובין המוציא
בשיעור וקודם שינוח צמץ וחזר פחות מכשיעור
פטור הוציא בגרובות לאחילה וצמקה קורב
הנחה וחשב עליה לצדיעה חן לפוחה שחינו צדיק
שיעור הדין חייב כמחשבתו שלשעת הנחה הוציא
פחות מגרובות לצדיעה וקודם הנחה חזר וחישב
לאחילה פטור ואם תפחה קודם הנחה ונעשית בגרו
גדת קודם שימלך עליה לאחילה חייב שאפלו לא חשב

בנה בזמן שנוטל אחת ומניח אחת' המוציא תינוק
חי וכיס תלוי בצוהרן חייב משום הכיס שהיץ הכיס
טפילה לתינוק אבל אם הוציא את הגדול א"עפ שהיה
מלובש בכליו וטבעותיו ביריו פטור שהכל טפילה לו
היו כליו מקופלין על כתיסו הנושא אותו חייב'
המוציא חגב חי כל שהוא ומתכבד וגרתי' צסודת כרמים
ביץ חיה ביץ מתה כל שהוא מפני שמצניעין אותו ה
לרפואה וכן כל כיוצא בה' המת והנבלה והשרץ כשי'
עור טומאתן כך שיעור הוצאתן מתונבלה בכזית
ושרץ בכעדשה' היה שם כזית מצומצם והוציא
ממנו כחצי זית חייב שהרי הועיל במעשיו שנתמעט
השיעור מלמדה אבל אם הוציא כחצי זית מכזית
ומחצה פטור וכן כל כיוצא בזה בשחר העמחות'
בר"ה שחינו חייב לה על הוצאת כשיעור בשהוציא
סתם אבל המוציא לזרע חו לרפואה חו להרחות
ממנו דוגמה ולכל כיוצא בזה חייב בכל שהוא'
המצניע רבך לזריעה חו לרפואה חו לרומח
ושכח למה הצניעו והוציאו סתם חייב עליו בכל שהוא
שעל דעת מחשבה ראשונה הוציא ושהר החרס
היץ חייבין עליו לה בשיעורו' זרק זה שהוציא כבר
לתוך האוצר א"עפ שמצומו ניכר כבר בטלה מחשבתו
הראשונה לפיכך אם חזר והכניסו חינו חייב ער
שיכניס כשיעור' רבך שהיץ רדך בני חרס להצניעו

תכשיט מותר והוא שלחיה דפני שמה יפול ברשות
הרבים ויבוא להביאן טבעת שיש עליה חותם
מתכשיטי האיש והינה מתכשיטי חשה ושאיז עליה
חותם מתכשיטי חשה והינה מתכשיטי האיש לפיכך
חשה שיצאת בטבעת שיש עליה חותם ואיש שיצא
בטבעת שאיז עליה חותם חייבין מה הז חייבין
והרי הוציאו חותם שלא בדרך המוציאין שאיז דרך
האיש להוציא בהצבען לא בטבעת הדחיה לו וכך
האשה איז רכה להוציא בהצבעה לא בטבעת הדחיה
לה מפני שפעמים נותן האיש טבעתו לאשתו להצניעה
בבית ומנחת אותה בהצבעה בעת הולכה וכך חשה
נותנת טבעתה לבעלה לתקנה אצל החומץ ומניחה
בהצבען עד חכות החומץ ונמצאו שהוציאו חותם
כדרך שרכז להוציאן ולפיכך חייבין לאתנה
חשה בטבעת שאיז עליה חותם חשפה שהיא מתכשיטיה
גזרה שמה תוציאה ברשות הרבים להרחות לחברותיה
כדרך שהנשים עושות תמיד ואם יצאת בה פטורה
חבלה איש מותר לצאת בטבעת שיש עליה חותם
מפני שהוא תכשיט ואיז דרכו להרחות ונהגו כל
העם שלא יצאו בטבעת כלל חשה שיצאת במחט
נקובה חייבת והאיש פטור ואיש שיצא במחט שאינה
נקובה חייב והחשה פטורה מפני שהיא מתכשיטיה
ואינה חסורה לא גזירה שמה תרחק לחברותיה זה

היה מתחייב על מחשבת ההוצאה הוציא בגדוג'
דת לאכילה וצמקה וחזרה ותפחה קורם הנחה הדי
זה ספק אם נרחה או לא נרחה. זרק בזית חובלין
לבית טמאה והשלים בזית זה לא חובלין שהיו שם ונעשה
הכל כביצה הדי זה ספק אם נתחייב על בזית מפני
שהשלים השיעור לענין טומאה או לא נתחייב.

המוציא פחות מכשיעור העפ שהוציא או בכלי פטור
שהכלי טפילה לו וחייב כוונתו להוציא הכלי יחלה
להוציא מה שבתוכו והדי חייב בו כשיעור לפיכך אם
הוציא חרס חי שאינו כפות במטה פטור חף על המטה
שהמטה טפילה לו ובין כל כיוצא בזה המוציא קופת
הרוכלים העפ שיש בה מינין הרבה והפלו הוציאן
בתוך כפרו אינו חייב לזה אחת שם הוצאה אחר הוא.

כל פיק כלי תשענה המל עשירי חמה

היציא חייב בהן בשבת ואם יצא הם היו כלים שהן
דרך מלבוש כגון שריון וכובע ומגפיים שעלה דגלים
הדי זה פטור ואם יצא בכלים שאינן דרך מלבוש
כגון דומח וסיוף וקשת וחלה ותרים הדי זה חייב.
חייב יוצאין בסנדל מסומר שסימרו לחזקן
והפלו ביום טוב גזרו שלא יצא בו ומותר לצאת
באכנט שיש עליו חתיכות קבועות של כסף ושל זהב
כמו שהמלכים עושים מפני שהוא תכשיט וכל שהוא

שמנחת על שן שחור או אדום שיש בשניה חבלשן שלכסף
מותר שחינו ניכר כללן הסודיין לצאת בהן שמתחלוצ
ותרחה לחברותיה' כל שחפרו חכמים לצאת בו
לרשות הרבים הסוד לצאת בו חפלו בחצר שחינה מעונות
חוץ מכבולופיחה שלשיער שמותר לצאת בו לחצר
כדי שלא תתגנה על בעלה' והיוצאת בצלוחית שלפליטון
שחיז בה בושם כללחייבת' יוצאה חשה בחוטי שיעו
הקסודיין לה על רחשה מפני שהמים באיז בהן וחיכין
חוצצין חינה חולצתן חס חירעה לה טבילה עו שנגזור
שמתביחס ברשות הרבים בין שהיו החוטיין שלה בין
שלחברתה בין שלבהמה' ולחצאה חקנה בטלירה
ששבחהז לה ושמתחלוצ ותרחס לחברותיה' אבל
ילדה יוצאה בחוטי חקינה וכלשהוה חריג יוצאה בו על
רחשה' יוצאה חשה בחוטיין שבצוארה מפני שחינה
חונקת עצמה בהן איז חוצצין וחס היו צבועיין חסודיין
שמתרחאה חותן לחברותיה' ויוצאה חשה בכליל
שלזהב ברחשה שחיז יוצאה בו לא חשה חשובה
שחיז רכה לחלוצ ולהרחות' ויוצאה בצויץ ובלחיים
שלזהב בצמץ שהזקסודיין בשבכה שעל רחשה כדי
שלא יפולו וכץ כלכיוצאה בזה' יוצאה חשה במקוך
שבחזנה והוא שיהיה קסוד בחזנה ובמוך שבסנדלה
והוא שיהיה קסוד בסנדלה ובמוך שהתקינה לנדרתה
והעפ שחינו קסוד וחפלו עשתה לו ביתיד שחס נפר

הכלל כל היוצא בדבר שהינו מתכשיטו והינו דרך
מלבוס והוציאו כדרך שמוציאין חותנו דבר חייבי וכל
היוצא ברבך שהוא מתכשיטו והיה לפני ואפשר שיסון
במהרה ויבוא להביאן ברשות הרבים וכך האשה שיצאת
בתכשיטין שרדכה לשלוח אותן ולהרחותן הרי לו
פטורין וכל דבר שהוא תכשיט והינו נוסל ואין דרכה
להרחותן הרי זה מותר לצאת בו לפיכך הצעדה
שמניחין בזרוע אובסוק יוצאין בה בשבת והוא שתהיה
דבוקה לבשר ולהתושמט וכך כל היוצא בזה
לאתצא אשה בחוטי צמד או בחוטי פשתן או בדבועות
הקשורין לה על ראשה שמא תחלוץ אותם בשעת
טבילה ותעבירם ברשות הרבים ולא יציץ שמנחת
ביץ עיניה ולא בלחיים שלזהב שיוקרוין מן הציץ על
לחיה בזמן שאינן תפורין זה בזה ולא בעטדת שלזהב
שמנחת בראשה ולא בכבלים שיוצאין בהן הבנות
ברגליהן כדי שלא יפסעו פסיעה גסה כללן תפורין
לצאת בהן שמא יפולו ותביאם בירה לאתצא
אשה בקטלה שבצוארה ולא בנזמי החף ולא בצלוחות
שלפליטון הקבועה על צועה ולא בכיס הקטן העגול
שמניחין בו שמן הטוב והוא הנקרא כוכלת ולא בפיה
שנשיער שמנחת על ראשה כדי שתירחה בעלת שיער
הרבה ולא בכבול שלצמד שמקפת אותו סביב לפניה
ולא בשן שמנחת בפיה במקום שן שפלו ולא בשן שלזהב

מלבוש וכפז היוצא בתפלין פטורי מי שיש בדגלו חבו
יוצא בסנדל יחירי בדגלו הבריחה ואם חיך בדגלו מכה
לא יוצא ביחיד ולא יצא קטן במנעל גדול אבל יוצא הוא
בחלוק גדול לא תצא אשה במנעל רפוי ולא במנעל חרש
שלא יצאה בן שעה אחת מבעוד יום ואיך הקטע יוצא
בקב שלו חנקטמיץ שלעץ חיך יוצא חיך בהן בשבת מפני
שהינן מזדרכי המלבוש ואם יצאו פטורין יוצאין
בפיקדון ובצופה סברא שי בעלי חטטין אימתי בחמץ
שצבען וכרכן או שיצא בהן שעה אחת מבעוד יום
אבל אם לא עשה בהן מעשה ולא יצא בהן קורס השבת
חסור לצאת בהן יוצאין ביסק עבה ובסגוס עבה
וביריעה ובחמילה מפני הגשמים אבל לא בתיבה ולא
בקופה ולא במחצלת מפני הגשמים הכר והכסת אם
היו רכיץ ורכיץ כמו הבגדים מותר להוציאן מונחין
על דשא בשבת דרך מלבוש ואם היו דף שיז הדיהן
כמשני וחסורין יוצאין בזוגין האדונין בבגדים
ויוצא העבר בחותם שלטיט שבצוהרן אבל לא בחותם
שלמתכת שמה יפול ויביחני המתעטף בטליתו וקיפלה
מכהן ומכהן בידו או על כתיפו אם נתכוון לקבץ כנפו
כדי שלא יקרעו או שלא יתלכלכו חסור ואם קיבצן
להתנחות בהן כמנהג אנשי המקום במלבוש מותר
היוצא בטלית מקופלת ומונחת על כתיפו הייב
אבל יוצא הוא בסודר שעל כתיפו אעפ שחיך כימה

חינה מביאה אותנו מפני מחיסותנו ויוצאה בסלפן
ובגדר מלח ובכל רבך שתתן לתוך פיה מפני ריח הפה
ולא תתן לכתחלה בשבת ויוצאות הנשים בקסמים
שבחזניהן ובר עלות שבצואהן או שבכסותן ובדריר
הפרוף ופורפת כתחלה בשבת על האבן ועל החגוז נ
ויוצאה וליחת ערים ותפרוף על החגוז להוציא לבנה
הקטן ובן לא תפרוף על מטבע לכתחלה מפני שאסור
לטלטלן והם פרפה יוצאה בין יוצאה אדם בקיסם
שבשניו ושבסנדלן לדשות הרבים ואם נפל לא יחזיר
ובמור ובספוג שעל גבי המכה ובלבד שלא יכרוך עליהן
חוט או משיחה שהרי החוט והמשיחה חשובין אצלו
ואינן מועילין למכה ויוצא בקליפת הסוס ובקליפת
הבצל שעלה המכה ובחגר שעל גבי המכה וקושדן ומתיו
בשבת ובחספלונית ומלוגמה ורטייה שעל גבי המכה
ובסלע שעל גבי הצנית ובביצת החדקל ובסן השועל
ובמסמר הצלוב ובכל רבך שתולין אותו מסוס דפוחה
והוא שיחמרו הדופתים שהוא מועיל יוצאה
אשה באבן תקומה ובמשקל אבן תקומה שנתכוון
ושקלו לרפואה ולא אשה עבדה בלבד לא אחד הנשים
שמה התעבר ותפיל ויוצאין בקמיע מומחה ותיזה
הוחקמיע מומחה זה שריפה שלשה בני אדם או שעשה
אדם שריפה שלשה בני אדם בקמיעין אחרים ואם
יצא בקמיע שחינו מומחה פטור מפני שהוציאן רך

חייב עליה. המוציא תפלין בשבת ברשות הרבים
ביצר הוא עושה לובשן כדרכן מניח שלראש ברחשו
ושליר בירן וכנס וחולצן בבית וחוזר ויוצא ולובש זוג
שני וחולצו עד שיכניס את כולן ואם היו הדבה ולה
נשאר מן היום כדי להכניסן דרך מלבוש הדי זה מחשיך
עליהן ומכניסן במוצאי שבת ואם היה בימי השמר
שמתירא ליטב ולשמרן עד הערב מפני הגוים מכסן
במקומן ומניחן והולך. היה מתירא להחשיך
עליהן מפני הלסטים נוטל את כולן כהחת ומוליכן פחות
פחות מארבע חמות חונותנן לחבירו בתוך ארבע
חמות וחבירו לחבירו עד שמגיע לחצר החיצונה ברה
בשהיו רצועותיהן והיו מקושטין קשר תפלין שוראי
תפלין הן אבל אם לא היו רצועותיהן מקושרות חין
נזקקין להן. המוציא ספר תורה יושב ומשמרן
ומחשיך עליו ובסנה מניחו והולך לו ואם היו גשמים
יורדין מתעטף בעור וחוזר ומכסה אותו וכנס בו
לא יצא החייט במחטו ולא הלבלר בקולמוסו
ערב שבת סמוך לחשיכה שמה ישבה ויצא וחייב
אדם למשמש בבגדיו ערב שבת עם חשיכה שמה יהיה
שם דבר שבו ויצא בן שבת ומותר לצאת בתפלין
ערב שבת עם חשיכה הואיל ואדם חייב למשמש בתפלין
בכל עת חינו שוכחן שבה ויצא בהן לדשות הרבים ונזכר
שיש לו תפלין ברחשו מכסה את ראשו עד שמגיע לביתו

קשורה לובאצבעו וכל סודר שחינו חופה דחשו ודובו
חסור ליצאת בני היתה סבנית קצרה שאינה רחבה קושר
שני דהשיה למטה מכתיוסין ונמצאת כמין אבנט ומותר
ליצאת בה' מותר להתעטף בטלית שיש בשפתיה
מלל העלפ שהז חוטיז אדוכין ואעלפ שאינן נוחי לטלית
מפני שהז בטולין לגבי הטלית וחינו מקפיד עליוהן בין
היו בין לא היו לכיכר היו צה בטלית שאינה מצויצת
כהלכתה חייב מסני שחותן החונויז חשובין הז אצלן
ורעתו עליוהן ער שי שלום חסדונן וייעשו ציזיות אבל
טלית המצויצת כהלכתה מותר ליצאת בה בין ביום
בין בלילה שאין הציציות הגמורה משוי אה הדי היה
מנוחי הבגר ומטכסיסין כמין ההמרה וכיוצא בה ולן
היו חוטי הציציות שהיא מצויצת כהלכתה משוי היה
חייב היו צה בה אפלו ביום השבת שאין מצות עשה
שאין בה כדת רוחה שבת' לא יצא החייט בשנת
במחט התחובה לו בבגרו ולח נגר בקיסם שבחזנן
ולא גרדי באירה שבחזנן ולא סורק במשיחה שבחזנן
ולא שלחני ברינר שבחזנן ולא צבע בדוגמה שבחזנן
ואם יצא פטור אעלפ שיצא רדך חומנותן מפני שלא
הוציא כדרך המוציאיץ' הזב שיצא בכיס שלן
חייב מפני שאין רדך כוס זה להוציאתו חלח כדרך
הזאת ואעלפ שאינן צריך לגוף ההוצאה חלח כדי
שלא יתלכלכן בגרין שהמלחכה שאינה צריכה לגופו

שלא למכור חיץ מוכרין ובכל מקום חיץ מוכרין להם
חיה גסה כמון שחיץ מוכרין להם בהמה גסה לא עלירי
סרסור מי שהחשיך בדרך ולא היה עמו נכרו שיתן
לו כיוסן והיתה עמו בהמה מניח כיוסן עליה כשהיה
מהלכת וכשתרצה לעמוד נוטלו מעליה כדיו שלא
תעמוד והוא עליה עד שלא תהיה שם לא עקירה ולא
הנחה וחסור לו להנהיגה והפלו בקול כל זמן שהכוס
עליה כדיו שלא יהיה מחמר בשבת וגזירת הכמים היה
שלא יניח כיוסן על גבי בהמה לא הם חיץ עמו נכדרי
היה עמו חרש שוטה וקטן מניח כיוסן על החמוד
ואינו נותנו לאחד מהן מפני שהן חרש מי שרצה ליה
עמו חרש שוטה וקטן ואיך עמו בהמה נותנו לשוטה
שוטה וקטן נותנו לשוטה חרש וקטן נותנו לחיזה
שירצה מהן לחיה עמו בהמה ולא נכדרי ולא אחד
מכללן מהלך בו פחות פחות מארבע חמות והפרין
מציחה שבחה לירן מהלך בה פחות פחות מארבע
חמות אבל קורס שתבוא לירן אם יכול להחשיך עליה
מחשיך ואם לאו מוליכה פחות פחות מארבע חמות
מותר למשוך את הבהמה במתג ורסן שלה לדשות
הרבים והוא שתהיה רחוקה לחותו הרסן כגון שיד לסוס
ואפסד לגמלו וחוטם לנקה וסוגר לכלב הבנחם הוציח
בהמה במתג שחינה משתמדת בו כגון שקשך חבל
בפי הסוס או במתג שחינה צריכה לו לא משתמדת

או לבית המדרש **פירקן על עשרת הדיברות**
חסור להוציא משא

הבהמה בשבת שנ' למען ינוח שורך וחסרך' אחר שורך
ואחר חמור ואחר כל בהמה תיה ועוף ואם הוציא על
הבהמה א' ע' שהיא מצווה על שביתתה חינו לוקה לפי
שחיסורו בא מכלל עשה לפיכך המחמך אחר בהמתו
בשבת והיה עליה משא פטור' והלוא לחו מפורש
בתורה שנ' לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך
ואמתך ובכמתך שלא יחרוש בה וכיוצא בהדישה
ונמצא לחו שניתן לאזהרת מיתת בית דין וחין לוקין
עליו' אסור ליושרל לה שחיל לחו לה שכור בהמה
גסה לגוי שלא יעשה בה מלאכה בשבת והרי הוא מצווה
על שביתת בהמתו וחסרו חכמים למכור בהמה גסה
לגוי גזירה שמה ישחיל חו ישכיר ואם מכר קונסין
אותו ער עשרה ברמיה ומחצורה ואפלו שבודה חין
מוכרין ומותר למכור על ירי סרסור שהסרסור חינו
משחילו חינו משכיר' ומותר למכור להז' סוס
שחין הסוס לזה להכיבת הרס לה למשוני והחינו שחאת
עצמו וכדרך שחסרו למכור לגוי כך חסרו למכור
ליושרל החשור למכור לגוי ומותר למכור להם פרה
לשחיטה ושוחט אותה לפניו ולהימכור סתם חפלו שור
שלפטים שמחיתה אותו ויעבור בו' מקום
שנהגו למכור להם בהמה דקה מוכרין' מקום שנהגו

ולא תצא בהמה בשבכה שמניחין לה בפיה כדי שלא
תיטרף חו' לא תאכל ולא תצא הפרה בעור הקופד שמיני'
חין לה על דריה כדי שלא יינק ממנה השדף כשהיה
ישינה ולא תצא ברצועה שבין קדניה בין לנוחי בין
לשמר' עז שחקק לה בקדניה יוצאה באפסר הקשור
בחקק בשבת ואם תחבו בזקנה חסור שמח תנתחנו
ויביחנו בירו ברשות הרבים וכך כל כיוצא בזה'

הזכרים יוצאין בעור הקשור להן על זכרותן כדי
שלא יעלו על הנקיבות ובעור הקשור להן על לביהן
כדי שלא יסלון עליהן זאבים ובמטלניות המרוקמות
שמייפיץ חותן בהן' והרחלים יוצאות וחליות שלהן
קשורה למעלה על גבן כדי שיעלו עליהן זכרים חו'
קשורה למטה כדי שלא יעלו עליהן זכרים ויוצאות
מלופפות במטלניות כדי שיהיה הצמר שלהן נקי
והעזים יוצאות ודריהן קשורות כדי שייבש מהן
החלב אבל חס קשורן כדי שלא יצא החלב ער שיחלוב
חותן לערב הדיו אן לא יצאו' חין חמור יוצאה
בהוכף ח' ע' שקשור לו מערב שבת ולא הקוס בזנב
שו על ולא בזהורית שבין עיניו ולא תצא בהמה
בקלטר שבפיה ולא בסנדל שבדגלה ולא בקמיע
שחינו מומחה לבהמה אבל יוצאה היא בחגר שעל
גבי המכה ובכבשיו שין שעל גבי השבר ובשליה המ'
רוללת לה ופוקק לה זוג שבצוחרה ומטיילת בו בחצר

בפחות ממנו בגוף שהוציא חמור בשיר שלסוס או חתול
בסוגר הרי זה משוי שכל שמירה מעולה או שמירה
פחותה משוי הוצלה. לח יק שור גמלים זה בזה
וימשוך אפלו היו קשורין מערב שבת אינן כמשכון
בשבת אבל מכניס הוצ חבלים לתוך ידו טפה והוא
שלא יצא חבל מתוך ידו טפה וצריך שיהיה החבל
שמפי הבהמה עד ידו גבוה מן הדרך טפה או יותר
ומפני מה לח ימשוך הגמלים הקשורים זה בזה מפני
שהוא נראה במן שמוליכין לשוק שמוכרין בו הבהמות
או שמשחקין בהן שם ומפני זה לא תצא בהמה בזוג
שבצוהרה וחפלו היה פקוק שאיז לו קולי. לח
תצא בהמה בזוג שבכסותה ולא בחותם שבצוהרה
ולא בחותם שבכסותה ולא ברצועה שבדגליה ולא
בסולם שבצוהרה ואיך חמור יוצא במדרעת לא הם
כז היתה קשורה לו מערב שבת. ולא יצא הגמל
במטולטלת התלויה לו בדבשתו או בזנבו לא הם כן
היתה קשורה לו בזנבו וחטורתו יולא יצא הגמל
עקור יד ולא עקור רגל וכך שחר כל הבהמה.
איך התורכגולין יוצאין בחוטיין ולא ברצועות שבדג
ליהן ואיך הכבשים יוצאין בעגלה שתחת האליה ואיך
הכבשות יוצאות בעצים שמנוחין להן בחוטמן כדרי
שיתעטשן התולעים שבמוחן. ואיך העגל יוצא בעול
קטן שמניחין לו על צוהרו כדרי שיכנע ויהיה נוח לחריש

גזירה שמה יבוא מהן איסור סקלה ואלו הן כל
המשווה גומות הרי זה חייב משום חורש לפיכך חסור
להיפנות בשדה הנטילה בשבת שמה ישווה גומות
המפנה את הארבע בשבת מפני שהנה צריך לו לרבר
מצוה כגון שיכניס בן אורחים או קובע בו מדרש לה
יגמור את כלה או צר שמה יבוא להשוות הגומות טיט
שעל גבי דגלו מקנחו בכותל או בקורה אבל לא בקרקע
שמה יבוא להשוות הגומות לא ירוק בקרקע וישוף
בדגלו שמה ישווה גומות ומותר לדרוס הרוק שעל
גבי הקרקע והולך לפי תומנו נשים המשחקות
בהיגוזים ושקרים וכיוצא בהן חסורות לשחק בהן
בשבת שמה יבוא להשוות הגומות והסור לכבר את
הקרקע שמה ישווה גומות לא אם כן היה דצוף בחבנים
ומותר לזלף מים על גבי הקרקע וחינו חושש שמה
ישווה גומות שהרי חינו מתכוין לכך איך סכין
את הקרקע והפלו היה דצוף בחבנים איך נופחין חותו
וחיץ מדיחיץ חותו חפלו ביום טוב קל וחומר בשבת
שלא יעשה כדרך שהיא עושה בחול ויבוא להשוות
הגומות בזמן שהיא עושה כן במקום שהינו דצוף
הצר שנתקלה בימיגשמים מביא תבן ומדרה בו
וכשהוא מדרה לא ידרה בסל ובקומה לא בשולי הקומה
שלא יעשה כדרך שהיא עושה בחול ויבוא להשוות
הגומות המשקה את הצד עיס חייב משום צודע

ונותן מרדעת על החמור בשבת ומטייל בחצר חבנ
 איך תולין לה קלטר בפיה בשבת כשם שחדם
 מצווה על שבתת בהמתן בשבת כך הוא מצווה
 על שבתת עבדו וחמתו העלם שהן בני דעת הוהיר
 ולדעת עצמן עושין מצווה עליו לשמרן ולמנען מע
 שוית המלאכה בשבת שנ למען ינוח שורך וחמך
 וינפשון המתך והגר עבד וחמה שחננו מצווין
 על שבתתן הם עבדים שמלו וטבלו לשם עבדות
 וקיבלו מצוות שהעבדים חייבין בהן אבל עבדים
 שלה מלו וטבלו לה קבלו שבע מצוות שנצטוו בני נח
 בלבד הרי הן בגרותושב ומותרין לעשות מלאכה בשבת
 לעצמן בפדהסיה כישרל בהולי ואיך מקבלין גר תושב
 לה בזמן שהיו בלנוהג הוהיל וגר תושב עושה
 מלאכה לעצמו בשבת וגר צדק הרי הוא כישרל
 לכל רבר במי נחמר וינפשון המתך והגר זה גר
 תושב שהוה שכירו ולקייטו שלושרל כמובן המתו
 שלה יעשה מלאכה לוישרל רבו אבל לעצמו עושה
 והפלו היה זה הגר עבדו הרי זה עושה לעצמו

נחמר **פריך** **אחד** **ועשיתם** חפלו
 בתורה **תשבת**

מרבדים שהינן מלאכה חייב לשבות מהן ורבדים
 הדבה הן שהסדו חכמים משום שבותי מהן רבדים
 הסדום מפני שהן דומין למלאכות ומהן רבדים הסדום

גידה
 זי

וכן פורקין המשוי מעלה בהמה בשבת משום צער
בעלי חיים' ביצר היתה בהמתו טעונה שליו
שלתבוהה מכניס דחשן תחתיו ומסלקו לצד אחר
והוא נופל מחילון יהיה באברך בלילי שבת ובהמתו
טעונה כשיגיע לחצר החיצונה נוטל את הכלים הניטען
בשבת ושחינן כיטליץ מתיך החבלים והשקים נופלים
היו בשקים רברים המשתברין חס היו השקין קטנים
מביא כדים וכסתות ומניח תחתיהן והשקים נופלים
על הכרים שהרי חס ירצה לשלוק הכר שולף מפני
שהשקים קטנים וקלים ונמצא שלא ביטל הכלי.

היתה טעונה עששות שלזכוכית מתיך השקים והן
נופלים שהעפ שיטברו חין בכך הפסד גדול שהרי
הכל להתכה עומד ולהפסד מועט לחששו היו השקים
גרולים ומלאים כלי זכוכית וכיוצא בהן פורק בנחת
ומכל מקום לא יניחו ספ עלגבי בהמה משום צער
בעלי חיים' המדבק נידות עד שייעשו גוף

אחר חייב משום מעמד לטובך מי שנתפזרו לו פירות
באצירו מלקט עליה ואוכל הכל לה יתן לה לתוך הסל
ולא לתוך הקופה כדרך שהוא עושה בחול שאם עשה
כדרך שהוא עושה בחול ^{לדלקה} שמה יכבשם בידו בתוך
הקופה ויבוא לירי עימור וכך חין מקבצין את המלח
וכיוצא בו מפני שנראה במעמד' מפרק חייב
משום דש והעוהט זיתים וענבים חייב משום מפרק

לפיכך אסור לשאוב מין הבור בגלגל גזרה שמה ימלה
לגנתו ולהרבתו ומפני זה אם היה הבור שלגלגל בחצר
מותר למלאות ממנו בגלגלי ^{התולש חייב משום}
קוצר לפיכך אסור לרדות רבש מכוררתו בשבת מפני
שהוא כתולשי חין עולין בהילין ביון לחבין יבש וחין
כתלין באילין וחין נסמכין באילין ולה יעלה מבעור
יום לישב שם כל היום כולו וחין משתמשין במחומר
לקרקע כלל גזירה שמה יתלוש ^{פירות שנשרן}
בשבת אסור להכלין ער מוצהי שבת גזרה שמה יתלוש
הרס המחומר מותר להריחבן שהין הניותו לזה להריח
בן והרי ריחו מצוי אבל התדוב ותפוח וכל הד הוי
לאכילה אסור להריחבן במחומר גזרה שמה יקוצר
חותן להכלין ^{הילין שהין שר שיו גבוהין מן הארץ}
שלשה טפחים אסור לישב עליהן ואם הינן גבוהין
שלשה הדיהן בארץ היו באין מלמעלה משלשה לתוך
שלשה מותר להשתמש בהן היו גבוהין שלשה העפ
שארץ אחר שווה לארץ הו שיטח ללתיחתייהן שלשה
אסור לישב עליהן ^{חין דוכבין עלגבי בהמה}
בשבת גזרה שמתיחתוך זמורה להנהיגה וחין נתלין
בהמה ולה יעלה מבעור יום לישב עליה בשבת וחין
נסמכין לצדי בהמה וצדי צדדין מותרין עליה בהילין
בשבת בשוגג מותר לירד במזיד אסור לירד
ובהמה אפולן במזיד ידר משום צעק בעליו חיים

מבערב ^{מל} זורה ובורר ^{מל} מאבות מלאכות הן לפיכך
העפ שמותך למלול מלילות ברחשי הצבעותין כשהוא
מנפח מנפח ביר אחת בכל כוחו אבל ליה בקנוץ ולה
בתמחוי גזירה שמה ינפח בנפח ובכבדה שהוא חייב
והמשמר שמרים תולדת בורר הן מדרך הוה לפיכך
העפ שמותך לסנף יין צלול הן מים צלולין בסוררין
הן בקפיפה מצרית ליה יעשה גומה בסורר שלא יעשה
כדרך שהוה עושה בחול ויבנה לשמר במשמרת וכן
הסור לתלות את המשמרת כדרך שהוה עושה בחול
שמה יבוא לשמר וכן המחבץ תולדת בורר הוה לפיכך
העפ שנותנין שומשמיין והגוזיין לרבע לה יחבץ בירו
המחתך את הידק רק רק כדי לבשלו הרי זה
תולדת טוחן וחייב לפיכך היץ מרסקיץ לח את השחת
ולא את החדוביין לפני הבהמה ביץ דקה ביץ גסה מפני
שנרחה בטוחן אבל מחתכין את הר לו עיץ לפני הבהמה
ואת הנבלה לפני הכלבים שאיץ טחינה בפירות ומתינין
אלומות שלעמיר לפני בהמה ומפספס בירו אלומות
קטנות אבל ליה אלומות גדולות מפני הטורח שבהן
חבילי סיאה ואזוב וקרנית וכיוצא בהן שהכניסן
למחכלבהמה מסתפק מהן וקוטס ואוכל ברחשי
הצבעותין אבל ליה בירו הדבה שלא יעשה כדרך שהוה
עושה בחול ויבוא לרוק ^{הצריך לדוק פלפלין וכיוצא}
בהן ליתן לתוך המחכל בשבת הרי זה כותש בור הסכין

לפיכך חסור לסחוט תותים ורמונים הוחיל ומקצת בני
 הדם סוחטין הותן כזיתים וענבים שמה יבוא לסחוט
 זיתים וענבים אבל שאר פירות כגון פרי שיץ ותפוחין
 ועזרודין מותר לסחטן בשבת מפני שאינן בני סחיתה
 כבשים ושלקות שסחטן הם לכך גופן מותר והם
 להוציא מימיהן אתם וחיץ מדסקין את השלג שיזובן
 מימין אבל מדסק הוא לתוך הכוס או לתוך הקערה
 השום והבוסקר והמלילות שריסקן מבעור יום הם מחוס'
 דיץ שחיקה ביר מותר לו לגמור שחיקתן בשבת לפיכך
 מותר לגמור שחיקת הדיפות בעץ הפדוד בתוך הקורה
 בשבת אחר שמורדין אותה מעלה השי' המולל
 מלילות מולל בשנין כדי שלא ייראה כרשיה יונק בפיו
 פטור והם היה גונח מותר לו לונק בפיו מפני שהיה
 מפרק כלאחר יד ומשום צערו לה גזרן ואעפ שחיץ
 שם סכנה פירות שזבן מהן משקין בשבת הם
 זיתים וענבים הן חסור לשתות הותן המשקין ער
 מוציא שבת גזירה שמה יתכוון ויסחוט אותן בשבת
 והם תותים ורמונים הן חס הכניסן לאכילה משקין
 שזבן מהן מותרין והם הכניסן לרובץ משקין שזבן
 מהן חסורין עד מוציא שבת זיתים וענבים
 מערב שבת ויצאן מהן משקין מעצמן מותרין וכן
 חלות רבש שריסקן מערב שבת משקין היוצאין מהן
 בשבת מותרין שהיו כהן מקום לגזרה שכבר ריסקן

ריבוי אסור
 לגמור ריבוי
 ביצת וחס
 מחוסר יום

שריסקן

ואם נתכוון לר"ה הפה מותר. חיץ נותנין יין לתוך
העין אבל נותן הוה עלגבי העין. ורוק תפל חפלו עלגב
העין חסור. קילוך ששרה חותן מערב שבת מעבירן
עלגב עיניו בשבת ואינו חושש. מי שלקה בחצבעו לה
יכרוך עליו גמי כדי לדפותו ולהירחקנו בירן כדי להוציא
ממנו דם. חיץ נותנין חומץ ושמץ עלגבי המכה
ולא עלגבי מוך שעלה מכה ולא עלגבי מוך ליתנו על
המכה בשבת אבל נותן הוה חוץ למכה ושותת ויורד
למכה. ונותנין מוך יבש עלגבי המכה. ואם היה עתיק
חסור מפני שהוה כרטייה. לטייה שפירשה על
גבי כלי מחזירין אותה ואם פירשה עלגבי קרקע חסור
להחזירה. ומניחין לטייה עלגבי המכה לכתחלה
במקדש שאין חיסור שבות במקדש ובכל מקום מקנחין
פי המכה ואין מקנחין אתה לטייה שמה ימרח.
סכין ומתמשיך בבני מעיים בשבת והוה עיסוק וימשמש
בבת אחת כדי שלא יעשה כדרך שהוה עושה בחול
ואין מתעמלין בשבת. היזה הוה מתעמל זה שרונסין
עלגופו בכה עד שייגע ויזיע. הוה שיהלך עד שייגע
ויזיע. שאסור ליגע את עצמו כדי שייגע בשבת מפני
שהוה רפואה וכך אסור לעמוד בקרקע רימוסת שבחנך
ישל מפני שמעמלת ומרפאה. חיץ דוחצין במים
שמשלשלין ולא בטיט שטובעין בו ולא במי המשרה
הבהושים ולא בים סרום ולא במים הרעים שבים הגרון.

ובקערה חבל במכתשת הייב מפני שהוא טוחן לפיכך
 חסור לבריא להתרפות בשבת שמה ישחק סמנין
 כי צרי לאיחל ארס רברים שאינן מאכל בריאים
 כגון חיזובין ופוחה ולא רברים המשלשלין כגון לענה
 וכיוצא בה וכך לא ישתה רברים שהיין דרך הבריאים
 לשתות כגון מים שביטלובן סמנין ועשבים
 אוכל ארס אוכליין ומשחק שדרך הבריאים לאכלין
 ולשתות כגון הכסבר והכשות והחזוב העץ שהן מרפין
 ואכלין כדי להתרפות בהן מותר הואיל והן מאכל ברי
 אים שמה חליתית מקורם השבת והרי הוא שותה והולך
 מותר לשתות בשבת במקום שנהגו הבריאים לשתות
 החליתית ושותיין זיתוס המצרי בכל מקום וכך
 שמנים שדרך הבריאים לסוך בהן מותר לסוך בהן
 בשבת ואעפ שנתכוון לרפואה ושחיין הבריאים סכין
 בהן חסורין החושש במתנין לא יסוך יין וחומץ אבל
 סך הוא אתה שמן ולא שמן ודר לא במקום שהבריאים
 סכין אותן ומותר לסוך שמן ומלח בכל מקום ניגמה
 ירוחו דגלן צומתה ביין ואינן צומתה בחומץ ואם
 היה ענוג חף ביין חסור החושש בשנין לא יגמע
 בהן את החומץ ויפלוט אבל מגמע הוא ובולע החושש
 בגרונו לא יעדע רנו בשמן אבל בולע הוא שמן הדבה
 ואם נתרפח נתרפח חין לו עסין את המוצטכר וחיין
 שפין את השניים בסם בשבת בזמן שמתכוון לרפואה

יבוא ללוש קמח שחינו קלי ומותר לגבל את הקלי מעט
מעט אבל תבואה שלא הביחה שלוש שקליו חותה וחתך
כך טחנו חותה טחינה גסה שהדי היא כחול והיא הנק'
דחת שתית מותר לגבל ממנה בחומץ וכיוצא בן
הרבה בבת חחת והוא שיהיה דך אבל קשה חסור מפני
שנרחה כלש' ויצריך לשנות' כיצד' נותן חת השתית
ואחר כך נותן חת החומץ' המודסן העפ' שחינו
דחוי לגיבון' חין גובלין חותן שמח יבוא לגבל העפר
וכיוצא בן' ונותנין מים על גבי המודסן ומולוך בו התדור
שתי וערב אבל חינו ממדס בירן שלא יירחה כלש' חס'
לאנת ערב מנערו מכלי לכלי ער שיתערב ונותן לפני
התורנגולין חו לפני השוורים' ומותר לערב המודסן
על דרך זו בכלי אחר ומחלק אותן בכלים הרבה ונותן
לפני כלבהמה ובהמה ומערב בכלי אחר הפלון כור'
ואפלו בוריים' חין מאחילין בהמה חיה ועוף בשבת
כדרך שהוזה מחביל בחול שמח יבוא לירי כתישת
קטניות חו לירי לישת קמחו וכיוצא בן' כיצד' לה יאכיל
הגמל בשבת מחכל שלשה חו חרבעה ימים ולה ידבץ
עגל וכיוצא בן' ויפתח פיו ויתן לתוכו כרשנין ומים
בבת חחת' וכך לה יתן לתוך פי יונים ותורנגולין למקום
שחינו יכולין להחזיר תכל מחביל הוא חת הבהמה
מעומר ומשקה חותה מעומר חו נותן לתוך פיה מים
בפני עצמן וכרשנין בפני עצמן במקום שיבולה להחזיר

מפני שכל לו צער הן וכתוב וקרחת לשבת ענגי לפיכך
חס לא נשתהה בהם אלא עלה מיר העלפ שיש לו חטטין
בד השן מותר' חיו מתגרדין במגדרת וחס היו
ידיו מלובלכות בצוחה חו בטיט גורר כרדבן וחינו
חוש שיסכין ומפרכין לארס לענגו אבל לא לבהמה
וחס היה לה צער מותר להסיר צערה בסיכה ופירוך
בהמה שאכלה כר שנין הדבה מריוצין חותה בחצר
בשביל שתתקפה וחס החזה רמ מעמירין חותה במים
בשביל שתצטנן והיו חוששין שמה ישחק לה סמנין
חיו מקיחין את החובל בשבת ב"ה בסם שמה
ישחק סמנין אבל להכניס ידו לתוך פיו ולהקיא מותר
והסוד לרחוק בדיסן שלתינוק כרי להוציא הרחי שלן
שמה יבוא להשקותו סמנין המ שלשלין ומותר לכפות
פוס על הטבור בשבת כרי להעלותו וכז מותר לחנק
וללפף את הקטן ולהעלות חזנים ביז ביד ביז בכלי
ולהעלות חנקני שכל לו וכיוצא בהן חיו עושין חותן
בסמנין כרי לחוש לשחיקה ויש לו צער מהן
המדרק מהבות מלאכות לפיכך חיו כובדין את התבן
בכבדה ולא יניח הכבדה שיש בה תבן במקום גבוה
בשביל שירד המוץ המורק מפני שהוא כמדרק
חבלנות התבן בכבדה ומוליד לאבוס העלפ שירד המוץ
בשעת הולכה שהרי חינו מתכוין לכך מגבל
חייב משום לש לפיכך חיו מגבלין קמה קלי הדבה שמה

2

ונמצי צאת כמרחץ מתחמם אדם כנגד המרודה
ויוצא ומשתטף כל גופו בחמין הכל אינו משתטף כל
גופו בצונן ובא ומתחמם כנגד המרודה מפני שמפשיך
מים שעליו ונמצי צאת כרוחץ כל גופו בחמין המביא סלון
של צונן בתוך מים חמין אפלו בתוך חמי טבדיה הרי
לכחמין שהוחמו בשבת אסורין ברהיצייה ובשתייה
מביא אדם קיתון שלמים ומניחו כנגד המרודה
לח בשביל שייחמו לה כרו שתפוג צנתן וכך מניח סך
של שמן כנגד המרודה כדי שיפשיך לה שייחם וסך
הרס ירו במים חן בשמן ומתחמם כנגד המרודה והוא
שלא ייחמו המים שעל ירו ער שתהא כריסן שלתינוק
נכוית בהן ומחמם בגר ומניחן על גבי מעיו בשבת
אמבטי של מרחץ שהיא מליחה מים חמין חין
נותנין לה מים צונן שהרי מחממן הרבה וכך לא יתן
לתוכה סך של שמן מפני שהיא כמבשל אבל כותף הוא
מים חמין לתוך אמבטי של צונן מיחם שפינה
ממנו מים מותר ליתן לתוכו מים צונן כדי להפשיך
ומותר ליצוק מים חמין לתוך מים צונן חן צונן לתוך
החמין והוא שלא יהיו בכלי דאשון מפני שהוא מחממן
הרבה וכך קררה דותחת העפ שהודירה מעל האש לא
יתן לתוכה תבלין אבל כותף לתוכה מלח שהמלח חיכו
מתבשל לה על גבי אש גרולה וחם צף התבשיל מקרירה
לקערה העפ שהוא דותח בקערה מותר לו ליתן לתוך

וכך מחכילה עוף בירן במקום שיכול להחזיק והיו צדק
 לומר שיתן לפניהם והן חן כלין' ב'ח כמו שמזונותיו
 עליו בגון בהמתו והייתו ויוני הבית וחוזין ותודבגונן
 חבלמי שאין מזונותיו עליו בגון חזיר ויוני שובך ודבויס
 לא יתן לפניהם לא מזון ולא מים ומותך לאחרם להעמיד
 בהמתו על גבי עשבים והיא חוכלת חבל לא יעמיד אותה
 על גב רבך שהוקצה ועומד בפניה ברו שתחזיר פניה
 לדבר המוקצה ותחבל ממנו וכך ביום טוב

פתח דרית עתניס ח'עפ ועתניס

שחינה מלאכה הסדרן אותה חכמים שמה יבוא לאפות
 המרבין פת בתנור מב עור יום וקרש עליו היום מיני
 ממנו מזון שלש עורות וחומר לאחדים בוחו והציל
 לבם וח'עפ שהדרית ח'ינה מלאכה כשהוא מציל לה
 ידרה במדרה לא בסכין פרי לשנות' מפני מה חסרו
 חכמים להכנס למרחץ בשבת מפני הכלנין שהיו מחימין
 חמין בשבת והומדין מערב שבת הוחמו לפיכך גזרו
 שלא יכנסו למרחץ בשבת אפלו להזיע' וגזרו שלא
 ישתטף כל גופו בחמין ואפלו בחמין שהוחמו מערב
 שבת חבל סנין ידיו ורגליו מותר' ב'ח בחמי האור גזנה
 משום מרחץ חבל בחמי טבריה וכיוצא בהן מותר
 להשתטף בהן כל גופו ואסור לרחוץ במים חמין
 שבמערות מפני שהמעה ישהב חבל ויבוא לידי זיעה

ומים ושמך תפרסמון חסור שאין זה רחוי לאכול ברו'
חיים וכך כל כיוצא בזה. הדרל שלשן מערב שבת
למחר ממחן ביץ ביד ביץ בכלי ונותן לתוכו רבש וליה
יטרוף לא מערב' שהללים שטרפן מערב שבת למחר
נותן לתוכן שמן וחומץ ותבלין ונא יטרוף הלא מערב'
שום שריסקן מערב שבת למחר נותן לתוך הגריסין
ולא יטחוק לא מערב'. הנוטל שיער מגוף האדם
חייב משום גוזז לפיכך חסור לרחוץ את הידים בדבר
שמשיך את השיער ורחי כגוזז הלא וכיוצא בן ומותר
לחוף את הידים בעפר לבונה ועפר פלפלין ועפר יסמין
וכיוצא בהן וחינו חושש שמהי שיר השיער שעליו
שהרי חינו מתכוין עידב דבר שמשיך את השיער
ורחי עם דבר שחינו משיך ורחי אם היה הרוב מדבר
שחינו משיך מותר לחוף בו ואם לחו חסור' חסור
לרחות במראה שלמתכת בשבת גזרה שמא ישיר בה
נימין המדולדלין מן השיער ואפלו קבועה בכותלי
חבלי מראה שחינה שלמתכת מותר לרחות בה אפרו
חינה קבועה' המכבס חייב משום מלבץ וזה סוחט
בקות חייב מפני שהוא מכבס' לפיכך חסור לרחוק מטלת
חומוך וכיוצא בהן בפי האשישה וכיוצא בה ברי לסתמה
שמה יבוא לירי סחיטה ואין מקנחין בספוג לאחס כן יש
לו בית החיזה שלא יסחוט ואין מכסין חבית שלמים
וכיוצא בה בבגד שחינו מוכן לה גזירה שמה יסחוט'

הקערה תבלין שכלי שני אינו מבשלי חיי שורין את
התלית בין בפושריין בין בצונץ אבל שורה הוא בתוך
החומץ וחם שיהיו חמישי וששי הדי זה שורה בשבת
בצונץ ומניחן בחמה עד שייחסו שותה כדי שלא יחלה
אם פסק מלשתות רבר שנתבשל קורם השבת
או נשדה בחמין מלפני השבת אעפ שהיה עכשו צונץ
מותק לשרותן בחמין בשבת ורבר שהיה צונץ מעיקרו
ולא בא בחמין מעולם מדיחין אותן בחמין בשבת אם
לא היתה הרחתו גמר מלאתנו אבל אם היתה הרחתו
גמר מלאתנו חיי שורין אותן בחמין מותר להם
בחמה אעפ שהסור להם בתולרות האם שאינו בה
לעשות מחמה לאש לפיכך מותר ליתן מים צונץ בשמש
כדי שייחמו ובין נותנין מים יפים לתוך מים דעים בשביל
שיצונן ונותנין תבשיל לתוך הבור בשביל שיהיה שמור
מערב ארס מים ומלה ושמן וטוב לבן פתן ונותנו
לתוך התבשיל והוא שיעשה מעט אבל הרבה חסור
מפני שנראה בעושה מלאכה ממלאכת התבשיל
וכן לא יעשה מו מלה עזין והן שני שלישי מלה ושליש
מים מפני שנראה בעושה מוריס ומותר למלוח ביצה
אבל צנון וכיוצא בו חסור מפני שנראה כבובש כבשין
בשבת והכובש כבשין חסור מפני שהוא כמבשל
ומותר לטבול צנון וכיוצא בו במלח ואוכלי
מותק לערבין ורבע ופלפלין בשבת לאכלן אבל יין

מהלך בהן ואין חוש שיז שמה יסחוט' ואסור לו לשטחן
והפלו בתוך ביתן שמה יחמר הרוחה הדי זה כיבס כקותו
בשבת ושטחה ליבשה' וכל מקום שאסרו חכמים מפני
מדהותה עין אפלו בחררי חררים אסור' שתי מטהרות
זו על גבי זו נוטל את הפקק מבנתיים ומשיקן ומחזיר
את הפקק למקומו מפני שחינו בא לסחוט שהדי רעתו
שיצחו המים ופוקקין את הבוב בקורדין ובכל דבר
המטלטל כרו שלא יצופו המים עלה אובלים ועלה כלים
אבל איך פוקקין את הבוב כדי שידרו המים לבור שמה
ושחוט בעת שרוחק שהדי הפקק שרוי במים אסור
לתקן ביתור של בגדים ולשברם שברים שברים כדרך
שמתקנו בחול הבגדים כשמכבסין אותן וכך אין מקפלין
את הכלים בשבת כדרך שעושים בחול בבגדים כשיכנסו
אותן ואם לא היה לו כלי אחד להחליטו מותר לקפלו ול
ולפשטנו ולהתכסות בו כרי שיתנחה בו בשבת והוא
שיהיה בגר חדש לבן שהדי הוא מתמעך ומתלכלך מיר
וכשיקפלו לא יקפלו לאה אחר אבל לקפלו בשנים אסור
הצובע מאבות מלאכות לפיכך אסור לאשה
להעביר סדק על פניה מפני שהיא צובעת והתופר
מאבות מלאכות לפיכך אסור למלאות הכר והכסת הח'
רשים במובין גזירה שמה יתפור אבל מובין שנשדו מז
הכר או מז הכסת מחזירין אותן בשבת' הקודע
מאבות מלאכות לפיכך מי שנסתבכו בגדין בקוצים

נשברה לו חבית בשבת מציל ממנה מה שהנא צריך
לשבת לו ולאורחיו ובלבד שלא יספג בייץ או יטפח בשמן
שאם יעשה כדרך שהנזע עושה בחול שמא יבוא לירי
סחיטה וכיצר מציל ממנה מביא כלי ומצד תחתיה
ולא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר דיקלוט גזירה שמה
יביא כלי דרך רשות הדבים ינזר מנו לו חורחים מביא כלי
אחר וקולט כלי אחר ומצדפו לראשון ולא יקלוט ואחר
כך יזמן לא יזמן ואחר כך יקלוט והם העדים בדבר זה
מותרי טיט שעל בגרו מכסכסו מבפנים והיכך
מכסכסו מבחוץ גזרה שמה יכבס ומותר לגרו בצפורן
והיכנו הושש שמה ילבנו המכסכס את הסודר אסור
מפני שהוא מלבנו אבל החלוק מותר מפני שהיץ בוונתו
לא לרככו מנעל או סנדל שנתלכלך בטיט את
צואה מותר לשכשכו במים אבל לכבסו אסור והיץ
מגדריץ לא מנעלים ולא סנדלים אבל סכין ומקנחין את
היטנים כר או כסת שהיה עליהן צואה או טינוף מקנחו
בסמרטוט והם היתה על שלעור נותנין עליה מים עד
שתכלה מו שנתלכלכה ידו בטיט מקנחה בזנב
הקוס ובזנב הפרה ובמפה הקשה העשויה לאחזבה
הקורצין אבל לא במפה שמקנחין בה את הידים שלא
יעשה כדרך שהנזע עושה בחול ויבוא לכבס את המפה
מי שדחץ במים מסתפג בלגותו ומביאה בירו
והיץ חוששין שמה יסחוט וכפן מי שנשדו כליו בדרך

כל כיוצא בזה חוץ תולין את הכילה שהרי נעשה
תחתיה אתה לערתי ומותך להניח מעה ובסא וטרסקר
ואעפ שיעשה תחתיהן אתה לערתי זה דרך עשיית אהל
לחקבוע ולא ערתי כל אהל משופע שאין בגגו
טפח ולא בפחות משלשה סמוך לגגו דוחב טפח הרי זה
אהל ערתי והעושה אותו לכתחלה בשבת פטור טלית
כפולה שהיו עליה חוטין שהיא תלויה בהן מערב שבת
מותר לנטותה וכך הפרוכת מותר לנטותה ומותר לפרקה
כילת חתנים שחין בגגה טפח וחין בפחות משלש
סמוך לגגה דוחב טפח הוחיל והיא מתוקנת לכך מותר
לנטותה ומותר לפרקה והוא שלא תהא משולשלת מעל
המטה טפח פקק החלון בזמן שהיא מתוקן לכך אעפ
שאינו קשור ואינו תלוי מותר לפקוק בו החלון
כובע שיושין עלה ראשו ושלש מוקפת שהיא עושה
אל כמו אהל על לובשו מותר ללבושו ואם הוציאה מן
הבגדים סביב לראשו או בנגד פניו כמו אהל והיא
מחורק עלה ראשו והיתה שמה שהוציאה קשה ביותר
כמו בג חסור מפני שהיא עושה אהל ערתי הנוטה
פרוכת וכיוצא בה צריך להזהר כדי שלא יעשה אהל
בשעה שנוטה פרכת לפיכך אם היתה פרכת גדולה תולין
אותה שנים אבל אחר חסור ואם היתה כולה שיש להגג
חוץ מותר חותה וחפלו עשרה שאי אפשר שלא תגבה
מעט מעלה אחר ותיעשה אהל ערתי בגד שמנסה

מפדישן בצנעה ומתמהמה בדי שלא יקרעו והם נקרעו
הינו חייב כלום שהדי לא נתכוון ומותר ללבוש כלים
חרשים והם נקרעו נקרעו פוצעין את האגוז במטלות
והיז חוששין שמה תקרע התוקע חייב משום בונה
לפיכך כלה דלתות המחוברות לקרקע לח נוטלין הותן
ולא מחזירין הותן גזירה שמה יתקע אבל דלת שורה
תיבה ומגרל ושאר דלתות כלים נוטלין ולא מחזירין
והם נשמט ציר התחתון שלהן רוחקין הותן למקומן
ובמקדש מחזירין הותן אבל ציר העליון שנשמט חסור
להחזירו בכל מקום גזרה שמה יתקע היז גורלין
את שער הדאש והיז פוקסין הותן מפני שנראה כבונה
והיז מחזירין מנורה שלה ליות ולא שלחן המפוצל ולא
כסה המפוצל וכיוצא בהן מפני שנראה כבונה והם
החזיר פטור שהיז בנין בכלים והיז סתירה בכלים
והם היה דפוי מותר להחזירו והיז מתקנין חליות שלש
רדה שלקטן חו בצד חו מפני שנראה כבונה
העושה אהל קבוע חייב משום בונה לפיכך היז עושין
אהל ערמי לכתחלה ולא סותרין אהל ערמי גזרה שמה
יעשה הוי סתור אהל קבוע והם עשה חו סתור אהל ערמי
פטורי ומותר להוסיף אהל ערמי בשבת כיוצא טלית
שהיתה פרוסה עלה עמודים חו עלה כתלים והיתה
ברובה קודם השבת אם נשחר ממנה גב טפה מתוחה די
זה מותר את כולה בשבת ער שייעשה אהל גדול וכך

נסתם מותר ומותר לה ערים בדבר זה כל דבר
שהוא גמר מלאכה חייב עליו משום מכה בפטיש ומפני
זה הגורר כל שהוא חו המתקן כלי באיזה דבר שיתקן
חייב לפיכך אסור לה שמיע קול של שיר בשבת בין בכלי
שיר כגון כנורות ונבלים בין בשאר דברים חפלו להכות
באצבע על הקרקע או על הלוח אחת כנגד אחת כדרך
המשוררים או לקרקע את האגוז לתינוק או לשחק
לו בזוג כדו שישתוק כל זה וכיוצא בו אסור גזירה
שמה יתקן כלי שיר חין מספקין ולהמתקן
וחין מטפחין בשבת גזרה שמה יתקן כלי שיר ולספק
לאחר ירו מותר חין שטיין על פני המים גזירה שמה
יתקן חבית של שייטין בריבה שבחצר מותר לשוטבה
שחינובא לעשותבה חבית של שייטין והוא שתהיה לה
שפה מוקפת שלא יעקור ממנה המים כדו שיהיה הכר
והפרט בינה ובין הים חין חותכין שפופרת שלקנה
מפני שהוא כמתקן כלי יהיה חתוכה העפ שחינה
מתוקנת מותר להכניסה בנקב החבית בשבת להוציא
ממנה יין וחין חוששין שמה יתקן אסור להניח עלה
שלהרס וכיוצא בה בתוך הנקב של חבית כדו שיקלח
את היין מפני שהוא בעושה מרזב בשבת וחין שוברין
את החלק וחין קורעין את הנייר מפני שהוא כמתקן כלי
זמורה שהיה קטורה בטפיה ממלאין בה בשבת אם אינה
קטורה חין ממלאין בה גזרה שמה יקטום אותה ויתקנה

בו פיהחבית לא יכסה בו את כולה מפני שנעשה אוהל
חבל מכסה הוא קצת פיה המסנן בקפיפה מצרית לא
יגביה קרקעית הקפיפה מן הכלי טפה כדי שלא יעשה חיל
עראי פתקן עשה עשה ועתה עשה

העושה נקב

שהוא עשוי להכניס ולהוציא כגון נקב שלול התורנגולן
שהוא עשוי להכניס האורה ולהוציא ההבל הרי זה
חייב משום מכה בפטיש לפיכך גזרו על כל נקב חפלו
היה עשוי להוציא בלבד און להכניס בלבד שמחייבוה
לעשות נקב שהיובין עליו ומפני זה חיצ נוקבין בחבית
נקב חדש וחיצ מוסיפין בו חבל כותחין נקב ישן והוא
שלא יהיה הנקב למטה מן השמדים שאם היה למטה
מן השמדים הרי זה עשוי לחזק ואסור לפתחו

נוקבין מגופה שלחבית להוציא ממנה יין ובלבד שיק
בנה למעלה חבל מצדה אסור מפני שהוא כמתקן
כלי שנוכר אדם את החבית לאכול ממנה גרוגרות
ובלבד שלתיכונן לעשות כלי ומביא אדם חבית שניין
ומתיז את ראשה בקיוף לפני החורחים ואינו חושש
שאין כוונתו לא להרחות כריבות לבו וכשם
שאסור לפתוח כל נקב כך אסור לסתום כל נקב לפיכך
אסור לסתום נקב החבית ואפלו בדבר שאינו מתמדה
ואינו בחלודי סחיטה כגון שסתום בקיסס און בצדור
קטן אבל אם הניח שם אוכל כדי להצטענו ונמצא הנקב

חושטי ב'רה בשהיה השמן מועט כדו שיצה צח העור
 בלבד' אבל אם היה בסדן שמן הרבה עד שיכרך העור
 הרי זה חסור מפני שהוא כמעברו והכל בחרשים אבל
 ביטנים מותר' המורה לפי חייב משום מוחק
 את העור לפיכך היץ סותמין נקב בשעור וכיוצא בה
 שמה ימרה ואפלו בשומן היץ סותמין את הנקב גזרה
 משום שעוק' כותב מהבות מלאכות לפיכך חסור

לכחול בפור וכיוצא בו בשבת מפני שהוא ככותב' וחסור
 ללוות ולהלוות גזרה שמה יכתוב' ובן חסור לקנות
 ולמכור ולה שכור שמה יכתוב' לא ישכור אדם פועליו
 בשבת ולה יאמר לחבירו לשכור לו פועליו אבל לשחול
 ולה שאילמות' שואל אדם מחבירו כדו יין וכדו שמן
 ובלבד שלא יאמר ה'לויני' אחר המוכר בפה זה

במסירה חסור בין במחזנים בין שלא במחזנים וכעס
 שחסור לשקול כך חסור למנות ולמרור בין בכלי מדה
 בין בחבל' היץ רנין בשבת ולה חולצין ולה מיבמין

זלא מקרשין גזירה שמה יכתוב' והיץ מקרשין ולה
 מעריכין ולה מחרימין מפני שהוא כמקח וממכר
 והיץ מגביהין תרומה ומעשדות שזה רומה למקריש
 אותן פירות שהפריש ועור מפני שהוא כמתקן אותן
 בשבת והיץ מעשרין את הבהמה גזרה שמה ירעום
 בסקדא' ומקריש אדם פסחן בשבת וחגיגתו ביום טוב
 שזומנות היום' וכעס שאין מקרישין כך אין מקרשין

חסור לחוף כלי בסך בגדתקון מפני שהוא מלכנץ
בדרך שהאומנין עושיין ונמצא כמתקן כלי וגומר מלחנתו
בשבת אבל חופפין אותן בחול ובנתר וכן כלה כלים חופפין
אותן בכל רבדי וחסור להדיחן ערות ולפסין וכיוצא בהן
מפני שהות כמתקן לא חס כן הריחן לאכול בהן סעודה
חדת באותה שבת אבל כלי שתייה כגון כוסות וקיתונות
מותר להריחן בכל עת שחין קבע לשתיה וחיץ מציעין
חת המטות בשבת כדו לישן עליהן למוצאי שבת אבל
מציעין מלילי שבת לשבת חסור להטביל כלים
טמאים בשבת מפני שהוא כמתקן כלי אבל אדם טמא
מותר לטבול מפני שנראה כמיקר וחיץ מציעין עליו בשבת
המטביל כלים בשבת בשוגג שתמשהו בהן במזיד לה
ישתמש בהן עד למוצאי שבת ומותר להטביל את
המים הטמאים בשבת כי צר יעשה כותנן בכלי שחינו
מקבל טומאה כגון כלי חבנים ומטביל הכלי במקוה
עד שיעלה מי המקוה עליהן ויטהרו וחיץ מגביהין
תרומות ומעשרות בשבת מפני שנראה כמתקן רבך
שלא היה מתוקן מעבר מחבות מלחנות הוחי
והמרכך עור בשמן כדרך שהעברנין עושיין הרי זה
מעבר וחייב לפיכך לאיסוך אדם את רגלו שמן והיה
בתוך המנעל חובתוך הסנדל החדשים אבל סך הוא
את רגלו שמן ולובש מנעלו חו סנדלן אעפשהן חדשים
וסך כל גופו שמן ומתעגל על לב קטבוליה חדשה וחיון

חושש

חיי

ויבוא למחוק. מונה אדם את הורחיו ואת פרפרותיו
מפיו אבל לא מן הכתב כרו שלא יקרה בטרי הריוטות
לפיכך אם היו השמות חקוקין על הטבלה או על הכותל
מותק לקרותן מפני שאינו מתחלק בטטר. ואסור לקנות
בכתב המהלך תחת הצודה ותחת הריוקני בשבת חף
לקרות בכתובים בשבת בשעת בית המדרש חסור
גזרה משום ביטול בית המדרש שלא יהיה כל אחד
יושב בביתו וקורא וימנע מבית המדרש. נפלה
דליקה בחצר בשבת אינו מציל כלמה שיש בחצר
לחצר אחרת שבאותו המבוי ח'עפ שעירבן גזירה
שמה יבבה הדליקה כרו שיציל מפני שאדם בהול
על ממונו לפיכך גזרו שלא יציל לא מזון שהוא צריך
לו לאותה שבת ובלים שצריך להשתמש בהן בשבת
ובגדים שיכול ללבוש שנמצא מתיחש מן הכלו אינו
בה לירי כיבוי ואם לא עירבן חף מזון ובליו אינו
מציל. ומה הוא מציל למזונן אם נפלה דליקה
בלילי שבת מצילין מזון שלם עורות הדחוי לאדם
לאדם והדחוי לבהמה לבהמה. נפלה בטחית מצילין
ממנה מזון שתי עורות במנחה מצילין מזון עורה
אחת. ב"ת במציל בכלים הרבה או שהיה ממלה
כלי ומעדה וחוזר וממלה אותן שטיה הוא שאין מציל
לא מה שהוא צריך לו אבל אם הוציח כלי אחד הוציח
אחת ח'עפ שיש בו כמה עורות מותר. כיצדי

מי חטאתי המגביה תרומה ומעשרות בשבת חן
ביום טוב בשוגג יחכל ממה שתיקן במזיר לח יחכל
ער מזרחי שבת ובין כך ובין כך תיקן את הפירות וכן
חם הקריש חן העריך חן החריס בשבת בין בשוגג
בין במזיר מה שעשה עשוי וחיו צריך לומר ביום טוב
ובן המקנה לחבידוב שבת קנה מעשרין את
הרמחי בין השמשות אבל לא את הורחי מי שקרה
שם לתרומת מעשר שלרמחי חן למעשר עני שלוחי
לחיטלם בשבת וחלפ שייחר מקומן מקודם השבת
והרי הצידיעין ומונחין בצר הפירות והם היה כהן חן
עני למורים לאכול חלון יבואו ויחכלו ובלבר שיודיע
לכהן שזן שחני מהכילך תרומת מעשר ויודיע לעני
שזה שחני מהכילך מעשר עני אסור להפיש
ולשחק בקוביא בשבת מפני שהוא כמקח וממכר
ומפיש חרס עם בניו ועם בני ביתו על מנה גדולה
כנגד מנה קטנה מפני שאין מקפידין אסור
לחשב השבונות שהוא צריך להז בשבת בין שעבד
בין שעתיר להיות גזרה שמהיכתוב לפיכך השבונות
שחיו בהן צורך מותר לחשבן כי צרי כמה סאה תבואה
היה לנו בשנה פלונית כמה דינרין הוציאה בתנות בכך
וכיוצא באלו שהן בכלל שיחה בטילה שאין בה צורך
כלל המחשב אותן בשבת כמה שב אותן בחול
אסור לקרות בשטר דינרות בשבת שלא יהיה כחול

מציל של מלא בכרות אלפ שי שבן כמה סעורות
ועיגול שלרביה והבית שלויץ וכך אם פרש טליתו
וקיבץ בה כל שיכול להוציא והוציאה מליה בבית
החת מותר. אמר לאחרים בואו והצילו לכם.
כל אחד ואחד מציל מזון שהוא צריך לו חן כלי
אחר שמחזיק אפלו רבך גדול והדי הוא של מציל
חס לארצה מציל לקחתו ונתנו לבעליו מותר לו
ליטול ממנו אחר השבת שכך עמלו ואין זה שכר
שבת שהדי אין שם מלאכה ולהאיסור שלא הוציאו
לה במקום מעורב. הציל פת נקוייה אינו חוזר
ומציל פת שחינה נקוייה אבל אם הציל פת שחינה
נקייה בתחלה חוזר ומציל פת נקוייה ומציל ביום
הכפורים מה שהוא צריך לשבת אם היה יום הכפורים
בערב שבת אבל אינו מציל בשבת ליום הכפורים וחין
צריך לומר ביום טוב ולא משבת זו לשבת הבאה.
ומה הוא מציל ללבוסו לובש כל שהוא יכול ללבוש
ועוטף כל שהוא יכול לעטוף ומוציא ואומר לאחרים
בואו והצילו לכם וכל אחד ואחד לובש ומתעטף יכלו
ומוציא והדי הן שלו כמו המאכל שהדי מן הפקר
זוכין. מותר להציל כל כתבי הקדש שיט בחצר
להצר חדרת שבאותו המבוי והעפ שלא עידבו ובלבו
שיהיה למבוי שלש מחיצות ולחי אחד והוא שיהיו
כתובין חשורי ובלשון הקדש אבל אם היו כתובין בכל

בשיחה בטילה בשבת שנודבך דבר שלא יהיה דיבורך
שלחול כדריבורך שלשבת
מותך לדורך בשבת לדבר
מצוה כגון שידוך לבית הכנסת הן לבית המדרש ומחשבין
חשבונות של מצוה ומורדין מדירה של מצוה כגון מקוה
לירע אם ישבו כשיעור חובבך לירע אם מקבל טומאה
ופוסקין צדקה לעניים והולכין לבתי כנסיות ולבתי
מדרשות ואפלו לתרטיאות וטדקלין שלגוים לפקח על
עסקי רביס בשבת ומשרכין על התינוקת לארס ועל
התינוק ללמרו ספר וללמרו הומנות ומבקדין חולים
ומנחמין חבלים והנכנס לבקר את החולה אומר שבת
היא מלזעוק ודפואה קרובה לבוא ומחשיכין על התחום
לפקח על עסקי כלה ועל עסקי המת להביא לו הדון
ותכריכין ואומר לו לך למקום פלוני לא מצאתה שם
הבית ממקום פלוני לא מצאתה במנה הבח במאתים
ובלבד שלא יזכור לו סכום מקח שכללן וכיוצא בהרף
מצוה הז' ונהמר עשות חפציק כן חפציק אסורין חפצי
שמים מותרין מפליגין בים הגדול בערב שבת
לדבר מצוה ופוסק עמו לשבות וחינוך טובת ומסירין
גדרים בשבת בין לצורך שבת בין שלא לצורך שבת
ונשחלין לחכם על נדרים שהן לצורך השבת ומתירין
אעפ שיש להן פנאי להתירן קודם השבת שרבים אן
דבר מצוה הז' חין עונשין בשבת אעפ שהעונש
מצות עשה חונה רוחה שבת כיצד הדי שנתחייב בבית

אנו היחידים יבנה בית זה ובחילו סחורה ילך למקום פלוני בל
זה וכיוצא בן אסור שנ' ורבד רבד ריבוק אסור והרהור
מותרי אסור להרם לפקוד גנותיו ושרותיו בשבת
לדחות מההן נדריכין אנו היחידים פירותיהן שהרי זה
מהלך לעשות חפציו וכן אסור להרם שיוצא בשבת
עד סוף התחום וישב שם עד שתחשך כרי שיהיה קרוב
לעשות חפציו במוצאי שבת שהרי נמצא הלוח בשבת
לעשות חפציו ברה בשהחשיך על התחום לעשות
דבר שאסור לעשותו בשבת אבל אשה חשיך לעשות
דבר שמותר לעשותו בשבת הרי זה מותר כיצד יחין
מחשיכין על התחום להביא פירות מחובדין או לשכור
פועלין אבל מהשיך הוא לשמור פירות שהרי מותר
לשמור בשבת ומחשיך להביא בהמה או פירות תלושין
שהבהמה קורא לה והיא באה אל עפ שהיא הוץ לתחום
ופירות תלושין אילו היו שם מחיצות היה מותר להביאן
בשבת וכן אומר הרם לחבירו לכרך פלוני אני הולך
למחר שאם היו שם בודגנין היה הולך לשם בשבת וכן
כל כיוצא בזה מותר לארם לומר לפועל הנדחה
שתעמור עמי לערב אבל לא יאמר לו היה נכון לו לערב
שנמצא זה עושה חפציו בשבת ואסור לדוץ ולדלג
בשבת שנ' מעשות רדכיק שלחיה א הלופך בשבת כהלו
כך שלחולי ויודר ארם בור ושיח ומעדה אפלו הן מאה
אמה ומטפס ויודר ושותה ומטפס ועולה ואסור להרבות

ביץ השמשות העפ שהיסור הפרטת המעשר בשבת משום
שבות אבל מעשרין את הרמחי קטן שעשה בשבת
רבך שהוא משום שבות כגון שתלש מעצריך שהינו נקוב
או טלטל בכרמלית היץ בית ריץ מצוויץ להפרישן ובזאם
הניחו הבין היץ ממחיץ בירו' אסרו חכמים לטלטל
מקצת רברים בשבת כדרך שהוא עושה בחול ומכני
מה נגענו בחיסוד זה אמרו ומה אם הזהירו נביאים
וצונו שלא יהא הילוכך בשבת כהילוכך בחול ולא שיחת
השבת נשיחת החול שנ' ורבך רברי קלוהו ומך שלא יהא
טלטול השבת כטלטול החול כדי שלא יהא כיום חול
בעיניו ויבוא להגביה ולתקן כלים מפינה לפינה או מבית
לבית או להצניע אבנים וכיוצא בהן שהדי הוא בטל
ויושב בביתו ויבקש רברך שיתעסק בו ונמצא שלא שבת
ובטל הטעם שנאמר בתורה למען ינוח ועור
כשיבקר ויטלטל כלים שמלאכתן לחיסור הפער שית
עסק בהן מעט ויבוא לירי מלאכה ועור מפני שמקצת
העם חינוך בעלי חומניות אה בטילין כלי ימיהן כגון ה
הטילין ויושבי קרנות שכלי ימיהן הן שובתין ממלאכה
וחס היה מותר להלך ולרבר ולטלטל כשהד הימים נמצא
שלא שבת שבותה הניכרת לפיכך שבותה מדברים אלו
היא שבותה השווה בכל אדם ומכני רברים אלו נגענו
בחיסוד הטלטול וחסרו שלא יטלטל אלא כלים הצריך להן
כמו שיתבאר

פירוש המשנה לרמב"ם

בלא חלא

באלו

ריץ מלקות חו מיתה היץ מלקיץ חותן וחיץ ממיתין חותן
בשבת ש'נ לאתבערן השבכל משבתיכם ביום השבת זן
הזהרה לבית ריץ שלא ישרופו בשבת מי שנתחייב שריפה
זהרה הריץ לשאר עונשיץ. מותר להרם לשמור פירותיו
בשבת ביץ תלושיץ ביץ מהובדיץ שחס בא חרם לטורל
מהן חו בהמה והיה לאכול מהן גוער בהן ומכה ומחויק
והלוא רבד זה מחפציו הוא ולמה הוא מותר מפני שלא
נחסר לא להקנות לעצמן חפצים שהינן עתה מצויין
חו להשתכר ולהרויח ולהטפל בהנחה שתבוה לירוי
אבל לשמור ממנון שכבר בא לירוי עד שיעמוד כמות
שהוא מותר. הנה למה זה דומה לנו על ביתו מפני הגנבים.
המשמר זרעיו מפני העופות ומקשהו ומר לעיו
מפני החיה להיספק ולהירקד כדרך שעושה בחול גזדה
שמחייטול צדוק ויזרוק חרבע חמות ברשות הרבים
כל הדברים שהן חסודיץ משום שבות לא גזרו
עליהן ביץ השמשות לא בעצמן שליום הוא שהן חסודיץ
אבל ביץ השמשות מותרין והוא שיהיה שם רבד מצוה
חו רוחק כיצד מותר לו ביץ השמשות לעלות בחילץ
חו לשוט עלפני המים להביא לולב חו שופך וכן מודיר
מן החילץ חו מוציא מן הכרמלית עידוב שעטה וכן
חס היה טרוד ונחפז ונצרך לדבר שהוא משום שבות
ביץ השמשות הרי זה מותר אבל חס לא היה שם רוחק
ולא רבד מצוה חסוד. לפיכך חיץ מעשדין את הורה

ח'עפ שהיה ניטלת בעשרה בני אדם חס וש תורת כלי עליה
מיטלטלין חותה ד לתות הבית ח'עפ שהן ניטלות בעשרה
בני אדם חס וש תורת כלים לא הוכנו לטלטול לפיכך חס
נתפרקו אפלו בשבת היין מיטלטלין חותן וכך העפר
והחול והמת היין מחזיזין חותן ממקומן ובין שמונה חיי
הדי הוא כחבן ואסור לטלטלן מותר לטלטל
הכלי אפלו שלא לצורך תשמישן למה לעשות בן מלאכה
שלא נעשה לשמשה כיצדי נוטל אדם קורנס לפצע בן
איגוזים קוררום לחתוך בו רבילה מגידה לגורבה חת
הגבינה מגריפה לגרוף בה חת הגרוברות חת הרחת
וחת המזלג לתת עליו חת לקטף חת הכוס וחת הכדור
לרחוף בן חת הרלת מחט שלסק היין לפתוח בו חת
הרלת וחת המכתשת לישב עליה וכך כל כיוצא בזה
ומטלטל אדם מחט שליר השלימה ליטול בה חת
הקוצץ אבל חס ניטלה קצה הנקוב שלה חו הקצה החד
חיי מיטלטלין חותה וחס היתה גולם וערייז לא ניקבה
מותר לטלטלה כל כלי שמקפיר עליו שמח יפחתו
דמיו כגון כלים המוקצים לסחורה וכלים היקדים ביותר
שמקפיר עליהן שמח יפסדו אסור לטלטלן בשבת וכן
וזה הוא הנקרה מוקצה מחמת הסדון כיוס כגון המסך
הגרול ויתר שלמחרישה וסכין שלטבחים וחרב שלא שנים
וחציץ החדשים וקורנס הבשמים וכיוצא בהן כל
כלי שהוקצה מחמת החיסור אסור לטלטלן כגון כר

יש כלי שמלאכתו להתר והוא הכלי שחותך לעשות בו
בשבת רבך שנעשה לו כגוף כוס לשותתו וקערה לאכול
בה וסבין לחתוך בו בשר ופת וקוררום לפצעו בניגונים
וכיוצא בהן ויש כלי שמלאכתו להיסור והוא הכלי
שחסור לעשות בו בשבת רבך שנעשה לו כגוף מכתשת
וריהיים וכיוצא בהן שחסור לכתוש ולטחון בשבת
כל כלי שמלאכתו להתר בין היה שלעץ או שלחם
או שלחבץ או שלמתכת מותר לטלטלו בשבת בין בשבין
עצמו של כלי בין לצורך מקומו בין לצורך גופו וכל
כלי שמלאכתו להיסור בין היה שלעץ או שלחם או
שלחבנים או שלמתכת מותר לטלטלו בשבת בין לצורך
גופו בין לצורך מקומו אבל בשביל עצמו של כלי חסור
כיצרי מטלטל הוא את הקערה שלעץ לאכול בה
או לישב במקומו או כרי שלא תיגנב וזה הוא בשבין
עצמה וכך הם טלטל אותה מן החמה כרי שלא תיבש
ותשבר או מן הגשמים כרי שלא תתפח ותפסד הרי
זה טלטול בשביל עצמה ומותר מפני שמלאכתה
להתר וכך מטלטל הוא הדיהים או המכתשת
לשבר עליה חגונים או לעלות עליה למטה וזה הוא
לצורך גופו או לישב במקומו אבל חינו מטלטל כרי
שלא תישבר ולא כרי שלא תיגנב וכך כל כיוצא בזה
וכל שאינו כלי כגון חבנים ומעות וקנים וקורות
וכיוצא בהן חסור לטלטלן אבל גדולה או קודה גדולה

לדבר שמותר לטלטלן מטלטלן ואעפ שהרבר החסור
מטלטל עמו ואם היה צריך לטלטל רבר החסור לא יטלטלן
בחותן דבר המותר כיצרי פגה שהיתה טמונה בתבן
והקרה שהיתה עלגבי הגחלים תוחבן בכוש או בכרכר
ונוטלן ואעפ שהתבן והגחלים ננערים בשעת נטילה
וכן לפת או צנונות שהיו טמונים בעפר ומקצת העלין
מגולין שומטן בשבת בעלה שלהן ואעפ שהעפר ננער
אבל אם היה בכר או תינוק עלגבי החבן או עלגבי הקונה
לא יטלטלה חבן או הקורה בככר או בתינוק שיש עליה
וכן כל כיוצא בזה נוטל ארס חתבנו שיש לו עליו
געגועין והחבן בירו אבל לה ברינר שחם יסול הרינר
יטלנו החב בירו כלכלה שהיתה נקובה וסתם נקב שלה
בחבן מותר לטלטלה שהרי החבן נעשית כרוסן היתה
הכלכלה מליחה פירות והחבן בתוך הפירות חם היו הפירות
רטובים בגון ענבים ותותים נוטל אותה כמות שהיה
שחם ינער הפירות יטכנו בעפר ובמקום הפסר לא גזרו
חבית ששכח חבן עלפיה מטה על צדה והיא נופלת
היתה ביץ החביות מגבוהה למקום אחר והחבן עליה
ומטה על צדה שם והחבן נופלת וכך השוכח מעות על
הכר וצדך לכר נוער את הכר והן נופלות ואם צדך למקום
הכר נוטל את הכר והמעות עליו אבל אם הניח המעות
מערב שבת על הכר או הניח החבן על פי החבית הרי לו
חסורין לטלטלן ואפלו נוטלן המעות והחבן שהרי נעשו

שהרליקון בנו בשבת והמנורה שהיה הנד עליה והשלחן
שהיו עליו מעות העלפ שכבה הנד חן שנפלו המעות חסור
לטלטלן שכלכלו שהיה חסור לטלטלן בין השמשות נחסר
לטלטלן כלה שבת כולה העלפ שהלך רבך שגרם לזה חסור
חבל כלי המוקצה מהמת מיחוס בגון נד ישן שלפטר
וכלי הצוחה וכיוצא בהן מותר לטלטלן בשבת אם
הוצרך להן כל הכלים הניטלין בשבת שנתפרקו
דלתותיהן בגון דלתות תיבה ומגרל בין שנתפרקו בשבת
בין שנתפרקו קודם השבת מותר לטלטל אותן דלתות
וכן כל הכלים הניטלין בשבת שנשברו בין קודם השבת
בין בשבת שבדיהן ניטלין והוא שיהיו עושיין מעין מלאכה
כיצרי שבדי עריבה לכסות בהן את הבית שבדי זכוכות
לכסות בהן את פי הסך וכך כל כיוצא בזה חבל חס חין
השבדים רחויין למלאכה כלל חסור לטלטלן
כל כסויי הכלים ניטלין בשבת והוא שיש תורת כרה
עליהן היה כלי מחובר לקרקע בגון חבית הטמונה בחין
הם יש לכסוי שלה בית אחיזה מטלטלין אותן ואם לאו
חין מטלטלין אותן וכך כסויי הקרקעות בגון בורות
וחדיצין חין מטלטלין כסוי שלהן אם כן יש להן בית
אחיזה כסוי התנור העלפ שאין לו בית אחיזה מותר
לטלטלן שני רברים אחד חסור לטלטלן ואחד
מותר לטלטלן והן סמוכין זה לזה חן זה עליה חן זה
בזה ובזמן שמטלטל אחד ^{מדי} לטלטל השני חס היה צריך

שהרי נעשה כמי שישב עליו מבעור יום המכניס קופה
של עפר לביתו אם ייחר לו קרן זוית מערב שבת מטלטלון
בשבת ועושה בו כל צרכיו. אסור לבטל כלי מהבינו
מפני שהוא כסותד כיצד. לא יתן כלי תחת הנד בשבת
לקבלה שמן הכוטה שה שמן שבנד אסור לטלטלון וכשיפונ
לכלי אחר יחסר טלטולה כלי שהיה מותר וכך כל כיוצא
בזה לפיכך איך נותנין כלי תחת התורנגולת לקבל ביצתה
אבל כופה כלי עליה ובן כופה הכלי על בלדבר שאסור
לטלטלון שהרי לא ביטלון שאם יחסוך יטלנו. נותנין
כלי תחת הרלף והם נתמלה הכלי שופך ושונה ואיבן
נמנעו והוא שיהיה הרלף דחוי לרחיצה אבל אם איבן
דחוי איבן נותן והם נתן מותר לטלטלון במים המאוסין
שבו שאין עושין גרף שלרעי לכתחלה. חבית
שלטבל שנשברה מביזה כלי ומניח תחתיה הואיל והם
עברו ותיקנן מתוקף הרי הוא כמתוקף ונותנין כלי תחת
הנד לקבל ניצוצות מפני שאין בהן ממש מותר לטלטל
הכלי קורה שנשברה אין סומכין אותה בספל אהן
באריכות המטה לא אם כן היו דווחים וכל זמן שיחסוך
יטלם כרי שלא יבטל כלי מהבינו ופורשין מחצלת על
גבי חבנים בשבת או על גבי בורות רבורים בחמה מפני
החמה ובגשמים מפני הגשמים ובלבד שלא יתכוון לצור
שהרי נוטלה בכלעת שירצה ופופין את הסל בשבת
לפני האפדוחין בשביל שיעלון עליו וידרו שהדי מותר

בסיס לרבך האסור' האבן שבקרויה חס ממלאיך בה
והינה נופלת הרי היא במקצת הקרויה ומותר למלאות
בה ואם לאו איך ממלאיך בה' בגר שעל הקנה שומטו מן
הקנה' פירות שהסוד לחכלך בגון פירות שיהיבך מ
מעושדין אפלו הזחיביך במעשר מדבדיהם או מעשר
ראשון שלה ניטלה תרומתו או תרומה טמאה או מעשר
שני והקדש שלה נפרו בה לכתב חסור לטלטלך. אבל
הרמאי הואיל ודאוי לעניים ובן מעשר שני והקדש
שפרייץ העפ שלה נתן החומש מותר לטלטלך.
מטלטלי שראתדומה העפ שאינה דאוייה לך ומטלטלין
תרומה טמאה עם הטהורה או עם החולין אם היו שניהם
בבלי אחר ב'א בשהיתה הטמאה למטה והיו פירות
המתנפין בקרקע שהם ינעד חותך יפסדו אבל אם היו
איגוזים ושקדים וכיוצא בהן כוער הכלי ונוטלהטהודה
או החולין ומניח הטמאה ואם היה צריך למקום הכלי
בין שהטהורה למעלה בין שהיתה למטה מטלטל הכל
באחר' מדבך שלאבנים שהושל עליו מבעור יום
אם למרום מותר לישב עליהן למחר ואם לחו הסוד
חדיות שלרקל שגדרן לעצים ונמלך עליהן מערב שבת
לשיבה מותר לטלטלך. וכך אם ישב עליהן מערב שבת
מותר לטלטלך. הקש שעל המטה לא ינענענו בירו
אבל מנענעו בגופו ואם היה מהכלבהמה מותר לטלטל
וכן אם היה עליו כד או סדין וכיוצא בהן מנענעו בירו

כלי קטן מגופת הבית שנתכתה היה ושבריה מותר
לטלטלן והם חרץ לא שפה מבעור יום חסור לטלטלן
כלו שנתדועע לא יתלוש ממנו חרס לכסות בן חולסמן
בו מותר להכניס לבית הכסה של אבנים מקורזלות
לקנח בהן וכמה שיעורן במלוח הירי אבל חרמה שהיא
קרובה להתפקד חסור לטלטלה לקנח בה ומותר להעלות
האבנים לגג לקנח בהן ירדו עליהם גשמים ונשתקעו
בטוט חם דישומן ניכר מותר לטלטלן אבן שיש עליה
טינוף שורחי לקנח היא מותר לטלטלה ואפלו היא גדולה
היו לפניו צרור וחרס מקנח בצרור וחם היה החרס
מאגני בלים מקנח בחרס היו לפניו צרור ועשבים
חם היו עשבים רבים מקנח בהן וחם לחו מקנח בצרור
שיירו מחצלת שבלו הריהן ככלי שמלחכותו
להתק מפני שראויין לכסות בהן הטינוף אבל שיירי
בגדים שאין בהן שלש על שלש חסור לטלטלן שאינן
ראויין לה לעניים ולה לעשירים שבדי תנור מותר
לטלטלן והריהן בכל הכלים שמלחכותו להתק כידה
שנשמטה אחת מירכותיה חסור לטלטלה שמח יתקע
קולם שלעליה חסור לטלטלן שאין עליו תורת
כלי ושלשונך מותר להטותו אבל לא יוליכנו משונך
לשונך שלה יעשה כדרך שהוח עושה בחול ויבוא לצור
קנה שמוסקין בו הזיתים חם יש עליו תורת כלו הרי הוא
ככלי שמלחכותו לאיסור קנה שהתקינו בעלה בית

לטלטלון כשירהו מעליו וכפן כל כיוצא בזה. בהמה
 שנעלה לבזר חן לחמת המים אם יכול ליתן לה פרנסה במ'
 קומה מפרנסין אותה עד מוצאי שבת ואם לאו מביה
 כדים וכסתות ומניה תחתיה ואם עלתה עלתה העפ
 שביטל כלי מהכונן שהרי משליכו לבזר לתוך המים
 מפני צער בעלי חיים לאגזרו ואסור לה עלותה בידו
 וכפן חיץ עוקרין בהמה חיה ועוף בחצר אבל רוחין אנתן
 עד שיבנסו ומררין עגלים וסויהים תודנגולת שבדחה
 חיץ מררין אותה מפני שהיא נשמטת מן היד ונמצאה
 חגפיה נתלשין אבל רוחין אותה עד שתיבנסו

כל פיקין כלי **עשי עשה** **האורג** **ועשי עשים**

וחבלים וקנים שלו מותר לטלטלן ככלי שמלאכתו
 לאיסור חוץ מכבר העליון וכבר התחתון לפי שהינן
 ניטלין מפני שהן תקועין וכפן העמורים של אורג חסור
 לטלטלן שמה יתקן הגומות שלהן ושאר כלי האורג
 מותרין. מכברות שלתמרה וכיוצא בהן שמכבדין
 בהן הקרקע הדי הז ככלי שמלאכתו להתר שהרי מותר
 לכבד בשבת לבנים שנשחרו מן הבנין הדי הז ככלי
 שמלאכתו להתר מפני שראויין להסב עליהן שהרי
 שפין אותן ומתקנין אותן ואם כבר אותם הדי הקצם
 ואסור לטלטלם. חדס קטנה מותר לטלטלה חפלו
 ברשות הרבים והואל ודתויה היא בחצר לכסות בה פי

מפני שהוא מוקצה מחמת הסרוך כיון וכך גיחזי צמר אין
מטלטלין אותן מפני שהוא מקפיד עליהן לפיכך אם
יחרז לתשמיש מותרין. והשלחין מותר לטלטלן בין
היו שלבעל הבית או שלחומץ מפני שאינו מקפיד עליהן.
כל רבר מטונף כגון דחי וקיה וצוחה וביוצה
בהן אם היו בחצר שיושביה בה מותר להוציאן לחספה
או לבית הכסא וזה הוזה הנקרא גרף שלדעי ואם היו
בבית חדרת כופין עליהן בלי כרי שלא יצא הקטן
ויתלכלך בהן. דוק שעל הקרקע דורסו לפי תומו והולך
ומטלטלין כנוניא מפני אפרן העפ שישי עליו שבדי
עצים מפני שהוא בגרף שלדעי וחיץ עושין גרף שלדעי
לכתחלה בשבת אבל אם נעשה מחילין או שעבר ועשהו
מוציאין אותן שמן שיוצא מתחת הקורה שלבית
הבר בשבת וכך תמרים ושקרים המובנין לסחורה מותר
לאכלן בשבת ואפלו חוצר שלתבוהה או תבוהה
צבורה מתהיל להסתפק ממנה בשבת שאין עם חובל
שהוא מוקצה בשבת כלל לא הכל מוכן הוא חוץ מגרו
גרות וצימוקים שבמוקצה בזמן שמייבשין אותן
הוחיל ומסריחות בנתיים והינן דחויין לאכילה הדין
הסורין בשבת משום מוקצה חבית שנתגלתה ואבטיח
שנשברה העפ שאינן דחויין לאכילה נוטלין ומניחן במקום
המוצנע כיוצא בו קמיע שאינו מומחה העפ שאין יוצאין
בו מטלטלין אותן מותרה שמן שבנר ושבקערה שהרליקו

להיות פותח ונו על לבן חם י ש תודת כלי עלין הרי הוא
ככלי שמלאכתו להתר' רלת שהיה לה ציר ח'עפ
שאין לה עתה ציר שהכונה לסתום בה מקום מוקצה
והיא כגדרת שנוטלין אותה וסותמין בה וכך חרקים
שסותמין בהן הפרצה וכך מה צלת הנגדרת בזמן שק'
שורין ותלויין בכותל סותמין בהן ואם לאן אין נועלין
בהן ואם היו גבוהין מעלה אחרץ נועלין בהן' רלת
שהיא לוח אחר ששומטין אותה ונו עליון בה חם לוח
היה למטה כן כמו חסקופה שמוכיח עליה שהיא כלי
מוכץ לנעילה אין נועלין בה וכך נגר שיט בראשו קלוס'
טרח שמוכחת עליו שהוא כלי מוכץ לנעילה ואינו קודה
כשאר הקודות נועלין בו בשבת' כגר שחין בראשו
קלוסטרח אם היה קשור ותלוי ברלת נועלין בו ואם היה
ניטל ואגורו עמן אבל אם היה אגורו קבוע ברלת והיה
הכגר נשמש כמו קודה ומניחין אותו בזוית וחוזרין
ונו עליון בו בעת שרוצין הדי זה חסור לנעולכן שאין
עליו תורת כלי ואינו אגור ואין בו אגר להוכיח עליו'
מכורה שלח ליות בין גרולה בין קטנה אין מטלעלין
אותה שמה יחזיקה בשבת' היו בה חרקים והיא נדחית
בבעלת חליות אם היתה גרולה הניטלת בשתי ידים חסור
לטלטה היתה קטנה מזון מותר לטלטה' מנענע
שעל גבי החמום שומטין אותו בשבת' מכבש שלבעלי
בתים מתירין אבל לא כובשין ועל כובסין לא יגע בכר

חס התקינן למאכל בהמה מטלטלין אותן ואם לאו אין
 מטלטלין אותן חבילי סיהא ואחוב וקרנית הכניסן לעצים
 אין מסתפק בהן בשבת למאכל בהמה מסתפק בהן וכן
 באמיתא וכן בפירגם וכן בשאר מיני תבלין אין
 גורמין מאכל מלפני הפטם בין באבוס שלפני בין באבוס
 שלקרקע ואין מסלקין לצרדין מפני הרחי גזרה שמה
 ישווה גומות ונוטלין מלפני החמור ומניחין לפני השור
 אבל אין נוטלין מלפני השור ומניחין לפני החמור מפני
 שהמאכל שלפני השור מטונף ברירו ואין ראוי למאכל
 בהמה וכן עלים שריחן רעומהוּם ואין הבהמה חופלתן
 אסור לטלטלין לפיכך תלו שלרגים אסור לטלטלו ושלבשר
 מותר וכן כל כיוצא בזה אעפ שאסור לטלטל
 את המת בשבת סכין אותן ומריחין אותן ובלבד שלא
 יזיזו בן חבד ושומטיץ את הכר מתחתיו כדי שיהיה
 מוטל על החול בשביל שימתיץ ומביחין כלי מיקר
 וכלי מתכות ומניחין לו על טבורו כדי שלא תיפח
 ופוקקין את נקביו כדי שלא תיכנס בהן הרוח וקושרין
 את הלה לא שיעלה לא שלא יוסיף ואין מאמצין את
 עינו בשבת מה המוטל בהמה מניח עליו ככר
 או תינוק ומטלטלו וכן אם נפלה דליקה בחצר שיש בה
 מתיניח עליו ככר או תינוק ואם אין שם ככר ולא תינוק
 מצילין אותן מן הדליקה מכל מקום שמה יבוא לכבות
 מפני שהחובה על מתן שלא ישקף ולא התירו לטלטל

בהך באותה שבת אסור להסתפק ממנו באותה שבת
 מפני שהוא מוקצה מחמת איסור. או צד
 שלתבואה או שלכרייץ אעפ שמותר להסתפק ממנו
 אסור להתחילבו לפנותו לזה לדבר מצוה בגוף שפינהו
 להכנסת אורחין או לקבוע בו בית המדרש וכיצד מתעין
 אותן כל אחר ואחר ממלא הדבוע או חמש קופות עד
 שגומדין ולא יבדרו קרקעיתו שלא יצד כמו שביארנו
 לא נכנס ויוצא בו ועושה שביל בגליו בבניסתו וביצי'
 אתו כל שהוא דאוי למחבל בהמה וחיה ועוקר
 המצויין מטלטלין אותן בשבת כיצדי מטלטלין את
 התורמוס היבש מפני שהוא מחבל לעצים אבל לא את
 הלח את החצב מפני שהוא מחבל לצבאים את החל
 דל מפני שהוא מחבל ליונים. את העצמות מפני שהן
 מחבל לבלבים וכך בלהקלפין והגרענין הרדיונין ד
 למחבל בהמה מטלטלין אותן ושאינן רדיונין אוכל
 את האוכל וזורקן לאחורין והסור לטלטלין ומטלטלין
 בשד תפוח מפני שהוא מחבל לחייה ומטלטלין בשד
 חיובין תפליבין מלוח מפני שדארי לחרס וכך רג מליח
 אבל התפל אסור לטלטלין. חיץ מטלטלין שבדי
 זכוכית אעפ שהן מחבל לנעמיות וזה חבילי זמורות
 אעפ שהן מחבל לפיילים ולא את הלוח אעפ שהוא
 מחבל לעורבים מפני שחיץ לו וכיוצא בהן מצויין חבל
 דוב בני ארס. חבלי קש וחבילי עצים וחבילי זרדין

חס
 ח"י

לאפים הסור שאלפים הוח מגרשה עיר נמצחת
למד שמותר לארס בשבת להלך את כלה עיר כולה אפלו
היתה בנינוה בין שהיתה מוקפת חומה בין שלא היתה
מוקפת ובן מותר לו להלך חוץ לעיר לפים אמה ו' חס
יצא חוץ לחלפים מכין אותן מכת מדרות ער שנים עשר
מיל אבל חס יצא והרחיק מזה עיר יותר על שנים עשר
מיל אפלו אמה אחת לוקה מן התורה **המהלך**
חוץ לתחום למעלה מעשרה טפחים בגוף שקפץ על גבי
עמורים שגבוהים עשרה ואיז בכל אחר מהן הרבעה
על הרבעה הרי זה ספק חס ישתחומין למעלה מעשרה
אבל חס הלך על מקום שיש בו הרבעה על הרבעה הרי
זה כמהלך על ארץ ויש איסור תחומין שם **מי**
ששבת בדיר שבמרבד או בסקה או במערה וכיוצא
בהן מרשות היחיר מהלך את כולה וחוצה לה חלפים
אמה לכל רוח בדיבועי וכז השוכת בבקעה אפלו היה
ישן בשעה שנכנס השבת שלא קנה שביתה יש לו להלך
ממקומו לפים אמה לכל רוח בדיבועי היה מהלך בבקעה
ואינו יורע לתחום השבת מהלך לפים פסיעות בינוניות
וזה הוא תחום השבת **המהלך לפים אמה שיש לו**
להלך ושלמה מרתו בתוך דיר או סהר או מערה או
בתוך המרינה אינו מהלך לא עד סוף מרתו והין אומדין
הואיל ובלתה מרתו בתוך דשות היחיר מהלך את כולה
ב' א בשכלתה מרתו במקצת העיר או במקצת המערה

לכל רוח
מדובע
כעצמ
מדובע
כדי שיהיה
נשפה
הזויה

בכבר חובתינוק למה למה בלבד מפני שארם בהול על
 מותו היה מוטל בחמה והיו להם מקום לטלטלו או
 שלא רצו להזיזו ממקומו בהיו שני בני אדם ויושבין
 משני צדדין חם להם מלמטה זה מביא מטתו ויושב
 עליו וזה מביא מטתו ויושב עליו יחס להם מלמעלה
 זה מביא מחצלת ופורש על גבין וזה מביא מחצלת
 ופורש על גבין זה זוקף מטתו והולך לו וזה זוקף מטתו
 ונשמת והולך לו ונמצאת מחיצה עשויה מחיליה שהרי
 מחצלת זה ומחצלת זה גגיהן סמוכות זו לזו ושני
 קצותיהם על הקרקע משני צדי המתי

מה שהסריח בבית ונמצא מתבזה בין החיים והן מתבזים
 ממנו מותר להוציאו לכרמלית גרול כבוד הבריות
 שרוחה חת לא תעשה שבתורה שהוא לא תסור מן הדב
 אשר יגורו לך וחס היה להם מקום אחד לצאת לו אין
 מוציחין אותו לא מניחין אותו במקומו ויוצחין הם

פתיק היוצא **שני ענה** **חוצ** **ועשירי**

לתחום המרינה בשבת לוקה שני חלי צא איש ממקומו
 ביום השביעי מקום זה הוא תחום העיר ולא בתנה
 תודה שיעור לתחום זה אבל חכמים העתיקו שתחום
 זה הוא חוץ לשנים עשר מיל כנגד מחנה ושלכך אמר
 להם משה רבינו לא תצאן חוץ למחנה ומרבדי סוסדים
 שלא יצא אדם חוץ לעיר לא ער לפום אמה אבל חוץ

ככנס עמהן בתחום' מי שיצא חוץ לתחום הפלן
אמה אחת לא יכנס שהארבע חמות שיש לו לאחדם תחלתן
ממקום שהוא עומד בו לפיכך כיון שיצא חוץ מתחומן
אמה אחת אנו יותר יושב במקומן ואין לו להלך לא בתוך
הרבע חמות מעמידת דגליו ולחוץ וכך מי שהחטיך
חוץ לתחום המדינה הפלן אמה אחת הרי זה לא יכנס
להלא יהלך ממקום שנכנס עליו השבת והוא עומד בו
לפיס אמה בלבד והם כלתה מרתן במקצת העיר
מהלך ער סוף מרתן כמון שהמדנו היתה רגלן אחת
בתוך התחום ורגלן אחת חוץ לתחום הרי זה יכנס'

מי שיצא חוץ לתחום שלא לרעתן כגון שהוציאוהו
גויס אנו רוח דעה אנו ששגג ויצא חוץ לו לא הרבע חמות
חזר לרעת חוץ לו לא הרבע חמות החזירוהו כאלו לא
יצא והם נתנוהו ברשות היחיד כגון שנתנוהו גויס
ברוך וסדר ומערה אנו בעיר החרת יש לו להלך אחת
כולה' אם יצא לאחד מאלו בשגגה ונזכר והוא בתוכן
מהלך אחת כולה' יצא חוץ לתחום לרעת העפ
שחזר שלא לרעת כגון שהחזירוהו גויס אנו רוח דעה
חוץ לו לא הרבע חמות וכך אם יצא חוץ לתחום לרעת
העפ שהוא בתוך רשות היחיד כגון ריך וסדר חוץ לו
לא הרבע חמות המפרש בים הגרול העפ שהוא חוץ
לתחום ששבת בו מהלך אחת כלה ספינה כולה ומטלטל
ככולה' מי שיצא חוץ לתחום שלא לרעת והוקף

אבל חס היתה אותה רשות היחיד מובלעת בתוך לפים
אמה שלן תיחשב לו כל חותה הרשות כחדבע אמות
ומשלימין לו אתהשחרי ביצריהרי שהיה אף אמה
ממקום שביתתו או מחוץ לעיר עד מדינה או מערה
שיש בארבה אף אמה או פחות מאף מהלך את כלה מדינה
או מערה שפגעבה ומהלך חוצה לה אף אמה פחות
חדבע אמות אבל חס היה במדינה או במערה שפגע
בה בתוך מרתו אף אמה ואמה חינו מהלך בה לא אף
אמה בלבד שהוחת שלום לפים שיש לן מי שכלתה
מרתו בהצי העיר העפ שחינו מהלך לא עד סוף מרתו
מותך לטלטל בכל העיר עלירי זריקה וכן מי ששבת
בבקעה והקיפון גויס מחיצה בשבת חינו מהלך בה
לא לפים אמה לכלדוח העפ שהוח בתוך המחיצה
ומותך לו לטלטל בכל המחיצה עלירי זריקה אם
הקיפון לשם דירה מי שהיה בא ברך לוכנס
למדינה בין שהיה בא בים בין שהיה בא בארבה חסנכנס
בתוך לפים אמה קרוב לעיר קורם שיכנס השבת העפ
שלא הגיע למדינה לא בשבת הרי זה יכנס ויהלך את כולה
וחוצה לה לפים אמה לכלדוח היה בא במדינה
וישן ברך ולא ניעוד לא בשבת וכסננער מצח עצמו
בתוך התחום הרי זה יכנס לה ויהלך את כולה וחוצה
לה לפים אמה לכלדוח מפני שרעותו היה להלך למדינה
זו ולפוכך קנה שביתה עם בני המדינה כמותן שהרי

שהצילו הרי אנו חוזרין בשבת למקומן ובכלי זינץ שלוק
כל פדק בית עשמונה דירה ועשתיים

שהוא יוצא מן המרינה אם היה בינו ובין המרינה
שבעים חמה ושני שלישי חמה שהיה צלע בית סאתים
המלובעת חו פחות מזה הרי זה מצטרף למרינה
ונחשב ממנה וכשמורדין לה לפי חמה לכל דוח מורדין
חוץ מבית דירה זה היה בית זה קרוב למרינה
בשבעים חמה ובית שני קרוב לבית ראשון בשבעים
חמה ובית שלישי קרוב לבית שני בשבעים חמה וכך
עד מהלך כמה ימים הרי הכל במרינה אחת וכשמורדין
מורדין מחוץ לבית האחרון והוא שיהיה בית דירה זה
ארבע חמות על ארבע חמות או יותר (וכן בית
הכנסת שיש בו דירה לחזנין ובית עז שיש בו דירה
לכומדין והאוצרות שיש בהן בית דירה וגשר והקבר
שיש בהן בית דירה ושלש מחיצות שאין עליהן תקרה
ויש בהן ארבע חמות על ארבע חמות והבולגנין
והבית הבנוי בים ושתי מחיצות שיש עליהן תקרה
והמערה שיש בנין על פיה ויש בה בית דירה כל אלו
מצטרפין עמה אם היו בתוך שבעים חמה ושיריים
ומאותן הבית היוצא דוחין כלן חוט מתוח על פני
המרינה ומורדין חוץ לאותן החוט לפי חמה
ואלו שאין מצטרפין עמה שתי מחיצות שאין עליהן

במהי צה בשבת יש לו להלך כל אותה המחיצה והוא
שלא תהיה יותר על אפים חמה ואם היה תחום שיצא
ממנו מובלע מקצתו בתוך המחיצה שנעשית שלא לדעתו
הואיל ויש לו להלך את כל המחיצה הרי זה נכנס לתחומן
וכיון שיכנס הרי הוא כאלו לא יצא כל מי שחיץ לו
לחוז ממקומן לא בתוך ארבע אמות הם נצרך לנקבין
הרי זה יצא ומרחיק ונפנה וחוזר למקומן ואם נכנס
למקצת תחום שיצא ממנו בעת שירחיק להפנות
הואיל ונכנס יכנס ובאן לא יצא והוא שלא יצא בתחלה
לדעת אבל אם יצא לדעת אעפ ש נכנס איץ לו לא ארבע
אמות כל מי שיצא ברשות בית דין בגוף העדים
שבחיץ להעיר על דחיית הלבנה וכיוצא בהן ממדי
שמות לו לצאת לרבר מצוה יש לו אפים חמה לכל
דוח באותן מקום שהגיע לו ואם הגיע למדינה הרי
הוא כחנשי העיר ויש לו אפים חמה לכל דוח חוץ
למדינה היה יוצא ברשות ואמרו לו והוא הולך
בדרך כבר נעשית המצוה שיצאתה לעשותה יש לו
ממקומן אפים חמה לכל דוח ואם היה מקצת תחום שיצא
ממנו ברשות מובלע בתוך אפים שיס לו ממקומן הרי
זה חוזר למקומן וכאילו לא יצא והיו יצאים להציל
נפשות ישראל מיר גוים או מן הנהר או מן המפולת
יש להם אפים חמה לכל דוח ממקום שהצילו בו ואם
היתה יד הגוים תקיפה והיה מפחדין לשבות במקום

לפיס חמה לכלרוח וכשהוא מדבעה מדבעה כריבוע
העולם כרי שתהא כלרוח ממנה משוכה כנגד דוח מדוחות
העולם ומכוונת כנגדה היתה רחבה מצד אחד וקצרה
מצד אחר רוחו חזק חזקה כהילן היא כולה רחבה היתה
עשויה כמיזגם חן שהיתה עשויה בקשת חם יש בין שני
דהשיה פחות מארבעת לפיס חמה מורדין לה מז היתר
ודוחו את כל הדוחב שבין היתר והקשת בלן הוא מלה
בתיב וחם היה בין שני דהשיה ארבעת אלפים חזק
מורדין לה לה מז הקשת עיר שיושבת על שפת
הנחל חם יש לפניו דקה רוחב ארבע חמות על שפת
הנחל כרי שיעמדו עליה וישתמשו בנחל נמצא הנחל
בכללה עיר ומורדין לה לפיס חמה משפת הנחל השנייה
וייעשה הנחל כולו בכלל המדינה מפני הדקה הבנויה
מצדו וחם חזק שם דקה חזק מורדין להז לה מפתח בתיק
ונמצא הנחל נמרר מז הלפנים שלהן יושבי
צדיפיץ חזק מורדין להז לה מפתח בתיק וחם יש שם
שלש חצרות של שני שני בתים הוקבעו כולם ומדבעין
חותה ונותנין להז לפיס חמה לכלרוח כשאר העיירות
חזק מורדין לה בחבל שלחמשים חמה לה פחות
ולא יותר ובחבל שלפשתן כרי שלא ימשך יותר הגיע
לגיה חם היה רחבו חמשים חמה שיכול להבליעו בחבל
המרה מבליעו והוא שיהיה בעמקן פחות מארבעת לפיס
בדא כשהיה חוט המשקולת יורר כנגדו שחי אפשר

כך
גלגל
בענין
אנחנו
כי

תקרא העלפ שרדיץ ביניהן והגשר והקבר ובית הכנסת ובית
עז והחולות שהיו בהן בית דילה והבור והשיח והמענה
והשובך ובית שבספינה כללן וכיוצא בהן אין מצטרפין
עמה' היו שתי עיירות חן סמוכה לחן הסיש ביניהן
מחה וארבעים ואחת ושליש כרי שיהיה שבעים חמה
ושיריים לחן ושבעים חמה ושיריים לחן חן שבין שתיהן
בעיר אחת ונמצאת כל עיר מהן מהלכת את כל העיר
השנייה וחוצה לה לפים חמה' היו שלשה כפרים משן
לשיץ הם ישיבין החמצעי וביץ כל אחד מהן החיצונים
לפים חמה חן פחות מבחן וביץ השנים החיצונים מאתים
שלש ושמונים פחות חומש כרי שיהיה בין כל אחד מהן
ובין החמצעי כשתראה אותן כאלו הוא ביניהם מדה
חמה וארבעים ואחת ושליש הדי שלשתן כמדינה אחת
ומורדיץ להן לפים חמה לכל דוח מחוץ לשלשתן עיר
שהוקפה ולבסוף יושבה מורדיץ לה מישובתה יושבה
ולבסוף הוקפה מורדיץ לה מחומתה' עיר שהיתה
חדנכה חן מדובעת וההיל ויש לה ארבע חזיות שוות
מניחין אותה כמות שהיא ומורדיץ לה לפים חמה לכל
דוח מארבע דוחותיה היתה עגולה עושיין לה חזיות וחזין
אותה כאלו היא בתוך מדובע ומורדיץ חוץ מצלעות
אותו מדובע לפים חמה לכל דוח שנמצאת משתכך
החזיות' וכך אם היתה משולשת חן שיש לה צלעות
דבות מדבעין אותה ואחר כך מורדיץ חוץ למדובע

ובא מומחה ומרר ליבה בתחום מהן ומיעט בתחום
 שומעין לו בתחום שריבה וכך הם היו שנים מומחין ומדון
 התחום אחר ליבה ואחר מיעט שומעין למדבה ובלבד
 שלא ירבה יותר ממדת לכסונה שלעיר. בותר בעת
 שירבה זה נאמר שמה הראשון מקדך לכסוף שלעיר
 מדר הלפים ולפיכך מיעט מדתו ונמצא על התחום
 בינו ובין המדינה פחות מלפים וזה האחרון מדר
 לפים מצלעה מדינה ואין מחזיקין על הראשון שטעה
 ביותר על זה לפיכך הם ליבה זה האחרון יותר על
 הראשון אפלו בהמש מחות ומונים בקירוב שומעין
 לו ביותר על זה חין שומעין לו. אפלו עבר אפלו
 שפחה נחמנין לומר עד כאן תחום השבת ונחמץ הגדול
 לומר זכור אני שער באן היינו באים בשבת כשהיותי
 קטן וסומכין על ערותו ברב זה של האמרו חכמים
 ברב להחמיר לה להקל מפני ששיעור לפים מדבריהם

פירקן עשה עשה עשה עשה עשה
 מצות עשה עשה עשה עשה עשה
 התורה

לקרס יום השבת ברבדים שנזכור את יום השבת לקרסו
 כלומר זכריהן זכירת שבת וקירוש' צריך לזכריהן
 בכניסתו וביציאתו בכניסתו בקירוש היום וביציאתו
 בהברלה וזה הוא נוסח קירוש היום. ברוך אתה יי
 אהינו מלך העולם אשר קרסנו במצותיו ורצה בנו ושבת
 קרסו באהבה וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית

לפשתמשבני חבל אהם איז חוט המשקולת יודר כנגדו אינו
מבליעו לאהם כז היה עמקן לפים אמה או פחות מכאן
היה גיא מעוקס מקדרר ועולה מקדרר ויודר היה גיא
רחב מהמשים שחינו יכול להבליעו הולך למקום שהוא
יכול להבליעו ומבליעו וזופה כנגד מרתן וחוזר
הגיע לכותל איז אומרין יקוב את הכותל לא אומר רחבו
והולך לו ואם אפשר להשתמשבן מורדו מדירה יפה
ואם היה חוט המשקולת יודר כנגדו ומורד רחבו מדירה
יפה הגיע להר אם היה הר המתלקט ממנו גובה עשרה
טפחים באורך חמש אמות מבליעו וחוזר למרתן ואם
היה גבוה הרבה עד שיתלקט ממנו עשרה טפחים מתוך
משך ארבע אמות אומרו והולך לו אם אינו יכול להבליעו
כגון שהיה רחבו יותר מהמשים מקדרר מעט וזה הוא
שאמרו מקרדין בהרים ביצר מקרדין בהרים
או בגיאות שהינו יכול להבליעו אוחזין שנים חבל
של ארבע אמות העליון אוחז קצתו כנגד מדגלותיו
והתחתיון אוחז בקצה השני כנגד לבו וחוזר העליון
לעמוד במקום התחתון והתחתון יודר ומרחיק ממנו
מדת החבל וכפ מהגלגלין והולכין עד שמורדין את כולו
וכשילך המורד להבליע את ההר אוחזת הגיה לה יצא חוץ
לתחום שלא יראו אותו העובדין ויאמרו מדת תחומין
באה לכאן איז סומכין לא על מדירת הרס מומחה
שהוא יודע מדת הקרקע היו לנו תחומי שבת מוחזקין

ומקבל בשתי ידין ומשגרו ומעטרו ומעטפוי ומגביהו מן הקרקע טפח ונ

צינו בו

אני יותר ולא יסייע בשמאל ומברך על הגפן ואחד כך מקדש
ומנהג פשוט בכל ישראל לקרות בתחלה פדשת ויכלו ואחר
כך מברך על היין ואחר כך מקדש ושנתה מלוא לוגמין
ומשקה כלבני חבורה ואחר כך נוטל ירין ומברך המוציא
ואוכלי איך קירוש לא במקום סעורה ביצר ילתי קרש
בבית זה ויאכל בבית אחר אבל אם קירש בזנות זו אוכל
בזוות שנייה ולמה מקדשין בבית הנסת מפני האודות
שהוכלין ושנתין שם. היה מתהונה לפת יותר מן
היין און שלא היה לו יין הרי זה נוטל ירין תחלה ומברך
המוציא ומקדש ואחר כך בוצע ואוכל ואיך מברדינין
על הפת לא על הכוס. מי שנתכוון לקדש על היין
בלילי שבת ושבת ונטל ירין קודם שיקדש הרי זה מקדש
על הפת ואינו מקדש על היין אחר שנטל ירין לסעורה
ומצוה לברך על היין ביום השבת קודם שיסעור סעורה
שנייה וזה הוא הנקרא קירוש אדבא מברך בורה פרי
הגפן בלבד ושנתה ואחר כך יטול ירין ויסעור ואסור
לו לארס שיטעום כלום קודם שיקדש וגם קירוש זה לא
יהיה לא במקום סעורה. יש לו לארס לקדש על
הכוס ערב שבת מבעור יום העפ שלא נכנסה השבת
וכן מבריל על הכוס מבעור יום העפ שעריין היא שבת
שמצות זכירה לאומרה בוצע שעת בניסתו ויצוהתו
בין קודם לשעה זו במעט. מי שהיה אוכל בערב
שבת וקדש עליו היום והוא בתוך הסעורה פודש מפה

תחלה למקדמי קדש חזר לזיאת מצרים כיבנו בחרת
ואתנו קרשת מכל העמים ושבת קדשך באהבה וברצון
התחלתנו ברוך אתה יי מקדש השבת וזה הוא נוסח
ההבדלה ברוך אתה יי להינן מלך העולם המבדיל
בין קדש לחול ובין חור לחשך ובין ישראל לגוים ובין יום
השביעי לששת ימי המעשה באי המבדיל בין קדש
לחול עיקר הקידוש בלילה אם לא קידש בלילה
בין בשוגג בין במזיד מקדש והולך כל היום כולו ואם
לא הבדיל בלילה מבדיל למחר ומבדיל והולך עד סוף
יום רביעי אבל הינו מברך עלה חור לא בלילי מוצאי
שבת בלבר חסור לאדם לאכול או לשנות יין
משקדש היום עד שיקדש וכן משניצא היום חסור לן
להתחיל לאכול ולשנות ולעשות מלאכה או לטעום
כלום עד שיבדיל ולשנות המים מותר שבה או עבד
ואכל או שתה קורם שיקדש או קורם שיבדיל הדי זה
מקדש ומבדיל אחר שכלי מרברי סופרים
לקדש על היין ולהבדיל על היין ואעפ שהבדיל בתפלה
צריך להבדיל על הכוס ומאחר שיבדיל ויהא מדבין קדש
לחול מותר לו לעשות מלאכה אעפ שלא הבדיל על הכוס
ומברך על היין תחלה ואחר כך מקדש והינו נוטל את
ידין עד שיקדש כיצד הוא עושה לוקח כוס שהוא
מחזיק רביעות או יותר ומריחו מבפנים ושופן מבחוץ
וממלאהו יין ואוחזו בימינו ומגביהו מן הקרקע טפה

דיה חומץ וטעמן טעם יין מבדכין עליו וכף יין מזוג
ויין צמוקים מקדשין עליו והוא שיהיו צמוקים שישבהן
להלוחית שאם ירדוך חותך יצא מהן רבש וכף יין חרש
מגתן מקדשין עליו וסוחט חרס השכול שלענבים ומקדש
עליו בשעתן מרינה שרוב יינה שכר הענפ שהוא פסול
לקידוש מותר להבדיל עליו הואיל והוא חמך המרינה
כשם שמקדשין בלילי שבת ומבדילין במוצאי
שבת כך מקדשין בלילי ימים טובים ומבדילין במוצאייהם
ובמוצאי יום הכפורים שכולן שבתות יייהן ומבדילין
במוצאי ימים טובים לחולו שלמועד ובמוצאי שבת
ליום טוב אבל אין מבדילין במוצאי יום טוב לשבת
נוסח קידוש יום טוב באיי אמה אשר קדשנו
מכלעם ודוממנו מכל לשון בחר בנו ויגדלנו דעה בנו
ויסחרנו ותתן לנו יי א באהבה מועדים לשמחה חגים
וזמנים לששון את יום טוב מקדש קדש הזה את יום
חג המצות הזה הוא חגה שבועות את חג הסוכות זמן
חירותינו את זמן מתן תורתנו את זמן שמחתנו ובהנה
זכר ליציאת מצרים כי בנו בחדת ואותנו קדשת מבני
העמים ומועדי קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו בך
מקדש ישראל והזמנים ואם חל להיות בשבת מזכיר
השבת וחותרם כדרך שחותם בתפלה מקדש השבת
וישראל והזמנים בראש השנה אומר ותתן לנו יי
א באהבה את יום טוב מקדש קדש הזה את יום הזכרון

עלה שלחן ומקדש וגומר סעודתו ואחד כך מבדק
ברכת המזון היה אוכל בשבת ויצא השבת והוא בתוך
סעודתו גומר סעודתו ונוטל יריו ומבדק ברכת המזון
על הכוס ואחד כך מבדיל עליו ואם היה בתוך השתייה
פוסק ומבדיל ואחד כך חוזר לשתייתו היה הובל
וגמר אכילתו עם הכנסת השבת מבדק ברכת המזון תחלה
ואחר כך מקדש על כוס שני ולא יבדק ויקדש על כוס
אחר שאין עושין שתי מצוות בכוס אחר שמצוות
קידוש היום ומצוות ברכת המזון שתי מצוות של תורה
הן אין מקדשין לה עלה יין הרחוי לנסך על גבי
המזבח לפיכך אם נתערב בו רבש או שאור הסלו
כטיפת חדרל בחבית גדולה אין מקדשין עליו וכך אמר
מורים בכל המערב ויש מי שהתיר לקדש עליו ואמר
לא נאמר היין הרחוי לנסך על גבי המזבח לה הוצייה
יין שדיחו רע או מגולה או מבוססל שאין מקדשין על
אחר מהן יין שטעמו טעם חומץ אעפ שדיחו
דיח יין אין מקדשין עליו וכך שמרים שנתן עליהן
מים אעפ שיש בהן טעם יין אין מקדשין עליהן ברה
בשנתן על השמרים שלשה מים והוצייה פחות מחבצה
אבל אם הוצייה ארבעה הרי זה יין מזוג ומקדשין עליו
כלי שהיה מלא יין הפלו מחזיק כמה דביעיות
אם שתי ממנו מעט הרי זה פגמן ונפסל ואין מקדשין
עלה שאך מפני שהוא כשיירי כוסות יין שדיחו

גוים אינו מברך ואם דוב ישראל מברך חור שלכבשן ושל
תנוק ושלכיריים לכתחלה לא יבדק עליו הגחלים אם כשוכ'
ניס קיסם ביניהן דולק מהיליו מברכין עליו חור שלבית
המרש אם יש ארם חשוב שמד ליקיץ בשבילן מברכין
עליו שלבית הכנסת אם יש שם חזן שהוא ארם שם מברכין
עליו ואבוקה להברלה מצוה מן המובחר וחיץ מחזרין
עלה חור כדקך שמחזרין על כל המצוות הלאה אם בא
מברכין עליו חור שהורלק בשבת לחולה ולחיה
מברכין עליו במוצאי שבת חור שהוקרה מן העצים
ומן החבנים מברכין עליו במוצאי שבת שהיא היתה
תחלת ברייתו בירי ארם אבל חיץ מברכין עליו במוצאי
יום הכפורים שאין מברכין במוצאי יום הכפורים לא
על חור ששבת אעפ שהורלק לחולה או לחיה ביום
הכפורים מברכין עליו שהרי שבת מעבורה יום
טוב שחל להיות באמצע שבת חומר בהבדלה המברין
ביץ קדש לחול וביץ חור לחשך וביץ ישראל לגוים וביץ יום
השביעי לששת ימי המעשה כדקך שאומר במוצאי שבת
שסדר הברלות הוא מונה וחינו צריך לבדק לא ער
הבשמים ולא עלה נר וכך אינו צריך לבדק על הבשמים
במוצאי יום הכפורים ולמה מברכין על הבשמים
במוצאי שבת מפני שהנפש רואת ליוצאת השבת מעמחין
חותה ומישבין אותה

בריה טוב
ארבעה רבדים

פתיק ששגל ששנים

הזה זכרון תרועה באהבה זכר לויציאת מצרים כיבנו
בחדתה וחותנו קר שת מכלה עמים ורברך אמת וקיים
לער ב'ה יי' מלך על כלה ארץ מקדש ישראל ויום הזכרון
ואם חל להיות בשבת חותם מקדש השבת וישל כדרך
שחותם בתפלה בלילי יום טוב מקדש על היין
כשבת ואם אין לו יין חן שהיה מתחנה לפת מקדש על
הפת וכן ביום טוב מקדש קירושא דבה כדרך שמקדש
בשבת כיצד מזכרין בלילי יום טוב שהל להיות
באחר בשבת בתחלה מברך עליהגטן ואחר כך מקדש
קירוש יום טוב ואחר כך מברך עליהגטן ואחר כך מברין
וחותם בהברלה המברין בין קדש לקדש ואחר כך מבין
שהחיוני בלילי יום טוב ובלילי יום הכפורים אומנים
שהחיוני ובשביעי שלפסח אין מברכין שהחיוני מפני
שאין דגל בפני עצמו וכבר בירך עליהזמן בתחלת
הפסח סדר הברלה במוצאי שבת שיברך עליהיין
ואחר כך עליהשמים ואחר כך עליהגטן וכיצד מברך
עליהגטן בורה מאורי האש ואחר כך מברין היין
מברכין עליהגטן ער שיהותו לאורן כרי שיכיר בין מטבע
מדינה זן למטבע מדינה אחרת ואין מברכין על
הגטן שלגוים שסתם מסובתן לע"ז ואין מברכין לא על
הגטן שלע"ז ולא עליהגטן שלמתים ישראל שהרליק
מגוי חן גוי מישראל מברכין עליו גוי מגוי אין מברכין
עליו יהיה מהלך חוץ לכרך וכחה תודתם רוב אנשי הכרך

ביותר ואיך דרכו ליקח רבדים מן השוק ולהתעסק
במלאכות שבבית חייב אדם לעשות רבדים שהן לצורך
השבת בגופן שזה הוא כבודו חכמים הדאשונים מהן
מי שהיה מפצל עצים לבשלבהן ומהן מי שהיה מבשל
חו מולח בשר או גורל פתילות חו מד ליק נידות ומהן מי
שהיה יוצא וקונה רבדים שהוא צריך לשבת מהאכל
ומשקה אעפ שאיך דרכו בכך וכלהמרה ברבר זה הרי
זה משנבח איזה הוא ענוג זה שאמרו חכ שצריך
אדם לתקן תבטיל שמן ביותר ומשקה מבושם הנללטי
ממונן של אדם וכלהמרה בהוצאת שבת ובתיקון
מאכלים רבים וטובים הרי זה משנבח ואם איך ירו
משגת אפלו עשה שלק וכיוצא בהן משום כבוד שבת
הרי זה ענוג ואינו חייב להצק לעצמו ולשחול מאחנים
כדי להדבות במאכל שבת אמרו חכ הדאשונים עשה
שבתך כחול ואלתצטרך לבריות מי שהיה ענוג
ועשיר והרי כל ימיו כשבת צריך לשנות מאכל שבת
ממאכל החול ואם אי אפשר לשנות משנה זמן חבילה
אם היה דגיל להקדים מאחד ואם היה דגיל לתחר מקדים
חייב אדם לאכול שלש סעודות בשבת אחת
ערבית ואחת שהרית ואחת במנחה וצריך להזהר
בשלש סעודות אלו שלא יפחות מהן כלל ואפלו עני המת
פרנס מן הצדקה סועד שלש סעודות ואם היה חולה
מדוב האבילה חו שהיה מתענה פטור משלש סעודות

נאמרו בשבת שנים בתורה ושנים מרבדי סופרים והן
מפורשי על ידי הנביאים' שבתורה זכור ושמור' ושנתפסו
על ידי הנביאים כבוד ועינוג שנ' וקדחת לשבת ענג ל
לקדוש יוי מכבד' היזה הוא כבוד זה שאמרו חכמים
שמצוה על האדם לרחוק פניו ידיו ורגליו בחמין בערב
שבת מפני כבוד השבת ומתעטף בציצית ויושב בכבוד
דאש מייחל להקבלת פני השבת כמי שהוא יוצא לקדחת
המלך וחכמים הרחשונים היו מקבצין תלמידיהם
בערב שבת ומתעטפים וחומרים בואן ונצח לקדחת
שבת המלך' ומכיבוד שבת שילבש כסות נקייה
ולא יהיה מלבוש החול כמלבוש השבת ואם חיץ לך
להחליף משלש טליתן כדי שלא יהיה מלבושן כמלבוש
החול ועזרה תיקן שיהוה העם מכבסין בחמישי מפני
כבוד השבת' הסוד לקבוע סעודה ומשתה בערב
שבת מפני כבוד השבת ומותר לאכול ולשתות ער
שתחשך והעפסן מכבוד השבת שימנע הדם מן
המנחה ומעלה מלקבוע סעודה כדי שיכנס לשבת
כשהוא מתהוה לאכול' מסדר הדם שלחנן בערב
השבת והעפס שחינו צריך לזה לבזית יופן מסדר שלחנן
במוצאי שבת והעפס שחינו צריך לזה לבזית כדי לכבדו
בכניסתו וביציאתו וצריך לתקן ביתו מבעוד יום
לכבוד השבת ויהיה נר דלוק ושלחן ערוך ומטה מוצעת
שכללן לכבוד שבת הן' העפס שהיה הדם חשוב

משלשה ימים קורס השבת כדי שתתישב רעותו עליך
 קורס השבת ולא יצטער יותר מרתי ולרבר מצוה מפליג
 בים חפלו בערב שבת ופוסק עמו לשבות ואינו שובת יאמרו
 לצידון וכיוצא בהן הפלג לרברי הרשות מותר להפליג
 בערב שבת במקום שנהגו שלא יפליגו בערב שבת כלל
 חיץ מפליגין תשמיש המטה מעונג שבת הוא לפי
 כך עונת תלמידי חכמי הברייתא מלילי שבת ללילי שבת
 ומותר לבעול בתולה לכתחלה בשבת וחין בזה משום
 חובל ולה משום צער לה השבת ועל כל אהבת
 משתיהן שקולה כנגד כל שחר מצוות התורה והשבת
 היא החות שביץ הקבה ובינינו לעולם לפיכך כל העובר
 על שחר המצוות הרי הוא כאלו שעי ישראל חבל מחלל
 שבת בפרהסיא הרי הוא כעובר על שניהם כגויים
 לכל רבריהם לפיכך משבח הנביא ואומר חשרי
 אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו
 וכל המשמר את השבת בהלכתה ומכבדה ומענגה
 כפי כוחו כבר מקורש בקבלה שכרו בעולם הזה יותר
 על שכר הצפון לעולם הבא שנחזת ענג על יי
 והרכבתיך על במותי חרץ והאכלתיך נהלת יעקב
 אביר כי פי יירבר בדיק דחמנא דסייעין

העלכות ענין קרבן

חחת והיא מרברי

מצות עשה

סופרים ואונה מן המניין וביחוד מצוה חן בפרקים לני

וצריך לקבוע כל סעודה משלשתן על היין ולבצוע על
שתי ככרות וכך בימים טובים חכילת בשדושתיות
יין בשבת ענוג הוא לה והוא שתהיה ירו משגת וזה סוד
לקבוע סעודה על היין בשבת ובימים טובים בשעת
בית המדרש לזה כך הוא מנהג הצדיקים מתפלל הדרם
בשבת שחרית ומוסף בבית הכנסת ויבוא לביתו ויסעור
סעודה שנייה וילך לבית המדרש יקרא וישמע עד המנחה
ויתפלל מנחה ויחדר כך יקבע סעודה שלישית על היין
ויאכל וישתה עד מוצאי שבת חסור לו לאדם
שיהלך בעדבי שבתות יותר משלש פרסאות מתחלת
היום כדרי שיגיע לביתו ועור היום דב ויבין סעודה לשבת
שהרי אין חנשי ביתו יורעין שהיום יבוא כדרי להכין
לוי ואין צריך לומר אם היה מתאחדה חצל אחרים
שהרי מביישן מפני שלא הבינו להם דבר הדאוי לאורחים
חסור להתענות ולזעוק ולהתחנן ולבקש רחמים
בשבת ואפלו בצרה מן הצרות שה ציבור מתעכין
ומתריעין עליהן אין מתענין ולא מתריעין בשבת
ולא בימים טובים הוץ מעיר שהקיפוגוים אונדה
או ספינה המטרפת בים שמתריעין עליהן בשבת לעזור
אותן ומתחננים ומבקשים עליהם רחמים אין צדין
על עיירות שלגוים פחות משלשה ימים קורם השבת כדרי
שתתישב דעת חנשי המלחמה עליהם ולא יהיו מבוהלים
וטרורים בשבת ומפני זה אין מפליגין בספינה פחות
משלשה

לכלה די הן בשדות ובמדברות ויהמרו שהחצרות בלבו
הן רשות היחיד וירמו שהן ההוצאה מלחכה ושמותר
להוציאה ולהכניס מדשות היחיד לדשות הרבים
לפיכך תיקן שכל דשות היחיד שתיחלק בדיוורין ויחזור
כל אחר ויחזרה דשות לעצמן וישאך ממנה מקום
בדשות כולן ויר כולם שווה בן כגון החצר לבתים שנחשוב
אותן המקום שיר כולם שווה בן כהילוף הוא דשות לדבים
ונחשוב כל מקום ומקום שהחזון כל אחר מן השבנים
וחלקו לעצמן שהיא בלבד דשות היחיד ויהיה אפוק
להוציאה מדשות שחלק לעצמן לדשות שיר כולם שווה
בו כמו שהיו מוציאים מדשות היחיד לדשות הרבים
לא ישתמש כל אחר בדשות שחלק לעצמן בלבד עד
שיעריבן כולן העפ שהכל דשות היחיד ומה הוא
העירוב הזה הוא שיתערבן במהכל אחר שמניחין אותו
מערב שבת כלומר שכולנו מעורבין ואוכל אחר לכולנו
ואין כל אחר ממנו חולק דשות מחבירו לא בשם שיר
כולנו שווה במקום זה שנשאר לכולנו כדיר כולנו שווה
בכל מקום שחזר כל אחר לעצמן והרי חנו כולנו דשות
אחת ובמעשה הזה לא יבואן לטעות ולרמות שמותר
להוציאה ולהכניס מדשות היחיד לדשות הרבים
העירוב שעושים בני החצר זה עם זה הוא הנקרא עירובי
הצירות ושעושים הנשי המבוי זה עם זה חו כלב
המדינה הוא הנקרא שיתוף אף מערבין בחצרות

פתיח

ג' א' אש' ד' ד' ד'

חצר שיטבה שבנים

כל אחר מהן בבית עצמו

הדבה

ריץ תורה הוא שיהיו כולן מותרין לטלטל בכל החצר
 ומבתים לחצר ומהחצר לבתים מפני שכל החצר רשות
 היחיד אחת שמותר לטלטל בכלה וכן הריץ במבוי שיש
 לו לחי או קורה שיהיו כלבני המבוי מותרין לטלטל
 בכולו ומחצירות למבוי וממבוי לחצירות שכל המבוי
 רשות היחיד הוא וכן הריץ במדינה שהיה מוקפת חומה
 גבוהה עשרה טפחים שיש לה דלתות ננעלות בלילה
 שכולה רשות היחיד היא זה הוא הריץ תורה חבל
 מדברי סופרים אסור לשכנים לטלטל ברשות היחיד
 שיטבה חלוקה בדיוק עד שיעדיבון כל השכנים כולם
 מערב שבת אחר חצר ואחר המבוי ואחר המדינה
 ורבך זה תקנת שלמה ובית דינו הוא וכן יושבי
 אהללים חו סוכות חו מחנה שהקיפנהו מחיצה חו
 מטלטלין מחלה ללחלה עד שיעדיבון כולן אבל שיינה
 שהקיפנה מחיצה חו צדיכין לערב לא מוציחין מחלה
 לחלה בלא עירוב לפי שהן כולן מעורבין וחין חורבן
 אהללין קבועין להן מפני מה תיקן שלמה רבך זה
 כדי שלא יטענו ויאמרו בשם שמותר להוציח מן החצירות
 לרחובות המדינה ושוקיה ולהכניס מהן לחצירות כן
 מותר להוציח מן המדינה לשרה ולהכניס מן השרה
 למדינה ויחשבון שהשוקים והרחובות הואיל והן רשות

עוכלא תבלין קב תמרים קב גרוגרות מנה רבילה קב
תפוחים כשות במלוא הירי פולין לחין במלוא הירי חזרין
לטרה והתדרין הדי הז בכלל הירק ומעדבין בהז עלי
בצלים חין מעדבין בהז לא האם הבצילו ונעשה חורך
כל עלה מהז חרת אבל פחות מכאן חינו חוכל וכל חלון
הרבדים האמורים כלפתין הז ולטיכך נתנו בהז חכמים
שיעורין לו וכך כל ביו צהבהז וכלה חוכלים מצטרפים
לשיעור השיתוף לטרה האמורה בכל מקום מלוא
שתי רביעיות ועוכלא חצי רביעיות ומנה האמור
בכל מקום מהה רינר והרינר שש מעין והמעה משקל
שש עשרה שעות והסקל עהרבעה דינרין והרביעיות
מחזקת מן המים חו מן היין משקל שבעה עשר דינרין
וחצי דינר בקירוב נמצאת הלטרה משקל חמשה
ושלשים דינר והעוכלא משקל שעה דינרין פחות רביעי
סאה האמורה בכל מקום ששת קבין והקב ארבעת
לוגין והלוג ארבע רביעיות וכבר ביארנו מרת הרביעיות
ומשקלה ולו השיעורין שחרם צריך לזכור אותן תמיד
חוכל שהוא מותר בהכילה העפ שהוא חסור לזה
המעדב הדי זה מעדב בן ומשתתף בן כיצר משתתף
הוא הנזיר ביין וישראל בתרומה ובן הנורד מאוכל זה
חו הנשבע שלא יחכלנו מעדב בן ומשתתף בן שאם
חינו דחוי לזה הדי הוא דחוי לאחד אבל דבר
החסור לכל בגון טבלא חלו טבל שלרברי סופדים ובן

לאבתת שלימה בלבד אפלו ככר מהפה סזה והיא פלוסה
חיץ מערבין בה היתה שלימה והיא כהיסק מערבין בה
וכסם שמערבין בפת תבואה כך מערבין בפת חודר
ובפת ערשים אבל לא בפת דוחן ושיתוף בין בפת בין
בשאר אוכלין בכל אוכל משתתפין חוץ מז המים בפני
עצמן או מלה בפני עצמן וכן כמהין ופטריות חין
משותתפין בהן שחינן חשובין כאוכלין עידב מים עם
מלה נעשה כמודים ומשתתפין בו ומה שיעור
האוכל משותתפין בו כגרוגרת לכל אחרותה מבני
המבוי חן מבני המדינה והוא שיהיו שמונה עשר חן
פחותי הכלחם היו מרובין על זה שיעורו שתי סעודות
שהן כשמונה עשר גרוגרות שהן כשש ביצים בינוניות
אפלו היו המשותתפין לפים ודבבות שתי סעודות לכולן
בלאוכל שהוא נחכל כמות שהוא בגוף פתומיני
דגן ובשר חי הם ישתתפון בן שיעורו מזון שתי סעודות
וכל שהוא לפתן ודרך העם לאכול לבן פיתן כגון יין מבושל
ובשר צלי וחומץ ומגרים וזיתים והמהות שלבצלים
שיעורו כרי לאכול לבן שתי סעודות נשתתפו
בין חי שיעורו שתי דביעיות לכולן וכן בשיכר שתי
דביעיות ביצים שתיים ומשתתפין בהן מחפלוהן חיות
דמונים שתיים התדוג החתי חמשה חגוזים חמשה
הפרסקין לטרדא ילק בין חי בין שלוק וחס היה בשל
ולא בשל חי מערבין בו לפי שחינו דחוי לאכילה

מז הקדקע טפח כדוי שיהיה ניכר ומבדק על מצות עידוב
ואומר בזה השיתוף יהיה מותר לכל בני המבוי להוציא
ולהכניס מחצרות למבוי בשבת חלקן את העידוב
אז את השיתוף העפ שהיה בבית אחר אינו עידוב אבל
חס מילאן את הכלי מז העידוב ונשאר ממנו מעט
והניח והו בבל אחר מותר המשתתף במבוי כדי
כין לערב בחצרות כדי שלא לשכח התינוקות תורת
עידוב שהרי איך התינוקות מכירין מה נעשה במבוי
לפיכך חס נשתתפו במבוי בפת סומכין עליו ואיך ידיו
לערב בחצרות שהרי התינוקות מכירין בפת בני
חבורה שהיו מסובין בבית וקדש עליהן היום פת שעל
השלחן סומכין עליה משום עירובי חצרות וחס דעו
לסמוך עליה משום שיתוף סומכין העפ שהן מסובין
בחדרי לקח אחר מבני החצר פת אחת ואמר הרי
זה לכל בני החצר או אוכל בשתי סעודות ואומר הרי
זה לכל בני המבוי אינו צריך לגבות מכל אחר ואחר
אבל צריך לזכות להזבן על ידי אחר ויש לו לזכות
להז על ידי בנו ובתו הגדולים ועל ידי עבדו העברי
ועל ידי השתן אבל לא על ידי בנו ובתו הקטנים ולא
על ידי עבדו ושפתו הנענים מפני שירץ כירן
וכן יש לו לזכות להז על ידי שפתו העברית
העפ שהיא קטנה שהקטן זוכה לאחרים בדבר שהוא
מרבדי סופדים ואינו צריך להוריע לבני החצר או

מעשר דהשוץ שלה ניטלה תרומתו בהוגן וכך מעשר שני
והקדש שלה נפרו בה לכה איך מעדבין ומשתתפין בהן
ומעדבין ומשתתפין בדמאי מפני שדחוי לעניים
ובמעשר שני והקדש שנפרו העלפ שלה נתן את החומש
שהין החומש מעכבי ומעדבין במעשר שני בירו שלם
מפני שהוא שם דחוי לתכילה אבל לה בגבולין
כיצר מעדבין בחצירות גובין חלה אחת שלימה מכל
בית ובית ומניחין הכל בכלי אחר בבית אחר מבתי החצר
הפלו בבית התבן או בבית הבקר או בבית האוצר אבל
הם נתנו בבית שער הפלו בית שער שליחיד או בהכ
סדרה או במרפסת או בבית שאין בו ארבע חמות על
ארבע חמות אינו עידובי וכשמקבץ העידובי מדרך
ב' חווי א' מ' חסר קר שנו במצותיו וצונן על מצות
עידובי ואומר בעידובי זה יהיה מותר לכל בני החצר
להוציא ולהכניס מבית לבית בשבת ויש לקטץ לגבות
עידובי חצירות ובית שמניחין בו עידובי אינו צריך
ליתן את הפת ואם היו דגולין להניח בו איך משנין חותן
מפני דרכי השלום וכיצר משתתפין במבוי גונה
אוכל כגדוגדת מכל אסר ואחר זה פחות מכל כגדוגדת
הם היו מדובין ומניח הכל בכלי אחר בהצר מהצירות
המבוי או בבית מן הבתים הפלו בית קטן או חכסרנה
או מרפסת הרי זה שיתוף אבל אם הניח בתוך מבוי
אינו שיתוף ואם הניח הכלי בהצר צריך להגביה הכלי

חצירו הרי כולם מותרין הן מותרין מפני שעירבן והרי
ביטל להן רשות ביתן וחצירו וגם הוא מותר מפני שלא
נשאר לו רשות והרי הוא כאורה חצלים והאורה חינו
חוסר. המבטל רשותו סתם רשות חציהו ביטל
רשות ביתו לא ביטלו והמבטל רשותו לבני חצר צריך
לבטל לכל אחר ואחר בפירוש ואומר רשותי מבוטלת
לך ולך והיורש מבטל רשות מורישו העפ שמת מורישו
בשבת שהיורש תחת מורישו הוא קם לכל רבד וביטול
רשות בשבת מותר לכתחלה. ביטלו לו המערבין
רשותן לזה שלא עירב הוא מותר שהרי נשאר לבדו
והן חסורין שלא נשאר להן רשות והן חסורין יהיו
כאורחים חצלו שאין רבים חורחים חצליהו.
היו לו שלא עירבן שנים חו יותר אם ביטלו רשותם
למערבים המערבים מותרין ולו שלא עירבן חסורין
ואין המערבין יכולין לבטל רשותם לשנים שלא עירבו
שכל אחר מהן חוסר על חבירו ואפלו חצר אחר
שלא עירב וביטל רשותו לשני שלא עירב ~~שכל אחר~~
הרי זה חסור שבשעה שביטלו לו המערבין חסור
היה האחר שעירב חינו מבטל רשותו לאחר שלא עירב
אבל האחר שלא עירב מבטל רשותו לאחר שעירב.
כשם שבעל הבית זה מבטל לבעל בית אחר
רשותו בחצר אחת כך מבטלין מחצר לחצר ומבטלין
וחוצרין ומבטלין כיצד שנים ששדוין בחצר ולא

לבני החבוי שהרי זיכה להן ועירב עליהן שזכות היא
להן וזכין לארס שלה בפניו' חוץ מערבין ולה
משתתפין בשבת לא מבעור יום' ומערבין עירובי ח
חצירות ושיתופי מבוהות בין השמשות הע"פ שהוא ספק
מז היום ספק מז הלילה ולעולם צריך שיהא העירוב אן
השיתוף מצוי ואפשר לאכלו כלבין השמשות' לפיכך
אם נפל עליו גל און אבר און נסדף און שהיה תרומה
ונטמאת מבעור יום אינו עירוב' משח שיכה הרי זה
עירוב' ואם ספק הרי זה עירוב שספק העירוב כשר'
נתן העירוב און השיתוף במגר לונעל עליו ואבר
המפתח קורם שחשיכה אם אי אפשר לן להוציא העירוב
לא אם כן עשה מלאכה בין השמשות הרי זה כשר'
שאבר ואינו עירוב שהרי אי אפשר לאכלו הפריש
תרומת מעשר און תרומה גדולה והתנה עליה שלא
תהיה תרומה ער שתחטך חוץ מערבין בה שעדיין היא
טבל כלבין השמשות וצריך שתהיה סעורה הדחניה
מבעור יום' **פדק** חוץ **עשן** אנושי חצר
שעירבנו כולן מאחד מהן
שלא עירב עמהן בין במזיר בין שוכח הרי זה אוסד
עליהן ואסור לכולם להוציא מבתיהם לחצר און מחצר
לבתיהם' ביטל להם זה שלא עירב דשות חצירו בלבד
הרי און מותרין להוציא ולהכניס מבתיהם לחצר ומחצר
לבתיהם אבל לביתו אסור ביטל להם דשות ביתו דשות

שהחזיק ישראל אחר בנכסיו חינון חוסר עליון הלה
בהתירו הדחשון הוא עומר. ישראל הרק עם הנכרי
חו עם גר תושב בחצר חינון חוסר עליון שרירות הגוי
חינה ריקה לא כבהמה הוא חשוב וחס היו שני ישראלים
הו יותר וגוי שובן עמהם הדי זה חוסר עליהן ורבר
זה גזירה כרי שלא ישכנו גוי עמהם שלא ילמדו
ממעשיהם ולמה לא גזרו בישראל אחר וגוי אחר מפני
שחינון רבר מצוי שהדי יפחד שמא יתייחד עמו
ויהרגנו ובבר הסרו להתייחד עם הגוי שני
ישראלים וגוי השוכנים בחצר אחת ועידבו הישראלים
לעצמם לא הועיל כלום וכך הם ביטלו לגוי חו ביטל
להם חו ביטלו הישראלים זה לזה ונעשו כיהוד עם
הגוי לא הועילו כלום שהיז עירוב מועיל במקום
גוי וחיו ביטול רשות מועיל במקום גוי וחיו להם
תקנה לא שישכרו ממנו רשותו ויעשה הגוי כאלו
הוא חודה עמהן וכך הם היו הגוים דבוס משכירים
רשותם לוישראלים והוישראלים מערבין ומותריץ.
וישראל אחר ששכר מן הגוי מערב עם שאר הישראלים
ויותר כולם וחיו כל אחר ואחר צריך לשכור מן הגוי
שתי הצירות זו לפנים מזן וישראל אחר וגוי
רדים בפנימיות וישראל אחר בחיצונה חו שהיה ישראל
וגוי בחיצונה וישראל אחר בפנימיות הדי זה חוסר על
החיצונה עד שישכור ממנו שהדי דגלי שני הישראלים

עידבו אחר מהן מבטל דשותו לשני ופמחה שני מטלטל
ברשותו שביטל לו חביון עד שיעשה צדכין וחוזר
השני ומבטל דשותו לראשון ומעלה דראשון ברשותו
שביטל לו וכך כמה פעמים ויש ביטול דשותו בחלבה
כדרך שהיה עושה בחצר' מי שביטל דשורכו
וחזר וטלטל ברשותו שביטל הם במזיד הוציח הדי
זה הוסר עליהן שהדי לא עמד בביטולו והם בשוגג
הוציח אינו הוסר שהדי הוא עומד בביטולו בראש שלי
קדמו והחזיקו לו שביטל להן אבל הם קדמו והחזיקו
והוציחו הם חזר הוא והוציח בין בשוגג בין במזיד
אינו הוסר עליהן' שני בתים בשני צדי דשות
רבים והקיפום גוים מהיזה בשבת חין מבטלין זה
ליזה הואיל וחי חפשי להן לערב מאחשי אחר מבני
חצר שמת והניח דשותו לאחר מן השוק הם מת
מבעור יום הדי היורש שחינו מבני החצר הוסר
עליהן והם מת משחשיכה אינו הוסר עליהן אחר
מן השוק שמת והניחו דשותו לאחר מבני החצר הם
מבעור יום מת אינו הוסר שהדי כולם מערבין והם
מת משחשיכה הוסר עליהן עד שיבטל להם דשות
מורישין' יש דאוגר ששדויין במעדה אחת ומת
הגר מבעור יום ח'עפ' שלא החזיק יש דאחר בנכסין
עד שחשיכה הדי זה המחזיק הוסר עד שיבטל
שהדי הוא כבוד ש' והם מת הגר משחשיכה ח'עלפי

נעשיך בעידוב כיחיד במקום הגוי ישראשהוה
מחלל שבת בפרהסייה חן שהוה עובר ע"ז הרי הוה כגוי
לכל דבריו ואין מערבין עמו ואינו מבטל לא שוכרין
ממנו כגוי אבל אם היה מן המינים שאין עוברין ע"ז
ואין מחללין שבת כגון צרוקייין וביתוסייין וכל הכופרים
שבתורה שבעלי כ"לן שלדבר כלמי שהינו מורה במצות
עידוב אין מערבין עמו לפי שהינו מורה בעידוב ואין
שוכרין ממנו לפי שהינו כגוי אבל מבטל הוה דשרתו
לו שדל הבשר וזה תקנתו וכפן אם היה ישראל אחר כשר
וזה הצרוקי בחצר הרי זה חוסר עליו ער
שיבטלו פקדון עשה לה עשה חלוץ שבין
שתי חצירות אם יש בו הרבעה
טפחים על הרבעה טפחים חן יותר על זה והיה קרוב
מן החרץ בתוך עשרה טפחים אפלו כולו למעלה מעשנה
ומחצתו בתוך עשרה חן כולו בתוך עשרה ומחצתו
למעלה מעשרה אם רצו יושבי שתי החצירות לערב
כולן עידוב אחר הרשות בידן וייעשן בחצר אחת
ויטלטלו מזון לחן והם רצו מערבין שני עירובין לו
לעצמן ולו לעצמן היה החלון פחות מארבעה חן שהיה
כולו למעלה מעשרה מערבין שני עירובין לו לעצמן
ולו לעצמן ב"ה בחלון שבין שתי חצירות אבל
שבין שני בתים אפלו היה למעלה מעשרה וכפן חלון
שבין בית לעליוה אם רצו מערבין עידוב אחר הע"פ

וגוי שדוויץ עם ודה פנימי מותך בפנימית שוכדין
מז הגוי אפלו בשבת שהשכילות כביטול רשות היא
שחינה שכירות ורחית לא הכל בלבד לפיכך שוכדין
מז הגוי אפלו בפחות משווה פרוטה ואשתו של גוי
משכרת שלה לרעתו וכן שכירו חן שמסן משכירין
שלא מרעתו ואפלו היה שכירו חן שמסן ושלאי הדי
זה משכירי שלא מרעתו שחל מז הגוי מקום להניח
בו הפעיו וזה שהילו הדי נשתתף עמו ברשותו ומשכיר
שלא מרעתו היה לגוי שני שכירים חן שני שמשים
חנשים דבות אם השכיר אחר מהזדיון שני
ישראלים וגוי הרדים בהצד אחת ושכרן מז הגוי בשבת
חוזרה אחר ומבטל רשותו לשני ומותרי וכך הם מת
הגוי בשבת מבטל להישדאי לישראל אחר ויהיה מותר
לטלטי גוי שהשכיר מגוי אם אין הרחשון יבונ
להוציא הגוי השני עד שישלים חמץ שכירותו שוכדין
מזה הגוי השני שהדי נכנס תחת הבעלים ואם יש רשות
לרחשון להוציא את הגוי השוכר ממנו בכל עת שירצה
אם לא היה השני עומד ושכרו ישראלים מז הרחשון
הדי לו מותרין חצר שישדלים וגוי שדוויץ בה
והיו חלונות כתוחות מבית ישראל זה לבית ישראל זה
ועשו עירוב דרך חלונות העפ שהן מותרין להוציא
מבית לבית דרך חלונות הדי הזן אסורין להוציא מבית
לבית דרך פתחים מפני הגוי עד שישכורן שאין דבים

הכותל גבוה תשעה עשר טפה מוֹתֵיֶת אחר בהמיצע ו
ומעדרבין אחר חם רצון שהרי מן הזיז עד הדרך פחות
מעשרה ומן הזיז עד דחש הכותל פחות מעשרה היה
הכותל גבוה עשרים טפה צריך שני זיזין זה שלח בנגד
זה עד שיהיה בין הזיז התחתון ובין הדרך פחות מעשרה
ובין הזיז העליון ובין דחש הכותל פחות מעשרה ומעונין
אחר חם רצון דקל שחתכנו וסמכנו על דחש הכותל
ועל הדרך מעדרבין אחר חם רצון וחוננו צריך לקבעו
בבטן וכך הסולם כוּבְרוּ קוֹבְעוּ וחוננו צריך לחברו בבטן
היו קשין מברולין בין שתי החצירות וסולם מכחן וסולם
מכחן היו מעדרבין אחר שהרי היו כח דגל עולה בסולם
לפי שהיו לו על מה יסמוך היה הסולם באמצע וקשין
מכחן וקשין מכחן חם רצון מעדרבין שנים היה
הולך בצד הכותל ועשהו סולם לכותל חם רצון מעדרבין
אחר הוחיל והיסוך שבות הוא שגרס לו שלח יעלה בחיץ
עשה תשרה סולם לכותל היו מעדרבין אחר מפני שהסוך
לעלות עליה מן התורה שהרי היא אסודה בהנייה
כותל שגבוה עשרה ובה למעטו כרו לערב עירוב אחר
הסיט באורך המיעוט חרבעה טפחים מעדרבין אחר
סתר מקצת הכותל עד שנתמעט מעשרה צדו הקצר
נותנין חותנו לחצר זו ושאר הכותל הגבוה לבין שתי
החצירות נסרך הכותל הגבוה שביניהן חם היתה
הפרצה עד עשר חמות מעדרבין שני עירובין וחם רצון

שתיים ביניהן סולם והוא שיהיה בן ארבעה על ארבעה
היה חלון עגול אם יש בו כרי לרבע ארבעה על ארבעה
הרי הוא כמרוכבי כותל שבין שתי חצירות חן מתבין
שבין שתי חצירות פחות מעשרה טפחים מערבין עירוב
אחד ותיך מערבין שנים יהיה גבוה עשרה חנויות על כן
מערבין שני עירובין לן לעצמן ולן לעצמן והם היה
ביניהן סולם מיכהן וסולם מיכהן הרי הן כפתח ואם רצו
מערבין עירוב אחד ואפלו היה הסולם זקוף וסמוך לכותל
שהרי הין יכולין לעלות בו עד שימשך ויתרחק מתחתיו
מן הכותל הדי זה מצד ואפלו לא היה מגיע ראש הסולם
לראש הכותל אם נשאר ביניהן פחות משלשה הרי זה מתיר
ומערבין אחד אם רצו היה הכותל רחב ארבעה
ועשה סולם מיכהן וסולם מיכהן אעפ שהסולמות מרו'
חקות זה מזה אם רצו מערבין אחד הין ברוחב הכותל
ארבעה אם חין בין הסולמות שלשה מערבין אחד היה
ביניהן שלשה מערבין שנים בנה מצבה על גבי
מצבה בצד הכותל אם יש בתחתונה ארבעה על ארבעה
ממעט' הין בתחתונה ארבעה וחין בינה לבין העליונה
שלשה ממעט' ואם רצו מערבין אחד' ובן במדרגות
שלעץ שסמוך לכותל' כותל גבוה שבין שתי חצירות
והי' יותבא מעעיתן אם נשאר מן הזיז עד ראש הכותל
פחות מעשרה מניח סולם לפני הזיז ומערבין אחד אם
רצו אבל אם הניח הסולם בצד הזיז חינו ממעט' היה

אנו יותר מערבין לן לעצמן ולן לעצמן כותל שבין
שתי חצירות שהיא רחב והיא גבוה עשרה טפחים
מחצר זן ושורה לקרקע חצר שנייה כותנץ דחבו לבני
החצר שהיא שורה להן ויחשב מחצירן הואיל ותשמישן
בנחת ללן ותשמישן בקשה ללן כותנץ אותו ללן שתשמישן
להן בנחת וכן חריץ שבין שתי חצירות עמוק עשרה
טפחים מצר חצר זן ושורה לקרקע חצר שנייה כותנץ
דחבו לחצר שהיא שורה לו מפני שתשמישן נחת ללן וקשה
ללן כותנץ אותו ללן שתשמישן להן בנחת היא
הכותל שבין שתי החצירות נמוך מחצר העליונה וגבוה
מחצר התחתונה שנמצאו בני העליונה משתמשים ב
בעבין עלירי שלטול ובני התחתונה משתמשים בעבין
עלירי זריקה שניהן חסודין בן עד שיעריבו שתי הן
עירוב אחר אבל הם לא עירבו חץ מכניסין מעובי כותל
זה לבתים וחץ מוציחין מהבתים לעבין שני בתים
שביניהן חורבה שהיא חד שנת היחיד חס יכונץ שניהם
לשתמש בחורבה עלירי זריקה חוסרין זה על זה וחם
היה תשמישה לזה בנחת והאחר אינו יכול לזרוק לה מפני
שהיא עמוקה ממנה הרי זה שהיא לו בנחת משתמש
בה עלירי זריקה כלגנות העיר העפ שזה גבוה וזה
נמוך עם כלה חצירות עם כלה רפיפות שהוקפו שלא לשם
דידה שאין בכל אחת מהן יותר על בית סתים עם עובי
הכתלים שבין החצירות עם המבואות שיש להן לחי אן

מערבין אחד מפני שהיא כפתח ואם היתה יותר מעשר
מערבין עירוב אחר והיו מערבין שני עירובין
היתה הפרצה פחותה מעשר ובא להשלימה ליותר מעשר
חזק בכותל גובה עשרה טפחים ומערבין עירוב אחר
ואם בא לפרוץ לכתחלה פרצה יותר מעשר בכל הכותל
צריך להיות גובה הפרצה מלוח קומתו חריץ
שבין שתי חצירות עמוק עשרה ורחב ארבעה או יותר
מערבין שני עירובין פחות מבחן מערבין אחר והיו
מערבין שנים ואם מיעט עומקו בעפר או בצדורות
מערבין אחר והיו מערבין שנים שסתם עפרו צדורות
אחרים מבוטלין הן אבל אם מילאהו תבן או קש הינו
מעטין עד שיבטל וכך אם מיעט רחבו בלוח
או בקנה שהושיטו באורך כל החריץ מערבין אחר והיו
מערבין שנים וכל רבד הנטל בשבת כגון הסל והספל
היו מעטין בן אהם כן חיברו בארץ חיבור שהי
הפטר לשמטון עד שיהפוך ברקד נתן לוח שרחב
ארבעה טפחים על רוחב החריץ מערבין אחר ואם
רצו מערבין שני עירובין וכך שתי בצותטיות אין
בנגדן אם הושיט לוח שרחב ארבעה טפחים מזו
לזו מערבין עירוב אחר ואם רצו מערבין שני עירובין
או לעצמן ולו לעצמן היו צו בצדן והיו בשווה
את אחת למעלה מחברתה אם ושבניהן פחות משלשה
טפחים הדין בצותטרה אחת ואם יש ביניהן שלשה

וזה ממלה מיצה הענין אל הבריאה חלק זה מחלק זה
העפ שהמים מעורבין מלמטה קלהוח שהיקילו חכמים
במים באר שבה מצע השביל בין שני כתלי הצורות
העפ שהיח מופלגת מכותל זה הרבעה טפחים ומכותל
זה הרבעה טפחים שניהן ממלאין ממנה וחיץ צדדי בין
להוציא חיץ עלגבה שהיץ חרם חוסר על חבירו דרך
חורו חצר קטנה שנפרצה במלואה לחצר גדולה
מבעור יום חנשי גדולה מערבין לעצמן ומותרין שהרי
נשחר להן פסין מכחן ומכחן חנשי קטנה אסורין להוציא
מבתיהם לחצר שלהן עד שיערבון עם בני הגדולה עירוב
החר שריו דין של גדולה חשובין בקטנה וחיץ ריו דין קטנה
חשובין בגדולה שתי הצורות שעירבון עירוב אחד
דרך הפתח שביניהן חו דרך החלון ונסתם הפתח חו החלון
בשבת כל אחת ואחת מותרת לעצמה הואיל והותרה
מקצת שבת הותרה בולה ובן שתי הצורות שעירבה זן
לעצמה וזן לעצמה ונפל כותל שביניהן בשבת חרין
מותרין לעצמן ומותרין מבתיהם ומטלטלין עד עיקר
המחיצה ואלו מטלטלין כאן עד עיקר המחיצה הואיל
והותרה מקצת שבת הותרה כולה העפ שנתוספו הריו דין
שריו דין הבאים בשבת חיבן חוסרין נפתח החלון ונעשה
הפתח בשגגה חו שעשו גויס לדעתן חזרו להתירין ובן
שתי ספינות שהיו קטורות חו בזו ועירבון ונפסקו חסור
לטלטל מזו לחו והפלו היו מוקפות מחיצה חזרו ונקשדו

קודה כולץ רשות אחת הן ומט לעלין בכולץ. בלא עירוב כלים
ששבתו בתוכן אבל לא כלים ששבתו בתוך הבית לא אם
בן עירבן. כי צדי כלים ששבתו בתוך החצר בין עירבן
חנשי חצר בין לא עירבן מותר לה עלותן מן החצר לגג
הן לראש הכותל ומן הגג לגג אחר הסמוך לו אפלו היה
גבוה ממנו כלשהוא חוץ נמוך ומן הגג אחר לחצר שנייה
ומחצר שנייה לגג שלישי של חצר שלישית ומגג שלישי
למבוי ומן המבוי לגג רביעי עד שיעבירנו כל המרינה
כולה דרך גגות וחצירות חוץ דרך גגות וקדפיפות חוץ דרך
חצירות וקדפיפות חוץ דרך שלשתן מזה לזה ומזה לזה
ובלבד שלא יכנס בכלי זה לבית מן הבתים לא אם עירבן
כל חנשי המקומות הלא עירוב אחר. וכך אם שבת
הכלי בבית והוציאו לחצר לא יעבירנו לחצר אחרת חוץ
לגג אחר חוץ לראש הכותל חוץ לקרקיע לא אם כן עירבן
כל חנשי המקומות שמעבירין בהן כלי זה עירוב אחר.
בור שבין שתי חצירות חוץ ממלחין ממנו בשבת
לא אם כן עשו לו מחיצה גבוהה עשרה טפחים כדי שיהיה
כל אחר ואחר דולה מרשותו והיכף מעמידין את המחיצה
אם היתה למעלה מן המים צריך שיהיה טפח מן המחיצה
יורד בתוך המים ואם היתה המחיצה כולה בתוך המים
צריך שיהיה טפח ממנה יוצא למעלה מן המים כדי
שתהיה ניכרת רשות זה מרשות זה. וכך אם עשו על
פי הבור קודה רחבה הרבעה טפחים זה ממלא מצד הקונה

או העברים שאינן סומכין על שלחן בעלז או רובן תמיד
 אבל אוכלים הן על שלחנן בשכר מלאכה שעושים לו או
 בטובה ימים ירועים כמו שסוער הצלחבירו שבוע או
 חרט אס אין עמהן דיוורין אחרים בהצר אינן צריכין ל
 לערב ואם עירבן עירבן עם הצר אחרת עירוב אחר לכולן
 ואם בא העירוב הצלחן הן נותנין פת ואם היו דיוורין עמהן
 בהצר צריכין פת לכל אחר ואחר כשאר הנשי החצר
 מפני שאינן סומכין על שלחן אחר תמיד חמש
 חבורות ששבתו בטרקלין אחר אם היה מפסיק בין כל
 חבורה וחבורה מהינה המגעת לתקרה הדי כל חבורה
 מהן כאלו היא בחדר בפני עצמו או בעלייה בפני עצמה
 לפיכך צריכין פת מכל חבורה וחבורה ואם אין המחיצות
 מגיעות לתקרה ככר אחר לכולן שכולן כאנשי בית אחד
 הן חשובין מי שיש לו בהצר חבירו בית שער
 שהדבס רורסיץ בן או אכסדרה או מרפסת או בית הבקר
 או בית התבן או בית העצים או אוצר הדי זה אינו חוסר
 עליו ער שיהיה לו עמו בהצר מקום רידה שהוא סומך
 עליו להכולבו פתו ואחר כך יהיה חוסר עליו ער שיעוב
 עמו אבל מקום לינה אינו חוסר לפיכך אם קבע לו מקום
 להכולבו בבית שער או באכסדרה ומרפסת אינו חוסר
 עליו לפי שאינו מקום רידה עשרה בתים זה לפנים
 מזה זה לפנים מזה הפנימי והשני לו הן שנותנין ארבע
 העירוב והשמונה בתים החיצונים אין נותנין את העירוב

בשוגג חזרו להתיקן

חנשי חצר שהיו כולם

פרק חוננין דצ"ע ע"ג

שלחן אחרתמיד הע"פ שכל אחר ואחר יש לו בית בפני

עצמן היו צדיכין עירוב מפני שהן באנשי בית אחר

וכשם שאין חשתן שלאדם ובניו ובני ביתו ועבריו אוסרין

עליו אינו צריך לערב עמהן כך לו כולץ באנשי בית אחר

הן מפני שהן כולץ סומכין על שלחן אחר וכך הם

צרכו לעשות עירוב עם חנשי חצר אחרת עירוב אחר

לכולץ ופת אחת בלבד מוליכין להיותו מקום שמעדיבין

עמו ואם היה העירוב בא חצלים אינן צדיכין לערב כמו

הבית שמניחין בו העירוב שהינו צריך ליתן את הפת

שכללו הבתים בבית אחר הן שובין וכך חנשי

חצר שעירבן נעשו כולץ בבית אחר ואם צרכו לערב עם

חצר שניה בכך אחר בלבד הוא שמוליכין עלירו כולץ

למקום שמעדיבין הם היה עירוב בא חצלקן היו צדיכין

ליתן פת חמשה שגבן את העירוב להוליכו למקום

שמניחין בו העירוב כשהן מוליכין אינן צדיכין להוליך

עלירי חמשתן אה בכך אחת שכיון שגבן כולץ נעשו

באנשי בית אחר החב ובנו הדב ותלמידו שהן

שדויין בחצר אינן צדיכין לערב מפני שהן בבית אחר

ואע"פ שפעמים הוכלין על שלחן אחר ופעמים אינן

הוכלין הרי הן בבית אחר האחים שכל אחר מהן יש

לו בית בפני עצמן ואינן סומכין על שלחן אביהן וכן הנשים

או
י"ג

הפטר שיבוא בשבת בעל החצר ששכר מבתי חצר
לחברים והניח לו כלים חו מיני סחורה בכל בית ובית מהן
חינף חוסרין עליו הואיל ויש לו תפוסת יר בכל בית מהן
נעשו הכל בחורחים אצלו בד"א בשהניח שם דבר שאסור
לטלטלו בשבת כגון טבל ועששית אבל אם נשאר לו בכל
בית מהן כלים שמותר לטלטלן הואיל והפטר שיוציאם
היום ולה ישאר לו שם תפוסת יר הרי אן חוסרין עליו עד
שיעריבן. חנשי חצר ששכחו ולא עירבן חין מוציאין
מבתיהם לחצר ולא מחצר לבתים אבל מטלטלין הן כלים
ששבתן בחצר בכל החצר ובכל הנחשב עם החצר ואם
היתה שם מרפסת חו עלייה ועירבן חנשי החצר לעצמן
ואנשי המרפסת לעצמן חנשי המרפסת חו חנשי העליה
מטלטלין כלים ששבתן בבתיהם בכל המרפסת ובכל
הנחשב עמה חו בכל רוחב העליה ובכל הנחשב עמה
וחנשי החצר מטלטלין בכל החצר ובכל הנחשב עמה
וכן אם היה יחיד רך בחצר ויחיד רך בעליה ושכחו ולה
עירבן זה מטלטל בכל העליה והנחשב עמה וזה מטלטל
בכל החצר והנחשב עמה. כיוצא הסלע חו התל
וכיוצא בן שבתוך החצר אם חינף גבוהין עשרה טפחים
הרי אן נחשבין בין החצר ובין המרפסת ושניהן הסודין
להוציא שם כלים שבבתים וחס גבוהין עשרה והיה ביניהן
ובין המרפסת פחות מארבעה טפחים הרי אן נחשבין עם
המרפסת שהרי הן שווים לה ובני מרפסת מותרין בהם

הזאיל ודביס דורסיץ בהן הדי הז כבית שער והרר בבית
שער אינו אוסר אבל התשיעי היץ דורסיץ בן דביס לפיכך
אוסר עד שיתן עירובין שתי הצירות וביניהן שלשה
בתים פתוחים זה לזה ופתוחים להצירות והביאוננו חצר
או עירובין דרך הבית הפתוח להן והניחיהו בבית האמצעי
וכן אם הביאנו בני חצר אחרת עירובין דרך הבית הפתוח
להן והניחיהו בבית האמצעי אותן השלשה בתים אינן
צריכין ליתן את הפתח האמצעי מפני שהניחנו בו העירוב
והשנים שמצדדין מפני שכל אחר מהן בית שער לאנשי
חצר שתי הצירות ושני בתים פתוחים זה לזה ביניהן
והביאנו או עירובין דרך הבית הפתוח להן והניחיהו בבית
השני הסמוך לחצר האחרת והביאנו או עירובין דרך הפתח
הסמוך להן והניחיהו בבית האחר שתיהן לא קנו עירוב
שכל אחת מהן הניחה עירובה בבית שער של חצר האחרת
אחר מבני החצר שהיה גוסס אעפ שאינו יכול להיות
בן ביום הדי זה אוסר על בני החצר עד שיזכנו לו בפת
ויעדנו עלינו וכך קטן אעפ שאינו יכול לאכול כזית הדי
זה אוסר עד שיעדיבו עליו אבל האורח אינו אוסר
לעולם כמין שביאדנו אחר מבני חצר שהניח ביתו
והלך ושבת בחצר אחרת אפלו היתה סמוכה לחצירו אם
הסיע מלבנו והיץ דעתו לחזור לביתו בשבת אין הדי זה
אינו אוסר עליהן בד"ה בישרל אבל גוי אפלו הלך לשבות
בעיר אחרת אוסר עליו עד שישכרו ממנו מקומו שהדי

לזו' שכח אחר מן החיצונה ולא עירב הפנימית בהתלה
עומדת' שכח אחר מן הפנימית ולא עירב עמהם אף החיצונה
חסורה מפני לו בני הפנימית שלא עלה להן עירוב שהן
עובדין עליהן' עשו שתיהן עירוב אחר חס הניחוהו
בחיצונה ושכח אחר מהן ולא עירב ביין שהיה מבני החי'
צונה ביין מבני הפנימית שתיהן חסורות עד שיבטל להן
שהרי ביארנו שמבטלין מחצר לחצר' חס הניחו עירובן
בפנימית ושכח אחר מבני החיצונה ולא עירב החיצונה
חסורה ופנימית מותרת במקומה' שכח אחר מבני הפנימית
ולא עירב שתיהן חסורות עד שיבטל להן' היה אחר
רוב הצד זן ואחר דר בחצר זן אינן צריבין לערב לאכל
אחר מהן משתמש בכל הצידו' ואם היה גוי בפנימית
העפ' שהוא אחר הרי הוא כדבים וחוסר עליה חיצונה עד
שישכרו מקומו' שלש הצידות הפתוחות זן לזן
ורבים בכל הצד מהן עירבן שתים החיצונות עם החמצות
היא מותרת עמהן והן מותרין עמה ושתים החיצונות
חסורות זן עם זן עד שיעשו שלשתן עירוב אחר' היה
בכל הצד מהן אחר העפ' שרבים דורסין בחיצונה אינן
צריבין לערב שכל אחר מהן מותר במקומו' היו שנים
בפנימית הוחילוהן חסורין במקומן עד שיעדיבו הרי הן
חוסרין עליה חידים שבחמצות ושבה חיצונה עד שיעדיבו
שנים שבפנימית' זה הכלל רגל האסורה במקומה חוסרת
שלא במקומה ורגל המותרת במקומה אינה חוסרת שלא

ואם היו דחוקים מן המרפסת חרבעה טפחים או יותר עלבן
 חרעפ שבנהיץ עשרה הרי לו בכלל החצר והמרפסת לפי
 ששניהן חפשי להן להשתמש בהן על ידו זריקה לפיכך
 שניהם חסורין להוציא לשם כלי הבתים עד שיעריבון
 היתה מצבה דחבה חרבעה טפחים לפני המרפסת אין
 המרפסת חסרת עלבני החצר שהרי נחלקה מהן
 זיזין היו צאין מן הבתלים כלשהוא למטה מעשרה
 טפחים הרי זה נחשב מן החצר ובני החצר משתמשין
 בן וכלשהוא בתוך עשרה טפחים העליונים הסמוכין
 לעלייה הנשי עלייה משתמשין בן והנשאר בין עשרה
 התחתונים עד תחלת עשרה העליונים מן הזיזין היו צאין
 לשם שניהם חסורין בן ואין משתמשין בהן בכלים
 שבבתים ליתא אם כן עירבון בוד שבחצר אם היה
 מלא פירות טבליס שאסור לטלטלן בשבת וכיוצא בהן
 הרי הוא וחליתו כסלע און תל שבהצר אם היה גבוה
 עשרה והיה סמוך למרפסת הרי הוא נחשב עם המרפסת
 אבל אם היה מלא מים אין בני חצר ולא בני המרפסת
 מכניסין ממנו לבתים עד שיעריבון שתי הצידות
 זו לפנין מזון ואנשי הפנימית יוצאין ונכנסין ועובדין
 עלה חיצונה עירבה הפנימית שתיהן חסודות הפנימית
 מפני שלא עירבה והחיצונה מפני לו שלא עירבון שעובדין
 עליה עירבה זון לעצמה וזון לעצמה זון מותרת בפני
 עצמה וזון מותרת בפני עצמה אבל למה מטלטלין מזון

אלו הן
 אלו הן
 אלו הן
 אלו הן

לא ישפכו לחצר עד שיעדיכו וואם עשו לו עווקה ועשו לו
 עווקה כל אחת ותחת משתיהן שופכת לעווקה שלה אעפ
 שלה עירבון **פליק** **החמה** **עשה** חנשי מבני
 שהיה ביניהן שיתוף במחל אחר
 לענין סחורה בגון שקנו יין בשותפות חן שמן חן רבש
 וכיוצא בהן חין נדיבין שיתוף אחר לענין שבת לא קומנין
 על שיתוף של סחורה והוא שיהיה המין שהן שותפין בו
 מין אחר ובכלי אחר אבל אם היה אחר מהן שותף לזה
 ביון ולאחר בשמן חן שהיה הכל יין והיה בשני כלים
 הרי לו נדיבין להשתתף לענין שבת אחר מבני
 המבוי שביקש מחבירו יין חן שמן קורם ה שבת ולא
 נתן לו בטלה שיתוף שהרי גילה רעתו שהינן כולן
 בשותפין שחינן מקפירין זה על זה וואחר מבני המבוי
 שרגיל להשתתף עם בני המבוי ולא נשתתף בני מבוי
 ככנסין לתוך ביתו ונוטלין ממנו שיתוף בעל כרחו וואחר
 מבני המבוי שאינו דוצה להשתתף כלל עם בני המבוי
 כופין אותו להשתתף עמהן אחר מבני המבוי שהיה
 לו חוצר שליין חן שמן וכיוצא בהן הרי זה מזכה ממנו
 מעט לכל בני המבוי להשתתף בו ומערב בו עליהן
 ואעפ שלא הפרושן ולא ייחרן לה הרי הוא מעורב
 בחוצר הרי זה שיתוף חצר שיש לה שני פתחים
 לשני מבואות חם נשתתפה עם אחר מהן מותרת בו בלבד
 ואסורה במבוי השני והינה מוציאה ומכניסה בו לפיכך

במקומה מפני שעובדת עליהן שתי כצוצטריות
זו למעלה מזן שהן למעלה מן המים אעפ שעשת בלחת
מהן מחיצה גבוהה עשרה טפחים יורדת מכל אחת ואחת
חס היו שתי צוצטריות בתוך עשרה טפחים הרי הלו
חסורין למלאות עד שיעריבו שתיהן עירוב אחר מפני
שהן כצוצטרה אחת וחס היה בין העליונה והתחתונה
יותר על עשרה טפחים ועירבה זו לעצמה וזו לעצמה
שתיהן מותרות למלאותי לח עשתה העליונה מחיצה
ועשתה התחתונה חסך התחתונה חסורה למלאות מפני
רלו שלבני העליונה שהן חסורין שעובר עליה עשתה
העליונה מחיצה ולא עשתה התחתונה העליונה מותרת
למלאות והתחתונה חסורה וחס נשתתפו בני התחתונה
עם בני העליונה במחיצה שעשו שתיהן חסורות למלאות
עד שיעריבו עירוב אחר של שריחטות זו למעלה
מזן עליונה והתחתונה של אחר והמצעית של אחר לה
ישלשלמן העליונה לתחתונה דרך המצעית שהן משל
שלין מרשות לרשות דרך רשות אבל משלשה הוא מן
העליונה לתחתונה שלא דרך רשות אבל משלשל הוא
מן העליונה לתחתונה שלא דרך המצעית שתי
ריחטות זו כנגד זו וחצר אחת ביניהן ששופכין לתוכה
המים לח ישפכו לתוכה עד שיעריבו שתיהן עירוב אחר
עשו מקצתן עוקה בחצר לשפוך בה המים ומקצתן לח
עשו אן שעשו עוקה שופכין לעוקה שלהן ואן שלא עשו

לא עירבון בני המבוי שחינה רגילה בו רוחיך אותה אצל זה
המבוי שחינה רגילה בו מפני שלא עירב הוחיל והיה לה
עירבה והיא לא עירב רוחיך אותה אצלון כדאי שלא תחסור
על מבוי זה שעירב לעצמו. חצר שיש לה פתח
למבוי ופתח אחר לבקעה או לקרפיף יתקן מבית סתים
הוחיל ואסור לטלטל מחצר לחותבו קרפיף הינו סומך לה
על פתח של מבוי לפיכך חוסר על בני המבוי עד שישתתפו
עמהן אבל אם היה הקרקף בית סתים או פחות הינו חוסר
על בני המבוי שעל הפתח המיוחד לו סומך הוחיל ומותר
לטלטל בכל הקרפיף. אחר מבוי מבוי שהלך לשנות
במקום אחר הינו חוסר עליהן. ובן אחר מבוי מבוי
שבנה מצבה דחבה ארבעה טפחים על פתחו הינו חוסר
עליהן שהרי הפריש עצמו מהן וחלק לשותפו.
אנשי מבוי שנשתתפו מק צתן ושכחו מק צתן וכל זה
נשתתפו מבטלין דשותן לאלן שנשתתפו ודינן לענין ביטול
דשות כדיון אנשי חצר ששכח אחר מהן או שנים ולא
עירבוי וכבר אמרנו שכל אדם עם אנשי ביתו הסמוכין
על שלחנו כהיש אחר הן חשובין ביץ לעירובי חצירות
ביץ לשיתופי מבואות. מבוי שעירבון כל חצירות
שבן כל חצר וחצר בסני עצמה ואחר כך נשתתפו כולן
במבוי שבה אחר מבוי חצר ולא עירב עם בני חצירו
לא הפסיר כלום שהרי כולם נשתתפו ועלה שיתוף סומכין
ולא הצדיכו לערב בחצירות עם השותף לא שלא לשכח

אם זיכה אחר בשיתוף לכל בני המבוי ושיתוף עליהן צריך
להוריע לחנשי חצר זון שאינן משתתפין לה מרעתן שאינה
זכות להן שמה במבוי השני דו ציף להשתתף לה בזה
אשתן שלאחר מערכת לו שלא מרעותן והוא שלה
יאסור על שכנו אבל אם היה חוסר חניה מערכת עליו
ולא משתתף עליו לא מרעותן ולא שלה מרעותן וכיצד
חוסר בגון שאמר חני מערב עמכם או חני משתתף
עמכם נשתתפו חנשי חצר זה עם אחר משכני

המבואות אם במיץ אחוי נשתתפו אפלו בלה אותנו המין
הרי זה עושה שיתוף אחר ומזכה להן ואינו צריך להוריעם
פעם שניה והם בשני מינין נשתתפו ונתמעט החוכל
מוסיף ומזכה ואינו צריך להוריע והם כלו מזכה וצריך
להוריעם נתוספו שכנים שבחצר זון מזכה להם וצריך
להוריעם נשתתפה חצר זון עם בני מבוי זה מפתח
זה ועם בני המבוי השני מזן הפתח האחר מותרת עם
שניהם והן מותרין עמה ושני המבואות אסורין זה עם
זה לא עירבה עם אחר מהן אסורת על שניהן

היתה חצר זון דגילה בפתח אחר והפתח השני אינה
דגילה בו זון שדגילה להכנס ולצאת בו חוסר ושאינה
דגילה בו אינו חוסר עירבה עם מבוי שאינה דגילה בו
הותר המבוי האחר לעצמו ואינו צריך לערב עמה
עירבו בני המבוי שהיא דגילה בו לעצמן והיא לה
עירבה עמו ולא עם המבוי האחר שאינה דגילה בו וגם

שלגמז

היה בית סתמים חו פחות חינון סומך עליו ויהוסר עליהן
 עד שישכרו ממנו' מבוי שצדן אחר גוים וצדן אחר
 ישראלים והן חלונות פתוחות מחצר" לחצר שלישראלים
 ועידון כולן ררך חלונות ואע"פ שנעשו כחנשי בית אחר
 ומותרין להוציא ולהכניס ררך חלונות הדי אן תסודרין
 להשתמש במבוי ררך פתחים עד שישכרו מן הגוים שאין
 רבים נעשין ביחוד במקום גר' כיצד משתתפין
 במרינה כלחצר וחצר מערבית לעצמה שלא לשכח התי'
 נוקות ויחזר בכך משתתפין כל אנשי המרינה כדרך שמש'
 תתפין במבוי והם היתה המרינה קטן ליחוד הפלו נעשית
 שלרבים משתתפין כולן שיתוף אחר ויטלטלו בכל המרינה
 וכך אם היתה שלרבים ויש לה פתח אחר משתתפין כולן
 שיתוף אחר' אבל אם היתה שלרבים ויש לה שני פתחים
 שהעם נכנסין בזה ויוצאין בזה הפלו נעשית שליחוד
 חין מערבין את כולה לא מניחין ממנה מקום אחר הפלו
 בית אחר בחצר אחת ומשתתפין השאר ויהיו הד' ה'
 משתתפין כולן מותרין בכל המרינה חוץ מהותו מקום
 ששיידן ויהיו אן הנשחרין מותרין במקומן בשיתוף
 שעושין לעצמן אם היו המשחרין רבים תסודרין לטלטל
 בשאר בלהמרינה' ורבר זה משום הכר הוא כרי
 שירען שהעידוב כתיב להן לטלטל במרינה חו שרבים
 בוקעין בה שהדי המקום שנשאר ולא נשתתף עמהן חין
 מטלטלין בן לא לעצמן ולא לעצמן' מרינה

התינוקות והרי עירבן בחצירותי אבל אם שכה אחר מבני
המבוי ולא נשתתף אסורין במבוי ומותרין כלבני חצר
לטלטל בחצירן שהמבוי לחצירות כחצר לבתים
נשתתפו במבוי ושכחו כולם לערב בחצירות אם אין
מקפידין על פרוסתן סומכין על השיתוף בשבת הדא עונה
בלבר ואין מתירין להן דבר זה לא מרוחק. מבוי
שלא נשתתפו בו אם עירבו חצירות עם הבתים אין מטמא
טליו בן לא בארבע המות כבדמלית מאחר שעירבן
חצירות עם הבתים נעשה המבוי כאילו אין פתוח לו לא
בתים בלבד בלא חצירות ולפיכך אין מטלטלין בכלו
ואם לא עירבו אנשי החצירות מטלטלין בכלו כלים
ששבתו בתוכן כחצר שלא עירבו בה. גוי חו צרוקי
השרוי בתצר של מבוי ריכנו עם בני המבוי כריכנו עם בני
החצר ששוכדין מן הגוי או מאחר מבעלי ביתן רשותו
שבמבוי או מבטל להן הצרוקי ואם היה במבוי גוי
וישראי אחר איכנו צדק שיתוף וריץ ישראל אחד וריץ דבס
שהן סומכין על שלחן אחד דין אחר הוא. גוי שהיה
רך במבוי אם יש לו בחצירו פתח חתה לבקעה חוב
חוסר עלבני המבוי חפלו היה הפתח קטן ארבעה על
ארבעה וח' ע' שמוציא גמלים וקדנות דרך הפתח
שבמבוי אינו חוסר עליהן שחין רעתו לא עלפתח המיוחד
לו שהוא לבקעה ובז אם היה פתוח לקדמיה שהוא יותר
על בית סאתים הרי זה כפתוח לבקעה ואינו חוסר עליהן

תיחשב המדינה כולה כהרבע אמות וישלים מרתן חוצה
לה' כיצד יהי שהניח את עירובו ברחוק אף חמה
מזביתו שבמדינה לרוח מזרח נמצא מהלך למחרת
קום עירובו לפי חמה למזרח ומהלך ממקום עירובו
לפי חמה לרוח מערב אף שמז העירוב עד ביתו ואף
חמה מביתו בתוך המדינה וחינו מהלך במדינה לא עד
סוף האף יהי מביתו עד סוף המדינה פחות מחלף חמה
אפלו חמה אחת שנמצאת מרתו כלה חוץ למדינה
תיחשב המדינה כולה כהרבע אמות ויהלך חוצה לה
תשע מאות ששה ותשעים חמה תשלום החלפים
לפיכך אם הניח עירובו ברחוק לפי מביתו שבמדינה
הפסיר את כלה המדינה כולה ונמצא מהלך מביתו עד
עירובו לפי חמה ומיעירובו עד ביתו וחינו מהלך מביתו
במדינה לרוח מערב אפלו חמה אחת הניח את
עירובו ברשות יחיר אפלו היתה מדינה גדולה בנינו
ואפלו עיר חודבה או מערה הרחוויה לריוויץ מהלך את
כולה וחוצה לה לפי חמה לכל רוח המניח עירובו בתוך
המדינה ששבתבה לא עשה כלום ואיך מורדין לך ממקום
עירובו לא הרי הוא בבני המדינה כולן שיש להן לפי
חמה לכל רוח חוץ למדינה וכך אם נתן עירובו במקומות
המצטרפים לעיר שמורדין התחום חוץ מהן הרי זה
בנותנו בתוך העיר נתן עירובו חוץ לתחום חינו עירוב
איך מערבין עירובי תחומין לא לרבר מצוה כגון

שלהבים שיש לה פתח אחד וסולם במקום אחד מערבין את
בולה וחינה צריכה שיוך שאיך הסולם שבחומה חשוב
כפתח הבתים שמניחין אותן שיוך אלפי שחיפן פתוחין
לעז לא אחוריהן לעיר ופניהן לחוץ עושין אותן שיוך
ומערבין את השאר. ה מצבה בשיתוף לבני המדינה

אם עירבן כולן עירוב אחד אינו צריך להודיען שזכות
היא להן ורין מי ששכח ולא נשתתף עם בני המדינה חן
מי שהלך לשבות בעיר אחרת חן גוי שהיה עמהן במדינה
רין הכל ברינס בחצר ובמבוי. מדינה שנשתתפו
כל יושביה חוץ ממבוי אחר הרי זה חוסר על כולן ואם
בנו מצבה על פתח המבוי אינו חוסר עליהן לטיבן חן
מערבין מדינה לחיפין לא כולה חן מבוי מבוי ובונה
כל מבוי מצבה על פתחו אם רצה לחלוק דשותן מהן
ברי שלא יחסור על שאר המבואות.

פירוש

שבת והניח מזנן שתי סעורות דחוק מן

המדינה בתוך החום וקבע שביתתן שם אלפי שחזק
למדינה ולן בביתן נחשוב אותן כחילו שבת במקום
שהניח בן שתי הסעורות וזה הוא הנקרא עירובי
תחומין. ויש לו להלך ממקום עירובו לפי חמה
לכל רוח לטיבך כשהוא מהלך ממקום עירובו למחר
לפי חמה כנגד המדינה אינו מהלך במדינה לא עד
סוף מרתן ואם היתה המדינה מובלעת בתוך מרתן

עשיית מלאכה הרי זה עירוב שאין חסור לעשות בין הש'
משות במקום מצוה לא מלאכה ינתנו ברחש הקנה חן
הקונדס הצומחין מן הארץ אינו עירוב גזרה שמחיתלוט
ואם היו תלושין ונעוץין הרי זה עירוב כלהמניח
עירובו במקום יש לו במקום עירובו ארבע אמות לפיכך
המניח עירובי תחומין שלו בסוף התחום ונתגלגלה עירוב
ויצא חוץ לתחום בתוך שתי אמות הרי זה עירוב כאלו
לא יצא ממקומי ואם יצא חוץ לשתי אמות אינו עירוב
שהרי נעשה חוץ לתחום והמניח עירובו חוץ לתחום
אינו עירוב מכני שאינו יכול להגיע אל עירובו
נתגלגלה עירוב ויצא שתי אמות חוץ לתחום או חבר
אין נשרף או שהיה תרומה ונטמא מבעור יום אינו
עירוב משחשיכה הרי זה עירוב שקניית העירוב בין
השמשות ואם ספק הרי זה עירוב ספק העירוב כשר
לפיכך אם נאכלה עירוב בין השמשות הרי זה עירוב
אמרו לו שנים צה וערב עליון אחר עירוב עליו
מבעור יום ואחר עירוב עליו בין השמשות זה שעירוב
עליו מבעור יום נאכל עירובו בין השמשות וזה שעירוב
עליו בין השמשות נאכל עירובו משחשיכה שניהם קנו
עירוב שבין השמשות ספק הוא וספק העירוב כשר
ואתפס כן ספק השיכה ספק לא השיכה חוץ מערבין עירוב
תחומין לכתחלה ואם עירוב הרי זה עירוב נפל על
העירוב גל מבעור יום אם יכול להוציאן בלה עשיית

שהיה דו צה לילך לבית האבל חן למשתה שלני שוחין חן
להקביל פני רבו או חבירן שבח מן הדרך וכיוצא בחלו
או מפני היראה כגון שהיה דו צה לברוח מן הגנים חן
מין הלסטים וכיוצא בזה וחס עידיב שלא לאחר מכל
או לא לדברי הרשות הרי זה עירובי כל שמתקין
בו מערבין בו עירובי תחומין וכל שחין משתתקין בו
חין מערבין בו עירובי תחומין וכמה שיעור עירובי
תחומין מזון שתי סעודות לכל אחר ואחר וחס היה
לפתן כדי לאכול בן שתי סעודות כמן השיתוף
וצריך שיהיה הוא ועירובן במקום אחר כדי שיהיה
אפשר לו לאכול בין השמשות לפיכך חס נתכוון לשבות
ברשות הרבים והניח עירובן ברשות היחיד חן ברשות
היחיד והניח עירובן ברשות הרבים חין עירוב שחי
אפשר לו להוציא ברשות היחיד לרשות הרבים בין
השמשות לא בעבירה אבל חס נתכוון לשבות
ברשות היחיד חן ברשות הרבים והניח עירובן בכרמלית
חן שנתכוון לשבות בכרמלית והניח עירובן ברשות
היחיד חן ברשות הרבים הרי זה עירוב שבשעת קניית
העירוב שהוא בין השמשות מותר להוציא ולהכניס
מכל אחת משתי הרשיות לכרמלית לרבך מצוה
שכל רבך שהוא מדברי סופרים לאגזרן עליו בין ה
השמשות במקום מצוה חן בשעת רוחק נתנו
במגדל ונעל ואתבר המפתח חס יכול להוציא בלילה

בכלי אחד במקום שירצו ואם עשה אחד עירוב על ידי
כולץ צריך לזכות להן על ידי אחר וצריך להודיעם שהן
מעדבין לו לאדם עירובי תחומין לא לרעתו שלא חובן
דוצה לערב באותה הרוח שרצה זה בה' ואם הודיעו
מבעור יום אעפ שלא רצה לא משתחשך הרי זה עירוב
ואם לא הודיעו עד שהשיבה אינו יוצא בו שחין מעו'
דבין משתחשך' כלה זוכה בעירובי חצירות מזמן
על ידו בעירובי תחומין וכל מי שחין מחכין על ידו
עירובי חצירות חין מעדבין על ידו עירובי תחומין
נותן חרם מעה לבעל הבית כדי שיקח לו בה פת
ויערב לו בה עירובי תחומין אבל אם נתן לחנוני חן
לנחתום ואמר לו זכה לי במעה חן אינו עירוב ואם
אמר לו ערב עלי במעה חן הרי זה לוקח לו בה פת
חו חוכלמן האוכלין ומערב עליו ואם נתן לו כלי ואמר
לו תן לי בזה אוכל וזכה לי בו הרי זה לוקח אוכל
ומערב עליו בו מערב חרם עירובי תחומין על ידי
בנו ובתו הקטנים ועל ידי עבדו ושפחתו הכנענים בין
מדעתן בין שלא מדעתן לפיכך אם ערב עליו ויעדו
לעצמן יוצאין בשלדובן אבל חנו מערב לא על ידי
בנו ובתו הגדולים ולא על ידי עבדו ושפחתו העבדים
ולא על ידי חשתו לא מדעתן אעפ שהן אוכלין על
שלא חנו ואם עירב עליו ושמעו ושתקו ולא מיחו יוצאין
בעירובי עירב על כל אחר מהן ועירבוהן לעצמן חין

מלאכה דרי זה כשר לפי שמותר להוציאן בין השמשות
שהיה שעת קניית העירוב ואם נפל עליו גל משה שיבה
הרי זה עירוב ואעפ שאי אפשר להוציאן לאבעשיית
מלאכה ספק מבעור יום נפל חו משה שיבה הרי זה
כשר ספק העירוב כשרי אבל אם עירב בתרומה
שהיה ספק טמאה הינו עירוב שחינה סעורה הראויה
וכן אם היו לפניו שתי בכרות של תרומה אחת טהורה
ואחת טמאה ואינו יורע חיזו היא משתיהן ואמר
עירובי בטהורה בכל מקום שהיה אינו עירוב שאין
כחן סעורה הראויה לאכילה אמר כבר זה היום
חול ולמחר קדש ועירב בה עירובו עירוב שבין השמשות
עדיוץ לה נתקדשה ודאי וראויה היתה מבעור יום
אבל אם אמר היום קדש ולמחר חול אין מערבין בה
שחינה ראויה ער שתחשך וכך אם הפריש תרומה
והתנה עליה שלא תהיה תרומה ער שתחשך אין מערבין
בה שהרי היא טבל כל בין השמשות וצריך שתהיה
הסעורה ראויה מבעור יום הנותן עירובו בבית
הקבדות אינו עירוב לפי שבית הקבדות אסור בהנזיה
וכיון שרוצה בקיום העירוב שם אחר קנייה הרי נהנה
בן ינתנו בבית הפרס הרי זה עירוב ואפלו היה כהן מפני
שיכול ליכנס עס במגדל הפודה חו שינפה והולך
דבש שרצו להשתתף בעירובי תהומין מקבצין כולן
עירובין שתיסעורות לכל אחר ואחר ומניחין אותן

מותד לו להלך ממקום זה לפים חמה לכל רוח וחס היה
החד מערב עלירי רבים חומר בזה ה עירוב יהיה מותר
לפלוני ופלוני וכלו חו לבני מקום פלו חו לבני עיר זו
להלך ממקום זה אלפים חמה לכל רוח **פירוש**

ענין עירוב מי שיצא מערב שבת חוץ
למדינה ועמד במקום בתוך התחום חו
בסופו והמר שביתתי במקום זה וחזר לעירו ולץ שם
יש לו להלך למחר מחותן מקום לפים חמה לכל רוח וזה
הוא עיקר עירובי תחומין לערב בדגליו ולא חמרו לערב
בהנחת מזון שתי מעורות בלבד במקום העפ שלה יצא
ולא עמר שם לא להקל על העשיר שלא יצא לא ישלח
עירובו ביר אחר ויניחנו לו ובן חס נתכוון לקבוע
שביתתו במקום ירוע הצלו בגוף חילץ חו בית חו גדר
שהוא מכיר מקומו ויש בינו ובינו כשה שיכה לפים
חמה חו פחות והחזיק בדרך והלך כדי שיגיע לחותן
מקום ויקנה בן שביתתו העפ שלה הגיע ולא עמר שם
לא החזירו חבירו ללון הצלו חו שחזר מעצמו ללון
חו נתעכב יש לו להלך ער מקום שנתכוון לו ומחותן
מקום לפים חמה לכל רוח שכיון שגמר בלבן לקבוע
שם שביתתו והחזיק בדרך נעשה כמי שעמר שם חו
שהניח עירובו שם **בד"ח בענין שאין מטריחין**
אותו להניח עירוב חו ברחוק בגוף מי שהיה בה בדרך
והיה מתירא שמח תחשך והוא שישתק מן הינס כרי

לך מחאה גדולה מזו ויוצאין בעירוב עצמן קטן בן שש
שנים או פחות יוצא בעירוב חמו ואין צריך להניח עליו
מחון שתי סעודות לעצמן הדו צה לשלח עירובו
ביר אחר להניחו לו במקום שהוא רוצה לקבוע שביתתו
שם הרשות בירו וכשהוא משלחן אינו משלחן ביר חרש
שוטה וקטן ולהביר מי שהינו מורה במצות עירוב והם
שילח אינו עירוב והם שילחן ביר אחר מאלו הפסולים
להוליכן לאדם כשר כרי שיוליכן הכשר ויניחן במקום
העירוב הרי זה כשר ואפלו שלחו על הקוף או על הפינ
והוא שיהיה עומד מרחוק עד שיראה זה הפסול או
הבהמה הגיעו אצלה כשר שאמר לו להוליך את העירוב
וכן דבית שנסתתנו בעירובי תחומין ורצו לשלח עירו
בן ביר אחר הרי אן משלחין אחר או דבית ש
שאמרו לאחד ערב עלינו ועירב עליהן באיזה רוח
שדצה הרי זה עירוב ויוצאין בן שהדי לה יחרו לו רוח
האומר עלי ערב עלו בתמרים ועירב עליו בגדנות
בגדנות ועירב עליו בתמרים אמר לו הנח עירובי
במגדל והניחו בשוכך בשוכך והניחו במגדל בבית
והניחו בעליוה בעליוה והניחו בבית אינו עירוב אבל
הם אמר לו ערב עלי סתם ועירב עליו בין בתמרים בין
בגדנות בין בבית בין בעליוה הרי זה עירוב
כשם שמבדקין על עירובי חצירות ושיתופי מבוחות
כך מבדקין על עירובי תחומין ואומר בזה העירוב יהיה

לחבירן

שבתתי תחת הילץ כלו הן תחת סלע פלונית הם שבתתי
חנותו הילץ הן חותה הסלע שמונה חמות הן יותר לה קנה
שביתה שהרי לא כוון מקום שביתתו שחם בה לשבות
בארבע חמות אן שמה בארבע חמות אן האחדות הות
שקנה לפיכך צריך להתכוון לשבות בעיקרו הן בארבע
חמות שברומן הן שבצפון יחם היה תחתיו פחות
משמונה ונתכוון לשבות תחתיו קנה שהרי חזק שם
שיעור שני מקומות והרי מקצת מקומן מסויים -

היו שנים באיז בדרך אחר מהן מכיר הילץ הן גדר הן
מקום שהיא קובע בו שביתה והשני אינו מכיר זה
אינו מכיר מוסר שביתתו למכיר והמכיר נתכוון
לשבות הוא וחבירו במקום שהוא מכיר הנשי
העיר ששלחו אחר מהן להוליך להן עירובין למקום ידוע
והחזיק בדרך והחזירו חבירו ולא הוליך עירובין זה
קנו שביתה באותו מקום שהרי לא הונח שם עירובין
וחזק להן להלך ממרינתן אה לפים חמה לכלרוח והוא
קנה שם עירוב שהרי הוא בא בדרך ונתכוון לשבות שם
והחזיק בדרך לפיכך יש לו למחר להלך לאותו מקום
ולהלך ממנו לפים חמה לכלרוח זה שאמרנו שצנין

הקונה שביתה בדחוק מקום שיחזיק בדרך לא שיצא
ויהלך בשדה לא אפלו ידר מז העליה לילך לאותו מקום
וקורס שיצא מפתח החצר החזירו רחבירו הליזה החזיק
יקנה שביתה ובן כלה קונה שביתה בדחוק מקום אינו

שיגיע לאותו מקום שקבעו שביתה קורם שתהיה
דף בכל כוחו ויהיה בינו ובין אותו מקום כשתהיה
לפנים חמה או פחות אבל אם לא היה רחוק ולא עניו
שלא נשאר מז' היום כדי שיגיע חפלו דף בכל כוחו
שהיה בין המקום שנתכוון לשבות בו ובין המקום שבו
עומד בו כשהשיבה יותר מלפנים חמה או שלא כוון
המקום שקנה בו שביתה הרי זה לא קנה שביתה בדחוק
מקום ואין לו לא לפנים חמה לכל דוח ממקום שהיה
עומד בו כשהשיבה

היחיד וקנה עם שביתה או שהיה בה בדרך ונתכוון ל
לשבות בדשות היחיד הקבועה אצלן וקבע עם שביתה
הרי זה מהלך את כולה וחוצה לה לפנים חמה לכל דוח
ואם היתה רשות היחיד או מקום שלא הוקף לרידה או
תל או נקע אם היה בה בית סתים או פחות מהלך את
כולה וחוצה לה לפנים חמה לכל דוח. ואם היתה יותר
על בית סתים אין לו בה לא ארבע חמות וחוצה מהן
לפנים חמה לכל דוח. וכך אם הניח עודובך במקום שלא
הוקף לרידה. הקונה שביתה בדחוק מקום ולא
סיים מקום שביתתו לא קנה שביתה עם כיצד היה
באבר דך והמר שביתתי בשדה פלונית או בבקעה
פלונית או בדחוק אף חמה או לפנים חמה ממקום זה הרי
זה לא קנה שביתה בדחוק מקום ואין לו לא לפנים חמה
לכל דוח ממקום שהוא עומד בו כשהשיבה

שביתה
י

או עירבני עליו שני עירובין או אחר ברחוק לפיכך למאדה
ואחר ברחוק לפיכך למענה הרי זה לא יחזי ממקומו
מערב ארם שני עירובין בשתי רוחות ומתנה וחומר
אם אירע לי רבר מצוה או נלחצתי למחר ונצרכתי לרוח
או זה העירוב הוח שחני סומך עליו והעירוב שבדוח
השנית אינו כלום והוא נצרכתי לרוח או השנית זה העירוב
הוא שחני סומך עליו ושבדוח הראשונה אינו כלום והוא
נצרכתי לשתי הרוחות יש לי לסמוך על איזה עירוב
שאדעה וליזה שהדעה חלקי והם לא אירע לי רבר
ולא נצרכתי לרוח משתייהן חזי שני העירובין החלו
עירוב ואיני סומך על אחר מהן לא הריני כבני עירי שיש
לו לפיכך חמה לכל דוח מחוץ לחומה כשם שהסור
לצאת חוץ לתחום בשבת כך הסור ביום טוב וביום
הכפורים וכשם שהמוציא מרשות לרשות בשבת חייב
בך המוציא ביום הכפורים חייב אבל ביום טוב מותר
להוציא מרשות לרשות לפיכך מערבין עירובי חצרות
ומשתתפין במבואות ליום הכפורים בשבת ומערבין
עירובי תחומין ליום הכפורים ולימים טובים בדרך
שמערבין לשבת יום טוב שחל להיות סמוך לשבת
בין מלפניה בין מלאחריה או שני ימים טובים שלגליות
יש לו לערב שני עירובין לשתי רוחות וסומך על איזה
מהן שירצה ליום הראשון ועל העירוב שבדוח השנית
ליום השני או מערב עירוב אחר לדוח אחת וסומך עליו

צדיק לומר שביתתי במקום פלו לא כיון שגמד בלבן
והחזיק בדרך כלשהו קנה שם שביתה ואין צדיק לומר
מו שיצא בדגלן ועמד במקום שקנה בן שביתה שחונן
צדיק לומר כלום לא כיון שגמד בלבן קנה התלמוד
שהולכין ואוכלין בלילי שבת בשדות ובכרמים אצל בע
הבתים שפיתן מצויה לעובדי דרכים הבאים שם ולנים
בבית המדרש מה לנים לפי חמה לכל דוח מבית המדרש
לא ממקום האכילה שחילו מצוהו סעודתן בבית המדרש
דע לא היו יוצאים לשרה ואין רעתן סומכת לריקה לא
על בית מדרש

ובאים

פירוש **שם** **אחד** **אין**
מניהין שני עירובין

ואחד במערב כרי שיה לך במקצת היום על אחד משני
העירובין ובשאר היום על העירוב השני שאין מערבין
שני עירובין ליום אחד שכה ועירב לשתי הרוחות
וכמראה שמעדיין לשתי רוחות או שאמר לשנים צאו
וערבו עלי אחד עירב עליו לצפון ואחד עירב עליו
לדרום מהלך כרגלי שניהם כיצד מהלך כרגלי
שניהם שחונן יכול להלך לא במקום שיש לשניהן להלך
בו נתן האחד עירובו בדחוק אף חמה לרוח מזרח והניח
השני מהן עירובו בדחוק המש מאות חמה לרוח מערב
אין זה שעירבו עליו מהלך במערב לא אף חמה כרגלי
מי שעירב עליו במזרח ולא יהלך במזרח לא אף וחמש
מאות כרגלי מי שעירב עליו במערב לפיכך אם עירב

עירב ברגליו ברחשון צדיק לערב ברגליו בשני והוא שלק
ויעמוד באותו מקום ויחשב בלבן שיקנה שם שביתה
עירב בפת ברחשון חס רצה לערב ברגליו בשני הרי זה
עירוב וחס רצה לערב בפת צדיק לערב באותה הפת עצמה
שעירב בה ברחשון יום הכפורים שחל להיות ערב
שבת חן לאחר שבת בזמן שמקד שיץ עלה רחיה יראה
לו שהן כיום אחד וקרושה אחת הן זה שמרנו
שיש לו לאחר לערב שני עירובין בשתי רוחות לשני הימים
והוא שיהיה אפשר לו להגיע לכל אחד משני העירובין
ביום הרחשון אבל אם אי אפשר לו להגיע לעירוב שליום
השני ביום הרחשון איך עירוב השני עירוב שהעירוב
מצותו שיהיה בסעודה הראויה מבעור יום וזה הוא
ואינו יכול להגיע לזה העירוב ביום הרחשון הרי חן
חינה רחוקה מבעור יום כי צדי הדי שהניח עירובו
ברחוק לפי שמה מביתו לרוח מזרח וסומך עליו ליום
רחשון והניח עירוב שני ברחוק כמה אחת חן מהה חן
לך ברוח מערב וסומך עליו ליום שני איך זה השני עירוב
שהדי ביום הרחשון איך זה עירוב השני דאוו לו מבעור
יום לפי שאינו יכול להגיע אליו שהדי לא נשאר לו ברוח
מערב כלום אבל אם הניח עירובו ברחוק אלף
וחמש מאות כמה מביתו ברוח מזרח וסומך עליו ליום
רחשון והניח עירוב שני רחוק מביתו לרוח מערב בתוך
חמש מאות כמה וסומך עליו ליום שני הרי זה עירוב שהדי

לאחד משני ימים טובים וביום השני יהיה כבני העיר
ובצן לא עשה עידוב ויש לו לפים חמה לכל דוחי ברה
בשני ימים טובים שלגליות אבל בשני ימים טובים שלחש
השנה הדיהן ביום אחר ואינו מערב לשני הימים אלה
לדוח אחת וכך מתנה אדם על עידובו ואומר עירובי
לשבת זו אבל לא לשבת אחרת לשבת אחרת אבל לא
לזו לשבתות אבל לא לימים טובים לימים טובים ולא
לשבתות אמר להמשה הדיני מערב על איזה מכם
שחייבה רציתי ילך לא רציתי לא ילך העם שרצה
משה שיכה ילך ובר שהוא מדברי סופרים יש בן בדירה
וכן המערב לשבתות שלכל השנה ואמר רציתי אלך
לא רציתי לא אלך לא אהיה כבני עירי כל שבת שירצה
ילך העם שרצה משתחשך המערב לשני ימים
טובים שלגליות חו לשבת ויום טוב העם שהוא עירוב
אחר לרוח אחת לשני הימים צריך שיהיה העידוב במקומו
מצוי בליל דחשון ובליל שני כל בין השמשות כי צד
הוא עושה מוליכו בערב יום טוב אובערב שבת ומחשיך
עליו ונוטלו בירו ובה לו חם היה ליליוס טוב ולמחר
מוליכו לתותו מקום ומניחו שם עד שתחשך ואוכלו
חם היה ליל שבת חו מביחו חם היה ליליוס טוב מפני
שהן שתי קדושות ואינו ביום אחר כרי שנתמר מליל
דחשון קנה העידוב לשני ימים נחכלה עידוב
בדחשון קנה העידוב לדחשון ואין לו עידוב לשני

שבת שבתוך הוצה לכם וכלה עושה בן מלאכה ביטל מצות
עשה ועבר על לא תעשה שנ' ובעשור וג' כל מלאכה לא
תעשו ומה הוצה חייב על עשיית מלאכה ביום זה אם עשה
ברצונו בזרוע חייב כרת ואם עשה בשגגה חייב קרבן
חטאת קבועה כל מלאכה שהיובין על זרונה
בשבת שקלה היובין על זרונה בעשור כרת וכל שהיובין
עליו קרבן חטאת בשבת היובין עליו קרבן חטאת ביום
הכפורים וכל דבר שהסור לעשותו בשבת ח' עפ' שהיובין
מלאכה חסור לעשותו ביום הכפורים ואם עשה מצד
אותו מבת מדרות כדרך שמכין אותו עלה שבת וכל
שהסור לטלטלו בשבת הסור לטלטלו ביום הכפורים
וכל שהסור לחמרו חן לעשותו לכתחלה בשבת כך הסור
ביום הכפורים כללו של דבר ח' בין שבת ליום הכפורים
בענינים אלו שהוצה מלאכה בשבת בקלה וביום
הכפורים בכרת ומותר לקנב את הידק ביום הכפורים
ד' מ' המנחה ומעלה ומהו הקינוב שיסיר את העלים
המעפשות ויקצץ השחר ויתקן אותן לאכילה וכן
מפתעין באיגוזים ומפררין בדמונים מ' המנחה ומעלה
מפני עגמת נפש ויום הכפורים שחל להיות בשבת חסור
בקניבת ידק ובפציעת איגוזים ובפרירת דמונים כלהיום
וכבר נהגו בשנער ובמערב שלא יעשו אחד מכל אלו
ביום הצום לא הרי הוצה בשבת לכלי מצות עשה
אחדת יש ביום הכפורים והוצה לשבות בן מאכילה וסתויה

חמש כ"ו שיגיו עלו ביום דחשון יום טוב שחל להיות
 בערב שבת חינון עושה עירוב ביום טוב לא עירובי חצרות
 ולא עירובי תחומין לא מערב הוחביום חמישי שהוח ערב
 יום טוב ואם חלו שני ימים טובים שלגליות בהמישי וערב
 שבת מערב מיום רביעי עירובי תחומין ועירובי חצרות
 ואם שכהולא עירב הרי זה מערב עירובי חצרות
 בהמישי ובערב שבת ומתנה אבל לא עירובי תחומין
 ביצר מתנה אומר בהמישי אם היום יום טוב
 חוץ ברבני כלום ואם לאו הרי זה עירובי ולמחר חוזק
 ומערב ואומר אם היום יום טוב כבר עירובתי מאמש
 וחיו ברבני היום כלום ואם חמט היה יום טוב הרי זה
 עירובי בראש שני ימים טובים שלגליות אבל בשני ימים
 טובים שלראש השנה הרי הן יום אחר וחונן מערב להן
 לא מערב יום טוב

בדרך דחמנארסווען

בהרה ברוך שמייה
 עש"כ"תתק"ט
 ע"ש"תתק"ט
 בכללן

ארבע מצוות שתי מצוות עשה ושתים מצוות לא
 תעשה וזה הוא פרטן ה' לשבות בן מלאכה ב'
 שלא לעשות בן מלאכה ה' להתענות בן ד' שלא
 לחכול ולשתות בן וביחוד כלה מצוות האלו בפרקים
 אלו פ' ד' א' ע"ש"תתק"ט
 מצוות עשה לשבות
 מ' מלאכה א' בעשור
 לאחר שהביעו ש'

ואליהו מזירין וכלהרומה לזה
החובל ביום הכפורים מהכלים

פסק שני

הרחוויין לאדם כמותבת הגסה שהיה פחותה ~~מ~~
במעט הדי זה חייב וכלהחובלים מצטרפין לשיעור
זה וכן השותה משקין הרחויין לשתיה ~~היא~~ כמלת
לוגמיו שלשותה כל אחד ואחד לפי לוגמיה חייב וכן
מלוח לוגמיו כרי שישלקם לחד אחד ויורהה מלוח
ושיעור זה באדם בינוני פחות מדביעות כל המשקין
מצטרפין לשיעור זה ויחילה ושתיה אין מצטרפין
לשיעור אחר. ~~אחד~~ החובל חובלים המותדין הן
שחבל ~~ב~~ חסודים בגוף פגול ונותר וטבל ונבלות
וטרופות ~~אל~~ אורם הואיל והכל חובלים הרחויין
לאדם הדי זה חייב כדת משום חובל ביום הכפורים.
הכל הן שתי פחות משיעור זה חינו חייב כדת
ח'פ' שהיה חסור מן התורה בחצי שיעור אין חיובין
כדת לא עלכשיעור והחובל חוה שותה חצי שיעור
מכין אותו מכת מדרות. ~~אכל~~ מעט וחזק וחכל
וחזק וחכל חסיש מתחלת חבילה ראשונה עד סקס
חבילה אחרונה כרי אכילת שלש ביצים הדין מן מצטרפות
לכשיעור ואם לאו אין מצטרפות. שתי מעט וחזק
ושתי וחזק ושתי חסיש מתחלת שתייה ראשונה עד סוף
שתייה אחרונה כרי שתיית דביעות מצטרפין לשיעור
ואם לאו אין מצטרפין. ~~אכל~~ חובלים שאינן רחויין

שנתענו את נפשתיכם מפני השמועה למדו ענוי שהיה
לנפש זה הצום וכל הצום בן קיום מצות עשה וכל החובל
והשותה בן ביטל מצות עשה ועבד על לה תעשה ש
כי כל הנפש אשר לא תענה ונכרתה מאחד שענש הכתוב
בדת למי שלח נתענה למדנו שמוזהרין חנונו על
חבילה ושתיה וכל החובל לחנה שותה בן בשוגג חייב
קרבן חטאת קבועה וכך למדו מפיה השמועה
שאסור לרהוץ בן חן לסוך בן חן לנעול את הסנדל חן
לבעול ומצוה לשבות מכללן בדרך ששבות מחבילה
ושתיה שן שבת שבתון שבת לענין מלאכה ושבתון
לענינים אן והיו חייבין כדת חוק קרבן לא על חבילה
ושתיה בלבד אבל הם דהך חן סך חן נעלם בעלמין
חותן מכת מדרות כשם ששבות מלאכה בן בין
ביום בין בלילה כך שבות שלענוי בין ביום בין בלילה
וצריך להוסיף מחול על קרש בכניסתו וביציאתו שנה
ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחרש בערב כלומר
התחל לצום ולהתענות מערב תשעה הסמוך לעשירי
וכן ביציאה שוה בענוי מעט מלילי אחד עשר סמוך
לעשירי שן מערב עד ערב תשבתו שבתכם
נשים שאוכלות ושונות עד שהשיכה וחיין אינן יודעות
שמצוה להוסיף מחול על קרש חיין ממחיין בירך שלה
יבואו לעשות בזרון שהדי חי הפטר שיהיה שוטף
בבית כל אחד ואחד להזהיר נשיו והנח להן שיהיו שוגגות

אותן' לא אמר החולה שהוא צריך ונהלקו הרופאים והן
צולם בקיאים ולאן שאמרו צריך במנין שהמרו חינו צריך
מחבילין אותן' עברה שהריחה לוח שיז לה בהזנה

שיום הכפורים הוא הם נתקוררה רעתה בזכרון זה
מוטב והם לחן מחבילין אותה עד שתתישב נפשה'
וכן מי שחזרו בולמוס מחבילין אותן עד שיחידו עיניו
אפלו נבילות ושקצים מחבילין אותן מיד וחיץ משהין
עד שימצאון רבדים המותדין' קטן בז תשע שנים

ובן עשר שנים מחנכין אותן שעות' ביצרי היה דגיל
לאכול בשתי שעות ביום מחבילין אותן בשלש היה
דגיל בשלש מחבילין אותן בארבע לפי כח הבן מוסיפין
לענותו בשעתו' בין אחת עשרה שנה בין ארבעין נקבה
מתענה ומשלים מרבדי סופדים כדי לחנכו במצוות'

בת שתיים עשרה שנה ויום אחר ובן שלש עשרה

שנה ויום אחר שהביאן שתי שערות הרי הן גרולים
לכל המצוות ומשלימין מז התורה אבל הם לא הביאן
שתי שערות עריון קטנים הן וחיץ משלימין לא מרבדי
סופדים' קטן שהוא פחות מבן תשע חיץ מעטן אותן
ביום הכפורים כדי שלה יבוא לידי סכנה'

ביום **פֶּדֶק** **שֶׁלֶף** **שֶׁלֶף** **שֶׁלֶף** **שֶׁלֶף** **שֶׁלֶף**
הכפורים בין בחמין

בין בצונן בין כל גופן בין אבד אחר אפלו אצבע קטנה
חסור להו שיטה במים והמלך והכלה דוחצין את פניהן

למחכל אדם כגון עשבים המרים חן שרפים הבחוסים
חו ששתה משקין שחינן דחויין כגון ציר חן מוריס וחומץ
חי אפלו חלוושה מהן הרבה הרי זה פטור מן הכרת
חבל מבין אותן מכת מדרות שנתה חומץ מזוג במים
חייב הכוסס פלפלין וחנגביל יבש וכיוצא בהן פטור חבל
חנגביל דטוב חייב חכל עלי גפנים פטור לולבי גפנים
חייב ואלו הן לולבי גפנים כל שלבלב בהרץ ישראל מרחש
השנה ועד יום הכפורים יותר על זה הדין הן בעצים
ופטור וכן כל כיוצא באלו חכל יצלי במלה מצטרף
המלה לבשר יציר שעל גבי ירק מצטרף מפני שמכסירי
האוכל המעורבין עם האוכל האוכל הן חשובין היה
שביע מאכילה גסה שחכל ער שקץ במזוננו ואכל יותר
על שבעו פטור כמי שחכל אוכלים שאינן דחויין לאכילה
שאעפ שזה היותר דחוי לדעב אינו דחוי לכלמי שבע
בזה חולה שישבן סכנה ששאל לאכול ביום הכסו
דים אעפ שהדופאים הבקיהים חומרין אינו צריך
מאכילין אותן עלט עתמו עד שיחמר דחוי חמר
החולה אינו צריך והדופא חומר צריך מאכילין אותן
עלפיו והוא שיהיה דופא חומר דופא אחר חומר צריך
ודופא אחר חומר אינו צריך מאכילין אותן מאכילת
הדופאים חומרין צריך ומאכילת חומרין אינו צריך
הולכין אחר הדוב חן אחר הבקיהין ובלבד שלא יתמד
החולה צריך חני חבל אם חמר צריך חני מאכילין

חושש וח'עפ שיט בה קור הדבה' ההולך להקביל
פני דבן חו פני אביו חן פני מי שהוה גדול ממנו בחכמה
חו לקרות בבית המדרש עובד במים עד צו ארן וחיון
חושש ועושה מצוה שהלך לעשותה וחוזק במים
למקומו שחם לא תתיר לו לחזור חינו הולך ונמצא נכסל
מזה מצוה וכפן ההולך לשמור פירותיו עובד במים עד
צו ארן וחיון חושש ובלבד שלא יוציאן ידיהם מתחת
שוליו בגדיהם כדרך שעושים בחולי' חסור לנעול מנעל
וסנדל חפלו בדגלון אחת' ומותך לזאת בסנדל שלשעם
ושלגומה וכיוצא בהן וכורך אדם בגר על דגליו ויוצא
בו שהרי קושיה ארץ מגיע לדגלן ומרגיש שהוה יחף'
התינוקות ח'עפ שהן מותדין באכילה ושתיה ורחיצה
וסיכה מונעים אותן ממנעל וסנדל' מותר לכל אדם
לנעול את הסנדל מחמת עקרב וכיוצא בה כדי שלא
תשכנו' והחייב מותרת לנעול את הסנדל משום צנה כל
שלשים יום וההולה כיוצא בה ח'עפ שאין שם סכנה'
חסור לסוך מקצת גופו בכל גופו ביץ סיכה שלתענוג
ביץ סיכה שאינה שלתענוג ואם היה הולה ח'עפ שאין בו
סכנה חן שיט לו ח'טיץ ברחשו סך כד רבן וחיון חושש
יש מקומות שנהגו להדליק את הנר בליל יום'
הכפורים כדי שתהיה לו בושט פנים מאשתו ולח יבוא
לירי תשמיש מטה' ויש מקומות שנהגו שלא להדליק
שמה יראה השתן ותשה חן בעיניו ויבוא לירי תשמיש'

כלה בהי שלא תתגנה על בעלה והמלך כרי שויראה ביפיו
של מלך ביפיו תהזינה עיניך ועד כמה נקדחת כלה עד
שלשים יום. מי שהיה מלולך בצוחה חן טיט
רוחך מקום הטנופות כדרכו וחינו הושש ומריחה
אשה ירה אחת במים ונותנת פת לבנה והחולה רוחך
כדרכו אעפ שאינו מסוכן. וכל הייבי טבילות טוב לויך
כדרכו בין בתשעה באב בין ביום הכפורים. מי
שראה קרי בזמן הזה ביום הכפורים אם לה הוזה מ
מקנה במפה וריו ואם יבשה הוזה חן שנתלכלך רוחך
מקומות המלובלכין בלבר ומתפללי ואסור לו לרחוץ
כל גופו חן לטבול שאיך הטובל בזמן הזה טהור מפני
טומאת מת ואיך הרחיצה מקרי לתפלה בזמן הזה
לא מנהג ואיך מנהג לבטל דבר האסור לא לאסור את
המותק ולא אמרו שהרוחה קרי בלילי יום הכפורים
טובל לא כשתיקנו טבילה לבעלי קראיין וכבר ביחדנו
שבטלה תקנה חן. טוט שהוזה לחביותך כרי
שיניח חרס ירין עליו ותעלה בה לחלוחית שאם הרביק
חותה ליר האחרת תדבק בה לחלוחית אסור לושב עליו
לא ימלא חרס כלי חדש מים ויניח בה שהמים נוצלים
מרפנו אפלו כלי מתכות אסור שמח ינתחן מים ער
בשרו ומותק לה ניטן בפירות. לוקה חרס מטפחת
מערב יום הכפורים ושורה חותה במים ומנגבה מעט
ומניחה תחת הבגדים ולמחר מעבירה על פניו וחינוך

לח תעשה שכל מלאכת עבודה לחת עשן כל מלאכה לח
יעשה בהם וחס עשה בעדים והתרחק לוקה מן התורה
העושה אבות מלאכות הרבה ביום טוב בהתרחק
חחת כגון שזרע ובנה וסודר וחרג בהתרחק חחת אינו
לוקה לח חחת חילוק מלאכות לשבת ואין חילוק מלאכות
ליום טוב. כל מלאכה שהיובין עליה בשבת אם עשה
אותה ביום טוב שלא לצורך חכילה לוקה חוץ מההוצאה
מרשות לרשות וההבערה שמתוך שהותרה הוצאה ביום
טוב לצורך חכילה הותרה שלא לצורך חכילה לפיכך
מותר ביום טוב להוציא קטן או ספר תורה או מסכתה
וכיוצא באלו מרשות לרשות. וכך מותר להבעיר
חטף שחינו לצורך חכילה ושאר מלאכות כל שיש בו צורך
חכילה מותר כגון שהיטה וחיפיה ולישה וכיוצא בהן.
וכל שאין בהן צורך חכילה חסור כגון חריבה וכתובה
ובנין וכיוצא בהן. כל מלאכה שאפשר לה ליעשות
מערב יום טוב ולא יהיה בה הפסד ולא חסרון אם נעשית
מבערב חסרו חכמים לעשות אותה ביום טוב חטף שהיא
לצורך חכילה ולמה חסרו רב ר' גיזרה שמה יניח
חרס מלאכות שאפשר לעשותן מבערב ליום טוב ונמצא
יום טוב כולו הולך בעשיית אותן מלאכות ונמנע משמחת
יום טוב ולא יהיה לו פנאי לחכול ולשתות. ומזה
הטעם יצא לח חסרו ההוצאה ביום טוב וחטף שכל
הוצאה היא מלאכה שאפשר לעשותה מבערב יום טוב.

ואם חל יום הכפורים להיות בשבת חייבין הכל להרליך
בכל מקום שהרליקת נר בשבת חובה בלד

הלכות בנות עשר יתת יום פורב שנים

עשרה מצוות שש מצוות עשה ושש מצוות לא תעשה
וזה הוא פרטן א לשבות בראשון שלפסה ב שלא
לעשות בו מלאכה ג לשבות בשביעי שלפסה ד שלא
לעשות בו מלאכה ה לשבות ביום חג השבועות ו
שלא לעשות בו מלאכה ז לשבות בראש השנה ח
שלא לעשות בו מלאכה ט לשבות בראשון של חג
הסכות י שלא לעשות בו מלאכה יא לשבות בשמיני
של חג הסכות יב שלא לעשות בו מלאכה וביחור

מצוות אלו בפרקים אלו ששת הימים האלו שהם
בבית המקדש

בעשיות מלאכה שהן ראשון ושביעי שלפסה וראשון
ושמיני של חג הסכות וביום חג השבועות ובאחד לאחד
השביעי הן הנקראין ימים טובים וטביות כולן שווה
שהן מסודין בכל מלאכת עברה חוץ ממלאכה שהיא
לצורך חבילה שני אחר אשר יחלל לכל נפש כל
השובת ממלאכת עברה באחד מהן הרי קיים מצוות
עשה שהרי נחמד בהן שבתון כלומר שבות וכל העושה
באחד מהן מלאכה שחניה לצורך חבילה כגון שבנה חן
הדס או חרג וכיוצא באלו הרי ביטל מצוות עשה ועבד על

טוב כדאי לאכול ביום חו' שזימן חורמים ולא כהן ונשאר
התבשיל והפת הדרי זה מותר לאכול למחר בין בחול בין
בשבת ובלבד שלא יעדים ואם העדים הדרי זה חסוד
ואתלו בשבת שאחד יום טוב מני שיהמירן במעדים יותר
מן המזיד **על** מי שהיתה לו בהמה מקובנת לחי שחוט
אותה ביום טוב לא חס כן יוריע שיכול לאכול ממנה כזית
עלי מבעור יום כדאי שלא ישחוט ביום טוב מה שיחבל
בהולוכן כל כיוצא בזה **אין** חופין ומבשלין ביום
טוב כדאי להחיל גוים או כלבים שנהוהו לברו יעשה לכם
לכם ולא לגוים לכם ולא לבהמה לפיכך מזמנין את הגוי
בשבת ואין מזמנין אותו ביום טוב גזרה שמחידקה
בשבילן חבל חס בא הגוי מחילין הוכל עמהן מה שהן
חוכלין שכבר הכינהו **בהמה** שהציה שלגוי וחציה
שלושרל מותר לשחטה ביום טוב שאי חסוד לאכול ממנה
כזית בשך בלא שחיטה חבל עישה שחציה לגוי וחציה
לושרל חסוד לאחות אותה מפני שיכול לחלוק הבצק
בני החיל שנתנו קמה לושרל לעשות להן פת ביום טוב
חס כשנותנין ממנה פת לתינוק אין מקפדין מותר
לאפותו להן ביום טוב שכל פת ופת רחוויה לתינוק עישה
הכלבים בזמן שהדועים חוכלין ממנה נחפית ביום טוב
המבשל ביום טוב לגוים או לבהמה או להניח לחונ
חינו לוקה שחילו באו לו אורחים היה אותן תבשיל דאוי
להם יעשה לפשו והותיר מותר להחבול ממנו לגוים

ולמה לא הסוה כדאי להרבות בשמחת יום טוב ויוליד ויבוא
כלמה שירצה וישלים חפציו ולא יהא במי שירין אסורות
הבל שזה מלאכות שאפשר לעשותן מבערב הוציא
ויש בהן עסק אין עושים אותן ביום טוב. **ט** כיצד אין
קוצרין ולא דשין ולא חורין ולא בורדין ולא טוחטין את
החטים ולא מרקדין ביום טוב שכל אן וכיוצא בהן אפשר
לעשותן מבערב ואין בכך הפסד ולא הסדון. **י** אבל
לשין וחופין ושוחטין ומבשלין ביום טוב שאם עשה אן
מבערב יש בכך הפסד או הסדון טעם שאין לחם חם אן
תבשיל שבשלהיום בלחם שנאפה מאמש וכתבשיל שנת
בשל מאמש ולא בשר שנשחט היום כבשר שנשחט מאמש
וכן כל כיוצא באלו. וכן מכשירי אוכל נפש שיש בהן הסדון
אם נעשו מבערב עושים אותן ביום טוב כגון שהיקח
תבלין וכיוצא בהן. **יא** אין חופין ומבשלין ביום טוב
מה שיאכל בחול ולא הותרה מלאכה שהיא לצורך תבילה
לא כדאי ליהנות בה ביום טוב. עשה כדאי לאכול ביום טוב
והותר מותר לאכול מותר בחול. **יב** ממלחה אשה
קרינה בשר העל שחינה צריכה לא להתיבב אחת וממנה
נחתום חבית שלמים העל שחינו צריך לא לקיתון אחר
וממלחה אשה תנור פת העל שחינה צריכה לא לכבד
אחר שבזמן שהפת מדובה היא נאפית יפה ומולח ארם
כמה התיבות בבת אחת והעל שחינו צריך לא להתיבב
אחת וכך כל כיוצא בזה. המבטל את האופה ביום

שנולדה ביום טוב שאחר שבת חסורה העפ שהתנודתגולת
עומדת לאפולה הוזחיל ומחמש נגמרה הביצה נמצח שבת
הכין אותה ליום טוב ואסורה בכל יום טוב גזרה משום
יום טוב שאחר שבת וכך ביצה שנולדה בכל שבת אסורה
גזירה משום שבת שאחר יום טוב. ובשם שאסור
לאכלה כך אסור לטלטלה ואפלו נתעדבה בלף כולץ אסורות
שהרי למחר יותקו הכלי וכל דבר שיש לו מתירין אפלו בלף
אפים אינו בטליה שוחט תודתגולת ביום טוב ומצח בה
ביצים גמורות הרי לו מותרות שאין זה דבר מצוי תמיד
ורבך שאינו מצוי אלא קרי לאגזרנו בן. זה שאנו
עושין בחוצה לארץ בליום טוב מאן שני ימים מנהג הוא
ויום טוב שני מדברי סופרים הוא ומדברים שנתקדשו
בגלות וחיץ עושין בני ארץ ישראל שני ימים אלא בדהש
השנה בלבד ובהלכות קירוש החדש מספר זה נבחר
עיקר מנהג זה ומחיצה טעם עושין ראש השנה שני ימים
בכל מקום. יום טוב שני העפ שהחא מדברי סופרים
כל שאסור בדאשון אסור בשני וכל המחלל יום טוב שני
אפלו שלראש השנה בין בדבר שהוא משום שבות בין
במלחכה בין שיצה חוץ לתחום מבין חותן מכת מדרות
חו מנדיץ חותן אם לא היה מן התלמידים ובשם שהדאשון
אסור בספר ותענות וחייב בשמחה כך השני וחיץ ב
ביניהן הפרש אלא ענין המת בלבר. ביצרי המת ביום
טוב דאשון יתעסון בקבורתן הגוים וביום טוב שני

ולבדמה' לחינה וסיכה הרי הן בכלל אכילה ושתיה
ועושין אותן ביום טוב שנאמר יתכל לכל נפש לכל שב'
צורך הגוף לפיכך מהימין חמין ביום טוב ורוחץ בהן
פטן ידיו ורגליו אבל כל גופו אסור משום גזירת מדחץ'
וחמין שהוחמו מערב יום טוב דוחץ בהן כל גופו ביום
טוב שלא גזרו על רבך זה לא בשבת בלבד' כל
שאסור בשבת בין משום שהוא רומה למלאכה חו מביה
לירי מלאכה בין משום שבות הרי זה אסור ביום טוב
לא חס כז' היה בו צורך אכילה וכיוצא בה חו דברים
שהן מותרין ביום טוב כמו שיתבאר בהלכות אלו וכל
שאסור לטלטלו בשבת אסור לטלטלו ביום טוב לא
ליצורך אכילה וכיוצא בה' וכל שמותר בשבת מותר
ביום טוב' ויש ביום טוב מה שהיך בשבת חיסור מוקצה
שהמוקצה אסור ביום טוב ומותר בשבת מפני שיום
טוב קל משבת אסרו בו המוקצה שמה יבואו לחלזל
בו' ביצר תורנגולת העומדת לגדל ביצים ושור
העומד להרישה ויוני שובך ופירות העומדין לסחורה
כל אלו וכיוצא בהן מוקצה הן ואסור לאכול מהן ביום
טוב ער שיכין אותן מבערב ויחשב עליהן לאכילה'
אבל בשבת הכל מוכן אצל שבת ואינה צריכה הכנה'
ובשם שהמוקצה אסור ביום טוב כך הנולד אסור'
חול מכין לשבת וחול מכין ליום טוב אבל אין יום טוב
מכין לשבת ולא שבת מכינה ליום טוב' לפיכך ביצרה

בתוך התחום הרי אן מוכנין ולוקחין מהן ושוחטין אותן
 ביום טוב אבל שרועות ולנות חוץ לתחום הם בחו ביום
 טוב אין שוחטין אותן מפני שהן מוקצה וחין דעת
 חנשיה עיר עליהן וכן בהמת קדשים שנולד בה
 מום ביום טוב הואיל ולא היתה דעתו עליה מערב יום
 טוב אסור לשוחטה ביום טוב לפיכך אסור לראות מומי
 קדשים ביום טוב גזירה שמא יתירן החכם במומן ויבוא
 זה לשהוט בו ביום אבל רואה הוא המום מערב יום טוב
 ולמחר מתיר הן אוסרי בכור שנולד מומן עמו
 הרי זה מוכן וחין מבקדין אותו ביום טוב ואם עבר
 וראה מומן וביקרו והתירו הרי זה שוחט ואוכלי בכור
 שנפל לבור עושה לו פדנסה במקומו שהרי אינו יכול
 להעלותו מפני שאינו ראוי לשחיטה ביום טוב אותן
 ואת בנו שנפלו לבור מעלה את הראשון על המנת
 לשחטן ואינו שוחטן ומערים ומעלה את השני על
 מנת לשחטן ושוחט את חיזה מהן שירצה משום צד
 בעלי היום התירו להערים בהמת חולין שנפלה בין
 הגג והרי היא צריכה בריקה שוחטין אותה ביום טוב
 ותיבדק אפשר שתימצא כשרה ותיאכלי חוזין
 ותורטבולטן ויונים שבבית הרי אן מוכנין וחין צריכי
 חימוץ אבל יוני שובך ויוני עליה וצפדים שקינכו
 בטפוחין חובבירה הרי אן מוקצה וצריך לחמן מבערב
 ולומר אן ואן אני נוטל ואני צריך לנענע חימוץ

ותעסקו בו שדל ועוסיץ לו כל צרכין כגון עשיית המטה
ותפירת התבדיכין וקציצת הבשמים וכך כל כיוצא בזה
שיום טוב שני לגבי המת כחולה הוא חשוב ואפלו בשני
ימים טובים של ראש השנה שני ימים טובים חלו
שלגליות שתי קרושותהן וחינץ כיום אחר לפיכך דבר
שהיה מוקצה ביום טוב ראשון חן שנולד בראשון חס
הכין אותו לשני הרי זה מותר ביצרי ביצה שנולדה
בראשון תיחבל בשני חיה ועוף שני ימיו בראשון יחבול
בשני דבר המחובר לקרקע שנעקד בראשון יחבל בשני
וכן מותר לבחול את העין ביום טוב שני ואעפ שאין עם
חולי בראשון ימים טובים שלגליות חבל שני
ימים טובים של ראש השנה קרושה אחתהן וכיום אחר
הז חשובין לכלאן הדברים אלא לענין המת בלבד חבל
ביצה שנולדה בראשון של ראש השנה חסודה בשני
וכן כל כיוצא בזה שבת הסמוכה ליום טוב
ונולדה ביצה באחד מהן חסודה בשני וכך כל כיוצא
בביצה ואפלו נולדה ביום טוב שני לא תיחבל בשבת
הסמוכה לו פירק מפני שהיא חסודה שנולד
ביום טוב חסוד שהיא מוקצה
ועגל שנולד ביום טוב אם היתה חמן עומדת לאכילה
חותק מפני שהיא מוכן עלגב חמן וחילו שחט חמן
היה זה שבמיעה מותר ביום טוב אעפ שלא נולד
בהמות שיוצאות ורועות חוץ לתחום ובאות ולנות

בתוך
יב

גוי שהביא תשורה לישראל ביום טוב אם יש מאוהו המין
במחובר לקרקע חן שהביא חיה חן עופות חן דגים
שהפטר לצורך בן ביום הדין חן הסודין עד לערב וימתין
בכרי שיעשו הפלו הדם וכיוצא בן חינו מריח בן לעוב
עד שימתין בכרי שיעשו וחס חן מחותו המין במחובר
לקרקע חן שהיתה צורתו מוכחת עליו שמתמוול נעקר
חן ניצור אם הביא בתוך התחום מותר וחס הביא חן
מחוץ לתחום הדין זה הסוד לו וזה בא בטבילי של זה
מחוץ לתחום מותר לישראל אחר עמים שנשרו
מז הרקל ביום טוב הסוד להסיקן מפני שהן נולדו וחס
נשרו לתוך התנור מדבה עליהן עמים מוכנין ומסיקן
עדימת התבן וחוצר של עצים חן מתחילין בהן ביום
טוב לא חס כן הכין מבערב מפני שהן מוקצה וחס
היה התבן מעורב בקוצים שהדי חינו דחוי לא לחס
הדי זה מוכן חן מבק עין עצים מצוחר שלקו
לות מפני שהן מוקצה ולת מן הצורה שנשברה ביום
טוב מפני שהן נולדו וכך כלים שנשרו ביום טוב חן
מסיקין בהן מפני שהן נולדו אבל מסיקין בכלים שלימים
חן בכלים שנשרו מערב יום טוב שהדי חוכנו למלכה
תחת מבערב כיוצא בן חיגוזים ושקדים שאכלן
מערב יום טוב מסיקין בקלפיהן ביום טוב וחס אכלן
ביום טוב חן מסיקין בקלפיהן ויש נוסחאות שיש בהן
שחס אכלן מבערב חן מסיקין בקלפיהן שהדי חוקנו

שחורים ולבנים ומצא שחורים במקום לבנים ולבנים
במקום שחורים הרי אלו חסודין שאני חומר שמתחותן
שזימן פרחו להן ואלו אחרים הן וכל ספק מוכן חסוד
זימן שנים ומצא שלשה הכל חסודי שלשה ומצא שנים
מותדין זימן בתוך הקץ ומצא לפני הקץ אם חזן שם קץ
לאהן ואינן יכולין לפרוח והעפ שיס שם קץ אחד בקדן
זוית בתוך חמשים אמה הרי אלו מותדין שאין מדרה
מדרה לא כנגד קנו בשוה רגים שבבובדין גדולים
אוכף היה ועוף שבבובדין גדולים כל שהוא מחוסר צורה
עד שחומדין הבת מצורה ונצורנו הרי זה מוקצה
וחזן צדין אותן ביום טוב וחם צד לא יחכלו וכל שחונן
צדיק מצורה הרי זה מוכן וצדין אותן ביום טוב
ואוכלין אותן וכן היה שקיננה בפדרס הסמוך לעיר
ילדיה בשהן קנינים שאינן צריכין צורה חזן צדיכין
זימוז מפני שרעתו עליהן מצורות חיה ועופות
ורגים שפרסן מערב יום טוב לא יטול מהן ביום טוב
לא אם בן יודע שני צודין מערב יום טוב הסוכר חמת
המים מערב יום טוב ולמחר השפים ומצא רגים הרי
אלו מותדין שבבר טצודין מערב יום טוב והריהן מוכנין
בית שהוצא מלה פירות מוכנין ונפחת נוטל ממקום
הפחת העומר על המוקצה מערב יום טוב בשנה
שביעות שכלה פירות הפקר צדיק שיד שום ויחמר
מבחה ועד בחן הני נוטלו חם לחרשם לא יטולי

ולעשות בן כל צרכיו וכן אפר שהוסק מערב יום טוב
הרי זה מוכן ושהוסק ביום טוב כל זמן שהוחאם כדי
לצלוח בן ביצה מותר לטלטלו שעדיין אש הוחאם
לאו חסור לטלטלו מפני שהוא נולד מי שהיה
לו דקר נעוץ מערב יום טוב ונתקן ביום טוב והעלה
עפר אש היה אותו עפר תוחאם הרי זה מכסה בן ומטלטלו
אבל אם העלה גוט עפר הרי זה לא יכתוש אותו
ביום טוב **פירוש** מי שהיה לו
עפר מוכן **פירוש** אפר שמונת
לטלטלו הרי זה שוחט היה ועוף ומכסה דמם ואם אין
לו עפר מוכן אן אפר הרהוי הרי זה לא ישחוט ואם
עבר ושחט לא יכסה דמם עד הערב וכן ברירה שהיה
ספק אם חיה היה אם בהמה אין שוחטין אותה ביום
טוב ואם שחט לא יכסה דמן עד לערב אפלו היה לו
עפר מוכן אן אפר שמה יאמר הרוחה היה ורהות היה
ולפיכך כסה דמן ביום טוב ויבוא הרוחה להתיר חלבון
וכן השוחט חיה ועוף מערב יום טוב לא יכסה
דמם ביום טוב שחט בהמה חיה ועוף ביום טוב ונתעב
דמם לא יכסה אותו עד לערב ואם היה לו עפר מוכן
אן אפר ויכול לבסות הכל ברקרה אחת הרי זה יכסיהו
השוחט בהמה ביום טוב מותר לו לתלוש צמר
למקום הסכין בידו ובליד שלה יזיזנו ממקומו הלא
ושחט עס מסובך בעת צמר עב צוחר אבל בעוף לא

ואם הכלל ביום טוב מסיקין מפני שהן מוכנין על גב
האוכלי . קוץ דטוב הדי הוא מוקצה מפני שהינו
דחוי להסקה לפיכך הסור לו לעשותו כמו שפורד לצלות
בבשר וכן כל כיוצא בזה . נוטלין עצים הסמו'
בין לדפני סוכה ומסיקין בהן אבל אין מביחין עצים
מן השרה חפלו היו מכונסין שם מב' ערב אבל מגבב
הוא בשרה מלפניו ומרליק שם ומביחין מן המכונסין
שברשות היחיד והכלל היתה מוקפת שלא לשם ריחה
ובלבד שיהיה לה פותחת ותהיה בתוך תחום השבת
ואם חסר אחד מכללן הדי זה מוקצה . עליו קנים
ועליו גפנים הע"פ שהן מכונסין בקרקע ביום שהדוח
מפזרת חותן הדי הן במפוזרין ואסודין ואם הניח
עליהן כלי כבד מערב יום טוב הדי לן מוכנין .
בהמה שמתה ביום טוב אם היתה מסוכנת מערב
יום טוב הדי זה מהתכה ומשליכה לכלבים ואם לאו
הואיל ולא היתה רעתן עליה הדי לן מוקצה ולהיזינה
ממקומה' בהמת קדשים שמתה ותדומה שנטמאת
להיזינה ממקומה . דגים ועופות והיה שהן
מוקצה אין מסיקין חותן ביום טוב ואין נוטלין לפניהן
מזונות שמה יבוא ליקח מהן . וכל שאסור לחלוץ או
להשתמש בו ביום טוב מפני שהוא מוקצה אסור
לטלטלו . המכנס עפר מערב יום טוב אם ייחד
לו בהצידו קדן חיות הדי זה מוכן ומותר לטלטלו

עיסה מערב יום טוב חין מפריש ממנה חלה ביום טוב
ואם לשה ביום טוב מפריש ממנה חלה ונותנה לכהן
ואם היתה עיסה טמאה חן שנטמאת החלה לה יבשל
את החלה שאין מבטלין ביום טוב לה לאכול וזו לשדימי
עומרת וכן חין שורפי חותה ביום טוב שאין שורפי
קרעים שנטמאו ביום טוב ששדית קרעים שנטמאו
מצות עשה שנ באש ישדף ועשיית מלאכה שאינה
לצורך חילול וכיוצא בה עשה ולא תעשה ואין עשה
רוחה את לה תעשה ועשה כיצד יעשה בה יניחנה
עד הערב וישדוף חותה יהיה יום טוב שלפסה שהם יניחנה
תחמיץ לא יפריש את החלה בצק לא יאפה את כל העיסה
הטמאה ואחר כך יפריש את החלה לחם חין
חופין בפורני הרשה גזרה שמא תפחת ותפסיד הלחם
וימנע משמחת יום טוב חין גורפי תנור וכירים חבל
מכבשין את הפך שבהן ואם חי הפסד לאפנות בו חן
לצלות בן לה חם כן גרף מותר וסותמין פי התנור בטיט
ודפס שבסביבות הנהד והוא שדיבכו מחמש אבל
לגבלטיט ביום טוב חסור ומותר לגבל את הפך לשתום
בן פי התנור תנור וכירים הרשים חין סכין חותן
בשמץ ביום טוב ואין שטין חותן במטלות ואין מפיגין
חותן בצונץ כרי לחסמן יחם בשביל להפנות בהן מותר
חין מלבטין את החבנים לצלות חן להפנות עליהן מפני
שמחסמן ומסיקין ואוכפין בפורני ומחיימין חמין באנטיכוי

ימרוט מפני שזה דרכו ונמצא תולש ביום טוב
המפשיט עור הבהמה ביום טוב לה ימלחנו שזה עיבור
הוא ונמצא עושה מלחמה שלא לצורך הכילה אבל
כותנו לפני בית הדריסה כדי שירדסו עליו ולא יפסד
ולא התיקו דבר זה לא מפני שמחת יום טוב כדי שלא
ימנע מלשחוט ומותך למלוח בסד לצלי עלגבי העור
ומעדימין ברבר זה כיצדי מולח מעט בשך בכחן
ומעט בכחן עד שימלח העור כולו ברה במולח
לצלי שאינו צריך מלח הרבה אבל לקדחה הסור
למלוח עלה עור וכך היו מולחין את החלבים והיו
מה פכין בהן והיו שוחטין אותן ברוח עלגבי יתירות
מפני שאינן דאויין להכילה המפשיט את הבהמה
לה ידגיל ביום טוב כיצד הוא המדגול זה שיוצא כל
הבשר מדגל אחת כדי שיוצא כלה עור שלם ולה
יקרע מפני שטורח בהפשט זה טורח גדול והיו בן
צורך למוער וכך הסור לעשות ביתיר בבשר והוא
שיעשה בסכין שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחולי
ומותך לעשות סימן בבשר מולגין את הדחש
והת הדגלים ומהבהבין אותן באור אבל אין טופלין
אותן בחדסית ולא באדמה והיו גוזזין אותן במספנים
וכך היו גוזזין את הידק בתספורת שלו אבל מתקטן
את האוכל שיש בו קוצים כגון קורנס ועכביות בתס
פודת מיתר ללוש עיסה גדולה ביום טוב והלש

ח'עפ' שה הוכל מדובה בורק הת החוכל ומניה את הפסולת
חיץ מסננין את החררל במסננת שלן מפני שנדחק
כבודר חבל נותנין ביצה במסננת שלחררל והוח מסתנן
מחילוני וחס היתה המסמדת תלויה מותר ליתן לה יין
ביום טוב אבל לא יתלה כתחלה שלתיעשה כדרך שהוח
עושה בחול ומעדים ותולה את המסמדת לתלות בה
דמוטם ואחר כך נותן לתובה שמדים

פדק

קכ"ט חיץ מוציאין את האש לה
העצים ולה מן החבנים ולה מן המתכות
כגון שחוככין חותן זון בזון עד שתצא האש וכפ הנפט
החד ביותר שהוח כמים שמטדין חותנו עד שידלק או
כלי זך קשה או חכוכית מליאה מים שמניחין חותה
כנגד עין השמש עד שיחזור נוגדה לפשתן וכיוצא בו
וידלק כל זה וכיוצא בו חסור ביום טוב שלח הותר
ביום טוב לא להבעיר מאש מצויה אבל להמציא חס
חסור שהרי חפטר להמציא חותה מערב יום טוב
ח'עפ' שהותרה הבערה ביום טוב שלא לצורך
הכילה חסור לכבות את האש חסלו הובערה לצורך
הכילה שהכבוי מלאכה וחיץ בו צורך הכילה כלל ופסם
שחיץ מבבין את האש כך חיץ מבבין את הנד וחס כינה
לוקה כמי שאדג חובנה חיץ מסלקין את פיה הנד
למעלה כדי שתבבה וחיץ מסירין את השמן ממנה
ואינו חותר את האש הפתילה בכלי אבל נוסף את האש

חיץ עושיץ גבינה ביום טוב שהם גיבן מערב יום
טוב חיץ בזה חסרון טעם אבל רכיץ את התבלין בדרך
שהם ירור הותן מבערב יפוג טעמן אבל מלה חיבן טרוך
ביום טוב לא אם כן הטה המכתשת חן שירוק בקערה
וכיוצא בה כדי שיטנה שהם שחק המלה מערב יום טוב
לא יפוג טעמן וחיץ שוחקין את הפלפלין בדחיים שלהן
לא רך הותן במדובה ככל התבלין. חיץ כותשין
את הדיפות במכתשת גדולה אבל כותשין במכתשת
קטנה שזה הוא השנוי שלה ובחרך ישלל הפלו בקטנה
חסור שהתבואה שלהן טובה היא והם כותשין הותה
מערב יום טוב חיץ בכך הפסד. הקמח ח'עפ שדיקרו
מערב יום טוב והסיר ממנו הקובין אין מרקדין הותן פעם
שעיה ביום טוב לא אם כן נפל בתוכו צרור חן קיסם
וכיוצא בהן והם שינה מותר ביצד כגון שריקד מחחורי
הנפה חן שירקד על גביה שלחן וכיוצא בשנוי זה.
מולליץ מלילות ומפרכיץ קטניות ביום טוב ומנפה
עליד עליד בכל כוחו והוכלל והפלו בקטנון חן בתמחוי
אבל לא בטבלה ולא בכברה. וכך הבורר קטניות ביום
טוב בורר כדרך בחיקו ובתמחוי אבל לא בנפה ולא
בטבלה ולא בכברה. בד'ח בשה אוכל מדובה על
הפסולת אבל אם היתה הפסולת מדובה על האוכל בורר
את האוכל ומניח את הפסולת והם היה טורח בבדידת
הפסולת מן האוכל יותר מטורח בדירת האוכל מן הפסולת

נחלקת בפי שני נדרות
היך שובדין את החכם ואין
חותכין את הנייד לצלות עליהן ואין פוצעין את הקנה
לעשותו כמו שפור לצלות בן מליח שפור שפרץ ח'עפ
ישהוה יכול לפשטנו בירן הין מתקנין אותו ביר שני כלם
שהן מחובדין בתחלת עשייתן כגון שני נדרות חו שכ
כוסות הין פוחתין אותן לשנים מפני שהוה מתקן כל
הין משהיזין את הסכין במשחזת שלה אבל
מחרדה עלגבי העץ חן עלגבי חרס חן חבן ואין מודין
דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחרדה במשחזת בדה
בשכולה לחתוך ברוחק חן שנפגמה אבל אם חונה יכונה
לחתוך כלל חין משחזין אותה חסלו עלה עץ שמה
יבוא לה שחזזה במשחזת ומפני זה חסרו לרחות סכין
לעם הארץ ביום טוב שמה חתיה פגומה ויחמר לו חן
חסור לשחוטבה מפני פגימתה ולך ויחרדה במשחזת
וחכם שרחה הסכין לעצמן הרי זה משחילה לעב
הארץ חין מבקעין עצים ביום טוב לח בקודרום
ולח במגל ולח במגורה לח בקופים ובצר החר שלן
חבל לח בצר הרחב מפני שהוה כקודרום ולמה חסרו
בקודרום וכיוצא בן שלה יעשה כדרך שהוה עושה
בחול שהרי אפשר היה לו לבקע מערב יום טוב ולמה
לח נחסר הביקוע כלל מפני ש אפשר שיפגע בעץ עבה
ולח יכול להבעידו וימנע מלבטל לפיכך התיקן לבקע
בשנוי וכל הרברים הרומין לזה מזה הטעם התיקן בהן

בידו חגורה של עצים שהודלקה במדורה כל עץ שלה
החזה בו האש מותר לשומטנו וחינו רומה למסור שמן
מז הנר' היץ מכביץ את הרליקה כדי להציל ממון
ביום טוב כדרך שאין מכבין בשבת לה מניחה ויוצאה
והיץ מכביץ את הנר מפני ששמיש המטה לה בופה
עליו כלי און עושה מהיציאה בינו לבין הנר און מוציחן
לבית אחר והם חינו יכול לעשות אחת מכל אלו הרי זה
חסור לכבודו וחסור לשמש עד שתכבה מהיליה
מותר לטלטל את הנר והוא רלוק והיץ גוזרין שמא
יכבה וחסור להניח את הנר על גבי הרקל וכיוצא בן
ביום טוב שמה יבוא לה שתמש במחובד ביום טוב
היץ מעשנין בקטורת ביום טוב מפני שהיא מכבה
ואפלו לה ריחבה והיץ צריך לומר לגמר את הבית ואת
הכלים שהוא חסור ומותר לעשן תחת הפירות כדי
שינכסדו לאכילה כמון שמותר לצלות בשר על האש
וממתקין את החרדל בגחלת שלמתבת אבל לה בגחלת
של עץ מפני שהוא מכבה והיץ מכביץ את העץ כדי
שלא תתעשן הקרידה און הבית' היץ נופחין במפוח
ביום טוב כדי שלא יעשה כדרך שההומטין עושין אבל
נופחין בשפופרת' היץ עושין פחמין והיץ גור לין את
הפתילה וליה מהבהבין חותה ולא חותכין חותה לשנים
בכלי אבל ממעכה בורן ושורה חותה בשמן ומניחין
חותה בין שני נרות ומדליק באמצע ונמצאת הפתילה

הנתלין בבהמה אעפ שהן עושיין חבודה וחיין מילדיין את
הבהמה ביום טוב אבל מסעדיין כיצרי' אחוז בולר שלה
יטול לארץ ונופח לו בחוטמן ונותן דר לתוך פיו היתה
בהמה טהורה ודיחקה את הולר מותר לחלק משלייתה
עליו וליתן בול מלח ברהמה כרי שתרהם עליו אבל
הטמאה חסוד לעשות לה כן לפי שחינה צריכה
כלי שנמאח מערב יום טוב היין מטבילין אותו
ביום טוב גזרה שמהי שהה אותו בטומאתו וחסהיה
צריך להטבילמים שבו מטביל את הכלי במימיו וחינו
חוששי' כלי שהיה טהור לתרומה ורצה להטבילו לקדש
מותר להטבילו וכך כל כיוצא בזה מטבילות שחר
המעלות כלי שנמאח ביום טוב מטבילין אותו
ביום טוב נטמאה כלי במטקין טמאים שהן ולר
הטומאה מעד ביום טוב מטבילין אותו ביום טוב לפי
שהוא טהור מן התורה כמן שיתבאר במקומו ומרלין
ברלי טמא והוא טהור מחיליו נדה שאין לה בגדים
להחליף מערמת וטובלת בגדיה רבדים דבים
חסדו ביום טוב משום גזירת מקח וממכר כיצרי' אין
פוסקין דמים כתחלה על הבהמה ביום טוב לאמבוא
שתי בהמות שוות זו לזו ושוחטין את אחת מהן ומחלקין
ביניהן ולמחר יורעין במה דמי שנייה וכל אחד ואחד
נותן דמי חלקו וכשהן מחלקין ביניהן לא יחמר זה
אני בסלע ואתה בשתיים שאין מזכירין שם דמים לא

מה שהתירו ואסרו מה שאסרו לה תבנסה שהבין
הנצנים ליטול מהן הודר לצלות בנו' ואין סומכין את הקדנה
ולא את ההלת בבקעת שלקורה שלא התירו לטלטל עצים
ביום טוב לא להסקה בלבד' כי סלקין תריסי חניות
ומחזיקין אותן ביום טוב כדי שיוציא תבלין שהוא צריך
להן מן החנות ולהימנע משמחת יום טוב' בד"ה בשוש
להן ציר בתמצע הבליש להן ציר מן היד אסור גזרה
שמה יתקעו שאין להן ציר כל עיקר אפלו בבית מותר
להחזיר' כלים שהן מתוצלין כגון מנורה שלחליות
וכסא ושלחן שהן חתיכות חתיכות מעמידין אותן ביום
טוב והוא שלא יתקע לפי שאין בנין בכלים' הבנים
שלבית הבסה מותר לצררן ביום טוב בנין ערתי הוא
ומשום כבודו לא גזרו' העושה מדורה ביום טוב
כשהוא עורך העצים אינו מניח זה על גבי זה עד שיקרר
המעלה מפני שנראה כבונה אע"פ שהוא כבנין ערתי
אסור לא חן שופך העצים בעדבוב או עורך בשינוי
ביצור מניח עץ למעלה ומניח אחד תחתיו ואחד תחתיו
עד שהוא מגיע לארץ' ובן הקדרה הוחז הותרה
ומכניס האבנים תחתיה אבל לא יניחנה על גבי האבנים'
ובן המטה הוחז הקדשים למעלה ומכניס הדגלים תחתיו'
הן אפלו ביצוי' לא יעמיד אותן שורה על גבי שורה
עד שיעמדו כמו מגרל לא יסנה ויתחיל למעלה למטה
ובן כל כיוצא בזה צריך שניי' מסיקין אבובין

שירצה והוא שלא יזכור לו שם רמים ולא סכום מנין
 הלואת יום טוב תוב עין חותה בדין שחם תאמר לה
 נותנה להתבע חיננו נותן לו כלום ונמצאה נמנע משמחת
 יום טוב אעפ שאין מגביהין תדומה ומעשרות
 ביום טוב בשבת חם היו לו תדומות ומעשרות שהגביין
 מהמשנה זה מוליכין לכהן ביום טוב ואין צריך לומר
 חלה וזרוע ולחיים וקייבה שמוליכין לכהן ביום טוב
 וגבאי צדקה גוביין מן החצרות ביום טוב ולת יהיו
 מכריזין בדרך שמכריזין בחול אלא גוביין בצנעה
 ונותנין לתוך היקן ומחלקין לכל שכונה ושכונה בפני
 עצמה **פליק** **תומן** **העשרה** **אעפ**
 שהותדה **הוצאה** ביום טוב הפלו
 שלא לצורך לאישה חרם משמות גדולות כדרך שהיה
 עושה בחול לא צריך לשנות ואם אי אפשר לשנות מותר
 ביצדי המביא כדריין ממקום למקום לא יביאם בסך
 ובקופה לא מביא הוא על כתיפן חו לפניו המוליך את
 התבן לא יפסיל את הקופה לא חודין אבל מוליכה בידו
 ובן משמות שרדכין לוישא חותן במוטישא חותן
 עלגבו מאחודין ושרדכין לוישא חותן מאחודין ישא
 חותן על כתיפן ושרדכין להינשא על הכתף ישא חותן
 בידו לפניו חו יפרוס עליוהן בגרובין כלכיוצא בזה
 משנוי המשא ואם אי אפשר לשנות נושא ומביא כדרכו
 בזה בנושא על החרם אבל עלגבי בהמה לא יביא כלל

זה נוטל שלי שוזה רביעי כשהן מחלקין לה
ושקלו במחזנים שאין משגיחין בכף מחזנים כל
עיקר הפלו ליתן בן בשר לשמרו מן העכברים חסור
הם היו המחזנים תלויין מפני שנראה בשוקל בכף
מחזנים וטבה תומן חסור לשקול בידו וחסור לשקול
בכלי מלא מים והיו מטילין חלשים על המנות אבל
מטילין חלשים על בשר הקדשים ביום טוב כדי לחבב
המצוה לה יאמר חרם לטבח תן לי בדינך בשר
לח תן לי חלק או חצי חלק ולמחר עושין חשבון על
שיויו ולא יקה מבעל החנות במרה או במשקל חלה
ביצר הוא עושה אומר לחנוני מלא לי כלי זה ולמחר
נותן לו שיויו והפלו היה כלי המיוחד למרה ימלאו
והוא שלא יזכור לו שם מרה הנחתום מודר
הבלין ונותן לקדרה בשביל שלא יפסיד תבשילין אבל
ההשה לתמור קמה לעיסתה וכך לא ימור חרם
שעורים לפני בהמתו לח משער ונותן לה ומותר
ליקה מן החנוני ביצים ואיגוזים במטן וכך כל כיוצא
בהן ובלבד שלא יזכור לו שם רמים ולא סבוס מטן כיצר
סבוס המטן הדי שהיה נושה בו עשרה דמונים או עשרה
איגוזים לא יאמר ביום טוב תן לי עשרה כדי שיהיה לך
הצלי עשרים לח לוקח סתם ולמחר עושה לו חשבון
הולך חרם הצל רועה הרגיל הצלו זהו הצל
הפטם הרגיל הצלו ולוקח ממנו בהמה ועופות וכלמה

כך טחן וחסוך לטחון ביום טוב אבל משלחין קטניות
מפני שמבטלן ביום טוב או קולה אותן ואוכלין ומשלחין
בהמה חיה ועופות אפלו חיים מפני שמותר לשחוט ביום
טוב וכך כל ביוצא בזה כל רבך שמותר לשלחו
ביום טוב כשישלחנו לחבירו תשורה להי שלחנו בשורה
ואין שורה פחותה משלשה בני אדם כיצד הרי ששלח
לחבירו בהמות אן יינות ביד שלשה או הרבעה בני אדם
כאחרי זה אחר זה וכולן הולכין בשורה אחת הרי זה
חסוך שלא יעשה כדרך שהוזה עושה בחולי שלח שלשה
מינין ביד שלשה בני אדם כאחד הרי זה מותר
המערב עידובי תחומין ליום טוב הרי בהמתו וכליו
ופירותיו כמוהו ואין מוליכין אותו לא בתוך הלפים
אמה לכל דוח שממקום עירובו הפציה הסקד הרי
הן כרגלי מי שזכה בהן וחפציו הגוי קונין שביתה
במקומן ויש להן לפים אמה לכל דוח ממקומן גזירה
בעלים גוי משום בעלים ישראל פירות שיצאו חוץ לתחומן
וחזרו אפלו במזיר לא הפסידו את מקומן מפני שהן
כאדם שיצא באונס וחזר באונס המוסד בהמתו
לבנו הרי היא כרגלי האבי מסרה לרועה והפלו נתנה
לו ביום טוב הרי היא כרגלי הרועה מסרה לשני רועים
הרי היא כרגלי בעליה מפני שלח קנה אחר מהן
מי שזימן את שלו אורחים ביום טוב לחיוליוכו בידם
מנות למקום שאין בעל הסעודה יכול לילך בו שכל

שלא יעשה בדרך שהיא עושה בחול. חיץ מנה יגין
חת הבהמה במקל ואחץ הסומה יוצה במקלן ולא הדועה
בתורמולן ואחץ יוצחץ בכסא אחר החיש ואחר האשה
שלא יעשה בדרך שהיא עושה בחול. ואיש שהיו רבים
צריכין לו יוצחץ בכסא אחריו ומוציחץ אותו בכתף
אפלו באפריון. חיץ מוליכין את הסולם שלשונך
משונך לשונך ברשות הרבים שמח אחרן לתקן גג
הוא מוליכין אכל ברשות היהוד מולכן העפ שכל מקום
שאסרו חכ מפני מרחות העין אפלו באררי ארריים
אסור כחץ התירן מפני שמחת יום טוב. מי שהיו
לו פירות עלגגו ויצרך לפנותם למקום אחר לא יושיטם
מגג לגג ואפלו בגגין השווין ולה ישלם בחבל מן
החלונות ולא יודירם בסולמות שלא יעשה בדרך שהיא
עושה בחול אכל משילן אפלו דרך ארובה ממקום למקום
באותן הגג שהט בהמה בשדה לא יביחנה לעיד במוט
או במטה אכל מביחה חיברים. כל
שניחותין בו אפלו בחול העפ שאין ניחותין בו ביום
טוב כגון תפלין מותר לשלחו לחבירו ביום טוב ואין
צריך לומר דבר שניחותין בו ביום טוב כגון יינות
שמנים וסלתות שמותר לשלחן וכל דבר שאין ניחותין
בו בחול ער שיעשה בו מעשה שאסור לעשותו ביום
טוב אין משלחין אותו ביום טוב. ביצרי אין משלחין
ביום טוב תבואה לפי שאין ניחותין בה בחול לא חס

חיץ מוליכין את הסולם שלשונך משונך לשונך ברשות הרבים שמח אחרן לתקן גג הוא מוליכין אכל ברשות היהוד מולכן העפ שכל מקום שאסרו חכ מפני מרחות העין אפלו באררי ארריים אסור כחץ התירן מפני שמחת יום טוב מי שהיו לו פירות עלגגו ויצרך לפנותם למקום אחר לא יושיטם מגג לגג ואפלו בגגין השווין ולה ישלם בחבל מן החלונות ולא יודירם בסולמות שלא יעשה בדרך שהיא עושה בחול אכל משילן אפלו דרך ארובה ממקום למקום באותן הגג שהט בהמה בשדה לא יביחנה לעיד במוט או במטה אכל מביחה חיברים כל שניחותין בו אפלו בחול העפ שאין ניחותין בו ביום טוב כגון תפלין מותר לשלחו לחבירו ביום טוב ואין צריך לומר דבר שניחותין בו ביום טוב כגון יינות שמנים וסלתות שמותר לשלחן וכל דבר שאין ניחותין בו בחול ער שיעשה בו מעשה שאסור לעשותו ביום טוב אין משלחין אותו ביום טוב ביצרי אין משלחין ביום טוב תבואה לפי שאין ניחותין בה בחול לא חס

השול כלי מחבירן מערב יום טוב העפ שלא נתנו לו
לה ביום טוב הרי הוא כרגלי השול שאלו ממנו ביום טוב
העפ שדרכו תמיד לשחול ממנו כלי ביום טוב הרי
הוא כרגלי המשחילי שנים ששאלו חלוק אחר
האחר שאלו ממנו שיתנו לו שחרית והשני שאלו ממנו
שיתנו לו עדבית הרי כלי זה כרגלי שני השולין וחינן
מוליכין אותן לא למקום ששניהן יכולין להלך בו
כיצר הדי שעירב הדאשון ברחוק הלך חמה ממקום
החלוק למזרח ועירב השני ברחוק חמש מאות חמה
ממקום החלוק למערב כשלוקה הדאשון החלוק חינו
מוליכין במזרח לא ער אף וחמש מאות חמה ממקום
החלוק שהוא סוף התחום שיכול זה שעירב במערב
להלך בו וכשיקחה שני כלי זה חינו מוליכין במערב לא
ער אף חמה ממקום החלוק שהוא סוף התחום שיכול
זה שעירב במזרח להלך בו לפיכך אם עירב זה ברחוק
לפנים מז החלוק למזרח וזה ברחוק לפנים למערב הרי
אין להיזיזוהו ממקומו וכך האשה ששאלה
מחברתה מים חן מלח ולטה בהן עיסתה או בישלה
בהן תבשיל הרי העיסה או התבשיל כרגלי שתיהן וכך
שנים שלקחו בהמה בשותפות ושחטוה ביום טוב העפ
שלקח כל אחר מנתו הרי כל הבשר כרגלי שניהן
אבל אם לקחו חבית בשותפות וחלקו חותה ביום
טוב הרי חלקן של כל אחר מהן כרגליו הוא לזותחומין

הסעורה כדגלי בעל הסעורה לח כדגלי האודחים לזה אם
כך זיכה להם אחד בזנות לן מערב יום טוב' ופן מי
שהיו פירותיו מופקדין בעיר החרת ועירבן בני חותה
העיר לבוא חצלו לחיביחו לן מפירותיו שפירותיו כמהו
העפ שהזביר לן שעירבן ב"ח בשייחד להן קדן זוית
חבל אם לחי ייחד להן הרי הן כדגלי זה שהן מופקדין
חצלו' בור שליחיר כדגלי בעליו ושלחותה העיר
כדגלי חנשי חותה העיר ושלעולי בבל שהן מסורדין
לכל כדגלי המלה שכל מי שמלה מהן מוליכן למקום
שהוא מהלך נהרות המושכין ומעינות הנובעין כדגלי
כל חרס זהם היו בהין מחוץ לתחום לתוך התחום
ממליחין מהן בשבת והין צריך לומר ביום טוב'
שור שלרעי כדגלי חנשי חותה העיר ושור שלפטם
כדגלי מי שלקחו לשוחטן ביום טוב מפט שרעת בעליו
למכרו לחנשים אחרים חוץ מחנשי חותה העיר מפני
שהוא מפוטם והכל שומעין שמעו ובאים לקחתו וכן
אם שחטו בעליו ביום טוב ומכר בשורו כל אחר ואחר
מין הלוקחים מוליק מנתנו למקום שהוא הולך מפני
שרעת בעליו מערב יום טוב כך היה שיקחו ממנו
חנשי עיירות אחרות ונמצא שור זה כבור שלעולי
בבל שהוא מסור לכלי הגהלת כדגלי בעליה לח
כדגלי שואלה והשלהבת כדגלי מי שהיה בירו לפיכך
המרליק נר או עץ מהבירו מוליכו לכל מקום שהוא הולך

בהן לא בתבשיל שהיא פרפרת כגון בשר ודגים וביצים
 וכיוצא בהן הפלו עדשים שבשולי הקדרה וחפלו שמנונית
 שעל גבי הסכין שחותכין בה הצלי גוררו אם יש בו
 כזית סומך עליו משום עירובי תבשילין. תבשיל
 שהמרו לענין עירוב זה הפלו צלי או שלוק הפלו כבוש
 או מעושן הפלו דגים קטנים שהריחן בחמין והרחתן
 היא בישולין לאכילה הרי זה סומך עליהן. וצריך
 שיהיה עירוב זה מצוי עד שיאפה כל שהוא צריך לאפות
 ויבשל כל שהוא צריך לבשלו ויחס חמין כל שהוא צריך
 ואם נאכל העירוב או חברו או נערך קורם שיבשל או
 יאפה הרי זה חסור לאפות ולבשל ולהחס לאמה שהוא
 אוכל ביום טוב בלבד. התחיל בעיסתו או בתבשילין
 ונאכל העירוב או חברו הרי זה גומרי. המניח
 עירובי תבשילין כדי שישמוך עליהן הוא וזה הריס
 צריך לחכות להן בדרך שמזכה בעירובי שבת וכל
 שזוכה בעירובי שבת זוכה בעירובי תבשילין וכל
 שאינו זוכה בחותו עירוב אינו זוכה בזה. ואינו
 צריך להודיע לאן שזיכה להן מערב יום טוב אבל להן
 צריכין לידע שכבר זיכה להן אחר ועוד להן ואחר כך
 יסמכו עליו ויבשלו ויאפנו ח' ע' שלח ידעו לאת ביום טוב
 הרי לא מותרין וישלו לאדם לערב על כל העור ועל כל
 הקרוב אליו בתוך התחום ולמחר מכריז ואומר כלמי
 שלא הניח עירובי תבשילין יסמוך על עירובי

מרבדי סופרים יש בדירה בהן ונהשוב כחילו חלק שהגיע
לזה היה ברוד לן ומובדל בחבית מערביום טוב וכחילו
לזה היה מעורב והין חתה יכול לומר כן בבהמה שחלק
זה שהגיעו הפלו נחשוב אותו שהיה מובדל בבהמה
מבערב וכחילו היה ברוד הריונק מחלקו של חבירו
כשהיתה הבהמה קיומת שכל חיבדיה יונקין זה מזה
ונמצא כל חבר והבר מעורב מחלקו וחלק חבירו לפי

כך הן כרגלי שניהם
יום טוב שחל להיות ערב **פירוש** שבת **ששע** חין

הופין ומבשלין ביום טוב מה שהיה חוכל למחר בשבת
והיסוד זה מרבדי סופרים כרי שלא יבואו לבשר
ביום טוב לחול שחלו והומר הוא לשבת חינו מבשל כל
שכן לחול לפיכך חם עשה תבשיל מערב יום טוב שיהיה
סומך עליו ומבשל ואופה ביום טוב לשבת הדי זה מותר
ותבשיל זה שסומך עליו הוא הנקרה עירובי תבשילין
ולמה נקרה עירוב שכשם שהעירוב ששויין
בחצירות ובמבואות ערב שבת משום הכך כרי שלא
יעלה על דעתן שמותר להוציא מרשות לרשות בשבת
כך זה התבשיל משום הכך וזכרון כרי שלא ידמו
ויחשבן שמותר להפנות ביום טוב מה שחינו נחכל בו
ולפיכך נקרה תבשיל זה עירובי תבשילין עירובי
תבשילין שיעורן חין פחות מבזית בין לחחר בין
ללפים והין עושין עירוב זה לחבפת ולה בריפות וכיוצא

בהן
יג

למחר מיום טוב לשבת. כיוצא בן היו לפטון שתי
כלכלות שלטבל ביום טוב דחשון אומר חס היום חול
תהיה זו תדומה עליו ואם היום קרש אין ברברי כלום
וקורח עליה שם ומניחה. ולמחר בשני הוצר ואומר ואם
היום קרש אין ברברי כלום ואם היום חול תהיה זו תדומה
עליו וקורח עליה שם ומניחה ברך שקרת עליה בדחשון
ומניחה את זו שקרת עליה שם תדומה ואוכל את השנייה.
בד"ה בשני ימים טובים שלגליות אבל בשני ימים
טובים שלראשה שנה אם שכה ולא הניח ביום דביעי
שוב אינו מניח אה סומך על אחרים אם עירבן עליו
או מקנה למי שעירב או יהיה חסור להפנות ולבשר
לשבת ובן אם שכה ולא הפריש תדומה מיום דביעי
שוב אינו מפריש עד מוצאי שבת. כל הרבדים
האן שחמדנו היו בזמן שהיו בית דין של ארץ ושרל
מקדשין על הדחייה והיו בני הגליות עושין שני ימים
כרי להסתלק מן הספק לפי שלא היו יודעים יום שקדשו
בו בני ארץ ישראל. אבל היום שבני ארץ ישראל סומכין
על החשבון ומקדשין עליו אין יום טוב שני להסתלק
מן הספק אה מנהג בלבד ולפיכך אני אומר שאין כ
מערב אדם ומתנה בזמן הזה לה עירובי תבשילין ולה
עירובי חצירות ולה שתופי מבואות ואינו מעשר הענב
על תנאי אה הכל מערב יום טוב בלבד. בשם
שמצוה לבר שבת ולענגה כך כלימים טובים שנאמר

המניח עירובי תבשילין חייב לבדוק אשר קדשנו במצותיו
וצונן על מצות עירובי ואומר בעירוב זה יותק לי לאפות
ולבשל מיום טוב שלמחר לשבת ואם זיכה בן לאחרים
אומר יותק לי ולפלו ולפלו חו לאנשי העיר כולן לאפות
ולבשל מיום טוב לשבת. מי שלא הניח עירובי
תבשילין ולא הניחו לו אחרים בשם שאסור לו לבשל
ולאפות כך קמחו ומאכלו אסור וחסור לאחר שהניח
לעצמו לבשל ולאפות לזה שלא הניח עד שיקנה לו
שנמצא זה מבשלו אופה שלו שהרי קנהו ואם רצה
יתן אחר כך לזה שלא הניח במתנה. מי שלא הניח
עירובי תבשילין ובישלו אפה לאכול ביום טוב והותק
או שזימץ אורחים ולא באו הרי זה אופל המותק למחר
ואם העדים הרי זה אסור לאכול. עבר ואפה ובישל
לשבת איך חוסדין עליו ולמה החמירו ואסרו על המעדים
ולא אסרו על המזיד שאם תתיר למעדים נמצאו הכל
מעדימין וישתקע שם עירובי תבשילין אבל המזיד
אינו מצוי ואם עבר היום להיעבור פעם אחרת
שני ימים טובים שחלו בחמישי וערב שבת עושה
עירובי תבשילין מיום דביעי שהוא ערב יום טוב שבת
ולא הניח מניחו בראשון ומתנה כווצר. מניח עירובי
תבשילין ביום חמישי ואומר אם היום יום טוב ולמחר
חול אבשל ואופה לשבת וחיני צריך כלום ואם היום
חול ולמחר יום טוב בעירוב זה יותק לי לאפות ולבשל

מצות עשה לא יהיה אובלו שותה כלהיום בולן לא כך
היה הדת בבקר משכימין כלה עם לבתי כנסיות ולבתי
מדרשות מתפללין וקוראין בתורה בענין היום וחוזרין
לבתייהן ואוכלין והולכין לבתי מדרשות קורין ושונין
ערי חציהיום ואחר הצות היום מתפללין תפלת מנחה
וחוזרין לבתייהם לאכול ולשתות שחר היום עם הלילה
כשחרם אובלו שותה ושמה בדגל לא ימשך ביין
ובשחוק ובקלות ראש ויהמר שכל שינסוף בזה ירבה
במצוה שהשכרות והשחוק הרבה וקלות הראש חונה
שמחה לא הנללות וסכלות ולא נצטוינו על ההוללות
והסכלות לא עלה שמחה שיסבה עבודת יוצר הכל שנ
תחת אשר לא עברת את יי אהיך בשמחה ובטוב לבב
הא למדת שהעבודה בשמחה ואי אפשר לעבוד את
יי לא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך
שכרות חייבין בית דין להעמיד שוטרים בדגלים
שיהיו מסבבין ומהפשיץ בגנות ובפרדסים ועל הנהרות
כדי שלא יתקבצו לאכול ולשתות שם אנשים ינשים
ויבנהו לירי עבירה וכפי יזהירו על רבה זה לכל העם כדי
שלא יתעבדו אנשים ונשים בבתים לשתות ולא ימשכו
ביין שמה יבואו לירי עבודה ימים שביין דהטון
ושביעי שלפסח ודחשון ושמיני שלחג הסכות והן בגוונ
הדבעה בתוך הפסח וחמשה בתוך החג הן הנקראין
חולו שלמועד ונקראין מועד ואעפ שהן חייבין בשמחה

לקרוש יי מכבוד וכל ימים טובים נהמך בהן מקרה קרש
וכבד ביהרנו הכבוד והעינוג בהלכות שבת וכך רחוי לך
לחדם שלא יסעור בעלבי ימים טובים מן המנחה ומעלה
בערב שבת שרבר הזה בכלל הכבודי וכל המבזה את
המועדות כהילן כטפל לעבודה זרה שבעת ימי

הפסה ושמונת ימי החג עם שחר ימים טובים כולץ
חסודות בספר ותענית והייב חרם להיות בהן שמיה
וטוב לב הוא ובניו והשתו ובני ביתו וכל הנלוים עליו ש
ושמחת בחגך אותה ובכך ובתך ועבדך והמתך וג העפ
שה שמחה המורה כחן היא קרבן שלמים כמו שחנו
מבארין בהלכות חגיגה יש בכלל אותה שמחה לשמוח
הוא ובניו ובני ביתו כל אחר ואחר ברחוי לוי

כיצרי הקטנים נותן להם קליות והיגוזים ומגדנות
והנשים קונה להן בגדים ותבשיט כפי ממוןן והאנשים
חובלין בשד ושותקין שאין שמחה לא בבשר והין
שמחה לא ביין וכשהוא הוכל ושונה חייב להחכיל
לגר ליתום ולהלמנה עם שאר העניים ההמולליץ חבל
מי שנועל דלתות הצידן והוכל ושונה הוא ובניו וחשתו
והיכו מחכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין שמחת
מצוה לא שמחת כדיוסן ועל אן נחמד זבחיהם כלחם
הונים להם כל חכילי וטמחו כי לחמם לנפשם ושמחה
כזו קלון היא להם שנוצדיתי פרש על פניכם פרש
חגיכם חעפ שחכילה ושתויה במועדות בכלל

מצות עשה לא יהיה אובלושותה כלהיום כולן לא כך
היה הדת בבקר משכימין כלה עם לבתי כנסיות ולבתי
מדרשות מתפללין וקוראין בתורה בענין היום וחוזרין
לבתייהן ואוכלין והולכין לבתי מדרשות קורין ושונין
ער חצי היום ואחר הצות היום מתפללין תפלת מנחה
וחוזרין לבתייהם לאכול ולשתות שאר היום עם הלילה
כשארם אובלושותה ושמה בדגל לא ימשך ביין
ובשחוק ובקלות דאש ויאמר שכל שיוסף בזה ירבה
במצוה שהשכרות והשחוק הרבה וקלות הדאש חונה
שמחה לא הנללות וסכלות ולא נצטוינו על ההוללות
והסכלות לא עלה שמחה שיש בה עבודת יוצר הכל שנ
תחת השך לא עבודת התיי אהיך בשמחה ובטוב לבב
הא למדת שהעבודה בשמחה ואי אפשר לעבוד את
י' לא מתוך שחוק ולא מתוך קלות דאש ולא מתוך
שכרות חייבין בית דין להעמיד שוטרים בדגלים
שיקיו מסבבין ומהפשיץ בגנות ובפררסים ועל הכהנות
כרי שלא יתקבצו לאכול ולשתות שם אנשים ונשים
ויבנהו לירי עבירה וכפן יזהירו על רבר זה לכל העם כדי
שלא יתערבו אנשים ונשים בבתים לשמחה ולא ימשכן
ביין שמה יבואו לירי עבירה ימים שביין דהטון
ושביעי שלפסה ודחטון ושמיני שלחג הסכות והן בגולה
הדבעה בתוך הפסח וחמשה בתוך החג הן הנקראין
חולו שלמוער ונקראין מועד ואעפ שהן חייבין בשמחה

לקדוש יי מכבוד וכל ימים טובים נחמד בהן מקרה קרש
וכבוד ביהרנו הכבוד והעינוג בהלכות שבת וכן רחוי לך
לאדם שלא יסעור בערביו ימים טובים מן המנחה ומעלה
בערב שבת שרבר הזה בכלל הכבודי וכל המבזה את
המועדות באילן נפסל לעבודה זרה שבעת ימי
הפסח ושמונת ימי החג עם שחר ימים טובים כולץ
חסודות בספר ותענית והייב חרם להיות בהן שמיה
וטוב לב הוא ובנין והשתו ובני ביתו וכל הנלוים עליו ש
ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך ואתמתך וג חעפ
שהשמחה החמורה כחז היה קרבן שלמים כמון שחנו
מבחרין בהלכות חגיגה יש בכלל אותה שמחה לשמוה
הוא ובנין ובני ביתו כל אחד ואחד בדחוי לוי
כיצרי הקטנים נותן להם קלות והיגוזים ומגדנות
והנשים קונה להן בגדים ותבשיט כפי ממונו וההנשים
חובלין בשד ושותקין שאין שמחה לא בבשר והיץ
שמחה לא ביין וכשהוא חובל ושותה חייב להחכיל
לגר ליתום ולהלמנה עם שאר העניים ההמולליץ חבל
מי שנועל דלתות חצירן והוכלו שותה הוא ובנין וחשתו
והיכון מחכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש איז חן שמחת
מצוה לא שמחת כריסן ועל אן נחמד זבחיהם כלחם
חונים להם כל חכילן יטמחו כי לחמם לנפשם ושמחה
כחו קלון היא להם שנוצדיתי פרש על פניכם פרש
חגובם חעפ שמחילה ושתיה במועדות בכלל

שחין בהן קרושה כלל והעושה בן מלאכה הסורה
מכין חותן מכת מדרות מפני שהיסודן מרברי סופרים
ולא כל מלאכת עברה הסורה בו כיום טוב שקוף הענין
ברברים שנאסרו בן כרי שלא יהיה כיום חולל כל דבר
לפיכך יש מלאכות הסורות בן ויש מלאכות מותרות בן
ואוהן כל מלאכה שאם לא יעשה אותה במועד
יהיה שם הפסד הרבה עושים אותה ובלבר שלא יהיה בה
טורח הרבה כיצרי משקין ביתה שלהין במועד אבל
לא בית המשקה שאם לא ישקה ביתה שלהין והיא
הארץ הצמחה יפסדו כלה הילנות שבה וכשהוא משקה
אותה לא ירלה וישקה מזן הבדיכה חן ממי הגשמים
מפני שהוא טורח גדול אבל משקה הוא מזן המעין בין
שהיה בין שיצא כתחלה ממשיכו ומשקה בו וכן כל
כיוצא בזה הופך הרם חת זיתיו במועד וטוחן
הותן ודורך חותן וממלא החביות וגף חותן כדרך
שהוא עושה בחול שכל שיטבו הפסד אם לא נעשה
עושיהו כדרך וחינו צריך שגוי וכן מכנס חרס פירותיו
מפני הגנבים ובלבר שיכנס בצנעה ושולה פשתנו מן
המשרה בשביל שלא תחבר וכן כרם שהגיע זמנו
להבצר במועד בו צריך חותן ואסור לתרם
שיתכוון ויחחק מלאכות אלו וכיוצא בהן ויניחן כרי
לעשותן במועד מפני שהוא פגור ובלה מכוון מלאכתו
והניחה למועד ועושה במועד בית דין מחברין חותה

ואסורין בספר ותענית מותר לספור בהן תלמיד חכמים
בפניו אבל אחר שיקבר אסור לספור בהן ואין צורך לומר
בראשי חרשים וחנוכה ופודים שסופדין בהן תלמיד חכ
בפניו אעפ שימים אן אסורין בספר ותענית אבל לאחר
קבורה אסור לספור בהן
היך מניחין מטת המת
ברחוב במועד שלא להרגיל את ההספר אלא מביתו
לקברו ואין מתאבלין במועד ובן איז קורעין ולא מבין
ולא חולצין הכתף במועד על המת אלא קרובין שהן
חייבין להתאבל עליו ואם היה חכם אן ארס כשר אן
שהיה עומד בשעת נטילת נשמה הרי זה קורע עליו
במועד אעפ שאינו קרובו ואין קורעין ביום טוב שני
כלל ואפלו קרובין שלמת
נשים במועד לפני
המת מענות אבל לא מטפחות ולא מקוננות נקבר
המת אינן מענות בראשי חרשים וחנוכה ופודים
בפני המת מענות ומטפחות אבל לא מקוננות איזה
הוא ענין שכולן עונות כאחת קינה אחת הומרת
וכולן עונות ואסור לארס שיעורר על מתו קורס לדגל
שלשים יום כדי שלא יבוא הרגל והוא נעצב ולבו רוחג
מזכרון הצער אה יסור הר אגה מלבו ויבויץ רעתו
לשמחה
עיר העפ
פירקן שלא
עשרת עשר
חולו שלמו
נחמד בן שבתון
הוא לונק רח מקרה קרס והרי הוא זמן חגיגה במקדס
אסור בעשות מלאכה כדי שלא יהיה כשאר ימי החול

כל מלאכות שהן לצורך המועד כשעושין אותן חומ
ניהן עושין בצנעה כיצד הציירים והטוחנים והבוצרים
למכור בשוק הרי אלו עושין בצנעה לצורך המועד והעושה
שלא לצורך המועד הסור ואם עשה לצורך המועד
והותר הרי זה מותר עושין כל צרכי הדבים
במועד כיצד מתקנין את קלקולי המים שבדשות
הדבים ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות וחופרין
לדבים בורות שיחין ומערות וכורין להם נהרות כרי
שיטתן מימיהן וכונסין מים לבורות ומערות שלדבים
ומתקנין את סדקיהן ומסירין הקוצים מן הדרכים ומורין
את המקוות וכל מקוה שנמצא חסר מדגילין לו מים
ומשלימין שיעורו ויוצחין שלוחי בית דין ו
להפקיר את הכלאים ופורין את השבויים ואת הערכים
ואת החרמים ואת ההקדישות ומשקיף את השוטות
ושורפי את הפרה ועורפי את העגלה ורוצעין עבד
עבדו ומטהרין את המצודע ומציינין על הקברות
שמיחו הגשמים את ציונם כדי שיפרשו מהן בהנים
שכל אלו צרכי דבים הן ורנין דיני ממונות ודיני
מכות ודיני נפשות במועד ומי שלא קיבל עליו הדין
משמתין אותו במועד וכסם שרנין במועד כן כותבין
מעשה בית דין וכל הרומה לו כיצד כותבין הדיינין
היגדות שום ששמן לב עלחוב וחיגרות שמכרו בהן למזון
האשה והבנות ושרי חליצה ומיחונין וכל הרומה להן

ומפקידין חותה לכל נחם כוונ מלאכתו ומת איז קונסיין
בנו אחריו ואיז מאבדין ממנו ואיז מונעין את הבן
מלעשות חותה מלאכה צמועד שלא תאבד מי
שצריך לתפור לו בגד איז לבנות לו מקום במועד חסיה
הריוט ואינו מהיר בחותה מלאכה הדי זה עושה חותה
ברבון נחם היה חומץ מהיר עושה חותה מעשה הריוט
ביצרי בתפידה מכלב ובבנין מניח אבנים ואינו טרד
בטיט עליהן ושף סרדיה קרקע ומעגילים ביר ודגל
בעין שמעגילים במח עליהם וכך כליו צח בזה
מי שהיתה לו תבואה מחוברת לקרקע ואיז לו מה יחבל
במועד לא ממנה העפ שחיז כחן הפסד חיז מצריכין
חותו לקנות מה יחבל מן השוק עד שיקצור חחר המועד
לא קוצר ומעמק ורש וזודה ובוקר וטוחץ מה שהנה
צריך ובלבד שלא ירוש בפרות שכל דבר שחיז בן
הפסד צריך לסנות וכך כליו צח בזה כבשים
שהיה יכול לאכול אותן במועד כובשן ושחינן דחויין
לא לחחר המועד חסור לכבשן ויצר חרס דגים רבים
כל שיכול לצור ומולה הכל במועד שהרי אפשר שוחבל
מהן במועד חס יסחוט אותן בידו פעמים לבות עד
שותרכבו מעילין סיבך במועד לצורך המועד
ושלא לצורך המועד חסור חחר סיבך תמרים ואחר
סיבך שעורים העפ שיש לו ושן מעדים ושותה מן החרש
שחיז הערמה זו ניכרת לרוחה וכך כליו צח בזה

יעשה סעודת חירוסין ולה סעודת נישואין כדי שלא יערב
 שמהה אחרת בשמחת החג... היץ מגלחין ולה מכבסין
 במועד גזרה שמהי שהה חרם עצמן לתוך המועד ויבוא
 יום טוב דהשון והוא מנוול לפיכך כלמי שהי חפטר לו
 לגלח או לכבס בערב יום טוב הדרי זה מותר לגלח
 ולכבס כי צדי האבל ^ע שחל שביעי שרין
 להיות ביום טוב און שחל ^{ניה} להיות בערב יום טוב
 והרי הוא שבת שאי חפטר לגלח והבא ממדינות
 הים והוא שלא יצא להטייל לזה בסחורה וביוצאה והיוצא
 מבית השביה ומבית הסורים ומי שהיה מנודה וליה
 התירוהו לא במועד ומי שנשבע שלא לגלח ולא לכבס
 ולה נשל לחכס והתיר נדרו לזה במועד הרי און מגלחין
 ומכבסין במועדי וכולן שהיה להן פנאי לגלח קודם
 הדגל ולא גילחו חסורין אבל הנזיר והמזודע שהגיע
 זמן תגלחתן בין בתוך המועד בין קודם הדגל ח'עפ
 שהיה להם פנאי מותרין לגלח במועד כדי שלא ישהו
 קרבנותיהן וכל היוצא מטומאתו לטהרתו מותר לגלח
 במועד שלא ישהו קרבנותיהן וקטן שנולד בין במועד
 בין לפני המועד מותר לגלחו במועד ואנשי משמר
 ששלמה משמרתן בתוך המועד מותרין לגלח מפני שאנשי
 משמר חסורין לגלח בשבת שלהן מותר לויטול שפה
 בחולו של מועד וליטול כפרניים וחפלו בכלי ומעבדת
 ההשה השיער מבית השחי ומבית הערוה בין ביד בין

מרבדים שצריכין דרייניץ לכתבן כדי שיזכרום כגון
טענות בעלי דייניץ הן רבדים שקיבלו עליהן כגון איש פלו
נחמץ עלי הן איש פלו ירוץ לי מי שצריך ללוות במועד
ולא החמינו המלוה הרי זה כותב שטר חובי וכן כותבין
גיטוי נשים וקידושי נשים ושובדין ומתנות שכללו בצדני
דביס הן. ואסור לכתוב במועד אפלו ספרים תפלין
ומחזות ואין מגיהין אפלו חות חת בספר העזרה
מפני שזו מלאכה שהינה לצורך המועד. וזבל כותב הוא
אדם תפלין ומחזזה לעצמן וטוה תכלת לבגדו ואם אין
לו מה יחבל כותב ומוכר לאחרים כדי פדנסתו
ומותר לכתוב הקרות שלש אילות שלום במועד וכותב
חשבונותיו ומה שב יציאותיו שכתובת לו אין אדם
נזהר בתיקונן ונמצאן כמעשה הריוט במלאכות
עושיין כל צרכי המת במועד גוף אין שערן ומכ
בסוף בסותו ועושיין לו ארוץ ואם לא היו לו נסדים מבי
אין לו קורות ופוסדין מהן נסדים בצנעה בתוך הבית
ואם היה אדם מפורסם עושיין אפלו בשוק אבל אין
כורתין עץ מן היער לנסור ממנו לוחות לארוץ ואין
הוציבין אבנים לבנות בהן קבר. אין דואין חת
הנגעים במועד שמת ימצא טמא ונמצא חגן נהפך
לאבן ואין נושאין נשים ולא מיבמין במועד כדי שלא
תשתכח שמחת החג בשמחת הנישואין אבל מהזיק
הוא את גרושתו ומחרסין נשים במועד ובלבד שלא

פועל עני שחיץ לו מהי אכל לעשות מלאכה שהיא אסורה
במועד כדי שיטול שכרן להתפרנס בני ובן לוקחי דברים
שחיץ לזורך המועד מפני צורך המוכר שחיץ לו מה
יאכלי שוכרין השכיר עלה מלאכה במועד לעשותה
לאחר המועד ובלבד שלא ישקול ולא ימדוד ולא ימנה
בדרך שהוא עושה בחוליו וגוי שקיבל קבולת מישראל
אפלו היה חוץ לתחום אינו מניחו לעשות במועד שהכל
יורעין שמלאכה זו לישראל ויה שדו חותו שהוא שכר
את הגוי לעשות לו במועד שחיץ הכל יורעין הפרש
שיש בין השכיר ובין הקבלן ולפיכך אסור

החג פקדן מים עשייתן נהרות שמושכין מן
השליח במועד והוא שלא פסקו וכפן הברכות שחמת
המים עובדת ביניהן מותר להשקות מהן וכפן בריכה
שנטפה מבית השליח ועדיין היא ננטפת מותר להשקות
מהנה בית השליח אחרת והוא שלא פסק המעין שמסקה
בית השליח העליונה ערוגה שחציה נמוך וחציה
גבוה לא ירלה ממקום נמוך להשקות מקום גבוה מפני
שהוא טורח יותר ומותר לרלות מים להשקות הירקות
כדי לחבלן במועד ואם בשביל ליפותן אסור חין
עושיין עוגיות בעיקרי הגפנים כדי שיתמלאן מים ואם
היו עשויות ונתקלקלו הרי זה מתקנן במועד וכפן חמת
המים שנתקלקלה מתקנן אותה במועד כיצד היתה

בכלי ועושה כלת כשיעיה במועד כוחלת ופוקסת ומעברת
סדק על פניה וטופלת עצמה בסיר וכיוצא בו והוא שתוכל
לקלפו במועד. החבים והזבות והנרות והיו לרות
וכל העולים מינמה לטהרה בתוך המועד הרי חלן
מותדין לכבס ומי שחין לו לזה חלוק אחר הרי זה
מכבסו מטפחות הידים ותו ומטפחות הספרים ומט
פחות הספוג הרי חלן מותדין לכבס וכך כל
פשות מותר לכבסן במועד מפני שהן צריכין כיבוס
תמיד הפלו נתכבסן ערב יום טוב. חין עושין סחונן
במועד בין למכור בין לקנות ואם היה רבד האבר שאינו
מצוי תמיד לאחר המועד בגוף ספינות או שיירות שבאן
הו שהן מבקשים לצחת ומכרו בזול או לקחו ביוקר
הרי זה מותר למכור או לקנות ואין לוקחין בתים ואבנים
ועבדים ובהמה לזה לצורך המועד. מוכרי פירות
כסות וכלים מוכדין בתענה לצורך המועד כיצדיהם
היתה החנות פתוחה לצוית או למבוי פותח כדרכו ואם
היתה פתוחה לרשות הרבים פותח אחת ונועל אחת
וערב יום טוב האחרון של חג הסוכות מוציא ומעטק
את השוק בפירות בשביל כבוד יום טוב מוכרו תבלין
מוכדין כדרכן בפרהסיא. כל שאסור לעשותן
במועד חינו חומר לגוי לעשותן וכל שאסור לעשותן
במועד הם חין לומה יחבלה הרי זה עושה כרי פדנסתן
וכן עושה סחורה בכרי פדנסתן ומותר לעשור לשכור

מתקנן במועד כדרכו בין בשלברזל בין בשלעץ שזה
הפסד גדול הוא שהם יניח הפתח פתוח ורלתות שבורות
נמצא מאבר כל שיש בבית וכבר ביארנו שכל שיש בו
הפסד אינו צריך שנוי איך חופרין קבר להיותו
מוכף למת שימות ואיך בונץ חותנו אבל אם היה עשוי הרי
זה מתקנן במועד כיצד מוסיף במדתו חן מקצת במדתו
כדי שיהיה נכון לעת שיקבר בו איך מפנין את המת ואת
העצמות מקבר לקבר לה ממכובד לבזוי ולא מבזוי
למכובד ואחור לעשות כן לעולם בשאר הימים לא אם
כך היה בתוך שלו מפנהו בשאר הימים אפלו מן המכובד
לבזוי איך מתלעין את האילנות ולא מיהמין את
הנטיעות ולא מגזמין אבל סכיף את האילנות ואת הפירות
שבהן בשמן ועוקרין את הפשתה מפני שהיא ראויה
לחטוף בה במועד וקוצרין את הכשות מפני שהיא ראויה
להטילה לשיכר במועד וכן כל כיוצא בזה איך
מכניסין את הצהן לריד כדי שיזבלו את הקרקע שהרי
הוא מרייר שדהו במועד ואם בחן מהיליהן מותר וחיך
מסייעין חותן ואיך מוסרין להן שומר לנער את צחנם
היה שכיר שבת שכיר חדש שכיר שנה שכיר שבוע
מסייעין חותן ושוכרין שומר לנער הצהן ממקום למקום
כדי שיזבלו כלה שדהי אבל שבחצר משלקין חותנו לצרדין
ואם נעשית הצר בדפת בקד מוציאין חותנו לתשפה
המשווה פני הקרקע אם נתכוון לתקן מקום שיעמור

עמקה טפה חופה בה עד ששה היתה ששה טפהים מעמי
קה עד שבעה יאמושכין את המים מחילין לחילין ובלבד
שלא ישקה את כלה שדה ואם היתה שדה לחד מותר
להשקות את כולה ומלבד כן את השדה במועד שכל
הדברים הלן אין בהן טורה יותר אדעים שלא שתן
מלפני המועד לאישקם במועד מפני שהן צריכין מים
דבים ויבוא לירי טורה יותר ומותר להסב את הנהר
ממקום למקום ולפתוח נהר שנסתם בורות שיחין ומ'
ערות שלא חיר חמה היה צריך להן חוטיין חותין ושפין
חת סרקהין חבל אין חופדין חותין לכמה לה וכוונסין לתובן
מים העץ שאינו צריך להן ועושיין כברכת במועד
עכברים שהן מפסירין את החילנות צדין חותין
במועד בשדה החילין צר בדרכו כי צר חופר ותולה
המצורה ואם היתה שדה הלבן סמוכה לשדה החילין
צדין חותין בשדה הלבן בשני בדי שלא יכנסו לשדה
החילין ויחריבוה וכיצר צר בשני נועץ שפור בחדן
ומכה בקורדום וחד כן ינתקו ונמצא מקומן גומה
כות לגבוה שנפל בוניהו מעשה הריוט חן גורד
חותו בקנים וגומה וביו צח בהן ובן חם עשה מעקה
לגבונה חותין מעשה הריוט אבל כותל חצר שנפל
בוניהו כדרכו ואם היה גוהה סותרו מפני הסכנה ובוניהו
בדרכו בונה ארם חצטבה לושב עליה חן לושן
עליה חציר והצנור והקורה והמעול והמפתם שנשברו

מחצר לחצר במועד לא מעורר לנחה ולח מנחה לפעודה
חבל מפנה הוא מבית לבית באותה חצר ומביחין כלים
שהן לצורך המועד מבית האומן כגון כדים וכסתות
וכוסות וצלוחיות חבל כלים שהינן צריכין להן כגון
מחרישה מן הלוטש שחן צמר מבית הצבע חין מביחין
וחם חין לאומן מה יחבל נותן לו שכרו ומניחן הצלון
וחם חינו מחמינו מניחן בבית הסמוך לו וחס השש
עליהן שמה יגניבו מפנן לחצר אחרת חבל לחיביחס
לבוני. זסרון לעשות מלאכה בערבי ימים טובים
מז המנחה ולמעלה כמו ערבי שבתות וכל העושה
מלאכה בהן חינו רוחה סימן ברכה לעולם וגועדין בו
ומבטלין אותן בעל כרחן חבל חין מכין אותן מכת
מדרות וחיץ צריך לומר שחיץ מנדין אותן חוץ מעוב
הפסח אחר הצות שהעושה בו מלאכה אחר הצות
מנדין אותן וחיץ צריך לומר שמכין אותן מכת מדרות
חס לח נרוהו לפי שיום הרבעה עשר בניסן חינו כשהר
ערבי ימים טובים מפני שישבו חגיגה ושחיטת קרבן
לפוכך יום הרבעה עשר אסור בעשיות מלאכה
מדברי סופרים כמו חולן שלמועד והוא קל מחולן
שלמועד וחינו אסור לא מחצי היום ומעלה שהוזה
זמן השחיטה חבל מהנץ החמה עד חצי היום תלוי
במנהג מקום שנהגו לעשות עושין מקום שנהגו שלא
לעשות חין עושין. ואפלו במקום שנהגו לעשות

מחצר לחצר
במועד
לא מעורר
לנחה
ולח מנחה
לפעודה

בן כדי שלתבוהה חן שירו שבו מותר וחס נתכוון לעבו
חת הארץ חסור וכך המלקט עצים מתוך שדהו חס לצונן
העצים מותר וחס לתקן הקרקע חסור וכך הפותק מים
לשרתו חס נתכוון שיכנסו הדגים מותר וחס לה שקורה
הארץ חסור וכך הקו צד חריות מן הרקל חס נתכוון נ
להחיל לבהמתו מותר וחס נתכוון לעבודת האילן
חסור וממעשיו יוכר לחיזה רבך הוא מתכוין

תנוד וכירים שאפשר שייבטן ויחפה בהן במועד עושין
חותן וחס לחן חין עושין חרותן ובין כך ובין כך בונין על
חדש שלתנוד ועל הכירה הטפילה שלהן ומסדגין את
המטות ונוקדין את הדיחים ופותחין להן עין ומעמידין
חותן ובונין חמת המים שלדיחים

זופתין את החבית
כדי שלא יפסד היין וזופתין את הבקבוק מפני שאין
בן טורה וסותמין פי החבית שלשכר כדי שלא תפסד
ומחפין את הקציעות כדי שלא יחברו ומרכיז את
הבגדים בירים מפני שהוא מעשה הריוט אבל אין
עושין קשרי בית הירים מפני שהוא מעשה חומץ וכך
כל כיוצא בזה קוצנין צפרני המור שלדיחים

ובונין חבוס לבהמה וקוס שדוכב עליו מותר ליטול
צפרנין ולסלקן כדי ליפותו וחיץ מרביעין בהמה במועד
מחבילת מקיחין לה רם וחיץ מונעין ממנה לפוחה וכל
מחבלות ומשקין שאינן מחבל בדיחים לזה לפוחה
מותר לארס לחבלן ולשתותן במועד חין מפנין

הלכות בבללן החמץ שמונה ומוצא

יש

מצוות שלש מצוות עשה וחמש מצוות לא תעשה וזה
הוא פדטן א' שלא לאכול חמץ ביום הרבעה עשר
ממצות היום ומעלה ב' להשבית שאור מארבעה
עשר ג' שלא לאכול חמץ כל שבעה ד' שלא לאכול
תערובת חמץ כל שבעה ה' שלא ירצה חמץ כל שבעה
ו' שלא ימצא חמץ כל שבעה ז' לאכול מצה בליל
הפסח ח' לספר ביציאת מצרים בחותה הלילה וביאור

פתיק בפסח ג' אשון

מצוות לו בכדקיס און
כלה הוכל כזית חמץ

מתחלת ליל המשה עשר עד סוף יום אחר ועשרים בניסן
במצור חייב כרת שני כי כל לאכול חמץ ונכרתה בשוגג
חייב קרבן חטאת קבועה אחר האוכל ואחר המחה
ושותה החמץ בפסח אסור בהנאה שני לא יאכל
חמץ לא יהיה בו התר הכילה והמניה חמץ ברשותו
בפסח אעפ שלא אכלו עובר בשט לאוץ שנו לא ירצה
לך שאר בבלג בלך ונאמר שאר לא ימצא בבתוכם

ואיסור החמץ ואיסור השאור שבו מחמץ אחר הוא
חינו לוקה משום לא ירצה ולא ימצא לא חס כן קנה
חמץ בפסח חו חומצו כדו שיעשה מעשה הבל הם היה
לו חמץ קורם הפסח ובח הפסח ולא ביעדן אלא הניחו
ברשותו אעפ שעבר על שט לאוץ חינו לוקה מז התורה

לח יתחיל כתחלה לעשות מלאכה בארבעה עשר העפ
שהוא יכול לגומרה קודם חצות לא שלש חומניות בלבד
הן שמתחילין במקום שנהגו לעשות ועושין עד חצות
ואוהן ההויטין והספרין והכובסין אבל שחר חומניות
אם התחיל בה קודם ארבעה עשר הוא שגומר עד חצות
שחין העם צריכין לשחר חומניות צורך הרבה
ההולך ממקום שעושין למקום שחין עושין לאיעשה
בטוב מפני המחלקות אבל עושה הוא במרבה ההולך
ממקום שחין עושין למקום שעושין לאיעשה נותנין
עליו חומרי מקום שיצא משם וחומרי מקום שהלך
לשם ואעפ כן לא יתרחק בסנייהם שהוא בטל מפני
החיסור לעולם אלו שנה חרם מפני המחלקות ומה
שרעתו לחזור למקומו כוהג כחנשי מקומו בין להקט
בין להחמיר והוא שלא יתרחק בפני חנשי מקום שהוא
בו מפני המחלוקת מוליכין ומביחין כלים מבית
החומן בארבעה עשר אחר חצות אעפ שאינו לצורך
המוער וגורפין אבל מתחת דגלי הבהמה ומוציחין
חותו לחשפה ומושיבין שובכין לתורכגולין ותורכגולת
שישבה שלטה ימים חן יותר עלהביצים ומתה מושיבין
חחרת תחתיה בארבעה עשר כדי שלא יפסרו הבצים
במוער חין מושיבין אבל אם ברחק במוער מעל
הביצים מחזירין חותה למקומה
בדרך לחמסה רסייעין

שהוא מתחלת שעה שביעית ביום וכל האוכל בזמן זה
 לוקה מן התורה שנ' לא תאכל עליו חמץ כלומר עליו
 פסח כך למרו מפיה שמועה בפירוש דבר זה לא תאכל
 חמץ משעה שרהויה לשחיטת הפסח שהוא בין העדנים
 והוא חצי היום' והסרו חכ' לאכול חמץ מתחלת
 שעה ששית כדי שלא יגע בחיסור תורה ומתחלת שעה
 ששית יהיה החמץ חסור באכילה ובהנייה שעה ששית
 מרבדי סופרים ושאר היום משביעית ומעלה מן התורה
 שעה חמישית היז אוכלין בה חמץ גזרה משום
 יום המעונן שמהיטעה בין חמישית וששית והינו חסור
 בהנייה בשעה חמישית לפיכך תולין בה תדומה ולחם
 תורה וכיוצא בהן מחמץ שהוא קדש לא אוכלין ולא
 שורפיז עד שתגיע שעה ששית שורפיז הכלי' הה
 למדת שמותר לאכול חמץ ביום הרבעה עשר עד סוף
 שעה דביעות והיז אוכלין בשעה חמישית אבל נהניז
 בו והאוכל בשעה ששית מכיז אותו מכות מדרות והאוכל

פתיק עשרתי

מתחלת שעה שביעית לוקה' מצות עשה מן התורה להטבית
 החמץ קודם זמן חיסור הכליתו שנ' ביום הרחשון ת
 תטביתו שחר מבתוכם מפיה שמועה למרו שדחשון
 זה הוא יום הרבעה עשר ורחייה לדבר זה מה שכתוב
 בתורה לא תשחט על חמץ דם זבחי כלומר לא תשחט
 הפסח והחמץ קיים ושחיטת הפסח ה' ז' הרבעה עשר

מפני שלא עשה מעשה ומכיון חותן מכת מדרות
חמץ שעבר עליו הפסח חסור בהנייה לעולם ודבר זה
קנס מדברי סופרים מפני שעבר על בלי יראה ובל ימצא
הסדוהו והפלו הניחו בשגגה הו באונס כרי שלא יניח
חדם חמץ בדשותו עד שיהנה בו לאחר הפסח
חמץ שנתערב בדבר אחר בפסח בין במינו בין שלא במינו
הרי זה חסור בכל שהוא וחמץ שלישראל שעבר עליו
הפסח העפ שהוא חסור בהנייה חס נתערב בין במינו
בין שלא במינו הרי זה חסור לחלו אחר הפסח שלא
קנסו וחסרו לא בחמץ עצמו אבל התערובת מוותרת
בהכילה לאחר הפסח חץ חייבין כדת חלה על
הכילת עצמו של חמץ אבל עירוב חמץ כגון כותבה
הבבלי ושיבך הירי וכל הרומה להן מרבדים שהחמץ
מעורב בהן חס חסור בפסח לוקה ואין בו כרת ענין כל
מה מצת להתחלו ברה בשחל כזית חמץ בתוך
התערובת בכרי חכילת שלש ביצים הוא שלוקה מן
התורה אבל חס אין בתערובת כזית בכרי חכילת שלש
ביצים העפ שהסור לו להכיל חס חכל אינו לוקה לא מנת
מדרות ההובל מן החמץ עצמו בפסח כל שהוא
הרי זה חסור מן התורה שכל שהוא חכל חמץ והעפ כן אינו
חייב כדת חס קרבן לא על כשיעור שהוא כזית והחובל
מחות מצות במזיר מכיון חותן מכת מדרות
חסור להכיל חמץ ביום חדבעה עשר מחצות היום ולמעלה

שהוא

ובית השעורה ובית רגים קטנים ובית העצים ובית המורים
והורי הבית ההמצעיים וכיוצא באלו צדיוכיין בדיקה
שסתמן שמכניסין להן חמץ ואם ידע בורהי שלח הבנים
שם חמץ הינו צריך בדיקה וכשבורך המדתך בורך
ממנו שתי שורות החי צונות שהן העליונה ושלמטה
ממנה הין חוששין שמא גררה חולדה חמץ למקום
שהיך מכניסין בו חמץ שהם נחוש מבית לבית נחוש
מעיר לעיר ואיך לרבך סוף ברוך ליל אחד בעה עשר והניח
עשר חלות ומצח תשע הרי זה חושש וצריך לברוק
פעם שנייה שהרי גררה חולדה או עכבר בורהי
וכן אם רצה עכבר שנכנס לבית וחמץ בכיו אחד בדיקה
צריך לברוק פעם שנייה ח' ע'פ' שמצה פירודין בהמצע
הבית היך חומדין כבד הכל אותה הפת במקום זה והרי
הפירודין לא חוששין שמא הניחה בחור או בחלון ולן
הפירודין שם היו ולפיכך חוזר ובורק אם לא מצח כלום
הרי זה בורק כלהבית ואם מצח אותה הפת שנטלה
העכבר ונכנס הינו צריך בדיקה רצה בינוק שנכנס
לבית ברוק ובירו כבד ונכנס אחריו ומצה פירודין הינו
צריך בדיקה שחזקתו שאילה ואלו הפירודין שנפלו ממנו
בשעת הכילה שדרך התינוק לפדר בעת הכילתו ואיך
רוך עכבר לפדר ואם לא מצח פירודין כלל צריך לברוק
הניח תשעה צבורין שלמצה ואחר שלחמץ ובת
עכבר ונטולא ירענו אם חמץ אם מצח נטלו ונכנס לבית

אחר הצות ומה היה שבתה זך האמורה בתורה
היה שיבטלה חמץ מלבן ויחשוב אותן כעפר וישיס בלבן
שחין ברשותו חמץ כלל ושכל חמץ שברשותו הרי הוא
כעפר וכרבך שחין בן צורך כללי ומרברי סופרים
לחפש אחר החמץ במחבואות ובחורים ולבדוק ולהוציאו
מבלגבולו וכן מרברי סופרים שבודקין ומשביתין ר
החמץ בלילה מתחלת ליל הדבעה עשר לאור הנר מפני
שב לילה כל העם מצויין בבתיהם ואור הנר יפה לבריקה
וחין קובעין מרדע בסוף יום שלשה עשר וכן החכם לה
יתחיל לקרות בעת זן שמה ימשך וימנע מבריקה
בתחלת זמנה חין בורקין לה לאור הלבנה ולה
לאור החמה ולה לאור האבוקה לה לאור הנרי בדיה
בחורים ובמחבואות אבל הכסדרה שאורה לב חם
ברקה לאור החמה דין וחמצע החצר הינו צריך בדיקה
מפני שהעופות מצויין שם והן אוכלין כל חמץ שיפול
לשם חור שבהמצע הבית שבין אדם לחבורן זה
בורק עד מקום שירו מגעת וזה בורק עד מקום שידן
מגעת והשחר מבטלו בלבן וכל מקום שחין מכניסין
לו חמץ הינו צריך בדיקה חורי הבית העליונים
והתחתונים וגם היציע ורפת ולולין ומתבן ואוצרות יין
ואוצרות שמן עדינו מסתפק מהן ובית רגים גדולים
הינו צריכין בדיקה לה חם כן הכניס להן חמץ אבל
אוצרות שיכר ואוצרות יין שמסתפק מהן ובית המלה

חותן לה עלותו לא מבטלן בלבן וריון כיפת שאור
שייחרה לויבה אם טח פיה בטיט הרי זה בטלה ומותר
לקיימה בצק שבסדקי העדיבה אם יש בו כזית במקום
החד חייב לבער ואם לאו חסדיה עשוי לחזק בן שבדי
העדיבה חן לסתום בן נקב בטל במיעוטו ואם לאו חייב
לבער היו שני חצי זיתים בשני מקומות וחנוט שלבצק
ביניהן דוחין כל שאילן ינטל החוט ניטלין עמו חייב לבער
ואם לאו חינו חייב לבער בדא בעדיבה אבל בבית
העץ שאם ינטל החוט חנוט ניטלין עמו חייב לבער מפני
שפעמים מקבץ חותן היה חצי זית בבית וחצי זית
בעליה חצי זית בבית וחצי זית באכסדרה חצי זית
בבית זה וחצי זית בבית שלפנים ממנו הואיל והלן
החצי זיתים רבוקים בכתלים חנבקותות חן בקרקעות
חינו חייב לבער לא מבטל בלבן וריון המשכיר
בית סתם בארבעה עשר הרי זה בחזקת ברוק ואינו
צריך לשאול ואם הוא חזק זה המשכיר שלא ברוק ואמרה
השה חן קטן חנו ברקנוהו הרי לו נאמטן שהכל נאמטן
על ביעור חמץ והכל כשרים לבריקה ואכלו נשים ועבדים
וקטנים והוא שיהיה קטן שיטבור עת לברוק
המשכיר בית לחבירו אם ער שלא מסר המפתח חליוס
ארבעה עשר על המשכיר לברוק נאם משמסר המפתח
חל ארבעה עשר על השוכר לברוק המשכיר בית בחזקת
שהוא ברוק ונמצא שחינו ברוק על השוכר לברוק ואינו

ברוך צריך לברוך שכל הקבוע כמחצה על מחצה
שני צבורין אחר חמץ ואחר מצה ושני בתים אחר ברוך
ואחר שהינו ברוך ובחו שני עכברים זה נטל חמץ וזה
נטל מצה ואין ידוע להיזהר בית נכנס זה שנטלה חמץ וכן
שני בתים ברוקים וצבור אחר חמץ ובה עכבר ונטל
ואין ידוע להיזהר בית נכנס אין שירע שנכנס לאחד מהן
ונכנס האחריו וברק וליה מצה כלום אין שברק ומצח כבר
בכללן אינו צריך לברוך פעם שנייה שאין בחזק קבוע
הניח חמץ בצויתו ומוצאו בצויתו אחרת אין
שהניח תשעה חלות ומצח עשר אין שהיו תשעה צבורין
מצה ואחר חמץ ופירש כבר מהן ואין ידוע אם חמץ
אם מצה ובה עכבר ונטלה כבר שפירש ונכנס לבית
ברוך חו שבח עכבר ונטל חמץ וספק נכנס לבית זה חו
לה נכנס בכללן צריך לברוך נכנס עכבר לבית
וכבר בפניו ויצא עכבר משם וכבר בפניו אומרין הוה
הרחשון שנכנס הוה ההחרון שיצא ואינו צריך לברוך
הוה הרחשון שחור וזה שיצא לבן צריך לברוך נכנס
עכבר וכבר בפניו ויצאת משם חולרה וכבר בפיה צריך
לברוך ויצאת חולרה ועכבר וכבר בפיה אינו צריך לברוך
שזה הכבר הוה שהיה בפיה עכבר נחש שנכנס לחור
ופת בפניו אינו חייב להביא חובר להוציאנו כזית
חמץ בשמי קורה מחייבין אותו להביא סולם להורירו
שפעמים יפול משמי קורה היה חמץ בבור אין מחייבין

מבערן מלפני השבת וחס נשחר מן החמץ ביום השבת
אחר הרבע שעות מבטלן וכופה עליו כלי ער מוצאי יום
טוב הרחשון ומבערן היו לו בכרות דבות שלתוומה
וצרך לשרפה ערב שבת לחי ערב טהורה עם הטמאה
וישרוף לה שורף טהורה לעצמה וטמאה לעצמה ותלויה
לעצמה ומניח מן הטהורה כדי לחכול ער הרבע שעות
ביום השבת בלבד מי ששכח או הזיר ולא ברך
בלילי הרבעה עשר בורק בארבעה עשר בשחרית לחי
ברק בשחרית בורק בשעת הביעור לחי בורק בשעת
הביעור בורק בתוך החג עבר הדגל ולח בורק אחר
הדגל כדי שיבער מה שימצא מחמץ שעבר עליו הפסח
מפני שהוח אסור בהנייה כשבורק החמץ בליל
ארבעה עשר און ביום הרבעה עשר און בתוך הדגל
מברק קורם שיתחיל לברוק בהייה מיה אשר קרענו במצ
וצונן על ביעור חמץ ובורק ומחפש בכל המקומות שמכ
ניסין להחמץ כמו שביארנו וחס בורק לאחר הדגל אינו
מברק וכשגומר לברוק חס בורק בליל הרבעה עשר
און ביום הרבעה עשר קורם שש שעות צריך לבטל כל
חמץ שנשאר ברשותו וחינו דואיוהו ויחמר כלחמץ שוש
ברשותי שלא רחיתיו ולא ירעותיו הרי הוא בטל והרי
הוא כעפר אבל חס בורק מתחלת שעה ששית ולמעלה
חינו צריך לבטל שהרי חינו ברשותו שכבר נחסר
בהנייה לפיכך חס לא ביטל קורם שש שעות ומש

מקח טעות ואכלו במקום שבורקין בשכר שהרי מצוה
הוא עושה **המפרש בים והיוצא בשוירה תוך**
שלשים יום זקוק לברוק קודם שלשים יום אם רעתו לחזוק
קודם הפסח צריך לברוק ואחר כך יצא שמה יחזוק עדב
הפסח ביץ העמעות ולה יהיה פנאי לבער ואם היץ רעתו
חינו צריך לברוק וכפן העושה ביתו אוצר תוך שלשים
יום צריך לברוק ואחר כך כונס אוצרו לתוכו קודם שלשים
יום אם רעתו לפנותו קודם הפסח צריך לברוק ואחר כך
עושהו אוצר ואם היץ רעתו לפנותו קודם **הפסח**
הפסח חינו צריך לברוק **בשבורק חרם ומחפש בלולי**

חבבה עשר מוציא את החמץ מן החולים ומן המח'
בואות ומן הזויות ומקבץ הכל ומניחו במקום אחד
עד תחלת שעה ששית ביום מבערו ואם רצה לבערו
בלולי חבבה עשר מבער החמץ שמניח בלולי
חבבה עשר כדי שיאכל ממנו למחר עד חבבע שעות
חינו מניחו מפוזר ומפורר בכל מקום לא מניעו
בכלי חן בצוית ירועה ונזהר בן שחם לא נזהר בן
ומצאו חסד צריך לחפש אחריו ולברוק פעם אחרת
שמה גדוהו העבדים חל חבבה עשר להיות
בשבת בורקין את החמץ בלולי עדב שבת שהוא לול
שלשה עשר ומניח מן החמץ כדי לאכול ממנו עד
חבבע שעות ביום השבת ומניחו במקום מוצנע וזה שמו

זה מפרדו ואחר כך זורקו לים וחמץ שנפלה עליו מפולת
ונמצא עליו עפר שלשה טפחים או יותר הרי הוא כמבוער
ויצריך לבטל בלבן חם עד ייץ לח ככנסה שעה ששית
נתנו לנכדו קורם שעה ששית אינו צריך לבער
ואם שרפו קורם שעה ששית הרי זה מותר ליהנות בפחמין
שלו בתוך הפסח אבל אם שרפו משעה ששית ולמעלה
הוא חיל והוא חסור בהנייה הרי זה לא יסיק בנותנור וכינים
ולא יאפהו ולא יבשלנו ואם אפה או בישל אותה הפת
ואותו התבשיל חסור בהנייה וכך הפחמין שלו חסודין
בהנייה הוא חסור שרפו אחר שנחסר בהנייה

פירוש לתורה **פירוש** בתוב בתורה לא יראה ולא
יכול חם טמא אותו או הפקיר

אותו בירגוים לא יהיה עובר תל שאר לא ימצא בבתינס
אפלו הטמא או הפקירו יכול לא יהיה עובר לא חס כן
היה החמץ בביתו אבל חם היה רחוק מביתו בשדה או
בעיר אחרת לא יהיה עובר תל בכל גבולך בכל רשותך
יכול יהא חייב לבער מרשותו חמץ שלגוי או שלהקדש
תל לא יראה לך שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה
שלאחדים ושלגבוי הא למדת שחמץ שלי שדהל
חם הניחובד שותו אפלו טמא ואפלו בעיר אחרת ואפלו
מופקד בירגוים הרי זה עובר משום לא יראה ולא ימצא
וחמץ שלהקדש או שלגוי שהיה חסודין ואפלו היה
עמו בבית הרי זה מותר מפני שאינו שלו ואפלו היה

שעות ולמעלה במצח המד שיהיה רעתו עליו והיה בלבן
ושכחו בשעת הביעור ולא ביערוהו זה עובר על לא
יראה ולא ימצה שהרי לא ביער ולא ביטל ואיך הביטול
עתה מועיל לו כלום לפי שאינו ברשותו והכתוב עשה
בחילו הוא ברשותו לחייבו משום לא יראה ולא ימצה
וחייב לבערו בכלעת שימצאנו ואם מצאנו ביום טוב
כופה עליו כלי ער לערב ומבערו ואם שלהקדש הוא
חינו צריך לכפות עליו שהכל פור שין ממנו מי
שיצא מביתו קורס שעת הביעור לעשות מצוה אה
לאכול מסעורה של מצוה בגוף סעודת אידוסיין ונשואין
ונזכר שיש לו חמץ בתוך ביתו אם יכול לחזור ולבער
ויחזור למצותו יחזור ואם לאו יבטל בלבן יצא להציל
מיר הגייס מן הנהד מן הר ליקה ומן המפולת יבטל
בלבן וריני יצא לצורך עצמו ונזכר שיש לו חמץ בתוך
ביתו יחזור מיר וער כמה הוא חוזק ער כביצה היה
פחות מכביצה מבטלו בלבן וריני מי שהכיר
עיסה מגולגלת בתוך ביתו ויצא ונזכר אחר שיצא והוא
יושב לתט רבן והיה ירה שמח תחמיץ קורס שיבוא הדי
זה מבטלה בלבן קורס שתחמיץ אבל אם תחמיצה
איך הביטול מועיל כלום אה כבר עבר על לא יראה ולא
ימצה וחייב לבער מיר כשיחזור לביתו כיצד
ביעור חמץ שורפנו או מפרדו וזורה לרוח או חזקן
ליום ואם היה החמץ קשה ואיך הים מחתכין במהדה הדי

חומר הוחישראל לגוי ער שחתה לוקח במנה בוא וקה
במחתים ער שחתה לוקח מגוי בוא וקה מישראל שמה
אצטריך ואקח ממך אחר הפסח אבל לא ימכור לו וזה
יתן לו עלתנחי ואם עשה כן הרי זה עובר עלבל יראה
ובלימחה תערובת חמץ עוברין עליה משום בל
יראה ובלימחה כגון המורים וכותה הבבלי ושיכר המרי
שעושיין חותן מן הקמה וכל ביוצה בלן מדברים הנה
כלום אבל דבר שי שבן תערובת חמץ ואינו רחוי לחילה
הרי זה מותר לקיימן בפסח כיצדי עריבת העברנין
שנתן לתוכה קמה ועורות אפלו נתנו שעה אחת קורם
שעת הביעור הרי זה מותר לקיימן ואם לא נתן העורות
ונתן הקמה קורם שלשה ימים לשעת הביעור מותר
שהרי נפסד והבאוש תוך שלשה ימים חייב לבער
וכן הקילוח והרטייה והאספלונות והתריחק שנתן
לתוכן חמץ מותר לקיימן בפסח ותיין בהן משום לה
יראה שהרי נפסדה צורת החמץ הפת עצמה שעופשה
ונפסלה מלאכול הכלב ומלוגמה שנסרחה חינו צריך
לבער בגדים שכיבסו חותן בחלב חטה וכן נידות
שריבן חותן בחמץ וכל ביוצה בזה מותר לקיימן בפסח
ותין בהן משום לא יראה ולא ימחה שאין צורת החמץ
קיימת דבר שנתעובבן חמץ וחינו מחכל אדם כלל
או שחינו מחכל כל אדם כגון התריחק וכיוצא בו אעפ
שמותר לקיימן אסור לאכול ער אחר הפסח אעפ שאין

שלגד תושב שיר ישראל שולטת עליו חיץ בופיץ אותנו ל
להוציא החמץ מרשותנו בפסה אבל צריך לעשות מחיצה
גבוהה עשרה טפחים בפני המיצו שלגוי שמא יבוא
להסתפק ממנו. אבל שלהקדש אינו צריך מפני שהכל
פורטיץ מז ההקדש כדי שלא יבואו לירי מעולה.
גוי שהפקיד המיצו הצלי ישראל אם קיבל עליו ישראל
אחריותו שאם חברו נגנב ישלם לו דמיו הרי זה חייב
לבערו הוחילו וקיבל עליו אחריות נעשה כשלו וואם לא
קיבל אחריות מותר לקיימו הצלו ומותר לאכול ממנו
אחר הפסה שברשות הגוי הוא. גוי חלם שהפקיד
המיצו הצלי ישראל אם יורע הישרלי שאם חברו נגנב
מחייבו לשלמו ופוסיהו ואונסו לשלם אעפ שלא קיבל
אחריות הרי זה חייב לבערו שהרי הוא נחשב כחילו
הוא שלו מפני שמחייבו האנס באחריותו. ישראל
שהדהיץ המיצו הצלי הגוי אם אמר לו אם הבאתי לך
מעות מכאן ועד יום פלוני קנה חמץ זה מעכשיו הרי
זה ברשות הגוי ואותו החמץ מותר לאתח הפסה והוא
שיהיה הזמן שקבע לו קודם הפסה ואם לא אמר לו
קנה מעכשיו נמצא אותו חמץ בלו הוא פקרוץ הצלי
הגוי ואסור בהנייה לאתח הפסה. ישראל וגוי שהיו
בתיק בספינה והיה החמץ בידי ישראל והגיעה שעה חמישית
הרי זה מוכלו לגוי חן נותנו לו במתנה וחוזר ולוקחו
ממנו אחר הפסה ובלבד שיתנו לו מתנה גמורה

מאת

המעורב לאסור רבד זה גזרה שמה לא ירתיה המים יפה
יפה מותר לבשל הרגן חן הקמה במי פירות וכן הבצק
שלטו במי פירות חן ביטלו במי פירות חן קלהו עליה מחבת
בשמץ הרי זה מותר שמי פירות אינן מחמיצין
כרמל שמה בהבין אותו בחנוך וטוחנין אותו חוץ מבשלין
הקמה שלן במים שמה לא נקלה בחור יפה ונמצא מחמיץ
כשמבשלין אותו וכן כשמוללין הקדירות החרשות חין
מיבשלין בהן לא מציה הפניה שחזרו וטחנו אותה אבל
קמה קלוי אסור שמה לא קלהו יפה ויבוא לירי חימוץ
חוץ בוללין את העורים במים בפסח מפני שהן
רפין ומחמיצין במהרה ואם בללאם רפון כרי שאם הניחן
על פי הביב שאופין עליו החלות יתבקעו הרי אלו אסורין
ואם לא הביעו לרפיון זה הרי אלו מותרין החטים
מותר לבלול אותן במים כרי להסיר קובץ וטוחנין אותן
מיר כדרך שטוחנין הסולת וכבר נהגו כלי שדל בשנער
ובתוך הצבי ובספדר ובערי המעדב שלא יבללו
החטים במים גזרה שמה ישהו ויחמיצו תבשיל
שנתבשלו ונמצא בן שעורים חן חטים אם נתבקעו הרי
כל התבשיל אסור שהרי נתערבו החמץ ואם לא נתבקעו
מוציאין אותן ושורפין אותן ואוכלין שחר התבשיל
שחוץ הרגן שנבללו חן נתבשלו וליה נתבקע חמץ גמור
שלתורה וחינו לא מדברי סופרים משום שנו שמרתם
את המצות כלומר הזהרו במצה ושמן אותה מכל צד

לא תבשיל

בן מז'המץ להכל שהוח הדי זה אסור להכלן

פרק חמשה עשר חין הסוד משום חמץ בפסח לאחמשת מיני

הרגז בלבד והן שני מיני החטים שהן החטה והכנסמת
ושלשת מיני השעורים שהן השעורה ושכולת שועל
והשיפון אבל הקטניות כגון אורז ורוחן ופולין וערשים
וכיוצא בהן חין בהן משום חמץ לא חפלו לשקמה אורז
וכיוצא בו ברות חין וכיסהו בבגדים עד שנתפח כמין
בצק שהחמץ הדי זה מותר באכילה שאין זה חימוץ
לא סרחון חמשת מיני רגז אן אם לשן במי פירות
בלבד בלא שם מים בעולם אינן באין לדי חימוץ לא
חפלו הניחן בלהיום עד שנתפח הבצק הדי זה מותר
באכילה שאין מי פירות מחמיצין לא מסריחין ומי
פירות הן כמין יין ותלב ורביש וזית ומי תפוחים ומי
דמונים וכל כיוצא בהן משחר ינות ושמנים ומשקין
והוא שלא יתערב בהן שם מים בעולם ואם נתערב
בהן מים כל שהוא הדי אן מחמיצין חין מבשלין
חטים במים כגון דיכות ולא קמח כגון לביבות וחס
ביטלה הדי זה חמץ גמור והוא שיתבקר עו בתבשיל
חין קולין את הבצק בשמן על המחבת אבל מבשלין
את הפת ואת הקמח הקלוי ואם הרתוח המים הרבה ואחד
כך השליך לתוכן הקמח הדי זה מותר מפני שהוא מתבשל
מיר קורם שיחמץ וכבר נהגו בשנעל ובספרד ובכ

עד שהגיע לה שמי ע הקול בזמן שחרם מכה בידו עליה
כבר החמיץ וישקף מיד וחם חיו קולו נשמע חם שהה כדי
שיהלך אדם מיל כבר החמיץ וישקף מיד וכך חם הכסיפו
פניו כחרם שעמדו שערוותיו הרי זה חסוד לחכלו וחיו
חייבין עליו כרת' היו שתי עיסות שהגביהו היר
מהן בעת אחת ונשתהן והאחת מהן יש לה קול והאחת
חיו לה קול שתיהן ישרפו והרי הן חמץ גמור' חיו
עושיין סדיקין המצוירין בפסח מפני שהאשה שוהה
עליהן ומתחמצין בעת עשייתן לפיכך הנחתומין מותנין
לעשותן מפני שהן בקיחין בהן מנתם וממהרין לעשותן
חבל בעלי בתים חסודין וחפלו צרו חותן ברפוס שמה
יבואו אחרים לעשות שלא ברפוס וישהו בעשייתן
ויחמיצו' מים שרוח ציץ בהן הירים והעדיבה אחד
שלשין וכך מים שמתמשיץ בן בשעת לישנה הרי זה
ישקך במקום מדרון כדי שלא יתקבץ במקום אחר
ויחמיץ' חיו שודין את המורסן ומניחין לפניה
התודנגולין שמה יחמיץ חבל' ולטיץ להן המורסן
ברותחין ומניחין לפניהן וכבר נהגו רוב העולם שלא
לחלוט גזרה שמה לא ירתיח המים יפה' ומותר
ללוש לתודנגולין מורסן חנקמה ומחבילין מיר חנו ס'
נותנן לפניהן והוא עומד עליהן עד שלא ישהה לפניהן
כדי הילוך מולי' וכל חמץ שהן מנקדין בן חנו שהוא מהפק
בן בידו חינו מחמיץ' וכשיפסקו מלאכול יש טוף הכר'

חימוץ לפיכך אמרו חכמי צדוק הרם להזהר ברגן
שאוכל ממנו בפסח כדי שלא יבוהו עליו מים אחר שנקצר
ער שלא יהיה בן שם חימוץ רגן שנטבע בנהר או שנפל
עליו מים בשם שאסור לאכלו כך אסור לקיימן לא מוכרין
לושרל ומוריעו כדי שיאכלנו קודם הפסח ואם מכרו
לגוים קודם הפסח מוכרו מעט לכל אחר ואחר כדי
שיאכל קודם הפסח שמא יחזור הגוי וימכרנו לושרל
רגן שנפל עליו דלף כל זמן שהוא טורד טיפה אחר
טיפה הפלו כל היום כולו אינו בא לירי חימוץ אבל כשפן
סק אם נשתהה כשיעור הריחה אסור חיץ לשיץ
בפסח עיסה גדולה שמא תחמיץ לא שיעור חלה בלבד
וחיץ לשיץ לא בחמיץ ולא בחמיחמה ולא במים שנשאבו
בו ביום לא במים שלנו ואם עבר ולש באחר מכללן
הרי הפת אסורה לא תשב אשה תחת השמש ותלוש
ולא תחת הקיע ביום העבים הפלו במקום שאין השמש
זורחת בו ולא תניח העיסה ותתעסק ברבך אחר ואם
היתה לשה ואופה צריכה שני כלים שלמים אחר שמקטפת
בו ואחר שמצננת בו יריה ואם עברה ולשה תחת
השמש או שלא צוננה ירה או שעשת עיסה יותר מכשיעור
חלה הפת מותר וכמה שיעור חלה כמו שלש וארבעים
וחמש ביצה כגוף הביצה הבינונית לא כמשקלה
כל זמן שארם עוסק בבצק הפלו כל היום כולו
אינו בא לירי חימוץ ואם הגביה ידו והניחו ושהה הבצק

הנעב בכלי ראשון ואחר כך משתמש בהן במצה
כלי מתכות ואבנים וכלי עצים שנשתמש בהן חמץ בכלי
שני כגון קעדות וכוסות נותן אותן לתוך כלי גרול ונותן
נליהן מים דותחין ומניחן בתוכן עד שיפלוטין ואחר כך
שוטטן ומשתמש בהן במצה כלכלי חדש שנשתמש

בהן חמץ בחמץ בין בכלי ראשון כגון קעדות בין בכלי
שני כגון קעדות בין שהיו משוחין ושוועין באבר שעושין
אותן כעין חכוכית בין שהיו חדש כמה שהן חין משתמ
ין בהן במצה לא מניחן לאחד הפסה ומבשל בהן

כלי ראשון שדעה להרתיחן ולהמצה כלי אחר
גרול ממנו כדי להרתיחו בתוכו הרי זה מקיף לו שפה
שלטיט על שפתו מבחוץ וממלחהו מים עד שיגברין
המים על שפתו ומרתיח המים בתוכו ורין ואחר כך שוטטן

אותו ומשתמש בו במצה **פיק** **שש** **שש** **שש** **שש**
מצות עשה מן התורה

בליל חמשה עשר בניסן שנבערב תאכלו מצות בכל
מקום ובכל זמן ולא תלה חכילה זן בקרבן הפסח לא
זו מצוה בפני עצמה ומצותה בלה לילה אבל בשאר
הרגל חכילת מצה דעות דעה אוכל מצה דעה אוכל

הודף חורוחן חור קליות חור פירות חבל בליל חמשה בליל עשר
זובה ומשחכל כדית יצה ורי חובתו בלע מצה יצה

בלע מדור יצה בלע מצה ומדור בהחד ידי מצה יצה
ידי מדור לא יצה שהמדור כטפילה למצה כדכף בסיב

במים וישטך במקום מרדון לחתטרה חשה את
המודסן שתולוך בידה למדחץ חבל שפה היא עלבשרה
יבש'ולא ילעוס אדם חטים ויתן עלמבתו מפני שהן מח'
מיוצות וחיץ נותנין את הקמח לתוך החרוסת ואם נתן
ישקה מיר מפני שהוזה ממיהד להחמיץ חין נותנין את
הקמח לתוך החררל ואם נתן יחכלמיר מותר לתת
התבלין והשומשמיץ והקצה וכיוצא בהן לתוך הביצק
וכן מותר ללוש העיסה במים ושמן חודבש וחלב חן
לקטף בהן וביום הדחשון חסור ללוש ולקטף לא במים
בלבר לא משום חמץ לאכרי שיהיה לחם עוני ובדחשון
בלבר הוא שיצריך להיות זכרון לחם עוני כלכלי
חרש שנשתמש בהן חמץ בצונן מותר להשתמש בהן
מיצה בצונן חוץ מכלי שמניחין בו השתוד וכלי שמניחין
בו חרוסת מפני שחימוצן קשה וכך ערובות שלשין
בהן החמץ ומניחין אותן עם ער שיחמיץ הריהן כבית
שחור ואין משתמשין בהן בפסח ביב שלחרש
שחופין עליו חלותהמץ בלהשנה חין חופין עליו
מיצה בפסה ואם מילחון גחלים והסיק מקום שהיה מבשל
בו החמץ מותר לבשל עליו מיצה כלי מתכות וכלי
חבנים שנשתמש בהן חמץ ברותחין ככלי קרחשון
כגון קרירות ולפסין נותן אותן לתוך כלי גדול וממלא
עליהן מים ומדתיחן בתוכן ואחר כך שוטף חותן ומש'
תמש בהן במיצה וכך הסבינין מדתיח אתה להב ואת

היה נרדפים שחידעו ושהיו הדין הזה משובח
מצוה להודיע לבנים ואסלו לה שאלו שני זהגדת לבנך
לפי דעתו שלבן חביו מלמדו כיצד יהם היה קטן או טפס
זומר לו בני כולנו היינו עבדים בזמן שפחה זו חן כמין
נבר זה במצרים ובלילה הזה פדה חותנו הקבה ויצאנו
אידות וחס היה הבן גדול וחסם מיריעו מה שחידע לנו
מצרים ונסים שנעשו לנו עלידי משה רבינו לפי דעתו
שלבן וצריך לעשות שינוי בלילה הזה כדי שידעו
בנים וישאלו ויחמרו מה נשתנה הלילה הזה מכל
לילות עד שישוב להם ויחמק להם כך וכך חידע וכך וכך
יהי וכיצד משנה מחלק להם קליות וחגוזים ועוקרין
ישלח מלפניהם קורם שיחכלן וחוטפיץ מצה זה מיר
זה וכיוצא ברבדים האן היץ לובץ חשתו שוחלתו חין
או חשה שוחליו זה את זה מה נשתנה הלילה הזה ו
אסלו היו כולם חכמים היה לברו שול לעצמן מה
שתנה הלילה הזה וצריך להתחיל בגנות
לסיים בשבח כיצדי מתחיל ומספר שבתחלה היו ד
חבותינו בימי תרה ומלפניו כופרין וטועין אחרי ההבן
רודפיץ עץ ומסיים בדת האמת שקירבנו הקבה לה
והברילנו מז התועים וקירבנו לויחורר וכך מתחיל
מוריע ש עבדים היינו לפדעה במצרים וכל הרעה
שגמ לנו ומסיים בנסים ונפלאות שנעשו לנו ובחידותינו
היה שירדוש מחרמי חבר חביער שיגמור כל הפרשה

וכיוצא בו ובלען אף ירי מצה לא יצא אכל מצה
בלח כוונה בגוף שאנסו והו גויים לאכול יצא ירי חובתו
אכל כזית מצה והוא נכפה בעת שטיותו ואחר כך נתקמ
חייב לאכול אחר שנתרפה לפי שחותה אכילה היתה
בשעה שהיה פטור מכל המצוות אף אדם יוצא
ירי חובת אכילת מצה לאחסם כן אכלה מאחר מחמשת
המינין שנלח אכל עליו חמץ ונאמר תחלו מכות
דברים הבאים לירי חימוץ חס אכלן מצה יצא בהן
ירי חובתו אבל שאר הדברים כגון אורז ודוחן וקטניות
אין בהן מצה לפי שאין בהן חמץ העושה עיסה
מז החטים ומז האורז אם יש בה טעם רגז יצא בה ירי
חובתו עיסת הכלבים בזמן שהדועים אוכלים ממנה
יוצא בה ירי חובתו אין הדועים אוכלין ממנה אינן יוצ
בה שאין זו משומרת לשם מצה מצה שלשה
במי פירות ויוצא בה ירי חובתו בפסח אבל אין לשיך
אותה ביין או שמן או רבש או חלב משום לחם עונ
כמו שביהדנו והם לש ואלל לא יצא ירי חובתו והין
יוצאין לאפס מורסן ולת בפת סובין אבל לש הוא את
הקמה בסובין שלן ובמורסנו ועושיהן פת ויוצא בה ירי
חובתו וכן פת סלת נקיה ביותר הרי זו מותרת ויוצא
בה ירי חובתו בפסח ואין חמריין בה אין זה לחם עוני
אחר מצה שנהפית בתנור או באפס בין שהרבו
הבצק באפס ואחר כך הרתיח בין שהרתיח ואחר כך

הכילתו ושתיותו הם היסב הרי זה משובח ואם לאו
הינו צריך' ארבע הכוסות האלו צריך למזוג אותן
ברו שתהיה שתייה ערובה הכללפי היין ולפי דעת
השונה ולפי פחות בארבעתן מדביעות יין חי' שתה
ארבע כוסות אלו מייץ שאינו מזוג יצא ירי ארבע כוסות
ולא יצא ירי חילות' שתה ארבע כוסות מזוגין בבת אחת
יצא ירי חילות ולפי יצא ירי ארבע כוסות ואם שתה
מכל כוס מהן רובו יצא' כל כוס וכוס מארבע
כוסות האלו מברך עליו ברכה בפני עצמה וכוס ראשון
אומר עליו קידוש היום' כוס שני קורא עליו את ההגדה
כוס שלישי מברך עליו ברכת המזון' כוס רביעי גומר
עליו את ההלל ומברך עליו ברכת השיר ובין הכוסות
האלו אם רצה לשנות שותה' בין שלישי לרביעי אינו
שותה' החלוסת מצוה מרבדי סופדים זכר לטוט
שהיו עובדין בן במצרים וכיצר עושיין אותה לוקחין
תמרים חוגגות את צימוקים וכיוצא בהן ורוקסין
אותן ונותנין לתוכן חומץ ומתבלין אותן בתבלין כמו
טיט בתבן ומביחין אותה על השלחן בלילי הפסח.
אכילת מדור חונה מצוה מז התורה בפני עצמה
לא תלוייה היא באכילת הפסח שמצות עשה אחת לאכול
בשר הפסח על מצה ומרורים ומרברי סופדים לאכול
המדור לברו בלילה זה אכלו חין שם קרבן פסח'
מרורים החמורים בתורה הז החזרת והעלשין והתמכה

וכל המוסיף ומחייך בדרש פרשה זו הריזה משובח
כל מי שלא אמר שלשה דברים אלו בליל חמשה עשר
לחיי ירי חובתו ואלו הן פסח מצה ומרורים. פסח על
שם שפסח המקום בה עלבתי אבותי כמזרים שנחמ
ואמרתם זבח פסח הוא לילי וגו' מרורים על שם שמידד
את חיי אבותי כמזרים מצה על שם שנגאלו ודברים
האלו כולן הן הנקראים הגדה. בכל דור ודור חייב
אדם להרחות את עצמו כהילולו הרי זה בעצמו יצא עתו
משעבוד מצרים שנח וחותנו הוציא משם וגו' ועל דבר
זה צוה בתורה וזכרת כי עבר היית כלומר כלן אתה
בעצמך הייתה עבר ויצאתה לחירות ונפרית
לפיכך כשסוער אדם בלילה הזה צריך לאכול ולשתות
והוא מיסב דרך חירות וכל אחר ואחר בין הנשים בין
נשים חייב לשתות בלילה הזה חרבעה כוסות שליוץ
היון פחות מהן ואכלו עני המתפרנס מן הצדקה ליה
יפחותו לו מארבעה כוסות שיעור כל כוס מהן רביעית
אכלו עני שבישר ללחיה כל ער שיקב' חשה חינו
צריכה הסיבה ואם חשה חשונה היא צריכה הסיבה
ובן אצל חביו והשמש בפני דבן צריכין הסיבה אבל
תלמיד בפני דבן חינו מיסב לאחס כן נתן לו דבן דשות
והסיבת ימיו חונה הסיבה ובן המיסב על עדפו חן על
פניו היון זו הסיבה ותימתי צריכין הסיבה בשעת
אכילת כזית מצה ובשתית חרבע כוסות האלו ושחר

והלילה הזה כולנו מוסבין. בזמן הזה אינו אומר
והלילה הזה כולו עלי שאין לנו קרבן ומתחיל בגנות
ומסיים בשבח וקורא עד שגומר דש פדשת הרמי חבד
חבי בולה. ומחזיר השלח לפטיו ואומר פסח זה
שהנו חובלים על שם שפסח המקום בה על בתי חבונתינו
במצרים שנ' וזמרתם זבח פסח הוא ליי' ומגביה המדור
בירו ואומר מדור זה שהנו חובלים על שם שמירדון
המצרים את חיי חבונתינו במצרים שנ' וימדדו את חיהם
בני. ומגביה המצה בירו ואומר מצה זו שהנו חובלן
על שם שלא הספיק בתיקן שלא חבונתנו להחמיץ ער שנגלה
עליהם הק'בה וגאלם מיר שנ' ויחסן את הבצק ובזמן
הזה אומר פסח שהיו חבונתינו חובלין בזמן שבית
המקדש קיים על שם שפסח הק'בה על בתי חבונתינו כו'
ואומר לפיכך אנו חייבין להורות להלל לשבח לפחד
להרר לדומם ולגרל ולנצח למי שעשה לנו ולחבונתינו
את כל הנסים האלו והו ציחנו מעבודות לחירות ונחמך
לפניו הללויה הללויה הללו עברי יי' כן ער חלמיש
למענו מים וחיותם באי' א' מה' אשר גאלנו וגאל את
חבונתינו ממצרים והגיענו ללילה הזה להכולבו מצה
ומלור. ובזמן הזה מוסין כן יי' א' ואלהי חבונתנו יגיענו
למועדים ולרגלים חחדים הבאים לקדחתנו לשלוס
שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך להכול שם מן
הזבחים ומן הפסחים שיגיע רמם על קיר מזבחך לרצון

והחרחבונה והמדור כל אחד מאמשת מיני ירק לו נקרה
מדור ואם הכל מהחד מהן הן מאמשתן כזית יצה והוא
שיהיו לחים ויוצחין בקלח שלהן חפלו יבש ואם שלקן
או כבשן או בישלן חין יוצח בהן

עשיית הנהגה סידור עשיית מצוות **פיקוק** חלו

בלילה חמשה עשר כך הוחי בתחלה מביחין
כוס לכל אחד ואחד ומברך בורה פרי הגפן ואומר עליו
קידוש היום וזמן ושנותה ואחר כך מברך על נטילת
ידים וכוטלידין ומביחין שלהן עכוך ועליו מדור וירק
אחר ומצה וחרוסת וגופן שלכבש הפסח ובשר הגיגה
שליום חרבעה עשר ובזמן הזה מביחין על השלח שני
מיני בשר אחר זכר לפסח ואחר זכר לחגיגה
מתחיל ומברך בורה פרי הארמה ולוקח ירק ומטביל
אותו בחרוסת וחוכל כזית הוח וכלה מסובין עמו כל
אחד ואחר חין פחות מכזית ואחר כך עוקדין את
השלח מלפני קורח ההגדה לברו ומוזגין הכנס השני
ובחן הבן שוחל ואומר הקורח מה נשתנה הלילה הזה
מכל הלילות שבכל הלילות חין חנו מטבילין חפלו פעם
אחת והלילה הזה שתי פעמים שבכל הלילות חנו חוכלין
חמין ומצה והלילה הזה כולו מצה שבכל הלילות חנו
חופלים שאר ידקות והלילה הזה מדורים שבכל הלילות
חנו חוכלים בשך צלי שלוק ומבוטלו הלילה הזה כולו
צלי שבכל הלילות חנו חוכלין בין יושבין ובין מוסבין

לאכול ושותה כל שהוחדר וצה לשתות ובאחדונה אוכל
מבשר הפסח אפלו כזית ואינו טועם אחריו מאכל אחר
כלל ובזמז הזה אוכל כזית מצה ואינו טועם אחריה
כלום כדושיהיה הפסח סעורתו וטעם בשך הפסח חן
המצה בסוף שאכילתן היה המצוה ואחר כך
נוטל ירין ומבדך בדכת המזון על כוס שלישי ושותיהו
ואחר כך מוצג כוס רביעי וגומר עליו את ההלל ואומר
עליו ברכת השיר והיא יהללך יי' א' כל מעשיך כן ואינו
טועם אחר כך כלום כלה לילה חוץ מצה המים ויש לו
למצוג כוס חמישי ולומר עליו הלל הגדול והוא מהודו
ליי' כי טוב ער על נהרות בבלי וכוס זה אינו חובה כמן
ארבע הכוסות ויש לו לגמור את ההלל בכל מקום שירצה
העם שאינו מקום סעודה מקום שנהגו לאכול עלי
בלילי פסחים הוכלים מקום שנהגו שלא לאכול גזרה
שמה יהמרו בשך הפסח הוא חינוך הוכלין ובכל מקום
הסוד לאכול שה עלי כולו באחר בלילה מפני שנדהה
כחובל קר שים בחוץ ואם היה מחותך חן שחסד ממנו
אבר חן שלקבו אבר והוא מחובך הדי זה מותר במקום
שנהגו מי שאין לו יין בלילי הפסח מקדש על הפת
כדרך שעושה בשבת ועושה כל הרברים על הסדר הזה
מי שאין לו ירק לא מדור בלבד בתהלה מבדך לא מדור
שתי ברבות בורה פרי הארמה ועל חכילת מדור ואוכל
ובשומר הגדה מבדך על המצה ואוכלה וחוזר ואוכל

ונורה לך שיר חדש על גאולתינו ועל פדות נפשינו ב'ה' יי
גאלי ישראל ומבדך על הגפן ושותה הכוס השני והאחר
בך מבדך על נטילת הידים ונוטלי ידיו שנייה שהרי הסיה
דעתו בשעת קריאת הגדה ולוקח שני דקיקין חולק
אחר מהן ומניח פרוס לתוך שלם ומבדך המוציא לחם
מז הארץ ומפני מה אינו מבדך על שתי ככרות כשאר
ימים טובים משום שנ' לחם עני מה רכנו של עני בפרוסה
אף כהן בפרוסה והאחר כך כונך מצה ומרור
באחר ומטבל בחדוסת ומבדך ב'ה' יי א' מה אשר קדש
במצו' על אכילת מצה ומרורים ואוכלן ואם חכל
מצה בפני עצמה ומרור בפני עצמו מבדך על זה בפני
עצמו ועל זה בפני עצמו ואחר כך מבדך ב'ה' יי א' מה
אשר קדש במצו' על אכילת מצה ואוכל מבשר
חגיגת חרבעה עשרת הלה ומבדך ב'ה' יי א' מה אשר קדש
במצו' על אכילת הפסח ואוכל מגומו של פסח וליה
בדכות הפסח פוטרת שלזבה וליה שלזבה פוטרת שלפסח
בזמן הזה שהיץ שם קרבן אחד שמבדך המוציא
חוזר ומבדך על אכילת מצה ומטבל מצה בחדוסת
ואוכל וחוזר ומבדך על אכילת מרור ומטבל מרור
בחדוסת ואוכל וליה ישהה חותו בחדוסת שמת יבטל
עצמו ומו מצוה מרבני סופרים וחוזר וכונך מצה
ומרור ומטבל בחדוסת ואוכל בלה בדכה זכר למקדש
ואחר כך נמשך בסעודה ואוכל כל שהוא רוצה

מצרים וכלה מתרוך ביציאת מצרים הרי זה משובה
מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי לעזר בן
עזריה ול עקיבה ול טרפון שהיו מסובין בבני ברק והיו
מספדין ביציאת מצרים כל הותן הלילה עד שבאו תר
תלמידיהם וזמרו להם רבותינו הגיע זמן קרית שמע
של שקרית אמר להם ל לעזר בן עזריה הרי אני
כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתיאמר יציאת מצרים
בלילות עד שררשה בן זומה שנ למען תזכר את יום
צאתך מתרוך מצרים בלימי חייך ימי חייך הימים כל
ימי חייך הלילות וחכמים חומרים ימי חייך העולם הזה
כלימי חייך להביא את ימות המשיח בדוך המקום
שנתן תורה לוישראל עמו בדוך הוה כנגד הדבעה בנים
דיבדה תורה חחר חכם וזחר רשע וזחר תם וזחר
שחינו יורע לשחלי חכם מה הוה חומר מה הערת
והחקים והמשפטים אשר צוה יי להונן אתכם אתה
המור לו כהלכת הססה חייך מפטידין חחר הפסה חפוקי
מוץ דשע מה הוה חומר מה העברה הזאת לכם
לכם ולח לו ולפי שהוציח עצמו מן הכלל וכפר בעיקר
חף אתה הקהה את שניו וחמור לו בעבור זה עשה יי
בצאתי מצרים לו ולח לו חלו היה שם לה היה נגחלי
תם מה הוה חומר מה זאת וחמרת חלון בחזק יר
הוציחנו יי מצרים מבית עברים ושחינו יוריע
חל חת פתח לו שנ והגדת לבנך ביום ההוה בעבור זה

מן המדור בלא ברכה מי שהיץ לו מצה משומרת לה
בזית בשגומר סעודתו ממצה שהינה משומרת מבדך
על אכילת מצה ואוכל אותה בזית ואינו טועם אחריו
בלום מי שישן בתוך הסעודה והקיץ אינו חוזר ואוכל
בני חבורה שישנו מקצתם בתוך הסעודה חוזרין ואוכלין
בדרמן כולץ וניעורן לה יחבלו נתנמנמו כולם יחבלו

תקנת הגלות
השקדנה שנהגו בה ישראל בזמן
בך הוא מתחיל על כוס

שני ואומר בנהילן יצחנו ממצרים הה לחמה עניה
רחכלו חבה תנה דנקסו מאד עהר מצרים כל רכפיזיות
ויכולו כל רצריך לפסח ייתי ויפסח שתח הכה לשנה
הבאה בארעה אר ישראל שתח הרח עבדי לשתח רחתי
בני חזרי מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שבכל
הלילות איך חנו מטבילין הפלו פעם אחת והלילה הזה
שתח פעמים שבכל הלילות חנו אוכלים חמץ ומצה
והלילה הזה כולו מצה שבכל הלילות חנו אוכלים שאר
ידקות והלילה הזה מדורים שבכל הלילות חנו אוכלים
ביין ושביין וביין מוסבין והלילה הזה כולנו מוסבין
עברים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו יי חלהינו
משם ביר חזקה ובזרוע נטויה ואילו לא גאל הקבה את
אבותינו ממצרים ערייץ חנו ובנינו ובני בנינו משועבדים
היינו לפרעה במצרים ואפלו כולנו חכמים כולנו נבונים
כולנו יורעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת

לגור בחרך באנו כי חיז מדעה לצחץ אשר לעברוך כי כבוד
הרעב בחרך בנעץ ועתה ישבו נח עבדך בחרך גשץ
במתי מעט כמו שנ בשבעים נפש ידרן אבתך מזרימה
ועתה שמך יי אלהיך ככוכבי השמים ללב ויהי שם
לגוי מלמד שהיו ישראל מצוינין שם גדול עצום כמו
שנ ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במחר מחד
ותמלח החרך חתם ורב כמו שנ רבבה בצמחה שדה
בתתוך ותרבי ותגדלי ותבחי בערי ערים שדים נכנן
ושערך צמח ואת ערם ועדיה וירעו אתנו המצרים
כמו שנ הבה נתחכמה לו סן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה
ונוסף גם הוא על שנחינו ונלחם בנו ועלה מן החרך
ויענונו כמו שנ וישימו עליו שרי מסים למעץ ענתו
בסבלתם ויבן ערי מסכנת לפדעה חת פתם ואת רעמס
ויתנו עלינו עבדה קשה כמו שנ ויעברו מצרים את בני
ישראל בפקד ונצעק אליי אלהי אבותינו כמו שנ והי
בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל
מן העבדה ויצעקו ותעל שועתם חלה אלהים מן העבדה
וישמע יי את קלנו כמו שנ וישמע אלהים את נחלתם
ויזכר אלהים את בריתן את אברהם את יצחק ואת יעקב
וירח את עינונו זן פרישות הדרך חרך כמו שנ וירח
אלהים את בני ישראל וירע אלהים וחת עמלנו חלו
הבנים כמו שנ כל הבן הילוד היחדה תשלכהן וכל הבת
תחיוץ וחת לחצנו זה הרוחק כמו שנ וגם דחיתי את

עשה יי' לי ביצחתי ממצדים והגרת לבנך יפול מראש
החרש תלמוד לומר ביום ההוא חוביוס ההוא וכולם בעוד
יום תל בעבור זה לא חמרתני לה בשעה שיש מצה ומרור
מונחין לפיך מתחלה עוברי ע"ז היו חבובתינו
ועכשו קירבנו המקום בה לעבודתו שנ' ויאמר יהושע
אל כלה עם כה חמר יי' אלי ושלל בעבר הנהר ישבן
חבובתיכם מעולם תרח חבי חברהם וחבי נחור ויעבדו
אלהים אחרים וחקקת את חביהם את אברהם מעבר
הנהר והולך אתו בכל ארץ כנען והרבה את זרעו ואתן
לו את יצחק ואתן לו יצחק את יעקב ואת עשו ואתן לעשו
את הר שעיר לרשת אתו ויעקב ובנין ידרן מצרימה
ברוך שומר הבטחתו לישלל עמו בה' שהק' בה
מחשב את הק' לעשות כמו שאמר לחברהם חבינו
בי' הבתרים שנ' ויאמר לחברהם ידעתדע כיגר יהיה
זרעו בארץ לא להם ועבדום וענו אתם הרבע מאות
שנה וגם את הגוי אשר יעבדו רץ אנכי ואחרי כן יצאן
בלבוש גדולי היא שעמרה לחבובתינו ולנו שלה
אחר בלבד עמר עלינו לא בכל דור ודור עומרים
עלינו לבלותינו והק' בה מיני ליונו מידם יצא ולמד
מה ביקש לבן הארמי לעשות ליעקב חבינו שפרעה
הרשע להגזר לא עלה חכמים ולבן ביקש לעקור את
הכל שנ' ארמי חבר חבי וידר מצרימה ויגר עם מלמד
שלה ידר להשתקע לא לגור עם שנ' ויאמר אל פרעה

חובלים בזמן שבית המקדש קיים על שם מה על שם
שפסח המקום על בתי חבתינו במצרים שנ' והמדתם זבה
פסח הוא ליי' אשר פסח על בתי חבתינו במצרים בנגפו
את מצרים ואת בתינו הציל ויקר העם וישתחווי מזה
זו שחנן חובלים על שם מה על שם שלח הספיק בציקן
שלח בתינו להחמיץ ער שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים
הק' ובה וגאלם מיד שנ' ויחפו את הבצק אשר הוציחו ממ' צ'
עבת מצת כי לח חמץ כי גרשו ממצרים ולא יב' לך
להתמהמה וגם צרה לח עשו להם. מרורים אן שחנן
חובלים על שם מה על שם שמידדו המצרים את היי
חבתינו במצרים שנ' וימדרו את חייהם בעברה קשה
בחמר ובלבנים ובכל עברה בשרה את כל עברתם אשר
עברו בהם בפקד. ובכל דור ודור חייב אדם להרחות
את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים שלח את חבתינו ר'
בלבד גאל לא חותנו גאל שנ' והותנו הוציא משם למען
הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו
לפיכך חנו חייבין להודות להלל לשבח לפחד לדומם
לגדלו ולהדר ולצדו ולבדך למי שעשה לנו ולחבתינו את
כל הנסים האלו והוציאונו מעברות לחירות ומשעבוד
לגאולה ומיגון לשמחה ומחבל ליום טוב ומאפלה לאור
גדול ונחמד לפניו הללויה. הללויה הללו עברי יי' מן
ער חלמיש למעינו מים. בחיי אמה אשר גאלנו וגאל
את חבתינו ממצרים והגיענו ללילה הזה להכול בו מצה

הלחץ אשר מצרים לחצים חתם ויז ציהנן ויז ממצרים
לא על ידי מלחך לא על ידי שרף לא על ידי שליח לא הקב"ה
בבבורו כמו שנו עברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי
כל בכור בארץ מצרים מאחרם עד בהמה ובכל חלהי
מצרים אעשה שפטים אני ויז ביר חזקה זה הרבך
כמו שנהנה יר ויז הויה במקנך אשר בשדה בסוסיים
בחמרים בגמלים בבקר ובצאן רבך כבר מאד ובזרוע
נטויה זוהחלב כמו שנו וזרבו שלופה בירו נטויה על
ירושלם ובמרח גדול זה גלוי השכינה כמו שנו
הנסה אלהים לבוא לקחת לוגוי מקרבגוי במסת בחתת
ובמופתים ובמלחמה וביר חזקה ובזרוע נטויה ובמונחים
גדלים ככל אשר עשה לכם ויז חלהיכם במצרים לעיניך
ובחתת זה המטה כמו שנו והת המטה הזה תקח
בירך אשר תעשה בו את האתתי ובמופתים זה הדם
כמו שנו ונתתי מופתים בשמים ובארץ דם וחס ותמדות
עשן רבך אחר באר חזקה שתיים ובזרוע נטויה שחם
ובמרח גדל שתיים ובחתת שתיים ובמופתים שתיים לן
עשר מכות שהביא הקב"ה על המצרים במצרים ולנהן
בצפרדע בניס ערוב רבך שחין בדר הדבה חשך מכת
בבורות ליהודה היה כותב בהן סימן לך
עוד ב' אהוב דבן גמילא אומר כל שלה
חמר שלשה רבדים לן בפסח לחי יצא
ירי חובתו פסח מצה ומרורים פסח שהין חבובינן

בראש השנה בשופר אחר ושתים חצונות מן הצדדין
השופר מצד צד וזה חצונות מן צד שחצונות האם בשופר
ולמה תוקעין עמו בחצונות משום שנבחר צד צד וקול
שופר הריעו לפני המלך יימי אבל בשאר מקומות חין
תוקעין בראש השנה לא בשופר בלבד שופר שלעז
חין תוקעין בן לכתחלה ואם תקע בן יצה ושלעור הנדחת
חם תקע בן לא יצה שופר הגזול שתקע בן יצה ירי
וזבתו שחין המצוה לא בשמיעת הקול ח'עפ' שלח נגע
בן ולא הגביהו השומע חין בקול רין גזלו כן שופר שלעולה
לא יתקע בן ואם תקע יצה חין בקול רין מעילה ואם תאמר
והלוא נהנה בשמיעת הקול מצוות לח ליהנות ניתכר
לפיכך המורד הנייה משופר מותר לתקוע בן תקיעה
של מצוה שופר של ראש השנה חין מחללין עליו
חתום טוב ואחילן ברבר שהיה משום שבות כיצד היה
השופר בראש השנה חין חן מעבר נהר ואין לו שופר לא
הוא חינו עולה באילן ולא שט עלפני המים כדי להביא
ואין צריך לומר שחין חותכין חותן ואין עושיז בן מלאכה
מפני שתקיעת שופר מצוות עשה ויום טוב עשה ולח
תעשה ומותר ליתן בתוכן מים חנויין חן חומץ ביום
טוב כדי לצה צחו ולא יתן לתוכו מי דגלים לעולם מפני
הכבוד כדי שלא יהיו מצוות בזויות עליו שועור
השופר כדי שיחזנו בירו ויירחה לפה ולכחץ נסדק
לארבו פסול לרחבן חם נשתיר בן כשיעור כשר וכחילן

ומרודים כז' יי' אלהינו ואלהי האבות יכנו יגיענו למועדים ולד'
גלים אחלים הבחיים לקדחתנו לשלום שמחים בבכין
עירך וששים בעבודתך ונחכל שם מן הזבחים ומן הפסחים
שיגיע רמם על קיר מזבחך לרצון ונורה לך שיר חדש
על גחולתינו ועל פרות נפשינו ב' א' יי' ג' א' ל' י' ס' ר' ל'

כסדר שמברכין וקורחין ההגדה בלילי יום טוב ראשון
שלפסח כך מברכים וקורחים בלילה שני שלגליות וכך
חיובין בלילה שני בחדבעה כוונות ובשאר הרבדים
שנעשו בלילה הראשון בדרך החמנה דסויעין

הק' בנות ששיתך וסוף פה קל קל לב

בכללן של מצוות עשה וזה הוא פרטן א' לשמוע
קול שופר באחד בתשרי ב' לישב בסוכה שבעת ימי
החג ג' לנטול לולב במקדש כל שבעת ימי החג וביחור

מצוות אלו בפרקים א' פ' ק' ג' א' ש' ד' ק' ז'

לשמוע תרועת השופר בדחש השנה שני יום תרועה יהיה
לכם ושופר שתוק עין בו בין בדחש השנה בין ביובילה
קרן הכבשים הכפוף וכל העופות חוץ מקרן הכבש
פסולים והעפ שלחנת פרש בתורה תרועה בשופר בדחש
השנה הרי הוא הומר ביובל והעבדת שופר תרועה תעבירו
שופר ומפי השמועה למדו מה תרועת יובל בשופר חף
תרועת דחש השנה בשופר במקדש היו תוק עין

מן ציה את מינו וחינו מוציא את שחינו מינו טומטום חינו
מוציא לח את מינו ולה את שחינו מינו שהטומטום שנקדע
אפשר שימצא חבר ואפשר שימצא נקבה וכך מי
שחציו עבר וחציו בן חורין חינו מוציא חסלו לעצמו
שאין צד עברות שבו מוציא צד חירות שבו לא כי צד
יוצא ירי חובתו שישמע מבן חורין שיתקע לו
המתעסק בתקיעת שופר להתלמד לא יצא ירי חובתו
וכן השומע מן המתעסק לא יצא נתכוון שומע לצאת
ירי חובתו ולה נתכוון התוקע להוציא חו שנתכוון התוקע
להוציא ולה נתכוון השומע לצאת לא יצא ירי חובתו עד
שיתכוון שומע ומשמיע מי שתקע ונתכוון להוציא
כל השומע תקיעתו ושמע השומע ונתכוון לצאת ירי
חובתו ח'פ שאין התוקע מתכוין לזה סלוני ששמע
תקיעתו וחונן יורען שהרי נתכוון לכלמי שישמענו
לפיכך מי שהיה מהלך בדרך חו יושב בתוך ביתו ושמע
התקיעות משליח ציבור יצא חס נתכוון לצאת שהרי
שליח ציבור מתכוין להוציא את הרבים ירי חובתו
יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת אין תוקעין
בשופר בכל מקום ח'פ שהתקיעה משום שבות'ומן הדין
היה שתוקעין יבוא עשה של תורה וירחה שבות של רבדיהם
ולמה אין תוקעין גזרה שמה יטלנו בירן ויולכנו למי
שיתקע לו ויעבדנו הדבע חמות ברשות הרבים אך
מוציאן מדשות לדשות ויבוא לירי היסור סקלה שהכל

נכרת ממקום הסדק ניקב חס סתמו שלא במינו פסול סתמו
במינו חס נשתייר רובן שלם ולא עיכבו הנקבים שנסתמו
חת התקיעה הרי זה כשר קדחו בזכרותו כשר שמין
במינו חינו חוצץ ריבוק שבדי שופרות עד שהשליכין
לאחר פסוליו הוסיף עליו כל שהיה בין במינו בין שלא
במינו פסוליו ציפהו זהב מבפנים חן במקום הנחת הפה
פסוליו ציפהו מבחוץ חס נשתנה קולו מכמות שהיה פסול
ואם לא נשתנה כשר נתן שופר בתוך שופר חס קול פנימי
שמע יצא ואם קול חיצון שמע לא יצא הרחיב את הקצר
וקיצר את הרחב פסוליו היה ארוך וקיצרו כשר גררן
בין מבפנים בין מבחוץ הפלו העמידו על גלרון כשר היה
קולו עבה אורק או צדור כשר שכל הקולות כשרים
בשופרי התוקע בתוך הבוק או בתוך המעדה חותן
העומדים בתוך הבוק והמעדה יצאן והעומדים בחוץ
חס קול שופר שמעו יצאן ואם קול הברה שמעו לא יצאן
ובן התוקע לתוך החבית הגרונה וכיוצא בה חס קול שופר
שמעו יצא ואם קול הברה שמע לא יצא

פדק **עשן** הכל חייבין לשמוע קול שופר
כהנים לויים וישרלים וגרים ועברים משוחררים
חבל נשים ועברים וקטנים פטורים מי שחצין עבר וחצין
בן חורין וטומטום ואנדרג'נס חייבין כל מי שחינו
חייב ברבך חינו מוציא את החייב ירי חובתו לפיכך חשה
או קטן שתקענו בשופר השומע מהן לא יצא אנדרג'נס

חתה עם ומוריעין חותן . בזמן הזה שאנו עושין

שני ימים בגליות כדרך שתוקעין ברחשון תוקעין בשני
ואם חליום רחשון להיות בשבת ולא היה במקום בית
דין הרחויין לתקוע תוקעין בשני בלבד

כמה תקיעות חייב **פְּדֵק** **שֶׁל** **שְׁעָרֵי** **לְשִׁמּוֹעַ** **בְּיוֹם** **טוֹב** **שֶׁלֹּא** **שׁ**

השנה תשע תקיעות לפי שנאמרה תרועה ביום ולבדחש
השנה שלשה פעמים וכל תרועה פשוטה לפניה ופשוטה
לאחריה ומפיה שמועה למרום שכל תרועות שלחדש
השביעי אחר הן בין ברחש השנה בין ביום הכפורים
שליובל תשע תקיעות ותוקעין בכל אחר משניהן תקיעה
תרועה ותקיעה תקיעה תרועה ותקיעה תקיעה תרועה
ותקיעה תרועה זו אמורה בתורה נסתפק לנו

בה ספק לפי אורך השנים ורוב הגליות ואין אנו יודעין
היאך היה אם היא הלילה שמיללין הנשים בנהייתן בעת
שמובין חוהאנחה כדרך שיאנחה אדם פעם אחר
פעם כשיראג לבן מדבר גדול או שניהן כהאחר האנחה
והיללה שרדכה לבוא אחריה הן הנקראין תרועה שכן
דרך הרוחג מתאנח בתחלה ואחר כך מילל לפיכך אנו
עושין הכל האנחה והיללה והיללה היא שאנו קוראין
תרועה והאנחה זו אחר זן היא שאנו קוראין אותה
שלשה שבדים נמצא סדר התקיעות כך הוא מבין
ותוקע תקיעה ואחריה שלשה שבדים ואחריה תרועה

חייבין בתקיעה וחיז הכל בקיחין לתקועי התינוקות
שלא הגיעו לחינוך חיז מעכבין הותן מלתקוע בשבת
שחינה יום טוב של ראש השנה כדו שילמדו ומותד לגדול
להתעסק עמהן כדו ללמדן ביום טוב בין קטן שהגיע לחינוך
בין קטן שלא הגיע לחינוך שהתקיעה חיז היסודה לזה
משום שבותי כשגזרו שלא לתקוע בשבת לא גזרו
לא במקום שהיז בן בית ריז אבל בזמן שבית המקדש
קיים והיה בית ריז הגדול בירו שלם היו הכל תוקעין בידן
שלם בשבת כל זמן שבית ריז יושבין ולא חנשי ירו שלם
בלבר לא כלעור שהיתה בתוך תחום ירו שלם והיתה דואה
ירושלם לא שתהיה בתוך הנחל והיתה שומעת קול תקיעת
ירושלם לא שתהיה ברחשה הר והיתה יכולה לבוא לירו
שלם לא שיהיה נהר מפסיק ביניהן חנשי חותה העיר
היו תוקעין בשבת כירושלם אבל שאר ערו ישראל לא
היו תוקעין ובזמן הזה שחרבה המקדש כל מקום
שיושב בית ריז קבוע והוא שיהיה סמוך בארץ תוקעין
בו בשבת וחיז תוקעין בשבת לא בבית ריז שקידשו
חת החדש אבל שאר בתי רינין חיז תוקעין בהן ח'עם
שהן סמוכין וחיז תוקעין לא בפני בית ריז בלבד כל
זמן שהן יושבין ואפלו ננעדרו לעמוד ולה עמרו תוקעין
בפניהם אבל חוץ לבית ריז חיז תוקעין ולמה תוקעין
בפני בית ריז מפני שבית ריז זריזין הן ולא יבואו התוקעין
להעביר השופר בפניהם ברשות הרבים שבית ריז מזהידין

עבודה והוריה וברכת כהנים
 שלש ברכות אמצעיות
 לו שלדאש השנה ושלינס הכפונים שליובל שהן מלכיות
 וזכרונות ושופרות מעבבות זו את זו וצריך לומר בכל
 ברכה מהן עשרה פיסוקים מעין הברכה שלשה פיסוקים
 מן התורה ושלושה מספר תלים ושלושה מן הנביאים ואחר
 מן התורה משלים בן ואם השלים בנביא יצא ואם אמר
 פסוק אחר מן התורה ואחר מן הכתובים ואחר מן הנביאים
 יצא אפלו אמר ובתורתך יי' אלהינו כתוב לאמר ואמר
 פסוק שלתורה והפסוק שוב אינו צריך כלום ח"ו
 מזכירין זכרונות מלכיות ושופרות שלפודענות זכרונות
 בגוף ויזכר כי בשך המה מלכיות בגוף בחמה שפוכה
 אמלך עליכם שופרות בגוף תקעו שופר בגבעה חצוצרה
 ברמה ולח צבדון יחיר אפלו לטובה בגוף זכרנו יי' ברצון
 עמך וזכרה לו אלהי לטובה ופקרונות אינן כזכרונות
 בגוף פקר פקרתתי אתכם ויש לו לה זכיר פודענות שלחמות
 העולם בגוף יי' מלך ידגזן עמים זכור יי' לבט חרום את
 ים ירושלם ויי' אלהים בשופר יתקע והלך בסעדות תימן
 שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחר אתה הרהית לרעת
 וג' וירעת היום והשבת אל לבבך כי יי' הוה אלהים בעמים
 ממעלו על התרץ מתחת אין עוד כל פסוק מאן מלכות
 הוה ענינו אעפ שאין בו זכר מלכות והרי הוה כמו יי'
 ימלך לעלם ועד ויהי בישדון מלך וג' המנהג הפשוט
 בסדר התקיעות שלדאש השנה ביצבור כך הוה אחר

ואחדיה תקיעה וחוזר כסדר הזה שלשה פעמים ותוקע
תקיעה ואחדיה שלשה שבדים ואחדיה תקיעה וחוזר
כסדר הזה שלשה פעמים ותוקע תקועה ואחדיה תדועה
ואחדיה תקיעה וחוזר כסדר הזה שלשה פעמים נמצא
מינף התקיעות שלשים כרי להסתלק מן הספק
שיעור תדועה כשתי תקיעות שיעור שלשה שבדים
כתדועה הרי שתקעוה ריע ותקע תקיעה חרוכה ומשך
בה בשנים ברחשונה חיץ חומלין תיחשב כשתי תקיעות
ויריע אחדיה ויחזור ויתקוע לא חפלו משך בה כל שעה
חינה לא תקיעה אחת וחוזר ותוקע ומדיע ותוקע שלשה
פעמים שמע תקיעה אחת בשעה ששנייה בשעה
שנייה חפלו שהה כלהיום כולו הרי אן מצטרפין ויצחירי
חובתו והח שישמע כלבבה מהן על סדרה לא שישמע
תדועה ואחדיה שתי תקיעות או שתי תקיעות ואחדיהן
תדועה וכיוצא בזה שמע תשע תקיעות מתשעה
בני חרם באחר לא יצא חפלו ירי תקיעה אחת תקיעה
מזה ותדועה מזה ותקיעה משלישי בזה אחד זה יצא
וחפלו בסידוגין וחפלו כלהיום כולו ואינו יוצחירי חובתו
ער שישמע כל התשע תקיעות שכולן מצוה אחת הן
ולפיכך מעכבות זו את זו הציבור חיובין לשמוע
התקיעות על סדר הבדבות כיצדי אומר שליה ציבור
אבות וגבורות וקרונות השם ומלכות ותוקע שלש ואומר
זכרות ותוקע שלש ואומר שופרות ותוקע שלש ואומר

עבודה
יצי

בצחתי ודע בורחי שיש שם מי שיברך להן תשע ברכות
והיך שם תוקע ובשנייה ספק אם יש שם תוקע ספק היך שם
הולך לשנייה שהתקיעה מרבדי תורה והברכות מדברי
סופרים **פתיק** **קב"ל** **שיעור הסוכה**
גובהה היך מעשרה טפחים ולה
יותר על עשרים אמה ורחבה היך פחות משבעה טפחים
על שבעה טפחים ויש לו להוסיף בדחבה חפלו כמה מילין
היתה פחותה מעשרה חו משבעה על שבעה חו גבוהה
על עשרים אמה כל שהיא הדי זו פסולה סוכה שאין
לה שלש רפנות פסולה היו לו שתי רפנות גמורות זה בזה
זה במיץ גם עושה רופץ שיש בדחבו יותר על טפה ומעמידו
בפחות משלשה סמוך לאחד מסתי הרפנות וריו וצדק
לעשות לה צורת פתח מפני שאין לה שלש רפנות גמורות
וכבר ביארנו בהלכות שבת שצורת פתח האמורה בכל
מקום חפלו קנה מכחז וקנה מכחז וקנה על גביהן ח' ע'
שאינו מגיע להן היו לה שתי רפנות זה כנגד זה
וביניהן מפולש עושה רופץ שיש בדחבו ארבעה טפחים
ומשהוא ומעמידו בפחות משלשה סמוך לחת משתי
הרפנות ובשרה וצדק לעשות לה צורת פתח קנים
היו צחים מסכך הסוכה לפני הסוכה ורופץ אחת נמשכת
עמהן הדין בסוכה רפנות שהיו רבוקות בגג הסוכה
ולתהיו מגיעות לאחד חס גבוהות מן הארץ שלשה
טפחים פסולה פחות מכחז כשרה היו הרפנות רבוקות

שקורחין בתורה ומחזירין הספר יושבין כלה עם וואחר
עומר ומבדק ב' א"י א"מ א"ש קרע במצותו לשמוע
קול שופר וכל העם עונין אמן וחוזר ומבדק שהחיונו וכל
העם עונין אמן ותוקע שלשים תקיעות שחמדנו מפני
הספק על הסדר וחומר קריש ועומדין ומתפללין תפלת
מוסף וואחר שגומר שלוח ציבור בדכה דבועית שהיא
מלביות תוקע תקיעה שלשה שבדים תדועה ותקיעה
פעם אחת ומבדק בדכה חמישית שהיא זכרונותי וואחר
שגומרה תוקע תקיעה שלשה שבדים תקיעה ומבדק
בדכה ששית שהיא שופרות וואחר שגומרה תוקע תקיעה
תדועה תקיעה פעם אחת וגומר התפלה זה
שתוקע כשהן יושבין הוא שתוקע על סדר ברכות
כשהן עומדין ואינו מרבך בין תקיעות שמיושב לתקיעות
שעלה סדר ואם שח ביניהן אעפ"ש עבר אינו חוזר ומבדק
ברין הוא שותק ען על כל בדכה כל בבא מהן שלשה
פעמים כדרך שתקעו כשהן יושבין לא כיון שיצאתן
מירי ספק בתקיעות שמיושב אין מטדיחין על הציבור
לחזור בהן כולן על סדר ברכות אלא רי להן בבא אחת
על כל בדכה כדי שישמעו תקיעות על סדר ברכות וכל
הרבדים האלו בציבור אבל היחיד בין ששמע על סדר
ברכות בין שלא שמע על הסדר בין מעומר בין מיושב
ואין בזה מנהג התקיעות אינן מעכבות את הב'
דבות והברכות אינן מעכבות את התקיעות שתי עיירות

הריזו כשי. סיכך עלגבי חכסרדה שיש לה פתימין
בין שהיו נרחין מבכנים ואינן נרחין מבחוץ בין שהיו
נרחין מבחוץ ואין נרחין מבכנים כשי. לא היו לה פתימין
פסו מפני שהיא סוכה העשויה במבוי שהרי אין לה לא
שני צדי החכסרדה ואחמיעה החכסרדה אין בן כותל
ושכנגדו אין בו פתימין. סיכך עלגבי מבוי שיש לו
לחי חו עלגבי באר שיש לה פסין הריזו סוכה כשרה
לאותה שבת שבהוך החג בלבד מתוך שלחי זה ופסין
או מחיצות לענין שבת וחסוב אותן כמחיצות לענין
סוכה. נעץ חרבעה קונרסין על חרבע זווית הגג
וסיכך עלגבן הוא חלוה סיכוך על שפת הגג כשי ורוחין
חת המחיצות התחתונות בחילו הן עולות למעלה על
שפת הסיכוך. סוכה שיש לה פתחים הרבה ויש
בבתליה חלונות הרבה הריזו כשי ואעפ שפרוך מדובה
עלה עומר ובלבד שלא יהיה שם פתח יותר על עשר חבלי
חס היה בה פתח יותר על עשר אעפ שיש לה צורת פתח
צריך שלא יהיה הפרוך מדובה עלה עומר. סוכה
שהוידה גבוה מעשרים אמה ומיעטה בכרים וכסתות
אינו מיעוט ואפלו ביטלם. מיעטה בתבן וביטלן הדי זה
מיעוט. ואין צריך לומר עפר וביטלן חבל בעפר סתם
אינו מיעוט. היתה גבוהה מעשרים והוצין יודדין לתוך
עשרים חס היתה צלתן מדובה מחמתן יחטבו כגג עבה
וכשרה. בנה בה חצובה כנגד רופף החמצעות על

בארץ ולא היו מגיעות לסבך חס גבוהות עשרה טפחים
העץ שהן רחוקים מן הגג כמה חמות כשרה ובלבד שיהיו
הרפנות מכוונות תחת שפת הגג הרחיק חת הגג מן
הרופף שלשה טפחים פסו פחות מבחץ כשי תלה מחיצה
שגובהה חרבעה ומשהוה באמצע בפחות משלשה
סמוך לארץ ובפחות משלשה סמוך לגג הרי זו כשרה
העושה סוכתו בין החילות והחילות רפנות חס
היו חזקים הן שקשר אותם וחיזק אותם עד שלא תהיה
הרוח המצויה מנידה אותן תמיד ומילת בין החמירים
בתבן ובקש כדי שלא תניד אותם הרוח וקשר אותן הרי
זו כש שכל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה
שליבשה אינה מחיצה העושה סוכתו ברחש העגלה
הן ברחש הספינה כש ועולין לה ביום טוב ברחש האילן
הן עלגבי הגמל כש ואין עולין לה ביום טוב לפי שאסור
לעלות באילן הן עלגבי בהמה היו מקצת הרפנות עשו
יות בידי אדם ומקצתן חילות דוחין פלש אילן יצטלו
החילות היא יכולה לעמוד ברפנות שבידי אדם עולין
לה ביום טוב סוכה שאין לה גג פסו כיצד כגון
שהיו ראשי הרפנות רבוקות זה בזה כמיץ צדיף הן
שסמך רחש רופף הסוכה לכותל פסו וחס היה להגג
אפלו טפה הן שהגביה הרופף הסמוך לתלמן הקדקע
טפה הרי זו כש סוכה עגולה אסיש בהקיפה כדי לדבוע
בה שבעה טפחים על שבעה טפחים אעפ שאין לה זוית

ואינו מקבל טומאה וחיץ ריחו דע ואינו נושר ונובל תמיד
סיכך ברבך שחיץ גידוליו מן הדרך חן במחובך
חו ברבך שמקבל טומאה פסו חבל חס עבר וסיכך ברבך
המבל חו ברבך שריחו דע כש שלא חמדו חיץ מסככיז בלן
לא כרי שלא יניח הסוכה ויצא וצריך להזהר שלא יהיו
הוציץ ועליץ של סוכה וודריץ לתוך עשה טפחים כרי
שלא יצד לו בישיבתו סיככה במיני מתכות חן
בעצמות ועורות פסו מפני שחיץ גידולי קרקעי הדלה
עלי גפנים וכיוצא בהן ער שנעשו סוכה פסו שהדי לא
נעקרו סיככה בכליה עץ ובמחצלות העשויות לשכיבה
וכיוצא בהן פסו מפני שהן מקבלין טומאה וכן חס
סיככה בשבדי כלים ובליותיהן פסו הואיל והן מקבלין
טומאה שמא יסכך בשבדים שערייץ לא טהרו
סיככה באוכלים פסו מפני שהן מקבלין טומאה סוכי
תחנים ובהן תחנים פכיליץ ובהן ענבים מכבירות
ובהן תמרים וכן כל כיוצא בהן דוחיץ חס פסל מדובה
עלה חובליץ מסככיז בהן וחם לחו חיץ מסככיז בהן
סיכך בידקות שחם ייבשו ובלו ולתושהר בהן ממש
ח' ע' שהן עתה לחים הרי מקומן נחשב כאלו הוא חויר
וכהילו חנים סיככה בפשתי העץ של הדרך הותן
ולא ניפצן בש' שערייץ עץ הוה וחם דק וניפצן הותן חיץ
מסככיז בו מפני שנשתנות צורתו וכלו חינו מגידולי
קרקע מסככיז בחבלים של סוכה ושל חלף וכיוצא בהן

פני כולל אפי'ט באצטבה שיעור רוחב הסוכה כשי' בנה
 אצטבה מז' הד' אפי'ט משפת האצטבה ולכותל ארבע
 חמות פסו' פחות מארבע חמות כשי' בנה אצטבה
 באמצעה אפי'ט משפת אצטבה ולכותל ארבע חמות
 לכל רוח פסו' פחות מארבע חמות כשי' ופסו' המחיצות
 נוגעות באצטבה והרי' מז' האצטבה עד הסיבוק פחות
 מעשרים חמה' בנה בה עמוד ויש בו הכשר סוכה פסו'
 שחיץ לו מחיצות הניכרות ונמצא על גב העמוד סכך
 כשר בלח' רפנות' היתה פחותה מעשרה וחלק
 בה לה שלימה לעשרה אפי'ט משפת חלק ולכותל שלשה
 טפחים פסו' פחות מכחז' כשי' שכל פחות משלשה הרי'
 הוח' כרבוך כמו שביארנו בה לכות' שבת' רפני'
 סוכה כשרים מז' הכל שחיץ חנו' צדיכין אפי'ט מחיצה מפל'
 מקום ואפלו מבעלי היום' ועושה חרס את חבירו
 דוכן ביום טוב כרי' שיחכל וישתה וישן בסוכה כשרה
 שחבירו דוכן לה והוח' שיעשה חותן שלא לרעת זה
 שנעשה דוכן אבל אם עשהו לרעת אסור ביום טוב
 ומתק' בשחר ימי החג' ובן' עושה בכלים דוכן לביעית
 ביום טוב אבל דוכן שלישית לאיעשה חותה בכלים
 ביום טוב לפי שהוח' מכשיר הסוכה וחין עושים אהל
 ערתי ביום טוב' **פירקן** **התק' עשרה** הסכך
 שלסוכה חינו' כשר **מכל** רבדי' חין
 מסככין את ברבך שגירולין מז' הארץ שנעקר מז' הארץ

לשם סוכה הרי זה כשר. סוכה שנעשית כהלכה
מכל מקום כש אע"פ שלא נעשית לשם מצוה והוא
שתהיה עשויה לצל כגון סוכת גוים וסוכת בהמה וכל
כיוצא בהן אבל סוכה שנעשית מהיליה פסול לפי שלא
נעשית לצלי וכך החוטט בגריו ועשה סוכה אינה סוכה
שהרי לא עימד גריו זה לצל לפיכך אם עשה בתחלה
הלל טפה במשך שבעה לשם סוכה והטט בה אחרי כן
והשלימה לעשה כש שהרי נעשה סכך שלה לצלי
חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדן חיץ מסככין בהן
גזרה שמתעשה הדם חבילות על גגו כרי ליבשן
וימלך וישבת חתיהן לשם סוכה והוא מתחלה לא עשה
סכך זה לצל ונמצאת כסוכה שנעשית מהיליה ואם
התיקן כשרות ואין חבילה פחותה מעשרים וחמשה ברים
חבילות קטנות שהגדן הותן למנוח מסככין בהן
וכן החותך קש הרקל והחריות הגורות בן מסככין
בן שהגר בירי שמים אינו כחבילה ואכלו קשך דחשי
החריות כולן מצר האחר שנמצאו כחבילה אחר
משני דחשיה בירי שמים והאחר בירי הדם מסככין בה
שהחוגר עץ אחר אינו חבילה וזו כעץ אחר הוא שהרי
הגורה בירי שמים וכך כל הגר שאינו עשוי לטלטלן
אינו אגר. העושה סוכתו תחת הילן כחילו עשייה
בתוך הבית הרלה עליה עליו הילנות ובריהן וסיבך על
גבן ואחר כך קצצן אם היה הסיבך הדבה כהן כשרה

שהדי עורתן עומדת ואין החבלים כלים סיככה בה צ
זכרים כש בנקיבות פסו ח'עפ שהוה עתיר להתמלאות
בברזל בית קיבול הוא ומקבל טומאה ככל כלי קיבול
מה צלת קנים הן מה צלת גמי הן חלף קטנה סתמה
לשכיבה לפיכך אין מסככין בה לא אם כן עשה אותה
לסיכוך גדולה סתמה לסיכוך לפיכך מסככין בה לא
אם כן עשה אותה לשכיבה ואם יש לה קיר אפלו גדולה
אין מסככין בה שהדי היא בכלי קיבול ואפלו ניטר
הקיר שלה אין מסככין בה מפני שהיא כשבדי כלים
נסרים שהין ברחבן הרבעה טפחים מסככין בהן
ח'עפ שהן משופין ואם יש ברחבן הרבעה אין מסככין
בהן וח'עפ שאינן משופין גזרה שמה ישבתחת תקלה
וירמה שהיא כסוכה נתן עליה נסר אחר שיש ברחבו
הרבעה טפחים כש ואין ישנין תחתיו והישן תחתיו לא
יצה ידי חובתו היו נסרים שיש ברחבן הרבעה ואין
בעבין הרבעה והפכין על צדיהן שהין בהן הרבעה
וסיכך בהן הדי זו פסו שזה הנסר פסול בין שסיכך
ברחבו בין שסיכך בעבין תקרה שהין עליה מעזיבה
שהיא הטיט והחבנים לא נסרים תקועים בלבד הדי זו
פסו שהדי לא נעשו לשם סוכה לא לשם בית לפיכך
אם פקפק הנסרים והניד המסמרים לשם סוכה הדי זו כש
ובלבד שלא יהיה בכלל נסר ונסר רוחב הרבעה טפחים
וכן אם נטל אחר מבנתים והניח במקומו סכך כשר

פסן מפני שסכך פסול כפרוך הוא נחשב פרש
עליה בגר מלמעלה חן שפרש תחתיה מפני הנשר פסן
פרשן כרי לנאותה כש וכן הם סיככה בהלכתה ועיטרה
במוני פירות ובמיני בגדים וכלים שתלויין בה בין בכתליה
בין בסכך כרי לנאותה כש נני סוכה חיץ ממעטין
בגובהה אבל ממעטין ברחבה היו כניי הסוכה מוסלגין
מגבה הדבעה טפחים או יותר פסן שנמצאה היו שבשם
כחילו זחיכנותה סכך לה תחת הנווי שהוה חוכלים
וכלים שהיץ מסככין בהן סכך שהינבו חלונות
חלונות שהחניר נדחה מהן אם יש בכלה חניר ככל
המקום המסוכך הדי זן פסן מפני שחמתה תהיה מדונה
על צלתה וכל שחמתה מדונה על הצל חינו סכך ואם
היה הסיכוך דב עלה חניר כש בד"ה בשלח היה
במקום אחר חניר שלשה טפחים אבל אם היה חניר שלשה
טפחים ביץ באמצע ביץ מצד הצד הדי זן פסולה ער
שימעטנו משלשה מיעטנו בדבר הפסול כגון כלים
וכסות אם סוכה גדולה היא כש ואם בסוכה קטנה פסן
ער שימעטנו ברבר שמסככין בו היה דוב הסיכוך
צלתו מדונה מחמתו ומיעוטו חמתו מדונה מצלתו
הוא חיל וצלת הכל מדונה מחמת הכל כש דרך
הסיכוך להיות קל כרי שייד חן ממנו הכוכבים הגדולים
היתה מעובה כמיץ בית אעפ שאיץ הכוכבים נד חיץ
מתוכה כש היה הסכך מדובלל והוא הסיכוך שיהיה

ואם לא היה הסיכוך שהיה כשר מתחלתו הדבר מהן
צריך לנענע חותן אחר קציתו כרו שתהיה עשויה
לשם סוכה עידב דבר שמסכין בן ברבך שאין
מסכין בן וסיכך בשניהן העפ שהבשר יותר על הפסול
פסו סיכך בזה לעצמו וזה לעצמו זה בצד זה אם יש
בסכך פסול שלשה טפחים במקום אחר בין באמצע
בין מן הצד הרי זה פסול ברה בקטנה אבל בסוכה
גרולה סכך פסול באמצע פוסל בארבעה טפחים פחות
מבאז כש ומן הצד פוסל בארבע המות ופחות מכאן
כש ביצד בית שנפחת באמצעו וסיכך על מקום
הפחת וכן חצר המוקפת חסדרה שסיכך עליה וכן
סוכה גדולה שהקיפה ברבך שאין מסכין בן בצד
הרפנות מלמעלה אם יש משבת הסכך הכשר ולכותל
הדבע אמות פסו פחות מכאן דוחין באילו הכותל
נעקם וייהשב זה הסכך הפסול מן גוף הכותל וכשרה
ורבך זה הלכה למשה מסיני וחיזו היא סוכה
קטנה כל שאין בה לא שבעה טפחים על שבעה טפחים
וגדולה כל שיש חדרה יותר על הסכך הפסול שבעה
טפחים על שבעה טפחים סכך כשר סיכך ברבך
פסול ודבר כשר זה בצד זה ואין במקום אחר מסכך
הפסול דוחב שלשה טפחים לא פחות אם היה כל הסכך
הכשר יותר על כל הסכך הפסול כש ואם היה זה כמו
זה באמצע העפ שאין במקום אחר שלשה הדי זה

מסוכתו וגזלה וישב בה יצא שחין הקרקע נגזלת וחס
גזל עצים ועשה מהן סוכה יצא תקנת חכמים היא שחין
לבעלה עצים לאדמו עניו בלבד ואכלו גזל נסרים
והנחץ ולא חיברן ולא שינה בהן כלום יצא העושה סוכה

פדיון מן
שמיא שמיא

נשים ועבדים וקטנים פטורין
הסוכה טומטום ואנדריגנס חייבין מספק וכן מי שחצין
עבר וחציו בן חורין חייב קטן שאינו צריך לאמן שהוא
בבן המש כבן שש חייב בסוכה מדברי סופרים כדרי
לחנכו במצוות

הסוכה ולא חולה שושבן סכנה לא אכלו חש בראשו ואכלו
חש בעיניו מצטער פטור מן הסוכה הוא ולא משמשין
ואיזה הוא מצטער זה שאינו יכול לישן בסוכה מפני
הקוח חו מפני הזבובין והפרעושים וכיוצא בהן חו מפני
הדיחי האבל חייב בסוכה וחתן וכלה שושבין וכל
בני חוטה פטורין מן הסוכה כל שבעת ימי המשתה
שלוחי מצוה פטורין מן הסוכה בין ביום בין בלילה
הולכי דרכים ביום פטורין מן הסוכה ביום וחייבין בלילה
הולכי דרכים בלילה פטורין מן הסוכה בלילה וחייבין
ביום שומרי העיר ביום פטורין מן הסוכה ביום וחייבין
בלילה שומרי העיר בלילה פטורין מן הסוכה בלילה
וחייבין ביום שומרי גנות ופרדסים פטורין בן ביום בין
בלילה שאם יעשה השומר סוכה ידע הגנב שיש לשומר

מקצתו למעלה ומקצתו למטה כש ובלבר שלא יהיה בין
העולה והיורד שלשה טפחים ואם היה ברוחב זה העולה
טפה או יותר ח' ע"פ שהוא גבוה יותר משלשה טפחים דוחין
אותו כאלו ירד למטה ונגע בשפת זה היורד והוא שיהיה
מכוון בנגר שפת היורד. העושה סוכה על גבי
סוכה התחתונה פסן כמי שעשה סוכה בתוך הבית והעלו
יונה כש' ב"ח שהתחתונה פסן בשהיה גובה העליונה
עשדה טפחים או יותר והיה גג התחתונה יכול לקבל
כרים וכסתות של עליונה אפלו על ירי הרוחק אבל אם
היא גובהה של עליונה עשדה חן שלא היתה התחתונה
יכולה לקבל כרים וכסתות של עליונה אפלו על ירי הרוחק
חף התחתונה כש' והוא שלא יהיה גובה שתיהן יותר על
עשרים אמה שהתחתונה בסכך העליונה היא ניתנת
מטה שבתוך הסוכה אם גבוהה עשדה טפחים
היושב תחתיה לא יצא ירי חובתו מפני שהיא בסוכה
בתוך סוכה וכך כולה שיש לה גג אפלו טפה אם גבוהה
עשדה טפחים חין ישניץ בה בסוכה וכך המעמיד הדבועה
עמורים ופרש סרין עליהם אם גבוהים עשדה הרי חן
בסוכה בתוך סוכה. אבל שני עמורים שפרש
עליהם סרין וכך כולה שחין בגגה טפה אפלו גבוהים כל
שהוא מותר לושן תחתיהן בסוכה שחין בסוכה בתוך
סוכה מפני שחין להן גג. סוכה שאולה כשדה
וכן הגזולה כשדה כי צד בגון שתקף על חבירו והוציא

הימים קודם בתוך הסוכה וכשמביין ומדקדק במה
שיקרה יביין חוץ לסוכה כדי שתהיה רעתו מיושבת עליו
המתפלל רצה להתפלל בסוכה חוץ לחוץ לסוכה.
וידרו גשמים הרי זה נכנס לתוך הבית מאימתי מותר
לפנות משידרו לתוך הסוכה טיפות שאם יפלו לתוך
התבשילי פסד הפלו לתבשיל שלפולי היה אכל בסוכה
וידרו גשמים ונכנס לביתו ופסקו הגשמים איך מחייבין
אותו לחזור לסוכה עד שיגמור סעודתו. היה ישן וידרו
גשמים בלילה ונכנס לתוך הבית ופסקו הגשמים איך
מטריחין אותו לחזור לסוכה כל אותו הלילה לא ישן
בביתו עד שיעלה עמוד השחר. גמר מלאכה
ביום השביעי בשחרית לא יתיר סוכתו אבל מוריד הוא
את כל בליו ומפנה אותה מן המנחה ומעלה חוץ לן מקום
לפנות פוחתבה הרבעה על הרבעה ואם הוצרך לסעוד
בשחר היום צריך לאכול בסוכה שמצותה כל שבעה.
כל זמן שיכנס לישב בסוכה כל שבעה מבקר
קורם שישב באי"י א"מ"ה אשר קרע במצו וצונו לישב
בסוכה ובליל יום טוב הראשון מבקר על הסוכה ואחר
כך מבקר על הזמין ומסדר כל הברכות על הכוס נמצאה
מקדש מעומר ומבקר לישב בסוכה ויושב ואחר כך מבקר
על הזמין ובזה היה מנהג רבותי ורבי ספדר לקדש מעומר
בליל ראשון של חג הסוכות כמו שביארנו. בזמן
הזה שאנו עושין שני ימים טובים יושבין בסוכה שמונת

מקום קבוצ ויבזה ויגנוב ממקום אחר כי צדקה
מצות הישיבה בסוכה שיהיה חובלו שותה ורך בסוכה
כל שבעת הימים בין ביום בין בלילה כדרך שהוחרר
בביתו בשחר ימותה שנה וכל שבעת הימים עושה חום
חת ביתו ערתי וחת סוכתו קבע שנ בסכות תשב
שבעת ימים כי צד כלים הנחים ומצעות הנחת בסוכה
וכלו שתייה כגון השישות וכוסות בסוכה אבל כלי
הכילה כגון קרירות וקערות חוץ לסוכה המכונה
בסוכה וחס היתה סוכה קטנה מניחה חוץ לסוכה
חובלין ושותין וישנין בסוכה כל שבעה בין ביום בין ב
בלילה ואסור לאכול לעורה חוץ לסוכה כל שבעה לא
חס כן הכל הכולת ערתי כביצה או פחות או יותר מעט
ואין ישנין חוץ לסוכה אפלו שינת ערתי ומותר לשתות
מים ולאכול פירות חוץ לסוכה ומי שיחמיר על עצמו
ולא ישתה חוץ לסוכה אפלו מים הרי זה משובה
הכילה בליל יום טובה רחשון חובה אפלו הכל כזית
סת יצה ירי חובתו ומכאן ואילך רשות רצה לאכול
סעורה סוער בסוכה רצה אינו אובל כל שבעה חלה
פירות או קליות חוץ לסוכה אובל כרין חכילת מצה
בפסח מי שהיה רחשן ורובן בסוכה ושלחנו בתוך
הבית או חוץ לסוכה ואכלה רי זה אסור וכחילון לא
אכל בסוכה ער שיהיה שלחנו בתוך הסוכה גזרה שמה
ימשך אחר שלחנו ואפלו בסוכה גדולה כל שבעת

בסוכה

לכתחילה ולכתחילה לא כשיהיה כמו שדבית ויהיה הנקרה לולב
כרי עץ הרר האמור בתורה הוא חתרוג וענק עץ
עבת האמור בתורה הוא ההרס שעליו חופץ את עינו
בגוף שיהיו שלשה עליון חו יותר על כן בגב עול אחר חבל
חס הין שני העליון ב שווה זה כנגד זה והעלה השלישי
למעלה מהן חו זה עבות את נקרה הרס שוטה
עדבי כחלה המורות בתורה חונן כל רבך הגירל על הנחל
את מיין ירוע הוא הנקרה עדבי כחל עלה שלו משור ופין
חלק וקנה שלו ארום וזה הוא הנקרה עדבה ורוב מיין זה
גדל על הנחלים לכך נקרה עדבי כחל ואפלו היה גדל
במדבר חו בהרים כשרי ויש מיין אחר רומה לעדבה
את שעלה שלו עגול ופין רומה למסר וקנה שלו אי כן
ארום וזה הוא הנקרה צפצפה והיא כסולה ויש מיין עונה
שהיין פי העלה שלה חלק וחונן כמסר את שבן תלמים
קטנים עד אחר כמו פי מגלץ טן וזה כשר וכל הרבדים
האן מפיה שמועה ממשה רבינו כותפר שן חדבעה
מיין אן מצוה חחת הן ומעכבין זה את זה וכנרץ
נקרהין מצות לולב והיין פוחתין מהן גהיין מוסיפין עליהן
ואם לה נמצא אחר מהן היין מבייחין תחתיו מיין אחר
הרומה לן מצוה מן המובחר לאגור לולב והרס
ועדבה ולעשות שלשתן אגורה חחת וכשהוא נוטלן לצאת
בהן מדרך תחלה על נטילת לולב הואיל וכולן סמוכין לן
ואחר כך נוטל האגורה הזאת בימינו ואחר כך בשמאן

ימים וביום השמיני שהוא יום טוב דהשון של שמיני
עצרת יושבין בה ואין מדרכין לישב בסוכה ובן טומטום
ואנדגניס לעולם אין מדרכין לישב בסוכה מפני שה
הייבין מספק ואין מדרכין מספק גמר מלאכול
ביום השמיני מוריד כליו ומפנה חותה אין לו מקום
להוריד את כליו הם היתה קטנה מכניס לה מנורה וחס
היתה גדולה מכניס לה קדירות וקערות וביוצא בהן
ברי להכיר פיסולה ושכבר נגמרה מצותה מפני שהיה
יום טוב ואינו יכול לפחות בה ולפוסלה מו שלה
עשה סוכה בין בשוגג בין במזיד עושה סוכה בחולו
שלמועד הפלו בסוף יום שביעי עושה סוכה שמצותה
כל שבעה עני סוכה הסודין כל שמונת ימי החג
בין עציר פנות בין עצי סכך אין ניהותין מהן לדבר
אחד כל שמונת הימים מפני שיום שביעי בולו הסוכה
מוקצה עד בין השמשות והוא חיל והוקצת לבין השמשות
של שמיני הוקצת לכל היום וכך הוכלים ומשקין
שתולין בסוכה בדי לנחותה חסור להסתפק מהן כל
שמונה ואם התנה עליהן בשעה שתלויין ואמר איני
בודל מהן כל בין השמשות הדי זה מסתפק מהן בכל
עת שירצה שהדי לחה קצה חותם ולא חלה עליהן קדושת
הסוכה ולא נחשבון כמותה פלגין פלגין פלגין
כפות תמדים האמורים בתורה הן חריות של רקל כשיצמחו קורם שיתפררו העלים

הלולב שלשה פעמים זכנ בעלייה וידורה והיכנ מוליך ומביח
בשעת קריחת ההלל בהורו ליי כי טוב תחלה וסוף ובתנח
יי הושיעה נח וכל היום כשר לנטילת לולב וחיונו ניטל
בלילה עשה לחגורה חן גימון שלכסף ושלזהב חן
שכרך עליה סריץ ונטלה יצה לקיחה עלירי רבך אחר
שמה לקיחה והוא שיהיה דרך כבוד ודרך הידור שכל
שהוא לנחותו חינו חוצץ אבל אם נתן את המינין האן
בעצוץ חן בקרירה ונטלה לח יצה ירי חובתו
אגר את הלולב עם ההרס והעובה והבריל בין הלולב
ובין ההרס במטלות וכיוצא בה הרי זה חוצץ הבריל
ביניהן בעלי הרס חינו חוצץ שמיץ במינו חינו חוצץ
ווש לו לחגור את הלולב בחוט חן במשיחה וכל מיץ
שירצה הואיל וחין הגירתו מעכבת מצות לולב
להנטל ביום הדחשון שלחג בלבר בכל מקום ובכל זמן
ואפלו בשבת שנ ולקחתם לכם ביום הדחשון ובמקדש
לבדו כוטלין חותג בכל יום ויום משבעת ימי החג שנ
ושמחתם לפני יי אהיכם שבעת ימים חל יום השבת
להיות בתוך ימי החג חינו ניטל בשבת גזרה שמח יולוכג
בירו חרב ע חמות ברשות הרבים כמו שגזרנו בשופר
ולמה להגזרו גזירה חן ביום טוב הדחשון מפני
שהיא מצוה מז התורה וחפלו בגבולין נמצא שחין רינו
ודין שחר הימים שווה שבשחר ימי החג חין חרס חייב
ליטול לולב אה במקדש משחרב בית המקדש

וכוונתן דרך גדילתן שיהיו עיקר דיהן למטה לארץ ונתשיתן
למעלה לאויר ואם לא אגדן וכטלן אחר אחר יצא והוא
שיהיו ארבעותן מצויין אצלן אבל אם לא היה לו לא מהן
אחר און שחסרן מיין אחד לא יטול ער שימצא השחר
כמה נוטל מהן לולב אחד ואתרוג אחד ועטיברי
ערבה ושלשה ברי הרס ואם רצה להוסיף בהרס כרי
שיהיה אגורה גדולה מוסיף וכוונתי מצוה הוה אבל שהר
המינין איין מוסיפין על מינין והיין גודעין מהן ואם
הוסיף און גרע פסלי כמה חורך כל מיין מהן לולב
איין פחות מארבעה טפחים ואם היה חרוך כל שהוה
כשר ומדידתו משדרן בלבד לא מרחש העלין והרס
וערבה איין פחות משלשה טפחים ואם היו ארוכין כל
שהן כשרים אפלו איין בכלבר ובר לא שלשה עלין לחים
כשר והוא שיהיו ברחש הברי ואם אגר הלולב צריך
שיהיה שדרן שללולב יוצא מיין ההרס והערבה טפח און
יותר ושיעור אתרוג איין פחות מכביצה ואם היה גדול
כל שהוה כשרי משיגביה ארבעה מינין און בין
שהגביהן כחתת בין בזה אחר זה בין בימין בין בשמאל
יצא והוא שיגביהן דרך גדילתן אבל שלא דרך גדילתן
לא יצא ומצוה כהלכתה שיגביה אגורה של שלשה
מינין בימין ואתרוג בשמאל ויולוך ויבית ויעלה ויוריד
וינענע הלולב שלשה פעמים בכל דוח ודוח כיצד מונך
וינענע דחש הלולב שלשה פעמים ומביא ומנענע דחש

בלולב מרבדי סופדים כדי להנכו במצוות הלכה
 למשה מסיני שמביאין במקדש ערבה אחרת חוץ מעונה
 שבלולב ואין אדם יוצא ידי חובתו בערבה שבלולב
 ושיעורה אפלו עלה אחת בבר אחר כיצד היתה
 מצוה בכליוס ויום משבעת הימים היו מביאין מולביות
 של ערבה וזוקפין אותן על צדדי המזבח ורחשיהם
 כפופים על גבי המזבח ובעת שהיו מביאין אותה וסורדין
 אותה תוקעין ומריעין ותוקעין חליוס שבת להיות בתוך
 החג אין זוקפין ערבה לא אם כן חליוס שביעי להיות
 בשבת זוקפין אותה בשבת כדי לתרומה שהיא מצוה
 כיצד היו עושין מביאין אותה מערב שבת למקדש
 ומביאין אותה בגיגיות שלזהב כדי שלא יכמסו העלץ
 ולמחר זוקפין אותה על גבי המזבח ובהין העם ולזקחין
 ממנה וכוטלין אותה כדרך שעושין בכליוס וערבה
 זו הוחיל ואונה בפידוש בתורה אין נוטלין אותה כל
 שבעת ימי החג זכר למקדש לא ביום השביעי בלבד
 הוא שנוטלין אותה בזמן הזה כיצד עושה לוקח בר
 אחר או ברין הקבה חוץ מערבה שבלולב וחובט בה על
 הקרקע או על הכלי פעמים או שלש בלא בדקה שדבר
 זה מנהג נביאים הוא בכליוס ויום היו מקיפין
 את המזבח בלולביהן ביריהן פעם אחת ואומדין אנה
 ייו הושיעה נה וביום השביעי היו מקיפין את המזבח
 שבע פעמים וכבר נהגו ישראל בכל מצומות להניח

התקינו שיהיה לולב נוטל בכל מקום שבעת ימי החג זכר
למקדש וכל יום ויום מבכר עליו חשר קרש במה וזונו
על נטילת לולב מפני שהיה מצוה מרבדי סופרים ותקנה
זו עם כל התקנות שהתקין דבן יוחנן בן זכאי משחדב
בית המקדש כשיבנה המקדש יחזרו הרבדים לושנן
בזמן שבית המקדש קיים היה לולב נוטל ביום
דאשון שחל להיות בשבת וכך בשאר מקומות שירעו
בודאי שיום זה הוא יום החג בארץ ישראל אבל
המקומות הרחוקים שלא היו יורעים בקביעת דאש
החדש לא היו נוטלין הלולב מספק ומשחדב בית
המקדש חסרו חכמים ליטול את הלולב בשבת ביום
הדאשון ואפלו בני ארץ ישראל שקירשו את החדש מפני
בני הגבולין הרחוקים שאינן יורעין בקביעת החדש
כדו שיהיו הכל שווין ברבך זה ולא יהיו לו נוטלין בשבת
ואו אינן נוטלין הואיל וחיוב יום הדאשון בכל מקום אחר
הוא ואין שם מקום להתלות בו ובזמן הזה שהנכ
עושים על החשבון נשאר הרבך כמות שהיה שלא ינטל
בשבת לולב כלל לא בגבולין ולא בארץ ישראל ואפלו
ביום דאשון ואעפ שהכל יורעין בקביעת החדש וכך
ביחדנו שעיקר האיסור בנטילת הלולב בשבת גזירה
שמא יעבידנו אדבע אמות בדעות הרבים כל
שחייב בשופר וסוכה חייב בנטילת לולב וכל הפטור
משופר וסוכה פטור מלולב קטן היורע לנענע חייב

בלולב

וזהו

הרי זה פסולי היה אחר מהן שלעז לא יטול לכתחלה
ואם נטלי צחי היה כמו שוולא גמה ליבס כשר ובשעת
הרוחק אנו בשעת הסכנה לולב היבס כשר אבל לא שאר
המינים. התרוג שלעזלה ושלתרומה טמאה ושלטנל
פסולי שלרמאי כשר שאפשר שיפקיר נכסיו ויהיה עני
שמותך לו לאכול רמאי. התרוג שלתרומה טהורה ושני
מעשר שני בירו שלם לא יטול שמה יכסידו לטומאה
ואם נטל כשר. לולב שנקטם ראשון פסולי נסדק אם
נתדחקו שני סדקין זה מזה ער שייראון בשנים פסולי היה
עקום לפנין שהרי שרדו כגב בעלי הטורת פסולי היה
עקום לאחוריו כשר שזו היא בדייתו געקם לאחר משני
צדדיו פסולי נפרדו עליו זה מזה וזה נרלרלו בעלי
החדיות כשר נפרצו והוא שירלרלו משרדו שללולב
בעלי החדיות פסולי. בדית עלין שב לולב כך היה
כשהז גרליז גרליז שנים שנים רבוקין מגבן וגב כל שני
עלין הרבוקין הוא הנקרה תיומת. בחלקה התיומת פסול
היו עליו אחת אחת מתחלת בדייתו וזה היה להן תיומת
פסולי לא היו עליו זה על גבי זה בדרך כלל הלובין זה
זה תחת זה אם ראש זה מגיע לעיקר שלמעלה ממנו
שנמצא כל שרדו שללולב מכוסה בעליו כשר ואם אין
ראשן שלזה מגיע לצד עיקרו שלזה פסולי. הרס
שנקטם ראשון כשר נשרו רוב עליו אם נשתידן שלשה
עלין בקז אחר כשר היו ענבין מדובות מעליו אם ידוקות

תיבה באמצע בית הכנסת ומקיפיץ אותה בכל יום כדרך
 שהיו מקיפיץ את המזבח קבר למקדש. כך היה
 המנהג בירושלם יוצא אדם מביתו שחזית ולולבו בידו
 ונכנס לבית הכנסת ומתפלל והוא בידו ויוצא לבקר חולים
 ולנחם אבלים והוא בידו וכשיכנס למדרש משלחו לביתו
 ביד בנו חן ביר עברו. מקבלת אשה הלולב מיר
 בנה חן בעלה ומחזרתו למים בשבת בזמן שהיו נוטלין
 לולב בשבת וביום טוב מן יפיץ על המים וצמוער מחליטין
 המים. הרס שבלולב אסור להדיח בן מפני שאינו
 רחוי לא להדיח והוא חל והוקצה למצוה יהיה הסוּך
 להדיח בן חבל אחריו מותר להדיח בן שהדי הוקצה
 למצוה מאכילה. ואסור לאכול את דוג כלי יום
 השביעי מפני שהוקצה למקצת היום הוקצה לכולו ובש
 ובשמיני מותר באכילה ובזמן הזה שאנו עושין שני
 ימים אעפ שאין נוטלין לולב בשמיני האתרוג אסור
 בשמיני כדרך שהיה אסור בשמיני בזמן שהיו עושין
 שני ימים מפני הספק שהוא ספק שביעי הפקיע שבעה
 אתרוגין לשבעה ימים כל אחת ואחת יוצא בה ליומה
 והובלה למחר. **פדק לולב** **שש מקדש** **אדבעת**
 מינין לו שהן **והרס**
 וערבה ואתרוג שהיה אחר מהן יבש או גזול או גנוב
 אפלו לאחק יאוש חן שהיה מאשרה הנעבדת אעפ
 שביטלוה אשדה מלעובדה חן שהיה שלעיד הנרחת

רחשון בין בשאר הימים פסולי חיץ חרם יוצא ביום
טוב רחשון שלחג בלולבן שלחבירו שישאלנו ממנו ער
שיתנו לו במתנה נתנו לו עלמנת להחזירו הרי זה יוצא
בן ירי הובתו ומחזירו שמתנה עלמנת להחזיר שמה
מתנה וחם להחזירו לה יצא שנמצא כגזול וחיץ נותנן
אותו לקטץ שהקטץ קונה ואינו מקנה לאחרים מז התונה
ונמצא שחם החזירו לו אינו הוצר' ואחר הלולב ואחר
כל מיץ ומיץ מארבעת מינין שבו אם היה אחר מהן שאו
חיץ יוצא חיץ בן ביום טוב רחשון' שותפין שקנו לולב
חו אתרוג בשותפות חיץ אחר מהן יוצא בן ירי הובתו
ברחשון ער שיתן לו חלקו במתנה האחים שקנו אתרוגים
מתפוסת הבית ונטל אחר מהן אתרוג ויצא בן אם יכול
לחבלו ואיך האחים מקפירין בכך יצאו אם היו מקפירין
לה יצא ער שיתנו לו חלקם מתנה וחם קנה זה אתרוג
וזה פריש חו שקנו כאחר אתרוג ורמוז חו פריש
מתפוסת הבית אינו יוצא באתרוג ער שיתן לו חלקו
מתנה וח'עפ' שחם אכלו חיץ מקפירין עליו' א'עפ'
שכלה מוערות מצוה לשמוח בהן בחג הסכות היתה
שם במקדש שמהה יתורה שנו שמתהם לפני יי' להיכם
שבעת ימים כיצד היו עושין ערב יום טוב הרחשון היו
מתקנין במקדש מקום לנשים מלמעלה ולחנשים מלמטה
כדי שלא יתעבבו לו עם אן ומתחילין לשמוח ממנו
יום טוב הרחשון ובן בכל יום ויום מימי הולך שלמוער

כשר ואם היו ארומות הן שחורות פסול ואם מיעטן כשר
ואין ממעטין אותן ביום טוב מפני שהוא כמתקן עבד
וליקטן הן שליקטן אחר לאכילה הרי זה כשר
עדבה שנקטם דחשה בש נפרצו עליה פסול חתרוג
שניקב נקב מפולש כל שהוא פסול ונקב שאינו מפולש
אם היה כהיסך הן יותר פסול חסר כל שהוא פסול
ניטל דרו והוא הראש הקטן ששונתו בו פסול ניטל העץ
שהוא תלוי בו בחילץ מעיקר החתרוג ונשאר מקומן
גומה פסול עלת חזית עליו אם בשנים ושלשה מקומות
פסול ואם במקום אחד אם עלת על דובו פסול ואם
עלת על דרו אפלו כל שהוא פסול נקלף החיצון של
שאינו מחסרו לא ישאר ירוק במות שהיה בדויתן אם
נקלף כולו פסול ואם נשאר ממנו כל שהוא כשר
חתרוג שהיה תפוח סרוח כבוע שלוק שחור לבן
מנומר ירוק כבדתן פסול גידלו ברפס ועשהו כמין
בדיה אהדת פסול עשו כמין בדויתן העפ שעשהו רפין
רפין כשר התיום והבוסר כשר מקום שהחתרוגין שלן
בעין שחדת מעוטה כשרים ואם היו שחורים ביותר
בחדם כושי הרי זה פסול בכל מקום כל אהל
שאמדנו שהן פסולין מפני מומין שביארנו הן מפני
גזל וגנבה ביום טוב ראשון בלבד אבל ביום טוב שני
עם שאר הימים הכל כשר והפסלות שהיא משום עז
הן מפני שאותן חתרוג חסור באכילה בין ביום טוב

הגלגלות עשה עשיקלים

מדות ליתן כל איש ואיש מחצית השקל בכל שנה וביחוד מצוה
 זו בפרקים אלו. **פדקן** ליתן **דיאשקן** כל איש
 עשה מן התורה ואיש מישראל מחצית השקל בכל שנה ושנה אפלו עבד
 המתפרנס מן הדרך חייב ושואל מחברים או מוכר כסות
 ש על כתיב ונותן מחצית השקל כסף שנה עשיר לא
 ירבה והרל לא ימעט וג' ואינו נותנו בפעמים רבות היום
 מעט ולמחר מעט לחנותנו כולו באחת פעם אחת
 מניין כסף המור בתורה בחונס ובמפתה ומוציא
 שם דע והורג עבר הוא כסף הוא שקל הנאמר בכל
 מקום בתורה ומשקלו שלש מאות ועשרים שעורה
 וכבר הוסיפו חכמים עליו ועשו משקלו כמשקלה מטבע
 הנקרא סלע בזמן בית שני וכמה הוא משקל הסלע
 שלש מאות חרבע ושמונים שעורות בינוניות
 סלע היה חרבעה דינרין והדינר שש מעין ומעה היה
 הנקראת בימי משה דבינו גרה ומעה היתה שני פונדיונין
 ופונדיון שני היסדין ופרוטה אחר משמונה באיסר
 גמצה משקל הגרה שש עשרה שעורות ומשקל היסר
 חרבע שעורות ומשקל הפרוטה חצי שעורה ועור
 מטבע אחר היה שם שהיה משקלו שתי סלעים והוא
 הנקרא רכון ולנה מטבעות כולן שאמדנו וביאדנו

המעה והיא

מתחילין מאחד שיקרובו המיר שלבין הערבים לשמוח
שאר היום עם כל הלילה היחך היתה שמחה זו החליל
מכה ומנגנין בכנור ובנבלים ובמצלותים וכל אחר ואחר
בכלי שיר שהוזה יורע לנגזבן ומי שיוריע בפה בפה
ודוקרין ומספקין ומטפהין ומפזזין ומכרכרין כל אחר
ואחר כמן שיוריע ואומרים רברי שיר ותושבתות ושמה
זו חונה רוחה לחתה שבת ולח אתיוס טוב. מצוה
להרבות במצוה זו ולא היו עושין אותה עמי הארץ
וכלמי שירצה לה גדולי חכמי ישראל וראשי הישיבות
והסנהדרין והחסידים והזקנים והנשי מעשה הם שהין
מדקרין ומספקין ומנגנין ושומחין במקדש בימי חג
הסכות אבל כלהעם האנשים והנשים כולן בחין לראות
ולשמועי שהשמה שישמה אדם בעשיות המצוות
ובאהבת הלשונה בהם עבודה גדולה היא וכל המונע
עצמן משמחה זו רחוי להפדע ממנו שנתחת אשר
לא עברת את יי' להיך בשמחה ובטוב לבב וכל המגיס
רעתו וחולק כבוד לעצמן ומתכבד בעיניו במקומות
או חוטא ושונה ועל זה הזהיר שלמה ואמר חלתתהדר
לפני מלך וכל המשפיל עצמן ומיקל גופן במ'
קומות לו הוא הגדול המכובד העובר מאהבה וכן
דוד מלך ישראל אומר ונקלותי עור מחת והייתי שפל
בעיני ואיך הגדולה והכבוד לה לשמוח לפני יי' שנ
והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני יי' בלד

בכל מדינה ומדינה ותובעין בנחת כלמי שיתן להם יקבלו
ממנו ומי שלא נתן חיץ כופין אותו ליתן בחמשה ועשרים
בן ישבן במקדש לגבות ומכאן ואילך כופין את מי שלא
נתן עד שיתן וכל מי שלא יתן ממעכבין אותו ולוץ חיץ
עבדו בעל כרחו ואפלו בסותו כלמי שאינו חייב
בשקלים העם שרדכו ליתן או הוזה עתיד ליתן חיץ ממעכבין
אותו ואיך ממעכבין את הבהנים לעולם מכני דרבי שלום
לא כשיתנו פיקבלין מהן ותובעין אותן עד שיתנו

פיקבלין השק **שקלים** כי צר בונסיף השלחניים
את לפניהן שתי תיבות שולי התיבה רחבין מלמטה ופיה צר
מלמעלה כמיץ שופר ברי שישליכו לתוכן ולא יהיה אפשר
ליקח מהן בנחת ולמה עושים שתי תיבות אחת שמעלין
בה שקלים שלשנה זו והשנייה מניחין בה שקלי שנה
שעבדה שגובין ממי שלא שקל בשנה שעבדה
ובמקדש היה לפניהם תמיד שלש עשרה תיבות כל תיבה
כמיץ שופר ראשונה לשקלי שנה זו שנייה לשקלי שנה
שעבדה שלושות לכלמי שיש עליו קרבן שתי תרים או
שני בני יונה אחר עולה ואחר חטאת משליך רמיהן
לתיבה זו רביעיות לכלמי שיש עליו עולת העוף בלבד
משליך רמיה לתיבה זו חמישית למי שהתנדב מעות
לקנות בהן עצים למעבדה ששית למי שהתנדב מעות
ללבונה שביעית למי שהתנדב זהב לכפרת שמינית למותר

משקל כל אחר מהן הן שמש ערין בהן בכל מקום וכבר
ביחוד כרי שלא אהיה צריך לפרט משקלם בכל מקום
מחצית השקל לזו מצותה שיתן מחצית מטבע
של אותו הזמן אפלו היה אותו מטבע גדול משקלה קדש
ולעולם חינו שוקל פחות מחצי השקל שהיה בימי משה
דבין שהיה משקלו מאה וששים שעורה' בזמן
שהיה המטבע של זמן דרכונות היה כל אחר ואחרות
במחצית השקל שלו סלע' ובזמן שהיה המטבע סלעים
היה כל חישנותן במחצית השקל שלו חצי סלע שהוא
שני דינרין' ובזמן שהיה המטבע חצי סלע היה כל
אחר נותן במחצית השקל אותו חצי סלע ומעולם
לא שקלו ישראל במחצית השקל פחות מחצי שקל לתורה'
הכל חייבין ליתן מחצית השקל כהנים ליום וישלם
גרים ועברים משוחררים אבל לא נשים ועברים ולא
קטנים וגם נתנו מקבלין מהן' אבל הגוים שנתנו מחצות
השקל היו מקבלין מהן' קטן שהתחיל חבין ליתן עליו
מחצית השקל שוב חינו כוסק לתנות עליו בכל שנה
ושנה עד שיגריל ויתן על עצמו' השקלים חינו
נוהגין לא בפני הבית ובזמן שהמקדש קיים נותנין את
השקלים בין בארץ בין בחוצה לארץ' ובזמן שהוא חרב
אפלו בארץ ישראל חינו נהגין' באחר בארץ מסמ'
עין על השקלים כרי שיכין כל אחר ואחר מחצית השקל
שלו ויהיה עתיד ליתן בחמשה עשר בן ושבו השלחנין

יום וכיצד תורמין אותה אחר נכנס לפניו מזל השכה
והשומרים עומדין בחוץ והוא אומר להם אתרום והן
אומדין לו תרום תרום תרום שלשה פעמים ואחר כך ממלא
שלש קופות קטנות כלקופה מהן מכילה שלש סאין מחותן
השלש קופות הגדולות ומוציאן לחוץ כדי להסתפק מהן
עד שיכלו והוצר וממלא אותן השלש קופות הקטנות
מן שלש הגדולות פעם שנייה קורב עצרת ומסתפקין מהן
עד שיכלו והוצר וממלא אותן פעם שלישית מן השלש
הקופות הגדולות בתשרי ומסתפקין מהן עד שיכלו עד
לחשחרש ניסן ובכחשחרש ניסן תורמין מתרומה חושה
לח הספיקו להן השקלים שבשלש קופות הגדולות וכלו
עד שלא הביע ניסן חוצרין ותורמין משירי הלשכה
שלש קופות הקטנות שהוזה תורם בהן ומוציאן
לחוץ כתוב עליהן חלף בית גימל כדי שישתפקו מזה
הדחשונה עד שתכלה ואחר כך מסתפקין מן השנייה
ואחר כך מסתפקין מן השלישית ותורם דחשונה מהקופה
הזאת הגדולה ומחפה אותה הגדולה במטפת ותורם
השנייה מהקופה הגדולה השנייה ומחפה אותה במטפת
ותורם השלישית מהקופה הגדולה השלישית ואינו מחפה
אותה כדי שתהיה נכרת שבה סיים ויתחיל ממנה בתחלה
בפעם שנייה כשיכנס קורם עצרת ותורם הדחשונה
מן הגדולה שהיתה מגולה ומחפה אותה ותורם השנייה
מן הגדולה שתורם ממנה בדחשונה תחלה ומחפה אותה

הטאת כגון שהפדיש מעות לחטאתו ולקח חטאת והותיק
מן המעות ושלף השחר לתיבה זו תשיעיות למותר השם
עשירית למותר קני זבים וזבות ויוולדות אחת עשרה
למותר קרבנות נזיר שתיים עשרה למותר השם מצורע
שלש עשרה למי שהתנרב מעות לעולת בהמה
ושם כלרבר שיהיו מעותיו בתוך התיבה כתוב על התבן
מבחוץ ותנחי ביתרין הוא על כל המותרות שיקרבן
עולת בהמה נמצאתה למר שכל המעות הנמצאות בשם
התיבות האחרונות לעולת הבהמה ועודותיהן לכהנים
כשחר כלה עורות וכל המעות שבתבה שליטת ילקח
בהן עופות חייץ עולות וחייץ חטאת ושברביעיות
כולץ עולות העוף בכל מדינה ומדינה כשגובין
השקלים משלחין אותן ביר שלוחין למקדש ויש להם
לצדף אותן בדינרי זהב מפני משוי הדרך והכל מתקבץ
למקדש ומניחין אותן בלשכה אחת מן הלשכות שבמק
דש וסוגרין דלתותיה במפתחות והותמין עליה חותמות
וממלאין מכלה שקלים שיתקבצו שם שלש קופות גדולות
שיעור כל קופה כרי שתכלית שעס אין והשחר מניחין
אותן בלשכה וזה שבתוך הקופות הוא הנקרא תרומת
הלשכה וזה שישחר שם יותר עלמה שיש בקופות הוא
הנקרא שיירי הלשכה בשלשה פדקים בשנה
תורמין את הלשכה בדאש חרש ניסן ובדאש חרש תשרי
קודם יום טוב אן אחריו וקודם עצרת בחמשה עשר

עלה שקל ויחודה התוספת נקראת קולבון לפיכך שנים
שנתנו שקל על שניהן חייבין בקולבון כלמי שחינו
חייב בשקלים בגון שתנינשים חו שני עבדים שנתנו שקל
פטורין מן הקולבון וכפ חס היה חחר חייב וחר פטור
ונתן החייב עליו הפטור בגון חיש שנתן שקל עליו ועל
חשה חו עבר פטור מן הקולבון וכפ הבהנים פטורין מן
הקולבון והשוקל עליו הכהן פטור מן הקולבון
הנותן שקל עליו ועלה עני חו על שכינו חו על כן עידן
חס נתנו להם מתנה פטור מן הקולבון שהרי נתן חצי
שקל מתנה כרי להרבות בשקלים וחס נתן להם חצי
השקל עליו רדך הלוחה ער שיחזירו לו כשתמצא ידם
חייב בקולבון האחים שעריין לח חלקן מה שהניה
להם חביהם וכפ השותפין שנתנו שקל עליו שניהן
פטורין מן הקולבון ברה בשותפין שנשחו ונתנו במעות
השותפות ונשתנה עין המעות אבל חס הביא זה מעותיו
וזה מעותיו ועירבום ועריין לח נשתנו המעות ולח
הוציחוס הרי אן חייבין בקולבון נשחו ונתנו ולחר
זמן חלקן וחזרו ונשתתפו חייבין בקולבון ער שיסחו
ויתנו בשותפות זו האחרונה וישתנו המעות
האחים והשותפין שהיה להם בהמה ובספים וחלקו בכס
פיה חייבין בקולבון אעפ שעריין לח חלקן בהמה חלקן
בהמה ולח חלקו בכספים פטורין מן הקולבון ער
שיחלקו בכספים וחין חומרין הדיהן עומדין לחלוקה

ותורם השלושית מן הגרולה הסמוכה לה ואינו מחפה
 אותה כרי שיתחיל ממנה בתחלה בפעם שלישית כשיכנס
 בתשרי עד שנמצא תורם דהשונה ושנייה ושלשית
 הקטנות מכל אחת ואחת מן הגרולות כשהוא
 תורם שלש קופות אן תורם את הדחשונה לשם ארץ ישול
 והשנייה לשם הכרכים המוקפים לה ולשם בלישרחלי
 והשלושית לשם בבל ולשם מדי ולשם המדינות הדחו'
 קות ולשם שאר כל ישראל בשהוא תורם מתכוין
 לתרום על הגבוי שיש בלשכה ועל הגבוי שעריין לא
 הגיע ללשכה ועל העתיר לגבות כרי שיהיו אן השקלים
 שהוציאו להסתפק מהן כפרה על כל ישראל וכאן הגיעו
 כל שקליהן ללשכה ונתרמה מהן תרומה זו כשיכנס
 התורם לתרום לא יכנס בבגר שהפטר להחבות בנו בסף
 ולא במנעל ולא בסנדל ולא בתפלה ולא בקמיע שמה
 יחשרו אותן העם ויחמרו החביא ממעות הלשכה
 תחתיו כשתרמה ומרבדים הין עמן משעה שיכנס
 ועד שעה שיוצא כרי שלא יתן לתוך פיו ואעפ שנזהרין
 כל כך עני אן מי שהוא נבהל להון לא יתרום מפני
 החטר שנוהייתם נקיים מיוי ומישדל

פרק **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד**
 הכל **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד** **צד**
 חחר וחחר חצי שקל שהוא חיוב לפיכך כשהיה אדם
 הולך חצל השלחני ומצדק שקל בשני חציין יתן לו תוספת

הקדש הן ובני העיר מה היה להן לעשות הרי לא מסדום
לא לשומר שכר שהיא חייב בגניבה והבדה אבל האונס
חינו מצוי וזם אברו קורם שנתדמה התרומה עדיין ברשות
בני העיר הן והשליח נשבע לאנשי העיר והן משלמין
נשבע וגבן שקלים שנית וזאת כן החזירום הלסטים אן
ואו שקלים ואין עולין להן לשנה אחרת והשנים יפלו
לשקלי שנה שעברה יש מי שהומר שהשקלים
הראשונים שיכלו לשקלי השנה הן השקלים שנגנבו ב-
בתחלה ואברו אנו נחנסן וחזרו ויש מי שהומר שהשקלים
הראשונים הן שהגיעו ליר הגזבר תחלה הנותר חצי
שקל להבירו להוליכו לשלחני לשקול אותן על ידו הלך
ושקלו על ידי עצמן כדי שלא ימנעו אותן הם נתדמה
התרומה מעלה שוקל שזה השקל ברשות הקדש הוא
שכבר תדמן על העתור לגבות ונמצא זה הציל עצמן
במחוז ההקדש ונהנה בזה השקלי וזם לא נתדמה
התרומה לא מעלה והוא חייב ליתן לחבירו חצי שקל
שנתן לו וכך הגדל הוא הגונב חצי שקל ושקלו יצה
והוא חייב לשלם לבעלים שנים אן להוסיף חומש הנותר
מחצית השקל מה הקדש ונתדמה תרומה כדי שישתפן
ממנה יתחייב במעילה ויצא ידי מחצית השקלי נתבן
ממעות מעשר שני יחבל כנגרו בידו שלם מרמי שביעות
יחבל כנגרו בקרושת שביעות היו שלעיר הנדחת לא
עשה כלום המפרוש שקלו וסבור שהוא חייב בן

הבוהן שקל להקדש כדו שיה שב לו מחצית השקל
שהוא חייב בה ויטול חצי שקל ממה שנגבה מן החציים
חייב שני קולבונות שאילו היה השקל בולו לשקלים היה
חייב קולבון אחר' כמה הוא שיעור הקולבון בזמן
שהיו נוהגין במחצית השקל שני דינרין היה הקולבון
חצי מעה שהוא אחר משנים עשר דינר ומעולם לא
ניתן הקולבון טהור מזה והקולבונות חייבן כשקלים לא
מניחין אותן השלחנין בפני עצמן עד שיתפק מהן
ההקדש' מי שאבר שקלו חייב באחדותן עד שימסורן
לגזבר בני העיר ששלחו את שקליהן ביד שליח ובגבול
אן אברו אם שומר הנם הוא הדו זה נשבע להן ונסטר
כדין כל שומר הנם והן חוזרין ונותנין שקליהן פעם
שציה ואם אמרו חנשי העיר הוצילו חנו משלמין חין
ד' צוננין שישבע השליח שהוא נחמין לנו חין שומעין
להן תקנת הבמים היא שחין הקודש יצא בלא שבועה
נמצחו השקלים הדאשונים אחר שנשבעה שליח חלו
ואן שקלים וחין עולין להן לשנה אחרת והדאשונים
יפלו לשקלי השנה והאחרונים יפלו לשקלי שנה שעברה
שלחו את שקליהם ביד שומר שכר שהדי הוא
חייב בגניבה ואבירה ואבדו ממנו באונס כגון שלקחום
לסטים מזויינים שהוא פטור דוחין אם אחר שנתדמה
התדומה נחנס נשבעה שליח לגזברין ובני העיר פטורין
שהתורם תורם על הגבוי ועלה עתיד לגבות ובדשות

ולחם הפנים ושכר עושי לחם הפנים והעומר ושתי הלחם
ופרה חרמה ושעיר המשתלה ולשון שלזהורית שקושדין
ביץ קרנין כללן בחיץ מתרומת הלשכה חבלפר
העלם דבר שליבוור ושעורי עז בתחלה גובין להן וחינן
בחיץ מתרומת הלשכה פרוכות שלהיכלתחת בנין עשויות
וחינן בחיץ מתרומת הלשכה לאח מקדשי בדרך הבית חבנן
פרוכות שלשעדים בחיץ מתרומת הלשכה המנורה
וכלו שרת מצותן שיבואו מימותך הנסכים ובהלכות
כלי המקדש והעובדים בן יתבאר מה הוא מותר הנסכים
וחם לא היה להם מותר נסכים יבואו מתרומת הלשכה
בגרי כהונה ביץ בגרי כהן גדול ביץ שחר בגרי כלהכונים
שעובדין בהן במקדש הכל מתרומת הלשכה
כל הבהמות הנמצאות בירושלם חו חוצה לה בקרוב
ממנה הבהמות עולות כמו שיתבאר בפסולי המוקד שין
ונסכיהן בחיץ מתרומת הלשכה וכזגוי ששלח עולתו
ממדינה חקרת ולח שלח עמה רמי נסכים יביאו נסכיה
מתרומת הלשכה וגוי שמת והניה זבחים חס יש לו
נסכים קריבים משלן וחם לחן בחיץ מתרומת הלשכה
בהן גדול שמת ולח מינו אחר תחתיו מקריבין את החבתין
מתרומת הלשכה מבקרי מומין שבידו שלם ותלמירי
חכמים המלמדים הלכות שחיטה לכהנים והמלמדים להם
הלכות קמיצה ופסים המגדלות בניהן לפרה חרומה
כולן נוטלין שכרן מתרומת הלשכה וכמה הוא שכרן

שאינו חייב לא קרשיה מפדוש שנים ונמצא שאינו חייב
לא אחר אם בזה אחר זה החרוץ לא קרש ואם בבת אחת
האחר שקלים והשני מותר שקלים הפדוש שקלו ומת
יפול לנרבה הלוקח מעות בידו וחמד לו לשקלי חו
שהיה מלקט מעה מעה חו פרוטה פרוטה וכשהתחיל
ללקט חמד הריני מלקט מעות לשקלי חפלו ליקט מלוח
ביום נותן מהן חצי שקל שהוא חייב בו והשאר חורץ
שמתר השקלים חולץ מעות שנמצא חובץ תיבה
של שקלים לתיבה של נרבה קרוב לשקלים יפלו לשקלים
קרוב לנרבה יפלו לנרבה מה צה למה צה יפלו לנרבה
מפני שהנרבה כולה עולה לחטים והשקלים מסתפקין
מהן לעולות ולרברים אחרים וכך כלה מעות
הנמצאות ביץ כל תיבה ותיבה יפלו לקרוב נמצא חו מחצה
למחצה חס ביץ עצים ללבונה נמצא חו יפלו ללבונה ביץ
קנים לגוזלי עולה יפלו לגוזלי עולה זה הכלל הולכיץ
אחר הקרוב כולץ מחצה למחצה להחמיר וכל המעות
הנמצאות בהר הבית חולץ שחין הגזבר מוציא מעות
מתרומת הלשכה עד שהוא מחלץ על הבהמות שלוקח
לקרבנות **פדיון לוקחין** **קרבנות** תרומת הלשכה
מה יעשה בה **ממנה תמירין**
של כליום והמוספין וכל קרבנות הציבור ונסכיהן
והמלה שמולחין בו כלה קרבנות וכך העצים חס לא הביאו
עצים ולא מצאנו את ברמים והקטורת ושכר עושיה

ויקדבו כולץ עולות שתנאי בית דין הוא על כלה מותרות
שיקדבו עולת בהמה חבל לא עולת עוף שאין בקרבנות
הציבור עוף ולו העולות הבאים ממותר השקלים הם
הנקדוהין קיץ למזבח. שקלים שלה הספיקו להן
לכל קרבנות הציבור מוציאין את הראוי להן מקדשי
ברק הבית אבל אין ברק הבית מוציא את הראוי לו
מקדשי המזבח. משיגיע ראש חדש ניסן אין מקרי

בין קרבנות הציבור לא מתרומה חדשה ואם לא באה
החדשה לוקחין מן הישנה לפיכך אם הגיע ראש חדש
ניסן ויש עמהם בהמות לתמירין מתרומה ישנה פורין
אותן ויוצאין לחולין אעפ שהן תמירין ויפלו דמיהן
לתרומה ישנה שמקייצין בה את המזבח שתנאי בית
דין הוא על כלה מותרות שלוקחין לתמירין שאם לא
יהיו צריכין להן יצאו לחולין. וכפ היו עושין במותר
הקטורת משיגיע ראש חדש ניסן מחללין אותן על שבר
האומנין וחוזרין מעות השכר לקיץ המזבח ונוטלין
האומנין מותר הקטורת בשכרן וחוזרין ולוקחין את
הקטורת מהן מתרומה חדשה כדי להקדימה ממעות
תרומה חדשה ואם אין להם תרומה חדשה מקטירין
אותה מתרומה ישנה בלד.

מדות **הקדשות** עטה קדושת **ההקדשות** אחת
והיא לחשב ולירע ולקבוע בחיזה יום הוא תחלת בל

במה שיפסקו להם בית דין בשנת שמטה שהיא
הפסק שובדיו בית דין שומדין שושמדון מקצת הספיחין
שצמחן כרי טוביחן מהן העומד ושתי הלחם שחינף
בחוץ לאחמז החדש ואלו השומדין נוטלין שכרן מתדומת
הלשכה מו שהתנדב לשמור בחנם חין שומעין לו
גזרה משום בעלי זרוע שמח יבואו ויטלום מהן לטיכך
תיקנו להם חכמים שיטלו שכר מז הלשכה כרי שיפרשן
הכל מחותנו מקום שאן שומדין חותני מגיהי ספרים
שבירושלם נוטלין שכרן מתדומת הלשכה רוינים שרנו
חת הגזלטה בירושלם נוטלין שכרן מתדומת הלשכה
וכמה היו נוטלין תשעים תשעים מנה בכל שנה ואם לה
הספיקו להן מוסיפין להן ח' ע' שלח רצו מוסיפין להן
כרי צרכן הן ונשיהם ובניהם ובני ביתן כבשהין
בונין מהר הבית להר המשחה שעליו מוציחין פדה ארמה
וכן היו עוסיין כבש שמוציחין עליון שעיר המשחלה
ושטהן כעסיין משיירי הלשכה ובן מזבח העולה וההיכל
והעזרות בחין משיירי הלשכה אחמת המים שבירושלם
וחומת ירושלם וכל מגדלותיה וכל צרכי העיר בחין
משיירי הלשכה וגוי שהתנדב מעות לדבדים האן חן
שהתנדב לעשות עמהם בחנם חין מקבלין ממנו ואסלו
גר תושב ש' לא לחם ולנן לבנות בית לאלהינו ונחמד
ולכס חין חלק וצדקה וזכרון בירושלם מותר תדומת
הלשכה ובן מותר שיירי הלשכה לוקחין בו זכרים

לבנה יותר על שלשים יום
 חרש שיהיה תשעה
 ועשרים יום ויירחה היכה בליל שלשים נקרא חרש חסר
 ואם לא יירחה היכה ויהיה החרש שעבר שלשים יום
 נקרא חרש מעובר ונקרא חרש מלא וירח שיירחה בליל
 שלשים הוא הנקרא ירח שנראה בזמנו ואם נראה בליל
 אחר ושלשים ולא נראה בליל שלשים הוא הנקרא ירח
 שנראה בליל עיבורו היך רחית היכה מסודה לכל
 ארס כמנו שבת ברהטית שכל אחר מונה טטה ושובת
 בשביעי לא לבית ריץ הדבר מסור עד שיקר טוהו בית
 ריץ ויקבעו אותו היום דהש חרש הוא שיהיה דהש חרש
 שנחרש הזה לכם עדות זו תהיה מסודה לכם
 בית ריץ מח שבין בח שבונות כדרך שמח שבין האסטגטנין
 שינד עיץ מקומות הכוכבים ומה לכם וחוק ריץ ומרק ריץ
 עד שירעו אם הפטר שיירחה היכה בזמנו שהוא ליל
 שלשים או הפטר אם ירעו שהפטר שיירחה יושבין
 ומצפיין לערים בל היום כולו שהוא יום שלשים אם באו
 ערים ודרשום וחקרום כהלכה ונחמנו דבריהם מקרשין
 אותו ואם לא נראה ולא באו ערים משלימין שלשים
 ויהיה החרש מעובר ואם ירעו בחטבון שחי הפטר
 שיירחה אין יושבין יום שלשים ואין מצפיין לערים ואם
 באו ערים יורדע בורחי שהן עירי שקר הן שנראית
 להם רמות לבנה מן העבים וחינה הלבנה הנראית
 מדות עשה מן התורה על בית ריץ שיחטבו וירעו

חדש וחדש מהרשי השנה וביאור מינוה זובפדקים לו

הלבנה **פירוש** **שנת** **התשעה** **עשר** **תתק** **על** **חדש** **בחדש** **שנה** **חדשי** **השנה** **הז** **חדשי**

ונהמר החדש הזה לכם דהש חדשים כך המדן הכמים
הרחיק הקבה למשה במרתה הנבונה דמות לבנה וחמה
לכזה דחה וקדש והשנים שהנו מהשבין הז שניהחמה
שנ שמור הת חדש החביבי וכמה יתירה שנת

החמה על שנת הלבנה קרוב מהחד עשר יום לפיכך
כשיתקבץ מז התוספת הזאת כמו שלשים יום הן כ
פחות מעט הן יותר מעט מוסיפיין חדש אחד ועושין
אותה השנה שלשה עשר חדש והיה הנקרא את שנה
מעובדת שחי אפסך להיותה שנה שנים עשר חדש
וכך וכך ימים שנ לחדשי השנה חדשים חתה מונה
לשנה והיין חתה מונה ימים הלבנה נסתרת בכל

חדש וחדש ואינה נדחית כמו שני ימים הן פחות הן
יותר כמו יום אחר קודם שתדבק בשמש בסוף החדש
וכמו יום אחר אחר שתדבק בשמש ותיראה במערב
בערב ובליל שתיראה בערב אחר שנסתרה הוא תחלת
החדש ומוניין מהותו היום תשעה ועשרים יום ואם
יראה הידה ליל שלשים יהיה יום שלשים דהש החדש
ואם לא ייראה יהיה דהש החדש יום אחד ושלשים ויהיה
יום שלשים מהחדש שעבר והיין נזקקין לירח בליל
אחד ושלשים ביין שנראה ביין שלא נראה שהיין לך חדש

לבנה
יהי

זו הרי זה מקורש לפיכך היו בדאשונה מקבלין עדות
החרש מכל אדם מושלל שכלישראל בחזקת כשרות
עד שיוורע לך שזה פסולי משק לקלו המינים והיו שוכנין
חנשים להעיר שדחו והן לחא התקינון שלה יקבלו
בית דין עדות החרש אה מערים שמכירין בית דין חותם
שהן כשרים ושיהיו דורשין וחוקרין בעדותן
לפיכך אם לא יהיו בית דין יורעיין את הערים שדחו את
הירח משלחין אנשי העיר שנראה בה עם הערים שדחו
ערים אחרים שמזכין אותן לבית דין ומוריעין אותן
שלא כשרים הן ואחר כך מקבלין מהן בית דין
מחשבין בדרכים שהאסטגנינין מחשבין בהן ויורעיין
הלבנה כשתירחה בחרש זה אם תהיה בצפון השמש
חו ברומה ואם תהיה דחבה חוקצרה ולהיכף יהיו
דאשי קדניה נוטים כשיבנו חו הערים להעיר בורקיין
אותם כיצר דאיתם חותה בצפון חו בדרום להיכף
היו קדניה נוטות כמה היתה גבוהה בדאית עיניכם
וכמה היתה דחבה אם נמצאו רבדיהם מכוננין כמה
שכורע בחשבון מקבלין אותם ואם נמצאו רבדיהם
מכוננים היו מקבלין אותם אמרו הערים דאיתוהו
במים חו בעבים חו בעששית חו שראו מקצתו בדקיע
ומקצתו בעבים חו במים חו בעששית היו חו דאיה
והיו מקדשין על דאיה זאת אמר אחר דחיתו גבוה
בעיני כמו שתי קומות ואמר הטני כמו שלש קומות

אם ייראה הירח אנו לא יוראה ושידך שונות הערים
וישלהו ויוריעו את שחר העם בחיזה יום הוא לאש
החדש כרו שידעו בחיזה יום הז' המועדות ש' אשך
תקראו אתם במועד'ם מקראי קרש ונחמך ושמרת
את החקה הזאת למועדה' **היך מה שבין וקובעין**
חדשים ומעברין שנים לא בדרך ישל' שני מ' מ' מ' מ'
תצח תורה ודבר י' מ' ושלם ואם היה אדם גדול
בהכמה וגם מק' בדרך ישל' ויצח לחוצה לארץ ולה
הניח בדרך ישל' כמותן הדי זה מה שב וקובע חדשים
ומעבר שנים בחוצה לארץ ואם נודע לו שנעשה בארץ
ישל' אדם גדול כמותן ואיך צריך לומר גדול ממנו
הדי זה הסוד לקבוע ולעבר בחוצה לארץ ואם עבר

פירוש שני

וקבע ועיבר לא עשה כלום' **שני**
איך כשר לערות החדש לא
עדיים כשרים הרחויין להעיר בכל דבר ודבר אבל נשים
ועבדים הדי הז' כשהק' פסולי ערות ואין מעירין' אב
ובנו שראו את הירח ילכו לבית ריץ להעיר לית מפט' י
שערות החדש כשהק' בק' רובים לא שחם ימצח אחר
מהק' פסול מפט' שהוא גזלן וכיוצא בו משאר הפסלות
יצטרך השני עם אחר ויעיר' וכל הפסול לערות מדברי
סופדים א' עפ' שהוא כשר מן התורה פסול לערות החדש'
דין תורה שאין מדקדקין בערות החדש אפלו
קירשן את החדש עלפי עדים וכמ' אנו ממין בערות

ויחזק כן אחר שבתקיים הערות דחשבית דין הומר
 מקורש וכלה עם עונן אחיו מקורש מקורש ואין מקר
 שין את החרש לא בשלשה ואין מחשבין לא בשלשה
 ואין מקרשין לא חרש שנראה בזמנו ואין מקרשין לא
 ביום ואם קרשוהו בלילה אינו מקורש חפלו דאווהו
 בית דין וכלי שדל ולא אמרו בית דין מקורש עד שחשיבו
 ליל אחר ושליש חן שנחקרו העדים ולת הספיקו בית
 דין לומר מקורש עד שחשיבו ליל אחר ושליש אין
 מקרשין אותו ויהיה החרש מעובר ולא יהיה דחשחדש
 לתיום אחר ושליש אעפ שנראה בליל שלישי שאין
 הרתייה קובעת לא בית דין שאמרו מקורש הן שקובעין
 דאווהו בית דין עתמז בסוף יום תטעה ועשרים
 חם עדיין לא יצא כוכב בליל שלישי בית דין חומרין
 מקורש מקורש שעדיין יום הוא ואם דאווהו בליל שלישי
 אחר שיצאן שני כוכבים למחר מושיבין שני ריינים
 חצל אחר מהן ויעירו הם השנים בפני השלשה ויקרשוהו
 השלשה בית דין שקורשו את החרש בין שוגגין בין
 מוטעין בין חנוסין הרי זה מקורש וחייבין הכל לתקן
 המועדות עליו ששקורשנו בן אעפ שזה ידע שטען
 חייב לסמוך עליו שחין הרבר מסור לא להם ומרי
 שצוה לסמוך המועדות הוא צוה ללסמוך עליו שטען
 אשר תקדחו את בני פתק ששק ששק ששק עדים
 שראו את החרש חס דאוביניהן

היה גבוה מצט דפיץ יאמר ה' החר כמון שלש קומות והשני
אומר כמון חמש קומות איך מצט לפיץ ומצט לך ה' החר
מהן עם שני שיי עיר כמותו חן יהיה ביניהן קומה אחת
י' חמרו דחינוהו בלה כזונה וכיון שהתבוננו בן מ
ובתבוננו לרחות להעור שוב לא דחינוהו איך חן ערות
ואיך מקדשין עליה שמה עבים נתקשרו ונדחו כלבנה
והלכו להז' חמרו עדים דחינוהו ביום תשעה ועשרים
שחרות במזרח קורם שותעלה השמש ודחינוהו עדבית
במערב בליל שלשים הרי אן נחמניץ ומקדשין על דחייה
אן שהרי דתוהו בזמנן אבל הדתיה שחמרו שדחוהו
בשחרית איך נזקקין לה שתי חנו אחרת איך לרחות
שחרית ובירוע עבים הם שנתקשרו ונדחה להם כלבנה
וסך חם דתוהו בזמנן ובליל עובדו לא נדחה הרי אן
נחמניץ שתי חנו אחרת איך לא לדחיית ליל שלשים
בלבד כי צד מקבלין ערות החר שי כלמו שדחו
להעיר שדחה את הידח בה לבית דין ובית דין מכניסין
אותן כולם למקום אחר ועושים להם סעודות גדולות
כדי שיהיו העם דגילין לבוא וזוג שבה דאשון בורקין
אותן דאשון בבריקות שחמדנו מכניסין את הגרול
ושולין אותן נמצחו רבדיו מכווננין לחשבון מכניסין
את חבירו נמצחו רבדיהן מכווננין ערותן קיימת ושחר
כל הזוגות שולין אותן דחשי רבדים לא שצריכין להם
לא כדי שלא יצחו בפחי נפש כדי שיהיו דגילין לבוא י

פעם אחת נשתהו הערים מלבוא ערב בין הערבים ונתקלקלו
במקדש ולא ידעו מה יעשו חס יעשו עולה שלבין הערבים
שמה יבואו הערים ואי אפשר שיצדיבן מוסף היום
אחר תמיד שלבין הערבים עמרו בית דין והתקינו עליה
יהיו מקבלין עדות החדש לא עד המנחה כרי שיהיה
שהות ביום להקריב מוספין ותמיד שלבין הערבים
אנס כיהי. ואם הגיע מנחה ולא באו עדים עושין תמיד
שלבין הערבים ואם באו עדים מן המנחה ולמעלה
נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש ומקריבין מוסף
למחר לפי שלא היו מקדשין אותו אחר מנחה משחב
בית המקדש התקין לבין יוחנן בן זכאי ובית דין שיהיו
מקבלין עדות החדש כל היום כולו ואפלו באו עדים
יום שלשים בסוף היום סמוך לשקיעת החמה מקבלין
עדותן ומקדשין יום שלשים בלבד. כשמעבדין
בית דין את החדש מפני שלא באו העדים כל יום שלשים
היו עולין למקום מוכן ועושין בן סעודה ביום אחר
ושלשים שהוא ראש חודש ואין עולין לשם בלילה אלא
בנשף קורם עלות השמש ואין עולין לסעודה זו פחות
מעשרה ואין עולין לה אלא בסתרגן וקטנית והוכלין בעת
הסעודה וזו היא סעודת מצוה של עיבור החדש האמורה
בכל מקום. בראשונה כשהיו בית דין מקדשין
את החדש היו משיחין משמות בראשי ההרים כרי
שידעו הדחוקים משקלקלו הכותים שהיו משיחין משמות

וביץ מקום שיש בו בית ריץ מהלך לילה ויום או פחות מ
הולכין ומעירין ואם היה ביניהן יותר על כן לאילכו שחין
עדותן אחר יום שלשים מועלת שכבר נתעבד החדש
עדים שראו את החדש הרי אלו הולכין לבית ריץ להעיד
ואפלו היה שבת שנ' אשר תקראו אתם במועדים וכל
מקום שנאמר מועד רוחה אתה שבת לפיכך חין מחללין
לא על ראש חודש ניסן ועל אחרש תשרי בלבד מפני תקנת
המועדות ובזמן שבית המקדש קיים מחללין על כולם
מפני קרבן מוסף שבכל ראש חודש הוא רוחה אתה שבת
כשם שמחללין העדים שראו את החדש אתה שבת
כך מחללין עמהם העדים שמזכין אותן בבית ריץ אם
לא היו בית ריץ מכירין את הדוחים ואפלו היה זה שמוריע
אותם לבית ריץ עד אחר הדין זה הולך עמהם ומחלל מספק
שמה ימצא אחר ויצטרף עמו' היה הער שדחה
את החדש בלילה שבת חולה מרביבין חותנו על החמור
ואפלו במטה ואם יש להן אורב בדרך לוקחין העדים
ביום כלי זיין ואם היתה דרך לחוקה לוקחין העדים ביום
מזונות ואפלו דחוהו גרול ונראה לכל לתיאמרו כשם
שרחינהו הנחנן דחוהו אחרים ואין חנו צדיכין לחלל
אתה שבת את כל שוראה החדש ויהיה דחוי להעיר
ויהיה בינו וביץ המקום שקבועו בית ריץ לילה ויום או
פחות מצוה עליו לחלל אתה שבת ולולך ולהיעיד
בדאשונה היו מקבלין עדות החדש כל יום שלשים

דחש חרש חיזה יום הוא יש מקומות שהיו מגיעין ליהן
שלוחי ניסן ולת היו מגיעין אליהם שלוחי תשרי ומזן הדין
היה שיעשו פסח קטן יום טוב אחד שהרי הגיעו אליהן
שלוחין וירעו באיזה יום נקבע דחש חרש ויעשו יום
טוב של חג הסוכות שני ימים שהרי לה הגיעו אליהם
שלוחין וכרי שלא לחלוף במועדות התקינו חכ שכל
מקום שתיין שלוחי תשרי מגיעין לו עושין שני ימים
אפלו יום טוב של עצרת' וכמה בין שלוחי ניסן
לשלוחי תשרי שני ימים ששלוחי תשרי אינן מהלכין
באחר בתשרי מפני שהוא יום טוב ולא בעשירי בן מפני
שהוא יום הכפורים תיך שלוחין צריכין להיות שנים
לא אפלו אחר נחמץ ולא שליח בלבד לא אפלו תגר
משחר העם שבת לדרך וזמר חנו שמעתי מפי בית דין
שקירשן את החרש ביום פלוני נחמץ ומתקנין את
המועדות על פיו שדבר זה דבר העשוי להיגלות הוא
ועד אחר כשר נחמץ עליו' בית דין שיטבן כל
יום שלשים ולא באו עדים והשכימו בנשף ועיבדו את
החרש כמו שביארנו בפרק זה ואחר ארבעה חו חמשה
ימים באו עדים רחוקים והעידו שראו את החרש בזמנו
שהוא ליל שלשים ואפלו באובסוף החרש מאומין עליו
חיום גדול ומטריפין אותו בשחלות ומטריחין עליו
בבריכות ומדקדקין בערותן ומשתדלין בית דין שלא
יקדשו חרש זה הוא לו יצא שמו מעובדי' ואם

כדי להטעות העם התקינן שיהיו שלוחיך יוצאין ומוריעין
לרבים ושלוחים לו אינן מחללין לא את יום טוב ואין צורך
לומר שבת שאין מחללין את השבת לקיימו לא לקרשו
בלברי על ששה חרשים היו שלוחיך יוצאין על נוסף
מפני הפסח ועל אב מפני התעניות ועל חלול מפני דאש
השנה כרו שישבן מצפיץ ביום שלשים לחלול חם נורע
להם שקידשו בית דין יום שלשים נוהגין אותו היום קדש
בלבד וחס לא נורע להם נוהגין יום שלשים קדש ויום אחר
ושלשים קדש עד שיבואו להם שלוחי תשרי ועל תשרי
מפני תקנת המועדות ועל כסליו מפני חנוכה ועל אדר
מפני הסודים ובזמן שבית המקדש קיים יוצאין על
חיר מפני פסח קטן שלוחי נוסף ושלוחי תשרי
היו יוצאין לא ביום דאש אחר שנתעלה השמש
ועד שישמעו מפי בית דין מקודש וחס קידשו בית דין
בסוף יום תשעה ועשרים כמו שאמרו ושמעו מפי
בית דין מקודש יוצאין מבערב ושלוחי שאר השנה
חרשים יש להן לצאת מבערב אחר שנראה הידח אעפ
שעדיין לא קידשו בית דין אותו החרש הואיל ונראה
החרש יצאו שהרי למחר בודאי מקדשין אותו בית דין
כל מקום שהיו שלוחיך מגיעין היו עושין את
המועדות יום טוב אחר ככתוב בתורה ומקומות הדחוקות
שאין שלוחיך מגיעין אליהם היו עושין שני ימים
מפני הספק לפי שאינן יודעין יום שקבעו בית דין

מוסיפין לעולם לא אחד ועושין אותן שני חרדין חרד
דתשון וחדר שני ומפני מה מוסיפין חדש זה מפני זמן
החביב כרי שיהיה הפסח באותו זמן שני שמור את חרש
החביב שיהיה חרש זה בזמן החביב ולולי תוספת חרש
זה היה הפסח בא פעמים בימות החמה ופעמים בימות
הגשמים. על שלשה סימנין מעבדין את השנה
על התקופה ועל החביב ועל פירות החילץ כיצרי בית
דין מה שבין ויורעין אם היה תקופת ניסן בששה עשר
בניסן או אחר זמן זה מעבדין את אותה השנה ויעשו
אותו ניסן אחר שני כרי שיהיה הפסח בזמן החביב
ועל סימין זה סומכין ומעבדין ואין חוששין לסימין
אחר. וכך אם ראו בית דין שעריין לא הגיע החביב
לא עריין אפליהו ולא צמחו פירות החילץ שרדכן
לצמוח בזמן הפסח סומכין על שני סימנין אלו ומעבדין
את השנה ואעפ שהתקופה קורס לששה עשר בניסן
הרי אלו מעבדין כרי שיהיה החביב מצוי להקדיב ממנו
עומד התקופה בששה עשר בניסן וכרי שיהיו הפירות
צומחין בדרך כלל זמן החביב. ועל שלש חרצות
היו סומכין בחביב על ארץ יהודה ועל עבר הירדן ועל
הגליל ואם הגיע החביב בשתי חרצות מאלו ובאחת
לא הגיע אין מעבדין ואם הגיע באחת מהן ולא הגיע
בשתיים מעבדין אם עריין לא צמחו פירות החילץ ואלו
הן הרבדים שהן העיקר שמעבדין בשבילן כרי להיות

עמדן ה עדים בעדותן ונמצאת מכוננת והרי ה עדים
אנשים ידועים ונבונים ותחקה העדות כראוי מקדשין
אותן וחוזרין ומונין לאותו החרש מיום שלשים הוחיל
ונראה היריח בלילי וחס הוצרכו בית דין להניח
חדש זה מעובר כשהיה קודם שיבואו לו העדים מניחין
ויזה הוא שהמלכנו מעבדין את החרש לצורך ויש מן
החכמים הגרולים מי שחולק ברבך זה ואומר לעולם אין
מעבדין את החרש לצורך והואילובאו עדים מקדשין
וחין מחיימין עליהן יראה לי שאין מהלוקת החכ
ברבך זה לא בשאר החרשים הוצ מניסן ותשרי חנו ב
בעירי ניסן ותשרי שבאו אחר שעברו הדגלים כבר
נעשה מה שנעשה ועבר זמן הקרבנות וזמן המועדות
אבל חס באו העדים בניסן ותשרי קודם חצי החרש
מקבלין עדותן וחין מחיימין עליהן כלל שאין מחיימין
על העדים שהעירו על החרש שראהו בזמנו כרי
לעברו אבל מחיימין על העדים שנתקלקלה
עדותן והרי הרבך נוטה שלא לתקיים העדות ויתעבר
החרש מחיימין עליהן כרי שתתקיים העדות ויתקדש
בזמנו וכך חס באו עדים להזים את העדים שראו
בזמנו קודם שיקדשוהו בותדין הרי לו מחיימין על
המזימין כרי שלא לתקיים ההזמה ויתקדש החרש
בזמנו **תקדש** **תקדש** **תקדש** שנה מעוברת
היא שנה **תקדש** **תקדש** **תקדש** פין בה חרש וחיין

שנתחייב בקרבן העוף אבל עושיין אותן סער לשנה
כיצד עושיין אותן סער לשנה אומדין שנה זו צריכה
עיבור מפני התקופה שמעכה חו מפני האביב ופירות
החילוף שלא הגיעו ועוד שהגדלים קטנים והגוזלות רכים
היין מצומצם את השנה לא במזומנין לה כיצד
יאמר ראש בית דין הגדול לפלוני ופלון מן הסנהרדין
היין מצומצם למקום כלו שנחשב ונראה וכדע אם שנה
זו צריכה עיבור חו אינה צריכה ואותן שזימנן בלבד
הן שמעבדין אותה ובכמה מעבדין אותה מתחילין
בשלושה דיינין מכלל סנהרדי גדולה מימי שסמכו אותן
אמרו שנים לא נשב ולא נראה אם צריכה עיבור אם
ואמר אחר נשב ונברוק בטליחיר במיעוטו אמרו
שנים נשב ונראה ואחר אומר לא נשב מוסיפין שנים
מן המזומנין ונושחין ונותנין בדברי שנים אומדים
צריכה עיבור ושלושה אומדין אינה צריכה בטלו שנים
במיעוטן שלשה אומדין צריכה ושנים אומדין אינה
צריכה מוסיפין שנים מן המזומנין לה ונושחין ונותנין
וגומדין בשבעה אם גמדו כולן לעבד חו שלא לעבד
עושיין כמה שגמדו ואם נחלקו הולכין אחר הדוב בין לעבד
בין שלא לעבד וצריך שיהיה ראש בית דין הגדול שהוא
ראש ושיבה שלשבעים ואחר מכלל השבעה יאסגמדו
בשלושה לעבד הרי זה מעובדת והוא שיהיה הנשיא
עמהן חו שידעה ובעיבור השנה מתחילין מן החד

השנים שני חמה ויש שם רבדים אחרים שהיו בית
ריץ מעברין בשבילן מפני הצורך ואלוהן מפני הרדום
שאין מתוקנין ואין העם יכולין לעלות מעברין את
השנה עד שיפסקו הגשמים ויתקנו הררכים מפני הגשמים
שנהרסו ונמצאו הנהרות מפסיקין ומונעין את העם
או מסכנין בעצמן ומתים מעברין את השנה עד שיתקנו
הגשרים ומפני תנורי פסחים שאברו בגשמים ואין
להם מקום לצלות את פסחיהן מעברין את השנה עד
שיבנו התנורים ויבשו ומפני גליות ישראל שנעקרו
ממקומן ועדיין לא הגיעו לידו שלום מעברין את השנה
כדי שיהיה להם פנאי להגיע אבל אין מעברין
את השנה לא מפני השלג ולא מפני הצנה ולא מפני
גליות ישראל שעדיין לא נעקרו ממקומן ולא מפני
הטומאה כגון שהיו רוב הקהל חו דוב הכהנים טמאים
אין מעברין את השנה כדי שיהיה להם פנאי לטהר
ויעשו בטהרה אפי' עשו בטומאה ואם עיבדו את השנה
מפני הטומאה הרי חן מעוברת יש רבדים שאין
מעברין את השנה בשבילן כלל אבל עושין אותן סעד
לשנה שצריכה עיבוד מפני התקופה או מפני החבוב
ופירות החולקין ואלוהן מפני הגריות והטלחים שעדיין
לא נולדו או שהן מעט ומפני הגוללות שלא פרחו
אין מעברין בשבילן כדי שיהיו הגריות והטלחים
מצויין לפסחים והגוללות מצויין לראיה חן למרי

עדים אחר שעיבדוה והעירו עליה ידח הדו לן מקד שין את
החרש ביום שלשים ויהיה רחש חרש אדר שני ולא קדשוהו
קורם שיעבדו את השנה טוב לא היו מעבדין שאין מעבדין
בניסין. חין מעבדין אתה שנה בשנת דעבון שהכל
דצין לבית הגדנות לאכול ולחיות וחי חפשי להוסיף להם
זמן לאסור החרש ואין מעבדין בטביעות שיר הכל
שולטת על הספוחים ולא ימצאו לקרבן העומר ושתי הלחם
ודגילין היו לעבד בערב טביעות. וידחה לו שזה
שאמרו חכמי חין מעבדין בשנת דעבון ובטביעות טלה
יעבדו בהן מפני הצורך אבל אם היתה השנה דחוויה
להתעבד מפני התקופה או מפני החביב ופירותה חילץ
מעבדין לעולם בכל זמן. כשמעבדין בותרין את
השנה כותבין אגרות לכל המקומות הרחוקים ומודיעין
אותן שעיבדוה ומפני מה עיבדוה ועל לשון הנשיא
נכתבות ואומר להם שהסכמתי חני וחבירי והוספנו
על שנה כך וכך דצו תשעה ועשרים יום דצו שלשים יום
שחרש העיבוק הדשות לבית דין להוסיפן מלאה או חסר
לאנשים הרחוקים שמודיעין אותם אבל הם לפי הנתיב
הם עושים אם מלא אם חסר. **עיקר חומת השנה**
כל שאמרו מקביעת דאש
החרש על הדחיה ועיבור השנה מפני הזמן או מפני
הצורך אין עושין אותה אלא סנהדרין שבאדף ושרחל
או בית דין הסמוכין שבאדף ישל שנתנו להם הסנהדרין

ולקידוש החדש מתחילין מן הגדולי חייזר מושיבין
לעבוד השנה לח מלך ולא כהן גדולי מלך מפני חילולתו
ומלחמותיו שמא רעתו נוטה בשבילן לעבר חו שלח
לעבר וכהן גדול מפני הצנה שמח לחתיה דעתו נוטה
לעבר כרי שלח יבזה תשרי בימי הקור והוא טוב לביום
הכפורים חמש טבילות היה רחש בית ריף הגדול
והוא הנקרא נשיה ברך רחוקה חייזר מעבדין חותה לח
על ונחאי חם ירצה הנשיה בח ורצה הדי חו מעובדת
לח רצה חונה מעובדת וחייזר מעבדין חת השנה חלה
בחרץ יהורה שה שכינה בתוכה שנ לשכנו תדרשו וחס
עיבדוה בגלול מעובדת וחייזר מעבדין לח ביום וחם
עיבדוה בלילה חונה מעובדת יש לבית ריף לחשב
ולירע חייזר שנה תהיה מעובדת בכל עת שירצו חפלו
כמה שנים חבל חייזר חומרין שנה פלונית מעובדת לח
חחר רחש השנה הוא ש חומרין שנה חו מעובדת ורבך
זה מפני הרוחק חבל שלח בשעת הרוחק חייזר מודיעין
שהיח מעובדת לח בחרר הוא ש חומרין שנה חו מעובדת
וחרש הבח אינו ניסן לח אחר שני חמרו לפני דאש השנה
שנה חו שתיכנס מעובדת חונה מעובדת בחמידה חו
הגיע יום שלשים באדר ולא עיבדו עריין השנה
חייזר מעבדין חותה כלל שחותו היום דחוי להיח רחש
חרש ניסן ומשיכנס ניסן ולא עיבדו חייזר יכולין לעבר
וחם עיבדוה ביום שלשים של אדר הדי חו מעובדת בחו

השבוע זה היה מן הדיון שיהיו בכל המקומות עושין יום
טוב אחר חפלו המקומות הרחוקות שבחוצה להקדש כמו
בני ארץ ישראל שהכל על שבת אחר סומכין וקובעין
חבל תקנת חכמה שיזהרו במנהג אבותיהם שביריהם
לפיכך כל מקום שלא היו שלוהי תשרי מגיעין חלו
כשהיו השלוהין יוצהין יעשו שני ימים וחפלו בזמן
הזה כמו שהיו עושין בזמן שבני ארץ ישראל קובעין
עלה רחיה ובני ארץ ישראל בזמן הזה עושין יום אחר
במנהגן שמעולם לא עשו שני ימים נמצא יום טוב שני
שאנו עושין בגלות בזמן הזה מרבדי סופדים שתיקנו
דבר זה יום טוב של ראש השנה בזמן שהיו קובעין
עלה רחיה היו קובעין ארץ ישראל עושין אותן שני ימים
טובים מספק לפי שלא היו יודעים יום שקבעו בו בידיו
את החדש שאין השלוהין ביום טוב ולא עורר זה
חפלו בירושלם עצמה שהיא מקום בית דין פעמים רבות
היו עושין יום טוב של ראש השנה שני ימים טובים שאם
לא באו עדים כל יום שלשים נוהגין היו באותו היום
שמצפין לעדים קרש ולמחר קרש והוא חלוהיו עושין
אותן שני ימים וחפלו בזמן הרחיה התקינו שיהיו עושין
חפלו בני ארץ ישראל אותן תמיד שני ימים בזמן הזה
שקובעין עלה שבת הנה למדתה שחפלו יום טוב שני
של ראש השנה בזמן הזה מרבדי סופדים חין
עשית יום אחר תלויה בקריבת המקום כיצד הם יהיה

רעות שפך נחמד למטה וחדרן וחדר ש הזה לכם דהש
חדשים ומה שמועק למדו ומה שמיש ממשה דביוני
שכך הוא פירוש הרבך עדות זו תהיה מסורה לכם לכל
העומד אחריהם במקומן אבל בזמן שחין שם סנהדרין
בחדרן ישראל חין קובעין חרשים וחיין מעבדין שנים לה
בחשבון זה שחנן מחשבין בו היום ודבר זה גלגל
למטה מסיני הוא שביאמן שיש סנהדרין קובעין על
הדתייה ובזמן שחין שם סנהדרין קובעין עלח שבזן זה
שחנן מחשבין בו היום וחיין נזקקין לדתייה לה פעמים
שיהיה יום שקובעין בו בחשבון זה הוא יום הדתייה
חוקרים לו ביום או אחריו ביום וזה שיהיה קודם לדתייה
ביום פלא הוא ובחדרות שהן למעלה חרץ ושרל
ומחמתי התחילו כל ישראל לחשב בחשבון זה מסוף
חכמי תלמוד בעת שהלכה חרץ ישראל ולא נשאר שם
בית דין קבוע אבל בימי חכמי משנה וכן בימי חכמי
תלמוד ער ימי חב"י ורבה על קביעת חרץ ישראל היו
קומבין כשהיתה סנהדרין קיימת והן קובעין על
הדתייה היו בני חרץ ישראל וכל המקומות שמגיעין אליהם
שלוחי תשרי עושין ימים טובים יום אחר בלבר ושאר
המקומות הרחוקות שחין שלוחי תשרי מגיעין אליהם
היו עושין שני ימים מספק לפי שלא היו יורעין יום
שקבעו בו בני חרץ ישראל את החרשי בזמן הזה
שחין שם סנהדרין ובית דין של חרץ ישראל קובעין על

מסוריה בגוף נור ודמשק וחסקלון וכיוצא בהן
לחרץ בגוף מצרים ועמקו ומוצא בו וצת בהן עושין
מנהג חבותריהן שבידיהן חם יום אחר יום אחר ואם שני
מים שני ימים מקום שבינו ובין יהושלים עשרה
חו פחות מעשרה והוא מסוריה חו הוצה לחרץ וחיוץ להם
מנהג חו שהיא עיר שנתחדשה במדבר חרץ ישל חו
מקום ששכנו בו ישראל עתה עושין שני ימים במנהג
דובה עולם וכליום טוב שני מדברי סופרים ואפלו יום
טוב שני של ראש השנה שהכל עושין אותו בזמן הזה
זה שחננו מחשבין בזמן הזה כל אחר ואחר בעינו
חומריץ שרש חרש יום פלו ויום טוב ביום פלוני לה
בחשבון שלנו חנו קובעין ולה עליו חנו קומכין שחין
מעבדין שנים וקובעין חרשים בחוצה לחרץ וחיוץ חנו
זומכין את על חשבון בני חרץ ישראל וקביעתם יוצא
שחננו מחשבין לגלות הרבר בלבד כיון שחנו יורעין שעל
חשבון זה הזקומכין חנו מחשבין לירע יום שקבעו בו
בני חרץ ישראל חיצה יום הוא ובקביעת בני חרץ ישראל
אותו הוא שיהיה ראש חרש חו יום טוב לחמפני חשבון
שחננו מחשבין **פירוש** **עשרה עשרה** בזמן
עושין על הראייה **היו** מחשבין
יורעין שעה שיתקבץ בה הירח עם החמה ברקדנק
דבה כדרך שהחטגניץ עושין כרי לירע חם ידחה
ירח חו לא ידחה ותחלת אותו החשבון הוא חשבון

מקום בינו ובין ירו שלם מהלך חמשה ימים הן פחות
שפורחי הפטר שיגיעו להן שלוחין חין חומלין שחנסי
מקום זה עושיין יוס טוב אחד שאלו אמר לנו שהיה שלוחין
יוצחין למקום זה שמה לחיהו השלוחין יוצחין למקום
זה מפני שלא היו שם ישראל ואחד שחזרו לקבוע על
החשבון ישבן שם ישראלים שהן חיובין לעשות שני ימים
הן מפני שהיה חדום בדרך בדרך שהיה בין יהודה וגליל
בימי חכמי משנה הן מפני שהיו הגוים מונעין את
השלוחין לעבוד ביניהן וחלו היה הרבך תלוי
בקריבת המקום היו כלבני מצרים עושיין יום אחד שהי
חפטר שיגיעו להם שלוחי תשרי שחין בין ירו שלום
ומצרים על דרך השקלון לא מהלך שמונה ימים הן
פחות וכך דובסוריה זה למרתה שחין הרבך תלוי בהות
המקום קרוב נמצא עיקר רבך זה על דרך זון כך
הזה כל מקום שיש בינו ובין ירו שלום מהלך יותר על
עשרה ימים גמורים עושיין שני ימים לעולם כמנהגם
מקורם שחין שלוחי כלתשרי ותשרי מגיעין לא למקום
שבינו ובין ירו שלם מהלך עשרה ימים הן פחות וכל
מקום שבינו ובין ירו שלם מהלך עשרה ימים בשווה הן
פחות שחפטר שהיו שלוחין מגיעין אליו דוחין הם
חותן המקום מדרך ישראל שהיו בה ישראל בשעת הדחיין
בכובוש שני כגון אושה ושפרעם ולוד ויבנה וכוב ועבדי
ושונא בהן עושיין יום אחד בלבד והם חותן המקום

שבעה ימים שבתות ושבתות
 עשרה שעות ושבע מחות ושלושה ותשעים חלקים סימן
 להם איב תש"ג וזן היא שחרית חרש לבנה יפן כשתשון
 ימי שנת הלבנה שבעה שבעה חם שנה פשוטה היא ישנה
 ממנה הרבעה ימים ושמונה שעות ושמונה מחות וששה
 ושב עים חלקים סימן להם דה תתעו וזנה היא שחרית שנה
 פשוטה וחס שנה מעובדת היה תהיה שחרית המעודה
 ימים וזחח ועשרים שעות וחמש מחות תשעה ושמונה
 חלקים סימן להם הלכה תקפטי כשיהיה עמך ידוע
 מולד חרש מן החרשים ותוסוף עליו איב תש"ג יפה
 מולד חרש שחריו ותדע בחיזה יום מיהו השבוע ובהיז
 שעה ובכמה חלק יהיה ביצר הדי שהיה מולד ניסן בחחר
 בשבת בחמש שעות ביום וזחה ושבעה חלקים סימן לזן
 ח"ד כשתוסף עליו שחרית חרש לבנה והחח איב תש"ג
 יפה מולד חייך בליל שלישי חמש שעות בלילה ותשע
 מחות חלקים סימן להן ג"ה תתק ועל דרך זן ער סוף
 העולם חרש אחר חרשי וכן כשיהיה עמך ידוע
 מולד שנה זן ותוסוף שחרית עלימי המולד חס פשוטה
 היא שחרית פשוטה וחס מעובדת שחרית המעובדת
 יפה לך מולד שנה שלה חריה וכן שנה אחר שנה ער סוף
 העולם והמולד הרה שון שמכנו ותחיל הוא מולד שהיה
 בשנה דה שונה שלוי צידה והוח היה בליל שני חמש שעות
 בלילה ומחתים וחרבעה חלקים סימן להן ב"ה לך יב"מ

שביב בקירוב ויורעין שעת קבוצה בלה
מהלכם האמצעי הוא הנקרה מולר ועיקרי החשבון
שמהשבין בזמן שהין שם בית דין שיקבעו על הרחי
והוא חשבון שחננו מהשבין היום הוא הנקרה עיבור ואלו
הז' היום והלילה ארבע ועשרים שעות בכל זמן
שתיים עשרה ביום ושתיים עשרה בלילה והשעה מחולקת
ללחך ושמונים חלקים ולמה חילקן השעה למנון זה לפי
שמנין זה יש לו חצי ורביעי ושמיני ושלוש ושתות ותשי
וחמש ועישור והרבה חלקים יש לכל אלו השמות
משיתקבץ הירח והחמה לפי חשבון זה עד שיתקבצו
פעם שניה במהלכם האמצעי תשעה ועשרים יום
ושתיים עשרה שעות מיום שלשים מתחלת לילן ושבע
מאות שלשה ותשעים חלקים משעת שלש עשרה וזה
הוא הזמן שבין כל מולד ומולד וזה הוא חדשה שלל
שנה שללכנה הם תהיה שנים עשר מאחר שיש אן
יהיה כללה שלש מאות וארבעה וחמשים יום ושמונה
שעות ושמונה מאות וששה ושבעים חלקים ואם תהי
מעוברת ותהיה השנה שלשה עשר חדש יהיה כללה של
מאות שלשה ושמונים יום ואחת ועשרים שעות וחמש
מאות תשעה ושמונים חלקים ושנת החמה היא שלש
מאות חמשה ושישים יום ושש שעות נמצאת תוספת
החמה על שנת הלבנה עשרה ימים ואחת ועשרים שעות
ומאותים וארבעה חלקים = כשתשליך ימי חדשה

שבע

כל שנה משתים עשרה שנה הפשוטות שהיא ר"ח תתען
ושחרית כל שנה משבע שנים המעוברות שהיא ה"ב
תקפ"ט ותשליך הכל שבעה שבעה ישאר שני ימים ושש
עשרה שעות וחמש מחות וחמשה ותשעים חלקים סימן
להז' ב"ן תקצ"ה וזה הוא שחרית המחזור בשיהיה
לך ידוע מולד תחלת מחזור ותוסוף ל"ן ב"ן תקצ"ה יצה
לך מולד המחזור שחדיו וכך מולד כל מחזור ומחזור
עד סוף העולם וכבר אמרנו שמולד תחלת המחזור הנמשך
היה ב"ה"ר ומולד השנה הוא מולד תש"ב של אותה השנה
ובדרך הזאת תרע מולד כל שנה שתדעה ומולד כל
הרש שתדעה משנים שעברו חן משנים שעתידין לבוה
פיצור תקח שני יצירה שעברו וגמרו ותעשה אותן מחזורין
שלא שבע שדה תשע עשרה ותדע מנין המחזורין שעברו
ומנין השנים שעברו ממחזור שיעריין לא נשלם ותקח
לכל מחזור ומחזור ב"ן תקצ"ה ולכל שנה פשוטה מעני
המחזור שלא נשלם ר"ח תתען ולכל שנה מעוברת ה"ב
תקפ"ט ותקבץ הכל ותשלים החלקים שעות ותשלים השעות
ימים והימים תשליכם שבעה שבעה והנשאר מן הימים
ומן השעות ומן החלקים הוא מולד השנה הבאה שתדעה
לירע מולדה מולד השנה שיצה בה שבון זה הוא
מולד ראש חדש תש"ב וכשתוסוף עליו ח"ב תש"ג יצה
לך מולד מרחשון וכשתוסוף על מולד מרחשון ח"ב תש"ג
יצה מולד כסליו וכך לכל חדש וחדש זה אחר זה עד סוף

התחלת החשבון' בכל החשבונות האלו שתדע מהן
המולד כשתוסיף שחדית עם שחדית כשיתקבץ מן החלקים
אף ושמונים תשלים שעה אחת ותוסיף אותה למנין ה
השעות ובשיתקבץ מן השעות הרבע ועשרים תשלים
יום ותוסיף למנין הימים ובשיתקבץ מן הימים יותר על
שבעה תשליך שבעה מן המנין ותניח השאר שאין אנו
מחשבים לירעמנין הימים אלא לירע בחיזה יום מימי
השבוע ובחיזון שעה וחיזה וזלק יהיה המולד' **כל**
תשע עשרה שנה שיהיו מהן שבע שנים מעובדות ושנים
עשרה פשוטות נקרא מחזור ולמה סמכו על מנין זה
שבזמן שחלה מקבץ מנין ימי שתיים עשרה שנה
פשוטות ושבע מעובדות ושעותיהן וחלקיהן ותשלים
כל אף ושמונים חלקים שעה וכל הרבע ועשרים שעות
יום ותוסיף למנין הימים ונמצא הכל תשע עשרה שנה
משני החמה שכל שנה מהן שלש מאות וחמשה וששים
יום ושש שעות בשווה ולא ישאר ממנין ימי החמה
בכל תשע עשרה שנה הוץ משעה אחת והרבע מאות
ושמונים וחמשה חלקים סימן להן א'ת'ל'ה' נמצא
במהזור שהחמה החדשים כולם חדשים הלבנה והשנים
שני החמה והשבעה שנים המעובדות שבכל מחזור
ומחזור לפי חשבון זה הם שנה שלישית מן המחזור ושעית
ושמינית ושנת אחת עשרה ושנת הרבע עשרה ושנת
שבע עשרה ושנת תשע עשרה' כשתקבץ שחדית

היתה שנה פשוטה דוחין את ראש החדש לחיץ קובעין
חומג בשלישי בשנה חן לא בחמישי בשבת וכך הם
יציא מולד תשרי ביום שני בשלש שעות ביום וחמש מאות
ושמונים ותשעה חלקים משעה דביעית סימנה בטון
תקפ"ט חן יותר עלכך הם היתה אותה השנה מוצאי המ'
עוברת שהיתה השנה הסמוכה לה שעברה מעוברת חין
קובעין ראש החדש בשני בשנה חן לא בשלישי

היה מולד השנה הפשוטה שהמרגן שתדחה לחמישי
פחות חלק אחר כגון שיצא סימנה ג' ט"ג חן פחות מזה
קובעין אותה בשלישי וכך הם היה מולד מוצאי העיבור
פחות חלק כגון שהיה סימנה בטון תקפ"ח חן פחות מזה
קובעין אותה בשני נמצא דרך קביעת ראש החדש
לפי השבוע זה כך הוא תחשב ותדע המולד באיזה יום
יהיה ובכמה שעות מן היום חן מן הלילה ובכמה חלקים
מן השעה ויום המולד הוא יום הקביעה לעולם לא הם
כך היה באחר בשבת חן ברביעי חן בערב שבת חן הם
היה המולד בחצות היום חן אחר חצות חן הם היה
במחציתם וארבעה חלקים משעה עשירית מליל שלישי
חן יותר על זה והיתה שנה פשוטה חן שהיה המולד
בחמש מאות ותשעה ושמונים חלקים משעה דביעית
מיום שני והיתה השנה פשוטה שאחר המעוברת שהם
יחדע אחר מארבעה דברים לו חין קובעין ביום המולד
לא בימים של אחר חן של אחר אחרין כדרך שביארנו

העולם **פירוש** **תשרי** **עשרה** חייז קובעין לעולם
לחש חדש לפי חשבון זה ליה

באחד בשבת ולא ברביעי בשבת ולא בערב שבת סימן להן
ה'ן לא כשיהיה מולד תשרי באחד משלשה ימים לו קובעין
לחש החדש ביום שלא חרין כיצד הרי שהיה המולד באחד
בשבת קובעין לחש חדש תשרי יום שני ואם יהיה המולד
ברביעי קובעין לחש חדש בחמישי ואם יהיה המולד
בששי קובעין לחש חדש בשביעי וכך אם יהיה
המולד בחצי היום חן למעלה מחצי היום קובעין לחש
חדש ביום שלא חרין כיצד הרי שהיה המולד ביום שני
שש שעות ביום או יותר על שש שעות קובעין לחש
חדש בשלישי ואם היה המולד קודם חצי היום אפלו
בחלק אחר קובעין לחש חדש באותו יום המולד עצמו
והוא שלא יהיה אותו היום מימי א'ון כשיהיה המולד
בחצי היום חן אחר הצות וירחה ליום שלא חרין אם היה
היום שלא חרין מימי א'ון הרי זה נרחה לשלאחר חרין
ויהיה לחש החדש קבוע בשלישי מיום המולד כיצד
הרי שהיה המולד בשבת באות היום סימן ז"ה קובעין
לחש חדש בשנה שמולדה כזה בשני בשבת וכך אם
היה המולד בשלישי באות חן אחר הצות קובעין לחש
החדש בחמישי בשבת מולד תשרי שיעה בחשבון
זה כלול שלישי בתשע שעות כלילה ומחתיים וחדבעה
חלקים משעה עשירית סימנה ג'ט'ר' חן יותר על זה אם

הרשע מלך וחרש חסר נהיו ימי שנת הלבנה שלש מהות
הקבועה וחמשים עשרה חרשים חסרים וששה מלחים' אבנ
מסני החלקים שיש בכל חרש וחרש יותר על חצי היום
יתקבץ מהן שעות וימים עד שיהיו במקצת השנים חרשים
חסרים יותר על המלחים ובמקצת השנים חרשים מלחים
יותר על החסרים . יום שלשים לעולם עושין חותן
דחש חרש בחשבון זה אם היה החרש שעבר חסר יהיה
יום שלשים דחש החרש הבה ואם היה החרש שעבר
מלא יהיה יום שלשים דחש חרש הוהיל ומקצתו דחש
חרש ויהיה תשלום החרש המלא שעבר ויהיה יום אחר
ושלשים דחש החרש הבה וממנו הוא המנין והוא יום
הקביעה ולפיכך עושין דחש חרשים בחשבון זה חרש
אחר יום אחר בלבד וחרש אחר שני ימים סדר
החרשים המלחים והחסרים לפי חשבון זה כך הוא תשרי
לעולם מלא וחרש טבת לעולם חסר ומטבת ואילך חרש
אחר מלא ואחר חסר עלה סדר ביצרי טבת חסר שבת
מלא אדר חסר ניסן מלא חייך חסר סיון מלא
תמוז חסר אב מלא אלול חסר ובשנה המעוברת אדר
דחשון מלא ואדר שני חסר נשארו שני החרשים
שהן מרחשון ובסליו פעמים יהיו שניהם מלחים ופעמים
יהיו שניהם חסדים ופעמים יהיה מרחשון חסר ובסליו
מלא ושנה שיהיו בה שני חרשים לן מלחים היא שנקדחו
חרשיה שלימים ושנה שיהיו בה שני חרשים לן חסרים

ומפני מה יתקן קובעין בחשבון זה בימי חלוף לפי
 שהחשבון הזה הוא לקבוע הידח והשמש בהילוכם
 החמצעי לתת במקומם המתים במזן שהודענו לפיכך עשו
 יום קביעה ויום רחיה כרי לפגוע ביום הקיבוע המתי
 ביצרי בשלושי קובעין בדביעי רוחין בחמישי קובעין
 בששי רוחין בשבת קובעין באחר בשבת רוחין בשני
 קובעין ועיקר שחר הדבע רחיות האלו הוא זה
 העיקר שחמרגן שהחשבון הזה במהלך החמצעי ורחייה
 לומר שהרי המולד יהיה בליל שלישי וירחה לחמישי
 ופעמים דבות לת ירחה יריח בליל חמישי ולא עוד לא
 ולא בליל ששי מכלל שלה נתקבצו השמש והירח קיבוע
 חמתי לא בחמישי **עיקר** **עשרת ימי** יום
 חדשים שללכנה תשעה ועשדים
 ומחצה וחלקים כמו שביחרגו והי חפטר לומר שרש
 החדש יהיה במקצת היום עד שיהיה מקצת היום מחדש
 שעבר ומקצתו מהבית שנערך חדש ימים מפיה השמועה
 למרו שישים אתה מחשב לחדש ואיך אתה מחשב
 שעות לפיכך עושין חדשי הלכנה מהן חדש חסר
 תשעה ועשדים יום בלבר וח' ע' שחרשה שללכנה
 יותר עלזה בשעות וחדש מלה משלשים יום וח' ע'
 שחרשה שללכנה פחות מזה בשעות כרי שלא לחשב
 שעות בחדש לחימים שלימים תלו היה חדשה
 שללכנה תשעה ועשדים יום ומחצה בלבר היו כלה שנים

שנתסמוך עליהן כדי שלא תטעה בחשבון סדרות הרשי
 השנה והן בנויין על עיקרי זה החשבון והקביעות והדחיות
 שביחדנו רכסם ואלהן כל שנה שיהיה דתשה שנה בה
 בשלישי תהיה לעולם כסדרן לפי חשבון זה בין בפשוטה
 בין במעוברת ואם יהיה דתשה שנה בשבת הן בשני לוח
 תהיה כסדרן לעולם בין בפשוטה בין במעוברת ואם
 יהיה דתשה שנה בהמישי חם פשוטה היא חי חפטר
 שיהיו הדשיה חסרים לפי חשבון זה ואם מעוברת היא
 חי חפטר שיהיו הדשיה כסדרן לפי חשבון זה

פירוש תעתיק שנת החמה יש מחכמי
 שהיה חומר שהיה שלש

מאות חמשה ושישים יום ורביעי יום שהיה שש שעות
 ויש מהן שהומר שהיה פחות מרביעי היום וכך חכמי
 יון ופרק יש ביניהן מחלוקת ברבר זה מי שהיה
 חומר שהיה ורביעי היום יש חר מכל מהזור שלתשע
 עשרה שנה שעה אחת וארבע מאות וחמשה ושמונים
 חלקים כמין שחמדנו ויהיה בין תקופה לתקופה אחר
 ותשעים יום ושבע שעות וחצי שעה ומשתדע תקופה
 אחת באיזה יום ואיזו שעה היא תתחיל למנות ממנה
 לתקופה השנייה שחלוקה ומן השנייה לשלישית עד
 סוף העולם תקופת ניסן היא השעה והחלק שתיכנס
 בו השמש לתחלת מזל טלה ותקופת תמוז שתיכנס היות
 השמש בראש מזל סרטן ותקופת תשרי היות השמש

נפיקה דהי שיהא חסד וסנה שאהיה בה מרחשון וחסד בסליו
מלאה דקרחון ארסייה כסדרין דגך ידיעת השנה חס
הרשיה בלחש חסדים אה כסדרין לעי השבון זה כך הוא
וארע החלה חס שנקבע בן ראש השנה שתדעה לירע
פדור הרשיה צמן שביחרנו בפלך שביעי ותדע יום
שיקבע בן ראש השנה שלאחריה ותחשב מטן הימים
שבתיהן חוץ מיום הקבועה שלזו ושלזו חס תמצה
ביניהן שני ימים יהיו חרשי וישנה חסדים וחס תמצה
ביניהן שלשה ימים יהיו כסדרין וחס תמצה ביניהן
ארבעה יהיו שלומים בר"א בשהיתה השנה
שתדעה לירע סידור הרשיה פשוטה אבל חס היתה
מעובדת חס תמצה בין יום קביעותה ובין יום קביעת
שנה שלאחריה ארבעה ימים יהיו חרשי חותה השנה
המעובדת חסדים וחס תמצה ביניהן חמשה יהיו כ
בסדרין וחס תמצה ביניהן ששה יהיו שלומים
ביצריה קרי שדצונן לירע סידור חרשי השנה
היה ראש השנה בחמישי והיה פשוטה וראש
השנה שלאחריה בשני בשבת נמצה ביניהן שלשה ימים
ירענן ששנה זו חרשיה כסדרין ואילו היה ראש השנה
שלאחריה בשלושי היו חרשי שנה זו שלומים ולא היה
ראש השנה בשנה זו בשבת ובשנה שלאחריה בשלושי
בשבת היו חרשי שנה זו חסדים ועל דרך זו יתחשב
לשנה המעובדת כמו שחמרנו יש שם סימטין

זמן תקופת ניסן של חמשה עשר יום בתרשי"ת וב
ובכמה שעה. תקופת ניסן לפי חשבון זה אינה לעולם
לא חנה בתחלת הלילה חנה בחצי הלילה חנה בתחלת היום חנה
בחצי היום ותקופת תמוז לעולם אינה לא חנה בשבע שעות
ומחצה חנה בשעה אחת ומחצה בין ביום בין בלילה ותקופת
תשרי לעולם אינה לא חנה בשבע שעות חנה בשלש שעות
בין ביום בין בלילה ותקופת טבת לעולם אינה חנה חנה
בעשר שעות ומחצה חנה בארבע ומחצה בין ביום בין
בלילה. חם תרצה לירע באיזה יום מימי השבוע ובחזון
שעה תהיה התקופה קח שנים גמורות שעברן משנת
יצירה עד שנה שתדעה והשלך הכל שמונה ועשרים
שמונה ועשרים והנשאר פחות משמונה ועשרים קח לנ
שנה ושנה יום אחר ושש שעות וקבץ הכל והוסיף עליו
שלשה והשלך הכל שבעה שבעה והנשאר מן הימים
ומן השעות תתחיל למנותן מתחלת ליל אחר בשבת
ולאשר יגיע החשבון בו תהיה תקופת ניסן ולמה מוסיפין
שלשה לפי שתקופה דחשונה שלשנת היצירה היתה
בתחלת ליל רביעי. כיצד הדי שרצונן לירע תקופת
ניסן שלשנת שלשים ותשע מאות וארבעת אלפים
ליצירה כשתשליך הכל שמונה ועשרים שמונה ועשרים
תשאר שנה אחת תקח לה יום אחר ושש שעות ותוסיף
עליו שלשה נמצאת תקופת ניסן בלילה מישיש שש שעות
בלילה ובשתיים עליה שבע שעות ומחצה תהיה תקופת

כד העמיד למחנות ונתן טבתה יות השמש ברהש
מחלגדי ובקופת ניסן הייתה בשנה דת שונה שלי צורה לתי
השבון זה קובם מולד ניסן בשבעה ימים ותשע שעות
ושש מאות שנים וארבעים חלקים סימנה ז' תלמבי
דרך השבון התקופה כך הוא תרע תחלה כמה
מחזורים שלימים משנת היצירה עד מחזור שתלצה
וקח לכל מחזור מהן שעה אחת ותפ' חלקים וקבץ כל
החלקים שעות וכלה שעות ימים ותגרע מן הכל שבעה
ימים ותשע שעות ושש מאות שנים וארבעים חלקים
והנשאר תוסיף אותו על מולד ניסן שלשנה ראשונה מן
המחזור יצא לך בחיזון שעה ובבמה בהרש תהיה תקופת
ניסן שלאותה השנה הרה שונה באותו מחזור וממנה
תתחיל למנות אחר ותשעים יום ושבע שעות ומחצה
לכל תקופה ותקופה' והם תרצה לירע תקופת
ניסן שלשנה זו שהיא שנת כך וכך במחזור שחתה
עזמר בן קח לכל המחזורים השלימים שעה ותפ' לכל
מחזור ולכלה שנים הגמורות ששלמן מן המחזור עשרה
ימים ואחת ועשרים שעות ומחתיים וארבעה חלקים
לכל שנה וקבץ הכל ותגרע ממנו שבעה ימים ותשע
שעות ושש מאות שנים וארבעים חלקים והשאר תשליכם
הרשי לבנה תשעה ועשרים יום ושתיים עשרה שעות
ושבע מאות שלש ותשעים חלקים והנשאר פחות מחדש
לבנה תוסיף אותו על מולד ניסן שלאותה השנה ותדע

חמשה ותשעים תשלך הכל שלשים שלשים נשארנו חמשה
ימים בשבת חיל למנות חמשה ימים מראש חרש ניסן
שהיה בחמישי יגיע החשבון ליום שני וכבר ידענו שאין
התקופה בשני בשבת אלא בחמישי לפיכך תגיד יום אחר
יום עד שתגיע לחמישי שהוא יום התקופה ונמצאת תקן
ניסן בשנה זו ביום שמיני מחרש ניסן ועל הדרך הזאת
תעשה בכל שנה ושנה זה שאמרנו תוסיף יום
אחר יום עד שתגיע ליום התקופה לעולם לא תהיה צריך
להוסיף אלא יום אחר און שנים און שלשה ופלא גדול הוא
שתהיה צריך להוסיף הרבעה ואם ממצאתה שחתי צריך
להוסיף יותר על זה תרע שטעית בה שבון ותחזור
ותחשב ברקרוץ **תגיד ק** **על חמשה ימים** שנת
החמה למי שהוא **אומר** שהיה
פחות מרביע מחכמי ישראל אומר שהיה שלש מאות
חמשה ושישים וחמש שעות ותשע מאות שבעה ותשעים
חלקים ושמונה וחרבעים דגע והרגע אחר מששה ושבעים
בחלק ולפי שבון זה תהיה תוספת שנת החמה על שנת
הלבנה עשרה ימים וחחת ועשרים שעה ומאה ואחד
ועשרים חלק ושמונה וחרבעים דגע קימץ להן יבא ק"כ
מ"ח ולא תמצא תוספת במחזור שלתשע עשרה כלל
אלא בכל מחזור מהן יש למן שני החמה עם שני הלבנה
הפשוטות והמעובדות **בין כלתקופה ותקופה**
לפי שבון זה אחר ותשעים ושבע שעות וחמש מאות

תמוז בשעה ויחזק מיום חמישי וכשתוסף עליה שבע
שעות ומחצה תהיה תקופת תשרי בתשע שעות מיום
חמישי ופשתוסף עליה שבע ומחצה תהיה תקופת טבת
בהרבע שעות ומחצה מליל ששי ופשתוסף עליה שבע
ומחצה תהיה תקופת ניסן הבהה בתחלת יום ששי ועל דרך
זו עד סוף העולם תקופה אחר תקופה חם תרצה
לירע בפמה בהרש תהיה תקופת ניסן שלשנה זו תרע
ותחלה בחיזה יום מימי העבוע תהיה ובחיזה יום יקבע
ניסן שלשנה זו וכמה שנים גמורות עברו מן המחזור
ותקח לכל שנה אחר עשר יום ותוסף על סכום הימים
שבעה ימים בחמנים סוף והשלך הכל שלשים שלשים
והנשאר פחות משלשים תתחיל למנות מראש הרש
ניסן חם יגיע ליום התקופה מוטב ואם לאו הוסף יום
און שני ימים און שלשה ימים על המנין עד שיגיע ליום
התקופה וחם תהיה השנה מעוברת תתחיל למנות מראש
הרש אחר שני וליום שיגיע החשבון בחותו היום מן
ההרש תהיה התקופה כיצרי הרי שרצונך לירע
בכמה בהרש תהיה תקופת ניסן שלשנת שלשים ותשע
מאות שהיא שנה תשיעית ממחזור לם מצונן להש
חרש ניסן נקבע בה בחמישי ותקופת ניסן בחמישי
ולפי שהיתה שנה זו תשיעית למחזור יהיו השנים
הגמורות שמונה כשתקח לכל שנה מהן אחר עשר יום
יהיו כל הימים שמונה ושמונים תוסף שבעה הדיהכל

שהן מעפרין מפני הדין חו מפני הדין למי שחשבון
זה הוא החמת יתר מן הדחשון והוא קרוב מרבדים
שנתבחרן באסטיגנינות יותר מן החשבון הדחשון שהיתה
בן שנת החמה של שמחות וחמשה וששים יום ודביע יום
וחשבון שתי התקופות הלן שביחלנו ררכס הכל
בקירוב הוא ובמהלך השמש החמיעי ליה במקומה
החמתי חבל במקום השמש החמתי תהיה תקופת גיסן
בזמנים לן בכמן שני ימים קורם שתי התקופות שיוצאין
בחשבון זה ביז בחשבון מי שמחשב דביע יום גמור
ביז למי שמחשב לפחות מדביע יום

פדק

לפי שהמדנו

עשיר

אחד

בהלכות
ברקרוק ויורעין חס יירחה היכה חן לת יירחה ירעכך
שכלמי שרוחו נכונה ולבו תהב לרברי החכמות ולעמור
על הסודות יתחוה לירעחותן הררכים שמחשבין בהן
עד שירע חרם חס יירחה היכה בלילה חן לא יירחה
וררכי החשבון יש בהן מחלוקות גדולות ביז חכמי
הגויס הקדמונים שהקרו על חשבון התקופות והגימטריות
ואנשים חכמים גדולים נשתבשו בהן ונעלמו מהן
רבדים ונולרו להם ספיקות ויש מי שרקרק הדבה ולא
פגע בדרך הנכונה בחשבון רתיית היכה לא עלל במים
ארורים והעלה חרש בירן ולפי חוקר הימים ורוב
הבריקות וההקידות נורע למקצת החכמים ררכי חשבון

ותשעה עשר חלקים ואחד ושלשים דגע סימן להצניח
תקנ"ט לאיזכר שתדע תקופה מקדמת קופות הימתי היתה
תחשוב מחותנו דגע מנין זה ותדע תקופה שהחזיה על
הדרך שביחורנו בתקופת השנה שהיא רביעי תקופת
ניסן לפי השבון זה היתה בשנה רחשונה שלישידה קורם
מולד ניסן בתשע שעות ושש מחות ושנים וארבעים
חלקים סימן להם ט"ת מ"ם וכך היא לעולם בכל שנה
רחשונה שלכל המחזור קורם מולד ניסן בתשע שעות
ושש מחות ושנים וארבעים חלקים כשתדע תקופת
ניסן שלשנה רחשונה מקדמת המחזור תחשוב ממנה אחר
ותשעים יום ושבע שעות וחמש מחות ותשעה עשר
חלקים ואחר ושלשים דגע לכל תקופה ותקופה עד סוף
המחזור חס תרצה לידע מתי תהיה תקופת ניסן
לפי השבון זה תדעתה לה שנים גמורות שעברו מקד
המחזור ותקח לכל שנה מהן תוספתה והיא יב"ת ק"כ
מ"ח וקבץ כל הדגעים חלקים וכל החלקים שעות וכל
השעות ימים כדרך שתחשב במולדות ותגרע מקד
הכל תשע שעות ושש מחות ושנים וארבעים חלקים
והנשאר תשליכו חרשי לבנה והנשאר שחיון בנו חרש
לבנה תוסוף אותו על מולד ניסן של אותה השנה ובדגע
שיגיע המנין בו תהיה תקופת ניסן של אותה השנה
מדתיף לו הדברים שעל השבון תקופה זו הין
סומכין לענין עיבור השנה בעת שבית דיין הגדול מצוי

או ברוב החשבונות ש'חין מועילין ברחיית הירח
העיקרים ש'נריך אדם לירע חותן תחלה לכל חשבון
נות האסטגנינות בין לרדכי חשבון הרתייה בין לשחר
הרברים און הגלגל מוחלק בשלש מחות וששים מעלות
כל מזל ומזל שלשים מעלות והתחלה מתחלת מזל
טלה וכל מעלה ומעלה ששים חלקים וכל חלק וחלק ששים
שניות וכל שנייה ושנייה ששים שלישיות וכן תדקדק
החשבון ותחלק כל זמן שתדעה לפיכך אם יצא
לך בחשבון שכוכב מלך מקומן בגלגל בשבעים מעלות
ושלשים חלקים וארבעים שניות תדע שכוכב זה הוא
במזל תחומים בחצי מעלת אחת עשרה ממזל זה
לפי שמזל טלה שלשים מעלות ומזל שור שלשים נשאר
עשר מעלות ומחצה ממזל תחומים וארבעים שניות
מחצי המעלה האחרון וכן אם יצא מקומן בגלגל
בשלש מחות ועשרים מעלות תדע שכוכב זה במזל
דלי בעשרים מעלה בן ועל דרך זו בכל המנינות וסדר
המזלות כך הוא טלה שור תחומים סרטן הדריה
בתולה מחזנים עקרב קשת גרי דלי רגום
בכל החשבונות כולן כשתקבץ שחרית לשחרית חן
כשתוסיף מנין על מנין תקבץ כל מנין עם מינו השניות
עם השניות והחלקים עם החלקים והמעלות עם המעלות
וכל שיתקבץ מן השניות ששים חותן חלק אחר
ותוסיפו על החלקים וכל שיתקבץ מן החלקים ששים

זה וענר שיש לנו בעקרים אן קבלות מפי חכמי ורחיות
שלה נכתבו בספרים הירועים לכל ומכני כל אן הרבדים
פשה בעוני לבחך ררכי השפון זה כדו שיהיה נפון למי
שמלחן לבו לקרבה אל המלחכה לעשות אותה ואל
יחון ררכים אן קלום בעיניך מפני שאין חנו נדיכין להן
בזמן הזה שלן הררכים ררכים דחוקים ועמוקים הם
הזוה סור העיבור שהיו החכמים הגדולים יורעין אותן
והינן מוסדין אותן לכל ארס לא לטמוכים נבונים
חבל זה החשבון שמחשבין בזמן שאין שם בית ריך
לקבוע על הדתיה שאנו מחשבין בו ביום אפלו תינוקות
של בית דבן מגיעין עד סופן בשלשה חדבעה ימים
שמה יתבונן חכם מחכמי האומות או מחכמי
ישראל שלמדו חכמת יון בררכים אן שאני מחשב בהן
לדתיית הירח וירחה קידוב מעט במקצת הדרכים ויעלה
על דעתו שנת עלם ממנו רבר ולא ירענו שיש באותה
הדרך קידוב אל יעלה זה על דעתו לא כל רבר של זה
דקר קנו בו מפני שירענו בעיקרי הגימטראות ברחיות
בדורות שאין רבר זה מפסיר ביריעת הרחייה ואין ה
חוש שיין לו ולפיכך לא דקר קנו בו וכן כשירחה
בדרך מן הדרכים חסרון מעט מחשבון הרחייה לאותה
הדרך בבוונה עשינו זה לפי שיש כנגדו יתרון בדרך
אחרת עד שיצא הרבר לאמתו בררכים קדובים בלא
חשבון ארוך כדו שלא יבהל ארם שאינו דגול ברבדים

מעלות שפבר הדי מצבה מעלה אחת ועשיתיה חלקים
ושחר מאתים תשע וחמשים מעלות ונמצא הנשחר סימנו
לנט כצנ ועל דרך זן בכלגרעון וגרעון השמש והירח
וכן שחר השבעה כוכבים מהלך כל אחר ואחר מהן בגלגל
שלו מהלך שווה איך בן לא קלות ולא כבדות לא כמו
מהלכו היום כמו מהלכו חמש כמו מהלכו למחר כמו
מהלכו בכלים ויום וגלגלו של כל אחר מהן העם שהוא
מקיף את העולם איך הארץ באמצעו לפיכך אם
תערוך מהלך כל אחר מהן לגלגל המקיף את העולם
שהארץ באמצעו שהוא גלגל המזלות ישתנה הלכו
ונמצא מהלכו ביום זה בגלגל המזלות פחות או יותר
על מהלכו חמש או על מהלכו למחר המהלך השווה
שמהלך הכוכב או השמש או הירח בגלגלו הוה הנקרא
אמצע המהלך והמהלך שיהיה בגלגל המזלות שהוא
פעמים יותר ופעמים חסר הוה המהלך האמיתי ובו יהיה
מקום השמש או מקום הירח האמיתי כבר אמרנו
שחלו הרכיב שחנן מבארים בהלכות אן אינם חלה
לחשבון רחייית הירח בלבד לפיכך עשינו העיקר שממנו
מתהיליץ לעולם לחשבון זה מתחלת ליל חמישי שיומן
יום שלישי לאחר שניסן משנה זן שהיא שנת שבע עשרה
מחזור לס שהיא שנת שמונה ושלשים ותשע מאות
וארבעת אפים ליצורה שהיא שנת תשע ושמונים וארבע
מאות ואף לשטרות שהיא שנת תשע ומאתה וארבע

תשים הותן מעלה ותנוסיף הותן על המעלות וכשתחנך
המעלות תשליך הותן שלש מאות וששים שלש מאות
וששים והנשאר מסלש מאות וששים ולמטה הוא שתופסין
לחשבון בכלה שבונות כולן כשתרצה לגרוע
מנין ממנין אם יהיה זה שגורעין הותן יותר על זה שגור
רעין ממנו הפלו בחלק אחר תוסיף על זה שגורעין ממנו
שלש מאות וששים מעלות כדי שיהיה אפשר לגרוע זה
המנין ממנו כיצד הדי שהצדיכך החשבון לגרוע
מאתים מעלות והמשים חלקים וארבעים שניות סימנם
לנח ממחה מעלות ועשרים חלקים ושלושים שניות
סימנם קבל תוסיף על המחה שלש מאות וששים יהיו
המעלות ארבע מאות וששים ותתחיל לגרוע השניות
מז השניות תבוא לגרוע ארבעים משלשים אי אפשר
תדים חלק אחר מן עשרים החלקים ותעשה הותן ששים
שניות ותוסיף עלה שלשים ונמצאה השניות תשעים
תגרע מהן הארבעים ישאר המשים שניות ותחזור
לגרוע המשים חלקים מתשעה עשר חלקים שכבר
הדימותה מהן חלק אחר ועשיתן שניות ואי אפשר
לגרוע המשים מתשעה עשר לפיכך תדים מעלה אחת
מז המעלות ותעשה הותן ששים חלקים ותוסיף על
התשעה עשר ונמצאה החלקים תשעה ושבעים תגרע
מהם המשים ישאר תשעה ועשרים חלקים ותחזור
לגרוע מאתיים מעלות מן ארבע מאות ותשע והמשים

קלו כחכ ועל הרדך הין תכפול ותוציה מהלכה לכלמין
 שתדנה ופן חם תדנה לעשות סימנים ידועים אצלך
 למהלכה לשני ימים ולשלושה ולחרבעה עד עשרה תעשה
 ובן חם תדנה להיות לך סימנים ידועים מוכנים למהלכה
 לעשרים יום ולשלושים ולחרבעים עד מאה תעשה ורבך
 גלוי הוה וידוע מאחד שירעתה יום אחר ודאי
 הוה להיות מוכן וידוע אצלך מהלך המצעה שמש לתעשה
 ועשרים יום ולשלוש מאות וחרבעה וחמושים יום שהן ימי
 שנת לבנה בזמן שחרשיה כסדרן והיא הנקראת שנה
 סרודה שבזמן שיהיו לך חמצעות לו מוכנים יהיה
 החשבון קל עליך לרחיית הירח לפי שתשעה ועשרים יום
 גמורים מליל הרחיה עד ליל הרחיה שלחדש הבח ובן
 בכל חדש וחדש חיץ פחות מתשעה ועשרים יום ולאה
 יותר שחיץ חפזינו בכל לו החשבונות את לרעת הרחיה
 בלבד ובן מליל הרחיה שלחדש זה עד ליל הרחיה
 לחותו החדש לשנה הבאה שנה סרודה חן שנה ויום
 אחר ובן בכל שנה ושנה ומהלך השמש החמצעי לתעשה
 ועשרים יום שמונה ועשרים מעלות וחמשה ושלשים
 חלקים ושנייה אחת סימנס כח לה א ומהלכה לשנה סרודה
 שלש מאות ושמונה וחרבעים מעלות וחמשה וחמשים
 חלקים וחמש עשרה שניות סימנס שמה לה טו
 נקודה אחת יש בגלגלה שמש ובן בשאר גלגלי השבעה
 כוכבים בעת שיהיה הכוכב בה יהיה גבוה מעלה ארץ

לחשבן בית שני וזו השנה היא שחמץ קורחין אותה שנת
 בעיקר בה שבון זה ולפי שהדחייה לח תהיה הלח
 בחרץ ישלל במן שביחדנו עשינו כל רדכי השבון זה
 בפויץ על עיר ורושלים ולעשר המקומות הסובבין אותה
 במן ששה ושבעה ימים שבהן רוחין חת הירה תמיד
 לבחיים ומעירים בבית רין ומקום זה הוא נוטה מתחת
 הקן השווה המסבב באמצעה עולם כנגד רוח צפונית
 במן שתיים ושלישים מעלות ער המשושלים וער
 תשע ועשרים וכך הוא נוטה מאמצע הישוב כנגד רוח
 מערב כמו ארבע ועשרים מעלות ער שבע ועשרים

וער אחת ועשרים **פדק עשנים עשד**
 מהלך השמש

האמצעי ביום אחר שהיא ארבע ועשרים שעות תשעה
 וחמשים חלקים ושמונה שניות סימנס נטה נמצח מהלכה
 בעשרה ימים תשע מעלות ואחר וחמשים חלקים ושלוש
 ועשרים שניות סימנס טנח כג' ונמצח מהלכה במאה יום
 שמונה ותשעים מעלות ושלושה ושלושים חלקים ושלוש
 וחמשים שניות סימנס נח לג נג' ונמצח שאריות מהלכה
 בלף יום אחר שתשליך כל שלש מאות וששים מעלות
 כמו שביחדנו מאתים והמשוששים מעלות ושמונה
 ושלושים חלקים וחמשים שניות סימנס לסה לחנ' ונמצח
 שאריות מהלכה בעשרת לפים יום מאה שש ושלושים
 מעלות ושמונה ועשרים חלקים ועשרים שניות סימנס

קלף

שנ

שכצטן לירע מצום השמש החמצעי בתחלת ליל השבת
שיומו חדבעה עשרתום לחרש תמוז משנה זן שהיה
שנתה עיקר מצינון מיטן הימים מיום העיקר ער תחלת
יום זה שאנו רוצים לירע מקום השמש בן מזה יום
לקחנו חמצע מהלכה למזה יום שהוא צה לג נג והוספן
עלה עיקר שהוא זג לב יצא מן החשבון מזה וחמש
מעלות ושבעה ושלשים חלקים וחמש ועשרים שניות
סימנס קה לזכה ונמצא מקומה במהלך חמצעי בתחלת
לילה במזלסרטן בחמש עשרה מעלות בן ושבעה
ושלשים חלקים ממעלת שש עשרה י והחמצע
שיצא מחשבון זה פעמים יהיה לתחלת הלילה בשוה
חו קורס שקיעת החמה בשעה חו אחר שקיעת החמה
בשעה ורבך זה לח תחוש לו בשמש בחשבון הרחיה
שהדי חנו משלמין קידוב זה כשנחשוב לחמצע
הירח ועלהדרך הזאת תעשה תמיד לכל עת
שתרצה ואפלו אחר אף שנים שתקבץ כלה שחריה
ותוסיף עליה עיקר יצא לך המקום החמצעי וכף תעשה
בחמצע הירח ובחמצע כל כוכב וכוכב מאחר שתדע
מהלכו ביום אחר כמה הוא ותדע העיקר שממנו
תתחיל תקבץ מהלכו ביום אחר כמה הוא לכל השנים
והימים שתדעה ותוסיף עליה עיקר ויצא לך מקומו
במהלך חמצעי וכף תעשה בגובה השמש תוסיף
מהלכו בחותף הימים חו השנים עליה עיקר יצא לך

כל מחורו וזוהי הנקודה שלגלגלה שמש ושחלה ככבים
חורף מן הירח סובבת בשווה ומהלכה בכל שבעים שנה
בקיוב מעלה ונקודה זו היא הנקודה גובה
גובה השמש מהלכן בכל עשרה ימים שצויה אחת וחצי
שצויה שהיא שלשים שלישיות נמצאה מהלכן במאה יום
המש עשרה שניות ומהלכן בארץ יום שני חלקים ושלשים
שניות ומהלכן בעשרת לפים יום המשה ועשרים חלקים
ונמצאה מהלכן לתשעה ועשרים יום הרבע שניות
ומהלכן בשנה סדורה שלש וחמשים שניות כבר
חמרנו שהעיקר שממנו ההתחלה בחשבון זה הוא
מתחלת ליל חמישי שומן שלישי לחדש ניסן משנת
שמונה ושלשים ותשע מאות וארבעת לפים ליצירה
ומקום השמש במהלכה החמישי היה בעיקר זה
בשבע מעלות ושלשה חלקים ושנים ושלשים שניות
מחלטה סימנם ז' ל' ומקום גובה השמש היה
בעיקר זה בשש ועשרים מעלות וחמשה וארבעים
חלקים ושמונה שניות ממחלת החומים סימנם כ' מה ה'
כשתרצה לירע מקום השמש במהלכה החמישי
בכל זמן שתדעה תקח מנין הימים שמתחלת יום
העיקר עד היום שתדעה ותוסיף מהלכה החמישי
בחותן הימים מן הסימנין שהורענו ותוסיף הכל על
העיקר ותקבץ כל מיץ עם מינו והיותה הוא מקום השמש
במהלכה החמישי לחותן היום כיצד הדי

ובליון שמש שתדע המצעה שמש לכליום שתדעה
 מלימים הבאים כך תדע המצעה לכליום שתדעה
 מימים שעברו **פירוש עשר עשרה עשרה**
 הם תדעה לירע
 מקום השמש האמתי בכליום שתדעה תוציה תחלה
 מקומה האמיתי לחותו היום עלהדרך שביאלכו
 ותוציה מקום גובה השמש ותגדע מקום גובה השמש
 במקומו השמש האמיתי הנשאר הוא הנקרא מסלול
 השמש ותראה כמה מעלות הוא מסלול השמש
 אם יהיה המסלול פחות ממאה ושמונים מעלות תגדע
 מנת המסלול במקום השמש האמיתי והם היה
 המסלול יותר על מאה ושמונים מעלות עד שלש
 מאות וששים תוסוף מנת המסלול על מקום השמש
 האמיתי ומה שיהיה אחד שתוסוף עליו זהו תגדע
 ממנו הוא המקום האמיתי ודע שהם יהיה המסלול
 מאה ושמונים בשווה זה שלש מאות וששים בשווה
 היץ לו מנה ג' יהיה המקום האמיתי הוא המקום האמיתי
וכמה היא מנת המסלול הם יהיה המסלול עשר
 מעלות תהיה מנתו עשרים חלקים והם יהיה עשרים
 מעלות תהיה מנתו ארבעים חלקים והם יהיה שלשים
 מעלות תהיה מנתו שמונה וחמשים חלקים והם יהיה
 ארבעים מעלות תהיה מנתו מעלה אחת וחמשה עשר

מקום גובה השמש לחותו היום שתכנה גבן עם
תדנה לעשות לך עיקר אחר שתתחיל ממנו חוץ מעיקר
זה שהתחלנו ממנו בשנה זו כדי שיהיה חותו עיקר
בתחלת שנת מחזור ידוע או בתחלת מזהה מן המזחות
הדעות בדרך וחס תדנה להיות העיקר שתתחיל ממנו
משנים שעברו קודם עיקר זה או לאחר כמה שנים
מעיקר זה הדרך ידועה ביצר היא הדרך כיצר
ירעה מהלך השמש לשנה סדורה ומהלכה לתשעה
ועשרים יום ומהלכה ליום אחד ודבר ידוע שהשנה
שחרשיה שלימים היא יתירה עלה סדורה יום אחרי
והשנה שחרשיה חסרים היא חסרה מן הסדורה יום
אחרי והשנה המעובדת חס היו חרשיה כסדרן תהיה
יתירה עלה שנה הסדורה שלשים יום וחס היו חרשיה
שלימים היא יתירה עלה סדורה אחר ושלשים יום וחס
היו חרשיה חסרים היא יתירה עלה סדורה תשעה
ועשרים יום ומאחר שכל הרבדים האו ידועים
תוציא מהלך המצעה שמש לכל השנים והימים
שבתנה ותוסיף עלה עיקר שעשינו יצחלק המצעה
ליום שתדנה משנים הבחות ותעשה חותו היום עיקר
או תגרע המצעה שהותחתה מן העיקר שעשינו
ויצח לך העיקר ליום שתדנה משנים שעברו ותעשה
חותו המצעה עיקר וכזה תעשה בהמצעה הידועה ושאר
הכוכבים חס היו ידועים לך וכבר נתבאר לך מכלל

מלקים נכח מנת החתים שנים והרבעים חלק
וכן אם יהיה המסלול שלש מחות מעלות תגדע חותן
משלש מחות וששים ושחר ששים וכבר ידעתה שמנת
ששים מעלות מעלה אחת והרבעים חלקים וכך היה
מנת השלש מחות מעלות ועל דרך זה בכל מנין ומנין
הרי שהיה המסלול חמש וששים מעלות כבר
ירענו שמנת הששים היא מעלה אחת ואחר והרבעים
חלי ומנת השנים היא מעלה אחת ואחר והששים
חלק נמצא בין שתי המנות עשרה חלקים ולפי חשבון
המעלות יהיה לכל מעלה חלק אחר ויהיה מנת המסלול
שהוא חמש וששים מעלה אחת וששה והרבעים חלק
וכן הילן היה המסלול שבע וששים היתה מנתו
מעלה אחת ושמונה והרבעים חלק ועל דרך זה תעשה
בכל מסלול שיהיה במנין אחרים עם העשרות בין
בחשבון השמש בין בשאר חשבונות הירח
כיצד הרי שרצינו לירע מקום השמש והחמה
בתחלת לילה שבת ארבעה עשר יום לאחר
תמוז משנה זו תוציא החמה השמש תחלה לעת
הזאת וסימנן קה לז כה כמון שבי ארנו ותוציא מקום
גובה השמש לעת הזאת יצא לך סימנן סן מיה כג ותגדע
מקום הגובה מן החמה יצא לך המסלול שמונה עשרה
מעלות ושמונה וחמשים חלקים ושתי שניות סימנן יה
נב ב' והלתיקפיר בכל מסלול על החלקים לא אם יהיו

ושנים

חלקים. ואם יהיה חמשים מעלות תהיה מנתן מעלה אחת
ותשעה ועשרים חלק. ואם יהיה ששים מעלות תהיה
מנתן מעלה אחת ואחד וארבעים חלק. ואם יהיה
שבעים מעלות תהיה מנתן מעלה אחת ואחד וחמשים
חלק. ואם יהיה שמונים מעלות תהיה מנתן מעלה אחת
ושבעה וחמשים חלק. ואם יהיה תשעים מעלות תהיה
מנתן מעלה אחת ותשעה וחמשים חלק. ואם יהיה מאה
תהיה מנתן מעלה אחת ושמונה וחמשה חלק. ואם
יהיה מאה ועשר תהיה מנתן מעלה אחת ושלשה וחמשים
חלק. ואם יהיה מאה ועשרים תהיה מנתן מעלה אחת
וחמשה וארבעים חלק. ואם יהיה מאה ושלשים תהיה
מנתן מעלה אחת ושלשה ושלשים חלק. ואם יהיה מאה
וארבעים תהיה מנתן מעלה אחת ותשעה עשר חלקים.
ואם יהיה מאה וחמשים תהיה מנתן מעלה אחת וחלק
אחד. ואם יהיה מאה וששים תהיה מנתן שנים וארבעים
חלק. ואם יהיה מאה ושבעים תהיה מנתן אחד ועשרים
חלק. ואם יהיה מאה ושמונים בשוה חלק לו מנה כמו
שביחדנו לזה מקום השמש החמצי הוה מקומן
החמצי. היה המסלול יותר על מאה ושמונים
מעלות תגרע אותן משלש מאות וששים מעלות ותדע
מנתן כוצרי הרי שהיה המסלול מאותים מעלות תגרע
אותן משלש מאות וששים ישאר מאה וששים מעלות
וכבר הוד ענו שמנת מאה וששים מעלות שנים וארבעים

המקיף את העולם הוא הנקרא המצע הירח מהלך
המצע הירח ביום אחד שלש עשרה מעלות ועשרה חלק
וחמש ושלשים שניות סימנס יג' ל' נמצא מהלכו בעשנה
ימים מאה ואחת ושלשים מעלות וחמשה וחדבעים חלק
וחמשים שניות סימנס קלח מה נ' ונמצא שחרית
מהלכו במאה יום מחתים ושבע ושלשים מעלות וש
ושמונה ושלשים חלק ושלש ועשרים שניות סימנס ללח
לח כג' ונמצא שחרית מהלכו בלח יום מחתים וש
עשרה מעלות ושלשה ועשרים חלק וחמשים שניות
סימנס ריון כג' ונמצא שחרית מהלכו בעשרת לפים
יום שלש מעלות ושמונה וחמשים חלק ועשרים שניות
סימנס ג' נח כ' ונמצא שחרית מהלכו בתשעה
ועשרים יום שתים ועשרים מעלות וששה חלקים וש
וחמשים שניות סימנס כב' ונ' ונמצא שחרית מהלכו
בשנה סדורה שלש מחות וחדבע וחדבעים מעלות
וששה ועשרים חלק ושלש וחדבעים שניות סימנס להם
שאר כו' מג' ועל דרך זו תכפול לכל מנין ימים חן שנים
שתרצה ומהלך המצע המסלול ביום אחד שלש עשרה
מעלות ושלשה חלק וחדבע וחמשים שניות סימנס יג'
ג' נ' נמצא מהלכו בעשרה ימים מאה ושלשים מאה
ושלשים מעלות ותשעה ושלשים חלק בלח שניות סימנס
קל' ל' ונמצא שחר מהלכו במאה יום מחתים ועשרים
ושש מעלות ותשעה ועשרים חלק ושלש וחמשים שניות

פחות משלשים אל תפנה אליהם ואם היו שלשים חן יתג
תחשוב אותם מעלה אחת ותוסיף אותם על מנין מעלות
המסלול לפיכך יהיה מסלול זה תשע עשרה מעלות ותהיה
מבתו על הדרך שביחדנו שמונה ושלשים חלקים

ולפי שהמסלול הזה היה פחות ממאה ושמונים תגדע
המנה שהיה שמונה ושלשים חלקים מתמצע השמש
ישאר מאה וארבע מעלות ותשעה וחמשים חלק וחמש
ועשרים שניות סימנס קד נטבה ונמצא מקום השמש
החמתי בתחלת לילה במזל סרטן בחמש עשרה
מעלות בן פחות שניות ואל תפנה אלה שניות כלל לה
במקום השמש ולה במקום הירח ולה בשאר חשבונות
הדמיונה אה חקור על החלקים בלבד ואם יהיו השניות
קרוב לשלשים עשה הוסיף חלק אחד והוסיפו על החלקים
ומהאר שתדע מקום השמש בכל עת שתדע

תדע יום התקופה החמתי כל תקופה שתדע בינתקופות
הבאות אחר עיקר שממנו התחלנו בינתקופות שעברו

משנים קדמוניות **פתיח** הירח **אקבענה**
עשירי מהלכים אמצעיים יש לך הירח עצמו

מסבב בגלגל קטן שחינו מקיף את העולם ומה רב
האמצעי בחותנו הגלגל נקדה אמצע המסלול והגלגל
הקטן עצמו מסבב בגלגל גדול המקיף את העולם
ומהלך אמצעי זה שלגלגל הקטן בחותנו הגלגל הגדול

הריה תוסיף על אמצע הירח שלשים חלקים וחס תהיה
השמש מתחלת מזל חריה עד חצי מזל בתולה תוסיף
על אמצע הירח חמשה עשר חלקי וחס תהיה השמש מחצי
מזל בתולה עד חצי מחזנים הנח אמצע הירח כמות
שהוא וחס תהיה השמש מחצי מחזנים עד תחלת מזל
קשת תגרע מאמצע הירח חמשה עשר חלקי וחס תהיה
השמש מתחלת מזל קשת עד תחלת מזל דלי תגרע
מאמצע הירח שלשים חלקים וחס תהיה מתחלת מזל
דלי עד חצי רגים תגרע מאמצע הירח חמשה עשר
חלקים ומה שיהיה האמצע אחר שתוסיף עליו
או תגרע ממנו חן תניח אותו כמות שהוא הוא אמצע
הירח לאחר שקיעת החמה בכמו שלוש שעה באותו
הזמן שתוציא האמצע לו וזה הוא הנקרא אמצע

הירח לשעת הראייה **פרק חמשה עשר** לירע
עשירי חס תרצה מקום הירח האמתי בכל יום שתראה תוציא

תחלה אמצע הירח לשעת הראייה לאותו הלילה שתד
בה וכך תוציא אמצע המסלול ואמצע השמש לאותו
העת ותגרע אמצע השמש מאמצע הירח והנשאר
תכפול אותו וזה הוא הנקרא מרחק הכפול וכבר
הודענו שלא באנו בכללן החשבונות שעשינו בפרקים
לו לא לרעת ראיית הירח ולעולם אי אפשר שיהיה
מרחק זה הכפול בלילה הראייה שייראה בה הירח הלא

סימנים דבן כ"ט נ"ג' ונמצאה שהרית מהלכו בלח יום
 מזהה והרבע מעלות ושמונה וחמשים חלק והמשים שניות
 סימנים ק"ד ג"ח נ' ונמצאה שהרית מהלכו בעשרת לטים יום
 שלש מאות ותשע ועשרים מעלות ושמונה והרבעים
 חלקים סימנים שכ"ט מ"ה כ' ונמצאה שהרית מהלכו בתשעה
 ועשרים יום שמונה עשרה מעלות ושלשה וחמשים חלק
 וארבע שניות סימנים י"ה נ"ג' ונמצאה שהרית מהלכו
 בשנה סדורה שולש מאות וחמש מעלות ושלש עשרה
 שניות בלח חלק סימנים ש"ה י"ג' מקום המצע הירח
 היה בתחלת לילה מישי שהוא העיקר לחשבונות אלן
 במזל שור מעלה אחת והרבעה עשר חלקים ושלש
 וארבעים שניות סימנים ה"ד מ"ג' והמצע המסלול היה
 בעיקר זה ארבע ושמונים מעלות ושמונה ועשרים
 חלקים ושתיים והרבעים שניות סימנים פ"ד כ"ח מ"ב'
 מהחר שתדע מהלך המצע הירח וההמצע שהוא
 העיקר שעליו תוסיף תדע מקום המצע הירח בכל יום
 שתדע על דרך שעשית בהמצע השמש אחר שתוסיף
 המצע הירח לתחלת הלילה שתדע התבונן בשמש
 ורעב חיזה מזל הוה' אם היתה השמש מחצי מזל
 דגים עד חצי מזל טלה תניח המצע הירח כמות שהוה'
 ואם תהיה השמש מחצי טלה עד תחלת מזל
 תחומים תוסיף על המצע הירח המשה עשר חלקים
 ואם תהיה השמש מתחלת מזל תחומים עד תחלת מזל

ועשרים
 שניות

מעלות ומה שיהיה המצב המסלול אחר שתוסיף עליו
מעלות או הוא הנקרא המסלול הנכון ואתה כך
תראה כמה מעלות הוא המסלול הנכון
אם היה פחות ממאה ושמונים מעלות תגרע מנת המסלול
הזה הנכון מהמצב הירח לשעת הרתייה ואם היה המסלול
הנכון יותר על מאה ושמונים מעלות ער שלש מאות
וששים תוסיף מנת זה המסלול הנכון על המצב הירח
לשעת הרתייה ומה שיהיה המצב אחר שתוסיף עליו
או תגרע ממנו הוא מקום הירח האמתי לשעת הרתייה
ורע שאם יהיה המסלול הנכון מאה ושמונים בשווה
או שלש מאות וששים בשווה היו לו מנה א' יהיה מקום
הירח המצבי לשעת הרתייה הוא מקומו האמתי
וכמה היא מנת המקלול אם יהיה המסלול
הנכון עשר מעלות

תהיה מנתן חמשים חלקים ואם יהיה המסלול הנכון
עשרים מעלות תהיה מנתן מעלה אחת ושמונה ושלושים
חלקים ואם יהיה שלשים תהיה מנתן שתי מעלות וארבעה
ועשרים חלקים ואם יהיה ארבעים תהיה מנתן שלוש
מעלות וששה חלקים ואם יהיה חמשים תהיה מנתן שלש
מעלות וארבעה וארבעים חלקים ואם יהיה ששים תהיה
מנתן ארבע מעלות וששה עשר חלקים ואם יהיה שבעים
תהיה מנתן ארבע מעלות ואחר וארבעים חלקים ואם
יהיה שמונים תהיה מנתן חמש מעלות ואם יהיה תשעים

מחמש מעלות עד שתיים וששים מעלות וחי אפטר
שיוסיף על זה ולה יגרע ממנו והוא ליהדר בר כן
התבונן במרחק זה אם יהיה המרחק הכפול חמש מעלות
או קרוב לחמש היך חוששין לתוספת ולה תוסיף כלום
ואם יהיה המרחק הכפול משש מעלות עד אחת עשרה
מעלות תוסיף על המצע המסלול מעלה אחת ואם יהיה
המרחק הכפול משתיים עשרה מעלות עד שמונה עשרה
מעלות תוסיף על המצע המסלול שתי מעלות ואם
יהיה המרחק הכפול מתשע עשרה מעלות עד עשרים
וארבע מעלות תוסיף על המצע המסלול שלש מעלות
ואם יהיה המרחק הכפול מחמש ועשרים מעלות
עד אחת ושלשים מעלות תוסיף על המצע המסלול
ארבע מעלות ואם יהיה המרחק הכפול משתיים ושלשים
מעלות עד שמונה ושלשים מעלות תוסיף על המצע
המסלול חמש מעלות ואם יהיה המרחק הכפול מתשע
ושלשים מעלות עד חמש וארבעים מעלות תוסיף על
המצע המסלול שש מעלות ואם יהיה המרחק הכפול
משש וארבעים מעלות עד אחת וחמשים מעלות
תוסיף על המצע המסלול שבע מעלות ואם יהיה
המרחק הכפול משתיים וחמשים מעלות עד השבע
וחמשים מעלות תוסיף על המצע המסלול שמונה
מעלות ואם יהיה המרחק הכפול מששים מעלות עד
שלש וששים מעלות תוסיף על המצע המסלול תשע

יום יוציא חמצת השמש תחלה ללילה יוצא לך
חמצת חמש ושליש מעלות ושמונה ושליש חלקים
שלש ושליש שניות סימנס לה לח לג' ויוציא חמצת היום
לשעת הכהייה לעת זון יוצא לך חמצת ענו שלש וחמשים
מעלות וששה ושליש חלק ותשע ושליש שניות סימנס
נג' לו לט' ויוציא חמצת המסלול לעת זון יוצא לך
חמצת ענו מזהה ושליש מעלות וזהר ועשרים חלק ושש
והרבעים שניות סימנס קג כח מו' תגרע חמצת השמש
מחמצת הירח ישאר שבע עשרה מעלות ושמונה וחמשים
חלק ושש שניות וזה הוא המרחק תכפול אותו יוצא לך
המרחק הכפול חמש ושליש מעלות ושש וחמשים חלק
ושתיים עשרה שניות סימנס לה נו יב' לפיכך תוסיף
על חמצת המסלול חמש מעלות כמון שהורענו יוצא לך
המסלול הנכון מזהה ושמונה מעלות וזהר ועשרים חלק
ואין מקפירין על החלקים במסלול בדרך שביארנו בשמש
ובחנו לחקור על מנת זה המסלול הנכון שהוא מזה
ושמונה נמצאת מנה שלן חמש מעלות וחלק אחר'
ולפי שהמסלול הנכון היה פחות ממה ושמונים תגרע
המנה שהייתה חמש מעלות וחלק אחר מן חמצת הירח
ישאר שמונה וארבעים מעלות וחמשה ושליש חלקים
ותשע ושליש שניות תעשה השניות חלק ותוסיף על
החלקים ונמצא מקום הירח החמתי בשעה זון במזל שור
בשמונה עשרה מעלות וששה ושליש חלקים ממעלת

תהיה מנתו חמש מעלות וחמשה חלקי ואם יהיה מאה
תהיה מנתו חמש מעלות ושמונה חלקי ואם יהיה מאה
ועשר תהיה מנתו ארבע מעלות ותשעה ועשרים חלקי
ואם יהיה מאה ועשרים תהיה מנתו ארבע מעלות וארבעים
חלקי ואם יהיה מאה ושלשים תהיה מנתו ארבע מעלות
ואחד עשר חלקי ואם יהיה מאה וארבעים תהיה מנתו
שלוש מעלות ושלשה ושלשים חלקי ואם יהיה מאה
וארבעים תהיה מנתו שתי מעלות ושמונה וארבעים חלקי
ואם יהיה מאה וששים תהיה מנתו מעלה אחת וששה
וארבעים חלקי ואם יהיה מאה ושבשים תהיה מנתו
תשעה וארבעים חלקי ואם יהיה מאה ושמונים בשוון
חיץ לו מנה כמון שהמדנו ליה מקום הידח החמישי
הוא המקום החמישי ואם יהיה המסלול הנכון יותר
על מאה ושמונים מעלות תגרע חותו משלש מאות
וששים ותרע מנתו כדרך שעשיתה במסלול השמיש ובן
חס יהיו במנין המסלול אחרים עם העשרות תקח מן
היותר שבין שתי המנות כפי האחרים כדרך שביחדנו
במסלול השמש במנות שלו כן תעשה במסלול הנכון
במנות שלו **ביצד** הדי שרצונו לירע מקום
הידח החמישי בתחלת ליל ערב שבת שיומו
שני לאחר חייך משנה זן שהיה שנת העיקר ומנין
הימים הגמורים מתחלת ליל העיקר עד תחלת ליל זה
שחננו רוצים לירע מקום הידח החמישי בן תשעה ועשרים

וְאַחַר וְשָׁלֹשִׁים חֲלָקִים וְאַרְבָּעִים שָׁנִיּוֹת סִימָנָם קָסֵט לֹא מִ
וּנְמִצָּה מֵהַלְכוֹן לְתַשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם מֵעֵלָה חַחַת וְשָׁנִים
וְשָׁלֹשִׁים חֲלָקִים וְתַשְׁעֵשְׁוֹת סִימָנָם ה' לֵב ט' וְנְמִצָּה מֵהַלְכוֹן
לְשֵׁנָה סְרוּדָה שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה מַעֲלוֹת וְאַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים
חֲלָקִים וְשָׁתִים וְאַרְבָּעִים שָׁנִיּוֹת סִימָנָם י"ח מִד' מִב' וְאַחֲמַצֵּ
הַרְחֵשׁ בְּתַחֲלֵת לַיְלַח מִיּוֹם שֶׁהוּא הָעֵיקָר הִיא מֵאָה וְשָׁמוֹנִים
מַעֲלוֹת וְשִׁבְעָה וְחֲמִשִּׁים חֲלָקִים וְשָׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנִיּוֹת
סִימָנָם קָפֵנִי בִּה' אִם תִּדְרָגָה לִירַע מִמָּקוֹם הַרְחֵשׁ בְּכָל
עֵת שֶׁתִּדְרָגָה וְדוֹרְצִיָּה חֲמִצֵּעוֹן לְהוֹתוֹ הָעֵת בְּדֶרֶךְ שְׁתוֹצִיָּה
חֲמִצֵּעָה שָׁמֶשׁ וְאַחֲמַצֵּעַ הַיָּרֵחַ וְתִגְדַּע הָחֲמִצֵּעַ מִשְׁלֹשׁ מַחֹת
וְשָׁשִׁים מַעֲלוֹת וְהַנֶּשֶׁחַד הוּא מִמָּקוֹם הַרְחֵשׁ בְּתוֹתָהּ הָעֵת
וּבְנִגְרוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה מִמָּקוֹם הַזָּנָב **כִּי צָר** הַדִּי
שֶׁדְרִצִּינוֹ לִירַע מִמָּקוֹם הַרְחֵשׁ לְתַחֲלֵת לַיְלַעוֹב שֶׁנֶּת
שְׁוֹמֵן שְׁנֵי לְחָדָשׁ חַיִּיק מִשְׁנָה זֶן שֶׁהִיא שְׁנַת הָעֵיקָר וּמִנִּין
הַיָּמִים הַגְּמוּרִים מִתַּחֲלֵת לַיְלַח הָעֵיקָר עַרְתַּחֲלֵת לַיְלַח
שָׁחֵן דוֹרְצִים לִירַע מִמָּקוֹם הַרְחֵשׁ בְּוֹ תַשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם
תוֹצִיָּה חֲמִצֵּעַ הַרְחֵשׁ לְעֵת הַחַחַת עַל הַדֶּרֶךְ סוֹרְעָתָה
וְהוּא שְׁתוֹסִיף מֵהַלְכוֹן לְתַשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם עַל הָעֵיקָר יִצָּח
לֶךְ חֲמִצֵּעַ הַרְחֵשׁ מֵאָה וְשָׁתִים וְשָׁמוֹנִים מַעֲלוֹת וְתַשְׁעָה
וְעֶשְׂרִים חֲלָקִים וְשִׁבְעֵי וְשָׁלֹשִׁים שָׁנִיּוֹת סִימָנָם קָפֵב בֵּעַ לֵז
תִּגְדַּע אֲחִיצֵיָה מִשְׁלֹשׁ מַחֹת וְשָׁשִׁים יִשְׁאָר לֶךְ מֵאָה
שִׁבְעֵי וְשִׁבְעִים מַעֲלוֹת וְשָׁלֹשִׁים חֲלָקִים וְשִׁבְעֵי וְעֶשְׂרִים שָׁנִיּוֹת
סִימָנָם קָעֵד לִבְגֵי וְזֶה הוּא מִמָּקוֹם הַרְחֵשׁ וְהַלְתַּפְנָה אֶת־

תשע עשרה סימנן יח לוי ועל הרצף היחידת תדע מקום

הירח החמיצעי בכל עת דתייה שהרצה מתגלות טנה יח

שהיה העיקר ער סוף העולם
עשירי העגולה שסובב בה

הירח המיד היה נוטה מעל העגולה שסובבת

בה שמש המיד חציה נוטה לצפון וחציה נוטה לדרום

ושתו נקודות יטבה זן כנגד זן שבהן פוגעות שתי העגו

לות יזן בזן לפיכך כשיתה הירח באחת משתיהן נמצה

סובב בעגולה של שמש כנגד השמש בשווה ואם יצה

הירח באחת משתי הנקודות נמצה מהלך לצפון השמש

או לדרומה הנקודה שממנה יתחיל הירח לנטות

לצפון השמש היה הנקודות דאש והנקודה שממנה

יתחיל הירח לנטות לדרום השמש היא הנקודות זנב

ומהלך שווה יש לזה הרחש שאחז בן לא תוספת ולה

גדעון והוא הולך במזלות החורנית מטלה לרגים לרלי

וכן הוא סובב תמיד מהלך הרחש החמיצעי

ביום אחר שלשה חלקים ואחת עשרה שניות נמצה

מהלכן בעשרה ימים אחר ושלשים חלק ושבעה וחדבעים

שניות ונמצה מהלכו במאה יום חמש מעלות ושבעה

עשר חלקים ושלש וחדבעים שניות סימנן ה יח מג

ונמצה מהלכו בלף יום שתיים וחמשים מעלות ושבעה

וחמשים חלק ועשר שניות סימנן נב יח ונמצה שחרית

מהלכו בעשרת לפים יום מאה ותשע וששים מעלות

עד שלח יהיה לו רוחב כשיגיע לחצב ויחזור ויתרחק
ממנו מעט והמרחק נוסף עד שיגיע לחמש מעלות ויחזור
ויתקרב עד שלח יהיה לו רוחב
אם תלצה
לירע רוחב הידח כמה הוח בכל

עת שתלצה והם צפוני הוח חור רומי תוציה מקום הדתש
ומקום הידח האמתי לאותו העת ותגדע מקום הרחש
ממקום הידח האמתי והנשאר הוח הנקרא מסלול הרוחב
אם יהיה מסלול הרוחב ממעלה אחת עד מאה ושמונים
תדע שרוחב הידח צפוני וזם היה המסלול יותר על מאה
ושמונים תדע שרוחב הידח רומי ואם היה מאה
ושמונים בשווה או שלש מאות וששים בשווה חין לידח
רוחב כלל ותחזור ותראה מנת מסלול הידח כמה היא
והיא שיעור נטייתו לצפון חן לדרום והוא הנקרא רוחב
הידח הרומי חן הצפוני כמין שביהרנו וכן
היא מנת מסלול הרוחב אם יהיה
מסלול הרוחב

עשר מעלות תהיה מנתו שנים וחמשים חלקים ואם
יהיה המסלול הזה עשרים מעלות תהיה מנתו מעלה
אחת ושלושה וארבעים חלקים ואם יהיה המסלול
שלשים תהיה מנתו שתי מעלות ושלושים חלקים ואם
יהיה המסלול ארבעים תהיה מנתו שלשים מעלות
ושלושה עשר חלקים ואם יהיה המסלול חמשים מעלות
תהיה מנתו שלש מעלות וחמשים חלקים ואם יהיה המסלול

ה שניות נמחשת מקום הרש במזל בתולה בשבע ועשרים
מעלות ושלשים חלקים ומקום היזב בנגרן במזל דגים
בשבע ועשרים מעלות ושלשים חלקים לעולם יהיה
בין הרש ובין היזב הגלגל בשווה לפיכך כל מזל
שהמזל בן מקום הרש יהיה היזב במזל שביעי ממנו
בבמין מנין המעלות והחלקים בשווה אם יהיה הרש
בעשר מעלות במזל פלוני יהיה היזב בעשר מעלות
ממזל שביעי ממנו ומהחך שתרע מקום הרש
ומקום היזב ומקום הידה ההמתי התבונן בשלשתן אם
מצאתה הידה עם הרש הן עם היזב במעלה אחת
וחלק אחד תרע שחין הידה נוטה לה לצפון השמש ולה
לדרומה ואם רחיתה מקום הידה לפני מקום הרש והוא
הולך כנגד היזב תרע שהידה נוטה לצפון השמש
ואם היה הידה לפני מקום היזב והרי הוא הולך כנגד
הרש תרע שהידה נוטה לדרום השמש הנטייה
שנוטה הידה לצפון השמש הן לדרומה היא הנקראת
רוחב הידה ואם היה נוטה לצפון נקרא דוחב צפון
ואם יהיה נוטה לדרום נקרא דוחב דרומי ואם היה
דוחב הידה בהחת משתי הנקודות לא יהיה לו דוחב
כמו שביהרנו לעולם לא יהיה דוחב הידה יותר
על חמש מעלות בין בצפון בין בדרום לא כך היא דרכו
יתחיל מן הרש ויתרחק מעט מעט והמרחק הולך
ונוסף עד שיגיע לחמש מעלות ויחזור ויתקרב מעט מעט

והמשים תגרע אותן ממהה ושמונים נשחר שלשים וכבר
 ירעת שמנת שלשים שתי מעלות ושלשים חלקים וכך תהיה
 מנת מאה וחמשים שתי מעלות ושלשים חלקים הרי
 שהיה המס לול מחתים תגרע ממנו מאה ושמונים נשחר
 עשרים וכבר ירעתה שמנת עשרים היא מעלה אחת
 ושלשה וחדבעים חלקי הרי שהיה המס לול שלש
 מחות תגרע אותן משלש מחות וששים נשחר ששים
 וכבר ירעתה שמנת ששים חדבע מעלות ועשרים חלק
 וכך היא נמנת שלש מחות חדבע מעלות ועשרים חלק
 ועל דרך זו בכל המכונות **הרי שרצינו** ובחזון
 לירע רוחב הירח כמה הוא

רוח הוא חם צפוני אור רומי בתחלת ליל ערב שבת שני
 לחרט הייך משנה זו וכבר ירעתה שמקום הירח האמת
 היה בלילה בשמונה עשרה מעלות וחדבעים חלקים
 ממזל שור סימנו י"ח מ' ומקום הרחש היה באותה העת
 בשבע ועשרים מעלות ושלשים חלקים ממזל בתולה
 סימנו כ"ז ל' תגרע מקום הרחש ממקום הירח י"ח
 לך מס לול הרוחב מחתים וחת ושלשים מעלות ועשרה
 חלקי דל"ה לפי שהיך משגיחין על החלקים בכל מס לול
 ובמזחת המנה של מס לול זה בררכים שביארנו בסדר
 זה שלש מעלות ושלשה וחמשים חלקי וזה הוח רוחב
 הירח בתחלת לילה והוא רומי שהרי המס לול יותר
 על מאה ושמונים

פירקן עשרב ענה ענין

ששים תהיה מנתן חרבע מעלות ועשרים חלקי ואם יהיה
המסלול שבעים תהיה מנתן חרבע מעלות ושנים וחדבעים
חלקי ואם יהיה המסלול שמונים תהיה מנתן חרבע מעלות
וחמשה וחמשים חלקי ואם יהיה המסלול תשעים תהיה
מנתן חמש מעלות אם יהיו אחרים עם העשרות
תקח הראוי להם לפי היותך שביץ שתי המנות כמון שעשית
במסלול השמש ובמסלול הירח ביצרי הרי שהיה מסלול
הרוחב שלש וחמשים מעלות וכבר ידעתה שחילון היה
המסלול חמשים היתה מנתן שלש מעלות וחמשים חלקי
וחילון היה המסלול ששים היתה מנתן חרבע מעלות
ועשרים חלקי נמצא היותך בין שתי המנות שלשים חלקי
שלשה חלקים לכל מעלה ונמצא לפי השבוע מסלול זה
שהוא שלש וחמשים מנתן שלש מעלות ותשעה וחמשים
חלקי ועל דרך זו תעשה בכל מצין ומצין מחחר
שתדע מנות של מסלול הרוחב עד תשעים כמון שהודע
נוך תדע מנות של כל מנות המסלול שחם יהיה המסלול
יותר על תשעים עד מאה ושמונים תגרע המסלול
ממאה ושמונים והנשאר תרעבון המנה וכך חם יהיה
המסלול יותר ממאה ושמונים עד מאתיים ושבעים
תגרע ממנו מאה ושמונים והנשאר תרעבון המנה
ואם יהיה המסלול יותר על מאתיים ושבעים עד שלש
מאות וששים תגרע חותן משלש מאות וששים והנשאר
תרעבון המנה ביצרי הרי שהיה המסלול במאה

וחמשים

כ"ב

בכל גבול ישראל ואם יהיה החורך הרחשוץ מעשר מעלות
ער חרבע ועשרים תצטרך לרוש ולהקור בחשבונות
הראייה ער שתדע אם ידחה או לא ידחה

ואלו הם חשבונות הראייה ^{התבונן}
ידחה הירח

בחיזה מחלה הוא אם יהיה במחלתה תגרע מן החורך
הרחשוץ תשעה וחמשים חלקי ואם יהיה במחלת שור
תגרע מן החורך מעלה אחת ואם יהיה במחלת תחומים
תגרע מן החורך שמונה וחמשים חלקי ואם יהיה במחלת
סרטן תגרע מן החורך שנים וחמשים חלקי ואם יהיה במחלת
אריה תגרע מן החורך שלשה וחרבעים חלקי ואם יהיה
במחלת בתולה תגרע מן החורך שבעה ושלושים חלקים
ואם יהיה במחלת מחזנים תגרע מן החורך חרבעה ושלושים
חלקי ואם יהיה במחלת עקרב תגרע מן החורך חרבעה
ושלושים חלקי ואם יהיה במחלת קשת תגרע מן החורך
ששה ושלושים חלקי ואם יהיה במחלת גרי תגרע מן החורך
חרבעה וחרבעים חלקי ואם יהיה במחלת רלי תגרע מן
החורך שלשה וחמשים חלקי ואם יהיה במחלת רגלים
תגרע מן החורך שמונה וחמשים חלקי והנשאר מן
החורך אחר שתגרע ממנו אלו החלקים הוא הנקרא
חורך שני ולמה גורעין חלקים אלו לפי שמקום
הירח המתיר אינו המקום שייראה בו לא שנוי יש ביניהן
באורך וברוחב והוא הנקרא שני המדחה ושני מדחה

כל הרבדים שהקדמנו כרו שיהיו עתידים ומזכנים
ליריעת הדחייה וכשתרצה לרעת זאת תתחיל ותחשב
ותוציא מקום השמש האמתי ומקום הידח האמתי ומקום
הדחש לשעת הדחייה ותגרע מקום השמש האמתי
ממקום הידח האמתי והנשאר הוא הנקרא חודך ראשון
ומהחר שתגרע מקום הדחש ומקום הידח תגרע
לוחב הידח כמה הוא ואם הוא לוחב נפוני יאן רדומי
והוא הנקרא לוחב ראשון והזהר בחודך הזה הדחשון
ובלוחב הראשון ויהיו שניהם מוכנין לענין
והתבונן בחודך הזה הדחשון אם יצא לך תשע מעלות
בשווא חופחות תגרע בורחי שאי אפשר לעולם שייראה
הידח בחותה הלילה בכל חרץ ישראל ואין חתה צריך
חשבון אחר ואם יהיה החודך הדחשון יותר על חמש
עשרה מעלות תגרע בורחי שהידח יראה בכל חרץ
ישראל ואין חתה צריך חשבון אחר ואם יהיה החודך הדח
שון מתשע מעלות ועד חמש עשרה תצטרך לדרוש
ולחקור בה שבונות הדחייה עד שתגרע אם יראה חולה
ייראה בלא בשהיה מקום הידח האמתי מתחלת
מזל גדי עד סוף מזל תאומים אבל אם היה מקום
הידח מתחלת מזל סרטן עד סוף מזל קשת והיה החודך
הדחשון עשר מעלות בשווא חופחות תגרע שאין הידח
גדלה כלל בחותה הלילה בכל חרץ ישראל ואם היה החודך
הדחשון יותר על ארבע ועשרים מעלות ורתי ייראה

הרוחב השני הזה מקצתו ממני שהירח נלוצ מעט במעגלו
וכמה היא המקצת שתקח ממנו ואם יהיה מקום הירח
מתחלת ממזל טלה עד עשרים מעלה ממנו חן מתחלת
ממזל מאזנים עד עשרים ממנו תקח מזן הרוחב השני שני
חמשין ואם יהיה הירח מעשרים ממזל טלה עד עשר
מעלות ממזל שור חן מעשרים ממזל מאזנים עד עשר
מעלות ממזל עקרב תקח מזן הרוחב השני שלושתין
ואם יהיה הירח מעשר מעלות ממזל שור עד עשרים
ממנו חן מעשר מעלות ממזל עקרב עד עשרים ממנו
תקח מזן הרוחב השני דביעיותין ואם יהיה הירח מעשרים
מעלות ממזל שור עד סופן חן מעשרים ממזל עקרב
עד סופן תקח מזן הרוחב השני חמישיותין ואם יהיה
הירח מתחלת ממזל תאומים עד עשר מעלות ממנו חן
מתחלת ממזל קשת עד עשר מעלות ממנו תקח מזן הרוחב
השני שתותין ואם יהיה הירח מעשר מעלות ממזל
תאומים עד עשרים ממנו חן מעשר מעלות ממזל
קשת עד עשרים ממנו תקח מזן הרוחב השני חצי שתותין
ואם יהיה מקום הירח מעשרים ממזל תאומים עד
חמש ועשרים ממנו חן מעשרים ממזל קשת עד חמש
ועשרים ממנו תקח מזן הרוחב השני דביע שתותין
ואם יהיה מקום הירח מחמש ועשרים ממזל תאומים
עד חמש מעלות ממזל סרטן חן מחמש ועשרים ממזל
קשת עד חמש מעלות ממזל גרי לח תקח כלום לפי

החורך בשעות הרחייה לעולם גור עין וזהו מן החורך
כמו שהמדני' אבל שנוי מראה הרוחב אם היה
רוחב הירח צפוני גור עין חלקים שלשנוי מראה הרוחב
מן הרוחב הראשון ואם היה רוחב הירח דרומי מוסיפין
החלקים שלשנוי מראה הרוחב על הרוחב הראשון ומה
שיהיה הרוחב הראשון אחר שמוסיפין עליו חוג גור עין
ממנו חותך החלקים הוא הנקרא רוחב שני וכמה
הן החלקים שמוסיפין חוג גור עין חותך
אם יהיה הירח במזל טלה ושעה חלק'

ואם יהיה במזל שור עשרה חלק' ואם יהיה במזל תאומים
ששה עשר חלק' ואם יהיה במזל סרטן שבעה ועשרים
חלק' ואם יהיה במזל אריה שמונה ושלשים חלק' ואם
יהיה במזל בתולה ארבעה וארבעים חלק' ואם יהיה
במזל מאזניים ששה וארבעים חלק' ואם יהיה במזל
עקרב חמשה וארבעים חלק' ואם יהיה במזל קשת חמשה
וארבעים חלק' ואם יהיה במזל גרי ששה ושלשים חלק'
ואם יהיה במזל דלי שבעה ועשרים חלק' ואם יהיה
במזל רגס שנים עשר חלקים' ומאחר שתדע
חלקים אלו תגרע חותך מן הרוחב הראשון או תוסיף
חותך עליו כמו שהודענוך ויבא לך הרוחב השני וכבר
ירעתה אם הוא צפוני חוג דרומי ותדע כמה מעלות
וכמה חלקים נעשה זה הרוחב השני ותביץ אותו למנין
ויהיה עתיד **ואחר כך** תחזור ותקח מן

מקום הירח מתחלת מזל גרי עד סוף מזל תחומי
אבל אם היה הירח מתחלת מזל סרטן עד סוף מזל קסיו
יהיה הרבד השוך שחם יהיה לוחב הירח כפוני תוסוף ה
המעגל עלה חורך השני וחם היה לוחב הירח דומי תגדע
המעגל מן החורך השני ומה שיהיה החורך השני אחר
שתוסוף עליו חו תגדע ממנו הוה הנקדה חורך שלישי
ורע שחם לא יהיה שם נלידת מעגל ולד נתן החשבון
לקחת מן הרוחב השני כלום יהיה החורך השני עצמו
הוא החורך השלישי לא פחות ולא יותר ואתה
כך תחזור ותראה החורך השלישי הזה
והוא מעלות שבין הירח והשמש בחיזה מזלהו
אם יהיה במזל רגים חו במזל טלה תוסוף עלה חורך
השלישי שתותנו וחם יהיה החורך במזל רלי חו במזל
שור תוסוף עלה חורך השלישי חמיסותנו וחם יהיה
החורך במזל גרי חו במזל תחומים תוסוף עלה חורך
השלישי שתותנו וחם יהיה החורך במזל קשת חו במזל
סרטן תניח החורך השלישי כמות שהוא ולא תוסוף
עליו ולא תגדע ממנו וחם יהיה החורך במזל עקרב
חו במזל חריה תגדע מן החורך השלישי חמיסותנו
וחם יהיה החורך במזל מאזנים חו במזל בתולה
תגדע מן החורך השלישי שלישי חמיסותנו ומה שיהיה האורך
השלישי אחר שתוסוף עליו חו תגדע ממנו חו תניח
אותו כמות שהוא הוה הנקדה חורך רביעי ואתה

שחין כדן נליזת מעגלי וחס יהיה בידה מחמש ממזל
סרטן עד עשר מעלות ממנו חן מחמש ממזל גרי עד
עשר ממנו תקח מזן הרוחב השני רביע שתותו וחס
יהיה מקום הירח מעשר ממזל סרטן עד עשרים ממנו
חן מעשר ממזל גרי עד עשרים ממנו תקח מזן הרוחב
השני חצי שתותו וחס יהיה מקום הירח מעשרים
ממזל סרטן עד סופן חן מעשרים ממזל גרי עד סופן
תקח מזן הרוחב השני שתותו וחס יהיה הירח מתחלת
מזל חריה עד עשר מעלות ממנו חן מתחלת מזל רלי
עד עשר מעלות ממנו תקח מזן הרוחב השני חמישיתו
וחס יהיה הירח מעשר מעלות ממזל חריה עד
עשרים ממנו חן מעשר ממזל רלי עד עשרים ממנו
תקח מזן הרוחב השני רביעיתו וחס יהיה הירח מעשרים
ממזל חריה עד עשר ממזל בתולה חן מעשרים ממזל
רלי עד עשר מעלות ממזל רגים תקח מזן הרוחב השני
שלישיתו וחס יהיה הירח מעשר ממזל בתולה עד סופן
חן מעשר ממזל רגים עד סופן תקח מזן הרוחב השני
שני חומשיו וחס המקצת שתקח מזן הרוחב השני
היא הנקראת מעגל הירח **ואחר כך** ותראה
תחזור ותתבונן ברוחב הירח
חס הוא צפוני חן דרומי חס היה צפוני תגדע מעגל
הירח הזה מזן האורך השני וחס היה לוחב הירח דרומי
תוסיף המעגל הזה על האורך השני בראש בשהיה

רומי דחוי להוסיף עליו שנוי המראה שהוח עשרה
חלקים יצא לך הרוחב השני ארבע מעלות ושלשה חלקים
סימנו ר' ג' ולפי שהיה הירח בשמונה עשרה מעלות
במזל שור דחוי ליקח מזן הרוחב השני דביעיתו והוא
הנקרא מעגל הירח יצא לך מעגל הירח לעת זון מעלה
אחת וחלק אחר לפי שאין מדקדקין בשניות ולפי
שרוחב הירח רומי ומקום הירח האמת ביז ראש
גרי וראש סרטן דחוי להוסיף המעגל על החורך השני
יצא לך החורך השלישי אחת עשרה מעלות ושמונה
ועשרים חלקים סימנו י' א' כ' ולפי שהחורך הזה
במזל שור דחוי להוסיף על החורך השלישי חמישיתו
שהוא שתי מעלות ושמונה עשר חלקים יצא לך החורך
הדביעי שלש עשרה מעלות וששה ואחד עשר חלקים
סימנו י' ג' מ' וחזרנו אצל הרוחב הראשון ולקחנו
שני שלישי יצא מנת גובה המדינה והוא שתי מעלות
וארבעה ושלישים חלקים ולפי שהיה הרוחב רומי
דחוי לגרוע ממנו גובה המדינה מזן החורך הדביעי
ישאר לך אחת עשרה מעלות ואחד עשר חלקים סימנו
י' ד' וזו היא קשת הרחייה בלילה הזה ועל דרך זון
תעשה ותרע קשת הרחייה כמה מעלות וכמה חלקים
י' ט' בכל ליל הרחייה שתראה לעולם ואתה
שתצא קשת זון תבין בה ותדע
שאם תהיה קשת הרחייה

כך תחזור חזק לרוחב הירח הרחשון ותקח ממנו
שני שליטין לעולם וזה הוא הנקרא מנת גובה המדינה
ותבונת ותרחם חס יהיה לוחב הירח צמוני תוסיף מנת
גובה המדינה על החורך הרביעי וחס יהיה לוחב הירח
הדומי תגדע מנת גובה המדינה מן החורך הרביעי ומה
שהיה החורך הרביעי אחר שגור עין ממנו חו מוסיפין
עליו הוא הנקרא קשת הראייה **כיצד** הדי
שבחנן לחקור חס ירחה הירח בליל ערב
שני לחרש אייר משנה זן חו לא ייראה תוציא מקום
השמש האמתי ומקום הירח האמתי ורוחב הירח לשעה
זו כמז שהורענוך ויצא לך מקום השמש האמתי
בשבע מעלות ותשעה חלקים ממזל שור סימנו א ט
ויצא לך מקום הירח האמתי בשמונה עשרה מעלות
וששה ושלישים חלקים ממזל שור סימנו יח לו ויצא לך
לוחב הירח ברוח רדום שלש מעלות ושלושה וחמשים
חלקים סימנו גנג וזה הוא הרוחב הרחשון ותגדע
מקום השמש ממקום הירח ישאר אחת עשרה מעלות
ושבעה ועשרים חלקים סימנו יח כז וזה הוא החורך
הרחשון ולפי שהיה הירח במזל שור והיה שכו
מרחק החורך מעלה אחת ורחוי לגדוע אותה מן
החורך הרחשון ויצא לך החורך השני עשר מעלות
ושבעה ועשרים חלקים סימנו יכז וכך יהיה שכו
מרחק הרוחב עשרה חלקים ולפי שרוחב הירח היה

והם תהיה הקשת פחות מזה או יהיה האורך פחות מזה
לתיירה' והם תהיה קשת הרחיה מיותר על שש
עשרה מעלות עד סוף הרבע עשרה מעלות או יותר
על הרבע עשרה ויהיה האורך הרחשון תשע מעלות
או יותר ורחי יירה' והם תהיה הקשת פחות מזה או
יהיה האורך פחות מזה לתיירה ועד כחץ סוף הקצים
כיצד' בחנו להתבונן בקשת הרחיה שליל ערב
שבת שני לחדש חייך משנה זו יצא לנו בחשבון קשת
הרחיה אחת עשרה מעלות ואחד עשר חלקים כמון
שירעתה ולפי שהיתה קשת הרחיה בין עשר עד הרבע
עשרה ערכנו אותה חל האורך הרחשון וכבר ירעת
שהאורך היה בלילה אחת עשרה מעלות ושבעה
ועשרים חלקים ולפי שהיתה קשת הרחיה יותר על
אחת עשרה מעלות יורע שורחי יירה בלילה לפי
הקצין הקצובות וכך תעשה בכל קשת וקשת עם האורך
הרחשון שלה' וכבר רחיתה מן המעשים החלן
כמה השבונות ישבן וכמה תנספות וכמה גידועין אחר
שיגענו הרבה עד שהמצינו דרכים קדובים שהין ב
בחשבונם עומק גדולי' שהירח עקלקלות גדולות
יש במעגלותיו ולפיכך אמרו חכמים שמש ידע מבוחן
ירח לא ידע מבוחן ואמרו חכ' פעמים בה בארוכה
פעמים בה בקצרה כמון שתראה מחשבונות אחר'
שפעמים תנסוף ופעמים תגרע עד שתצא קשת הרחיה

תשע מעלות או פחות הי אפשר שיורה בכל ארץ ישראל
ואם תהיה קשת הרחייה יותר על ארבע עשרה מעלות
אז אפשר שלא יראה ויהיה גלוי לכל ארץ ישראל
ואם תהיה קשת הרחייה מתחלת מעלה עשירית עד סוף
מעלת ארבע עשרה תערוך קשת הרחייה חלה חורך
הרחשון ותדע אם יראה היכה או לא יראה מן הקצין
שיש לו זה הנקרא קיצי הרחייה ואלו קיצי
הרחייה אם תבדיה קשת הרחייה מיותר על תשע מעלות
עד סוף עשר מעלות או יותר על עשר ויהיה החורך
הרחשון שלש עשרה מעלות או יותר וראי יראה ואם
תהיה הקשת פחות מזה או יהיה החורך פחות מזה
לא יראה ואם תהיה קשת הרחייה מיותר על עשר
מעלות עד סוף אחת עשרה מעלות או יותר על אחת
עשרה ויהיה החורך הרחשון שתיים עשרה מעלות או
יותר וראי יראה ואם תהיה הקשת פחות מזה או יהיה
החורך פחות מזה לא יראה ואם תהיה קשת
הרחייה מיותר על אחת עשרה מעלות עד סוף שתיים
עשרה מעלות או יותר על שתיים עשרה ויהיה החורך
הרחשון אחת עשרה מעלות או יותר וראי יראה ואם
תהיה הקשת פחות מזה לא יראה ואם תהיה
קשת הרחייה מיותר על שתיים עשרה מעלות עד סוף
שלש עשרה מעלות או יותר על שלש עשרה ויהיה
החורך הרחשון עשר מעלות או יותר וראי יראה

שהוא קטן ביותר
וכן בימות הגשמים
יום זה יראה הירח יגדל ממנו שיראה בלילות
שבימות הגשמים אם יהיה יום זה יהיה חנוכה
ויראה הרקיע בטוהר יותר מכפי שהיה
בחוץ חבל בימות החמה יהיה חנוכה בלילות מעט
מכפי החבץ ולה יראה הירח הקטן
שתמצה קשת הרחיה והחורך הרחוק שתעלה
עם שני הקצין שלהן בצמצום יהיה הירח קטן ביותר
ולה יראה לה במקום גבוה ביותר ואם תמצה קשת הרחיה
והחורך הרחוק חרוכי הרבה והוא סוף הקצין
שלהן מעלות יראה הירח גדול ולפי חורך הקשת והחורך
הרחוק יהיה גדול וגליתו לכלי
לבית דין לעומם שני רבדים לו בלבם שהם חמץ הרחיה
ומקומה ושן חלין חת העדים בהיזה מקום להיותם
שחם היתה קשת הרחיה קצרה ויתן החשבונו שיראה
בצמצום כגון שהיתה קשת הרחיה תשע מעלות
והחמה חלקים והיה החורך הרחוק של חמץ
בשורה ובחן עדים שרחוהו חם היה
שהיו במקום נמוך חוש טיף להן ובו
ואם היה בימות הגשמים חן
יראה חם לח יהיו שם עב
שלחו את החרט בזמן
וקירטו את החרט

וּפְעָמִים תִּהְיֶה קִשְׁתְּ הַדְּחִייה אֲרוּכָה וּפְעָמִים קִצְרָה כְּמוֹ
שְׂבִי אֲדַמְנִי וְטַעַם כָּל אֵל חַשְׁבוֹנוֹת וּמִכְנִי מִדָּה
מִן שִׁינִי מִבְּצִדָּה וּמִכְנִי מִה גּוֹלְעִין וְהֵיחָךְ נִוְרַע כְּלֹדֶבֶךְ
וְרֹבֵר מִלֵּן הַדְּבָרִים וְהֵרְחִייה עַל כְּלֹדֶבֶךְ וְרֹבֵר הִיא חֲכָמַת
הַתְּקוּפֹת וְהַגִּימָטְרוֹת שֶׁחֹבְרֵן בֵּה חֲכָמֵי יוֹן סְפָרִים
הַרְבֵּה וְהֵן הַמְצוּיִין עִכְשׁוֹן בִּיר הַחֲכָמִים אֲבֵל הַסְּפָרִים
שֶׁחֹבְרֵן חֲכָמֵי שְׂרָף שֶׁהֵן בִּימֵי הַנְּבִיחִים מִבְּנֵי יֵשׁעֵנֶךְ
לֹא הִגִּיעוּ אֲלֵינוּ וְמֵאֲחֵד שְׂכָל לֵן הַדְּבָרִים בְּרַחֲמֵי בְרוּחַ
הֵן שֶׁהֵן בְּמִן רוּחֵי וְהֵן אֶפְסֵד לְאֲדָם לְהַרְהֵל אֲחֵרֵיהֶן
אֵין חֹשֶׁשִׁין לְמַחְבֵּד בֵּין שֶׁחֹבְרֵן חֹתֵן נְבִיחִים בֵּין
שֶׁחֹבְרֵן חֹתֵן הַגּוֹיִם שְׂכָלֹדֶבֶךְ שֶׁנִּתְגַּלֶּה טַעַמוֹ וְנִוְרַעַה
אֲמַתְתֹּן בְּרַחֲמֵי שֶׁחֵן בְּהֵן רוּחֵי אֵין סוּמְכִין עַל זֶה
הַיֵּשׁ שֶׁחֲמֵרוֹ חֹן שְׁלִימָרוֹ אֵה עַל הַדְּחִייה שֶׁנִּתְגַּלֶּתָה
וְהַטַּעַם שֶׁנִּוְרַעַי פְּרִדְקָן עֲשֵׂה מִדְּוֹנָה עֲשֵׂה לְךָ שֶׁחֵם

דְּבִיר וְעֵבֶד לְךָ
וְכִי אֵלֶךְ הַהֶשְׁבֹּן שֶׁהִירָח יִרְחֵה הַלַּיְלָה אֶפְסֵד שִׁירָחָה
וְהַפֶּשֶׁד שֶׁלֹּא יִירָחָה מִכְּנֵי הָעֵבִים שֶׁמִּכְסִּין חֹתֵן חֹן
מִכְּנֵי מִמָּוֶה שֶׁהוּא גִיחֵן שִׁיחֵיהֶן הַלְּגִבוּהַ כְּנֶגֶד לֹחַ
מִכְּנֵי מִמָּוֶה חֹתֵן מִקּוֹם שֶׁנִּמְצָא בְּחֵילֹן הֵן יוֹשְׁבֵי
מִכְּנֵי מִמָּוֶה לֹא יִירָחָה לְמִי שֶׁהוּא בְּמִקּוֹם נִמְוֹךְ אֶפְלוֹ
מִכְּנֵי מִמָּוֶה וְיִירָחָה לְמִי שֶׁלֹּא עוֹמֵר בְּרַחֲשֵׁי הַלְּגִבוּהַ
מִכְּנֵי מִמָּוֶה שֶׁקִּוְיָהֶן מִמָּוֶה וְכֵן יִירָחָה לְמִי שֶׁשׁוֹכֵן
עַל מִכְּנֵי מִמָּוֶה שֶׁמִּתְּחִלָּה בְּמִמָּוֶה בֵּים הַגְּדוֹל אֶעֱסֵ

יום יין היום המקורט וליל שלשים לא נראה הילה מפני
הי אפשר לו להיראות חו מפני שבסוהו עבים והרי
ביתרין מצפין לו כל יום שלשים כמו שביחדנו ולה בהו
גרים ועבדו את החרט ונמצה יום ראש החרט השני
יום אחר ושלשים כמו שביחדנו והתחיל
למנות תשעה ועשרים יום מז יום ראש החרט השני
וליל שלשים לא נראה הירה חס תחמר שכך מעבדין
חרט זה ועושין אותו שלשים וקובעין ראש החרט
השלושי יום אחר ושלשים כך אפשר שלא יראה הירה
בליל שלשים מחרט זה ונמצהו מעבדין והולכין ועושי
חדשים שלשים אחר שלשים כלה שנה כולה ונמצה
בחרט אחרון אפשר שייראה הירה בליל חמשה ועשרים
בן חו בליל ששה ועשרים וחין לך רבד שחוק והפסד
וזה מזה ואל תחמר שהרבד הזה רבד שאינו
מנוי הוא שלא יראה הירה בכל השנה לא רבד קרוב
דבר ופעמים דבותי אדע זה וכיוצא בו במדינות
ההגשמים שם ארוך והעבים רבים שאין חנו אומנין
הכלה שנה לא שלא יראה בתחלת
זרכך בימים פעמים לא יד זה
זה וחרשים שאפשר שייראה
הן מפני שהוא קטן ביחד
לא הקבלה שפירא הכ
כך הוא עבדמן